

WIADOMOŚCI ENTOMOLOGICZNE
ENTOMOLOGICAL NEWS (POLAND)
www.pte.up.poznan.pl/we/index/html
© Polskie Towarzystwo Entomologiczne

ISSN (online) 2544-7882
Vol. 40 (Supplement)
DOI: 10.5281/zenodo.5599538
Poznań: 9 listopada 2021

Chrząszcze (Coleoptera) Świętokrzyskiego Parku Narodowego

**Beetles (Coleoptera)
of the Świętokrzyski National Park**

Lech BUCHHOLZ, Karol KOMOSIŃSKI, **Andrzej MELKE**,
Paulina SIKORA-MARZEC

Poznań 2021

Adresy autorów:

L. BUCHHOLZ – Świętokrzyski Park Narodowy z siedzibą w Bodzentynie; ampedus@poczta.onet.pl

K. KOMOSIŃSKI – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Katedra Zoologii; kurcik@uwm.edu.pl

A. MELKE – <https://orcid.org/0000-0002-2039-7979>

P. SIKORA-MARZEC – Świętokrzyski Park Narodowy z siedzibą w Bodzentynie; psikora@swietokrzyskipn.org.pl

Recenzenci pracy:

prof. dr hab. Jerzy BOROWSKI

dr hab. Daniel KUBISZ

Tłumaczenia i weryfikacja tekstów angielskojęzycznych: Joanna PRZYBYLSKA

TREŚĆ

Wstęp	3
Historia badań	3
Cel pracy	6
Teren badań	6
Metodyka badań	9
Podziękowania	17
Wyniki – szczegółowy wykaz gatunków	17
Przegląd wybranych, godnych uwagi gatunków	184
Ocena aktualnego stanu wiedzy o koleopterofaunie Parku	228
Ogólna charakterystyka koleopterofauny Parku	232
Stan ochrony i zagrożenia koleopterofauny Parku	237
Ocena naturalności i wartości przyrodniczej ekosystemów leśnych Parku w oparciu o koleopterofaunę	241
Summary	250
Piśmiennictwo	252

ABSTRACT: The paper summarises knowledge of the beetle fauna in the Świętokrzyski National Park. Monitoring and inventories conducted in 2007–2020 (which brought significant amount of original faunistic data), as well as published information (including historical data since the first half of the 19th century), give records on 2,176 species of Coleoptera from the Park, of which 18 are legally protected, 6 are listed in the Annex II or Annexes II and IV to the EU Habitats Directive and 95 – on the Red list of threatened animals in Poland. Significant value and natural character of the Park's woods are indicated by the presence of about 40 species considered relicts of primeval forests.

KEY WORDS: Coleoptera, Świętokrzyskie Mountains, Świętokrzyski National Park (ŚNP), faunistics, valorisation, threats and protection.



Dofinansowano ze środków Funduszu Leśnego (umowa nr EZ.0290.1.30.2018)

Wstęp

Chrząszcze (Coleoptera) to najliczniejsza i najbardziej różnorodna grupa zwierząt na Ziemi. Do tej pory opisano na świecie około 400 tysięcy gatunków (ZHANG 2011). Na terytorium Polski stwierdzono około 6200 gatunków (BOGDANOWICZ et al. 2004).

Nasza krajowa koleopterofauna ma głównie charakter niżowy, obszary górzyste zajmują zaledwie 8% powierzchni kraju, a same góry ok. 6%. Dlatego też koleopterofauna ta reprezentuje stosunkowo młody, napływowy element eurosyberyjski, jedynie na niektórych obszarach zachował się stary, autochtoniczny element fauny europejskiej, zarówno niżowy, jak i górski (KNUTELSKI, TYKARSKI 2010). Do tych ostatnich można zaliczyć także Góry Świętokrzyskie, które stanowią jeden z najstarszych masywów górskich Europy. Ten górski charakter objawiający się trudnym do rolniczego wykorzystania kamienistym gruntem i stromymi zboczami (mimo niewielkich wysokości n.p.m. w kulminacyjnych punktach tylko nieznacznie przekraczających 600 m), sprzyjał zachowaniu większych kompleksów leśnych. Ponadto są one wyraźnie wysunięte na północ i odizolowane od pozostałych obszarów górskich, co może mieć istotny wpływ na utrzymywanie się na ich terenie reliktowych elementów biocenozy – tak z grupy reliktywów klimatycznych, jak i siedliskowych.

Ze względu na to, że 95% powierzchni Świętokrzyskiego Parku Narodowego (ŚPN) zajmują lasy, nie może dziwić fakt, że w jego koleopterofaunie dominują gatunki związane z ekosystemami leśnymi, w tym uznawane za reliktowe.

Historia badań

Pierwsze informacje o występowaniu niektórych gatunków chrząszczy na obszarze obecnego ŚPN sięgają pierwszej połowy XIX wieku, kiedy to STRONCZYŃSKI (1835) wymienia 3 gatunki z rodziny biegaczowatych z Pasma Łysogórskiego. W ostatnim 20-leciu XIX i na początku XX wieku poja-

wia się kilka opracowań wnoszących informacje o występowaniu na omawianym terenie kolejnych gatunków chrząszczy (i.a. JACENTOVSKIJ A.V. 1912; JACENTOVSKIJ E.V. 1910; JAKOBSON 1901; OSTERLOFF 1882). Szczególnie interesująca jest praca G. G. JAKOBSONA (1895), w której autor ten opisuje nowy dla wiedzy gatunek kornika *Pityokteines vorontzowi* (JACOBS.), w oparciu o okazy zebrane prawdopodobnie także na terenie obecnego ŚPN (vide: Tab. I – uwaga u²⁹). W latach 1916–1918 obserwacje faunistyczne w okolicach Kielc prowadził A. PONGRĄCZ. W opublikowanym opracowaniu zawierającym uwagi do zoogeografii centralnej Polski (PONGRĄCZ 1923) wymienia on (prócz szeregu gatunków z innych grup bezkręgowców i kręgowców) 14 gatunków chrząszczy, które obserwował w Paśmie Łysogórskim, w tym nadobnicę alpejską – *Rosalia alpina* (L.). Jest to pierwsze stwierdzenie tego unikatowego gatunku na obszarze Gór Świętokrzyskich i obecnego ŚPN. W okresie międzywojennym ukazują się tylko nieliczne publikacje dotyczące chrząszczy obszarów objętych aktualnie granicami ŚPN (e.g. GŁAZEK 1939; NUNBERG 1930; WEISSBERG 1922). Mimo bardzo skąpych danych, z tego okresu pochodzi pierwsza i jak dotąd jedyna informacja o stwierdzeniu na obszarze obecnego Parku, relikтового gatunku z rodziny Carabidae – *Amara erratica* (DUFT.).

Początek drugiej połowy XX wieku, a ściślej powołanie w 1950 roku do istnienia Świętokrzyskiego Parku Narodowego, przynosi zwiększone zainteresowanie entomologów koleopterofauną tego terenu. Pionierem w tym zakresie był Andrzej SZUJECKI (*1929–†2017), znany entomolog i ekolog lasu, podejmując pierwsze, zakrojone na szerszą skalę badania nad chrząszczami Parku, przeprowadzone w latach 1952–1956. W publikacji będącej efektem tych prac, SZUJECKI (1958), wymienia blisko 70 gatunków, wśród których uwagę zwraca na te, nowo przez niego odkryte, które w istotnym zakresie waloryzują teren Parku, np. *Carabus intricatus* L. (Carabidae), *Ceruchus chrysomelinus* (HOCHENW.) (Lucanidae), *Osmoderma barnabita* MOTSCH. (Scarabaeidae), czy *Boros schneideri* PANZ. (Boridae). Po ukazaniu się tego opracowania, do lat 80. XX wieku pojawiają się kolejne, ale niezbyt liczne publikacje dotyczące chrząszczy ŚPN, traktujące o stwierdzonych (niekiedy jeszcze w okresie międzywojennym) gatunkach z różnych rodzin (i.a.: CAPECKI 1969; CMOLUCH 1979; GADEK 1982; GOTWALD 1968; KARPIŃSKI 1963, 1967; KINELSKI, SZUJECKI 1959; POMARNACKI 1958; SZUJECKI 1963, 1965, 1969). Wspomnieć także należy, że w rozpozczętej na początku lat 70. XX wieku edycji XXIII części „Katalogu fauny Polski” („KFP”) dotyczącej chrząszczy (BURAKOWSKI et al. 1973, 1974, 1976, 1978, 1979), zamieszczono szereg oryginalnych (wcześniej nie opublikowanych) informacji o występowaniu w ŚPN poszczególnych gatunków chrząszczy.

Lata 80. i 90. XX wieku przynoszą zintensyfikowanie badań na chrząszczami Parku, ale tylko w odniesieniu do wybranych grup systematycznych. Koordynowane przez ówczesny Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk

w Warszawie badania nad fauną Gór Świętokrzyskich przeprowadzone w latach 1981–1985, owocują ukazaniem się szeregu publikacji uwzględniających także teren ŚPN. Tak opracowane zostały Carabidae (LEŚNIAK 1990; HURUK 1993), Cantharidae (KUŚKA 1989a), Cerambycidae (ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990), Chrysomelidae (BARTKOWSKA 1989), Curculionidae bez Scolytinae (KUŚKA 1989b) i Scolytinae (MICHALSKI, RATAJCZAK 1989). Równoległe lub nieco później (do końca XX wieku) pojawiają się dalsze, dość liczne publikacje, ale często posiadają one charakter krótkich doniesień o pojedynczych gatunkach stwierdzonych w ŚPN lub są nieco pełniejsze, dotyczące takiej czy innej grupy systematycznej bądź ekologicznej chrząszczy (i.a.: BĄK 1994; BOROWIEC 1986; BUCHHOLZ, OSSOWSKA 1998; GADEK 1995; HURUK 1999; JAHNSON et al. 1993; KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988; KOWALCZYK, WATAŁA 1988; KUBISZ 1989; LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000; MAJEWSKI 1996; MEYNARSKI 1984; MOKRZYCKI 1996; RUTKIEWICZ 1996; RÜCKER, BOROWIEC 1990; TARNAWSKI 1991; WOJAS 1998). Kontynuowane jest także wydawanie kolejnych tomów „KFP”, zawierających oryginalne informacje o występowaniu w ŚPN niektórych gatunków (BURAKOWSKI et al. 1980, 1981, 1983, 1985, 1986a, 1986b, 1987, 1989, 1990, 1991, 1992, 1997). Efektem prowadzonych od pierwszej połowy XIX do końca XX wieku badań i obserwacji, było wykazanie z terenu ŚPN łącznie niespełna 750 gatunków chrząszczy, przy czym część danych opierała się wyłącznie na często bardzo lakonicznych informacjach sprzed co najmniej kilkudziesięciu lat.

Wiek XXI przyniósł znaczne ożywienie w badaniach nad rozpoznaniem występowania w ŚPN przedstawicieli omawianego rzędu owadów. Prócz wielu opracowań i doniesień (i.a.: BIDAS 2002, 2003; BIDAS, BUCHHOLZ 2007; BOROWSKI 2007a; BUCHHOLZ, BIDAS 2007, 2012; JAŁOSZYŃSKI et al. 2011b, 2015a; LASOŃ, BIDAS 2010; MAĐRA et al. 2010; PIĘTKA, BOROWSKI 2011; RUTA et al. 2012) opublikowano wyniki kompleksowych badań nad chrząszczami saproksylicznymi ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich, w tym obszaru ŚPN (BOROWSKI 2007b; BYK 2007; MOKRZYCKI 2007; RUTKIEWICZ 2007). W sumie prace przeprowadzone w ciągu pierwszych kilkunastu lat XXI wieku zwiększyły liczbę gatunków znanych z Parku do ponad 1400.

W 2009 roku, w ramach działalności Pracowni Naukowo-Badawczej ŚPN, rozpoczęto na terenie Parku badania faunistyczne o charakterze inwentaryzacyjno-monitoringowym nad chrząszczami, w szczególności saproksylicznymi, poprzedzone wstępnymi obserwacjami prowadzonymi od roku 2006. Badania te realizowane są do chwili obecnej i przewiduje się ich kontynuację, w wyniku której rozpoznanie koleopterofauny ŚPN z pewnością będzie się sukcesywnie powiększać.

Cel pracy

Celem niniejszej pracy jest:

1. Podsumowanie dotychczasowej wiedzy faunistycznej o chrząszczach Świętokrzyskiego Parku Narodowego (sporządzenie pełnego wykazu gatunków Coleoptera odnotowanych na tym obszarze), w oparciu o dane z piśmiennictwa i przeprowadzone badania faunistyczne, ze wskazaniem miejsc ich stwierdzenia, a także okresu (roku lub lat), w których dany gatunek był odnotowany – w przypadku informacji literaturowych także z podaniem wszystkich pozycji piśmiennictwa wnoszących oryginalne (nie będące cytowaniami) informacje o występowaniu danego gatunku w ŚPN.
2. Oszacowanie stopnia rozpoznania koleopterofauny ŚPN w poszczególnych grupach (taksonach wyższego rzędu), ze wskazaniem grup najslabiej rozpoznanych, w odniesieniu do których konieczne byłoby prowadzenie dalszych badań inwentaryzacyjnych.
3. Dla wybranych gatunków szczególnie interesujących pod względem faunistycznym, odrębne ich omówienie z podaniem precyzyjnych danych faunistycznych dotyczących nowych, będących wynikiem przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych, stwierdzeń w ŚPN.
4. Wskazanie zagrożeń jakie występują w ŚPN w odniesieniu do jego koleopterofauny i określenie aktualnego stanu jej ochrony.
5. W oparciu o wykazane z ŚPN gatunki, sporządzenie oceny stopnia naturalności ekosystemów leśnych Parku, a także jego wartości przyrodniczej.

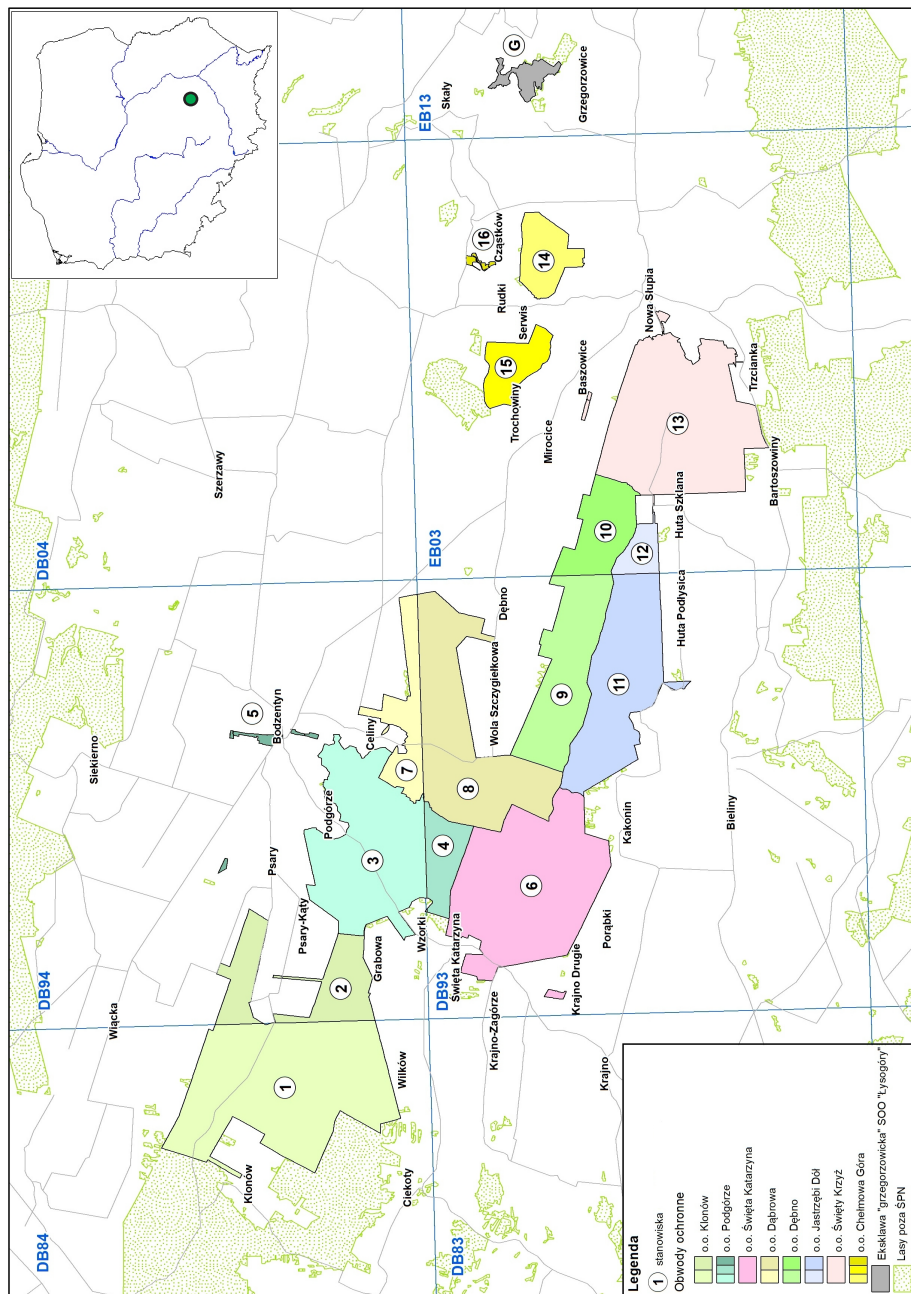
Teren badań

Świętokrzyski Park Narodowy, jako jeden z pierwszych utworzonych w Polsce parków narodowych, ma aktualnie powierzchnię 7626 ha i obejmuje cenne przyrodniczo obszary zlokalizowane na trzonie paleozoicznym Gór Świętokrzyskich, ukształtowanym podczas ruchów górotwórczych wczesno- i późnokaledońskich w kambrze oraz hercyńskich w górnym karbonie i permie. Ze względu na długi okres istnienia, wypiętrzone pasma górskie uległy na przestrzeni wielu epok geologicznych daleko idącym przemianom w wyniku procesów wietrzenia, a także nanoszenia zwietrzelin skalnych w efekcie różnych procesów rzeźbotwórczych. Podłoże geologiczne głównych grzbietów górskich ŚPN stanowią piaskowce kwarcytyczne (kambryjskie i dewońskie), co w znacznym stopniu determinuje występowanie dominujących w Parku zbiorowisk roślinnych znoszących dość silne, naturalne zakwaszenie podłoża. W niektórych miejscach, powierzchniowo znacznie mniejszych, podłoże geologiczne stanowią mułowce przewarstwione iłowcami i piaskowcami oraz margle. Te bogate w węglan wapnia i magnezu skały, w powiązaniu z innymi czynnikami kształtującymi w ostatnich tysiącleciach

charakter poszczególnych ekosystemów (w tym dawnymi formami gospodarki człowieka) determinują występowanie w Parku także zbiorowisk roślinnych związanych z obojętnym lub lekko alkalicznym podłożem, takich jak przykładowo ciepłe i widne lasy grądowe, czy zbiorowiska kserotermiczne. Wśród zbiorowisk leśnych ŚPN zajmujących jak wcześniej wspomniano ponad 95% jego powierzchni i w większości charakteryzujących się wysokim stopniem naturalności, dominującymi jeśli chodzi o zajmowany areal są: żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* i wyżynny jodłowy bór mieszany *Abietetum polonicum*. Inne, posiadające mniejszy udział powierzchniowy w ekosystemach leśnych Parku zbiorowiska to m.in.: bory mieszane *Quercus robur-Pinetum*, kwaśne buczyny niżowe *Luzulo pilosae-Fagetum*, lasy grądowe *Tilio cordatae-Carpinetum betuli*, czy zbiorowisko mszystego boru mieszanego jodłowo-świerkowego *Abies alba-Picea abies-Sphagnum girgensohnii*. Znacznie mniejszą powierzchnię zajmują w ŚPN ekosystemy nieleśne, jednak mimo to ich obecność na obszarze Parku skutkuje występowaniem tu bogatej biocenozy terenów otwartych. Z najcenniejszych pod względem przyrodniczym wymienić tu należy nie porośnięte lasem piargi zbudowane z piaskowca kwarcyticznego zwane gołoborzami, ekosystemy łąkowe (w tym bogate florystycznie łąki świeże i łąki trzęślicowe) a także ubogie murawy (np. bliźniczkowe) i kserotermy. Dokładniejszą charakterystykę przyrodniczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego, w tym rozmieszczenie typów ekosystemów, zbiorowisk roślinnych oraz obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, znaleźć można w ostatnio wydanym, zbiorowym opracowaniu o charakterze monograficznym (BUCHHOLZ et al. [red.] 2020), gdzie w poszczególnych rozdziałach ich autorzy charakteryzują szeroki wachlarz elementów przyrody ożywionej i nieożywionej Parku, a także historię oddziaływań antropogenicznych oraz rodzajów i zakresu działań ochronnych na tym terenie.

Podział powierzchniowy ŚPN z rozmieszczeniem poszczególnych oddziałów (oddz.) i ich wydzieleni oraz opisami taksacyjnymi, znaleźć można w portalu internetowym „Bank danych o lasach” (BDL 2020).

Gromadzenie materiału badawczego i obserwacji prowadzono w ustawowych granicach Świętokrzyskiego Parku Narodowego, który obejmuje zwarty obszar w centralnej części Gór Świętokrzyskich oraz cztery eksklawy: grunty ŚPN w mieście Bodzentyn (Dyrekcja Parku i jej otoczenie o charakterze „parkowym”), Chełmową Górę, Las Serwis-Dąbrowa i Skarpę Zapusty. W skład zwartej części Parku wchodzi Pasma Łysogórskie, część Pasma Klonowskiego oraz część Dolin Wilkowskiej i Dębniańskiej. Badania prowadzone były we wszystkich 8 obwodach ochronnych (o.o.) Parku (o.o. Klonów, o.o. Podgórze, o.o. Święta Katarzyna, o.o. Dąbrowa, o.o. Dębno, o.o. Jastrzębi Dół, o.o. Święty Krzyż i o.o. Chełmowa Góra). Wykazem objęto



Ryc. 1. Rozmieszczenie stanowisk – numery w kółkach odpowiadają numeracji stanowisk zastosowanej w wykazie gatunków (Tab. I)
 Fig. 1. Distribution of localities – numbers in circles correspond with the numbers in the list of species (Tab. I)

także gatunki stwierdzone w bezpośredniej bliskości ustawowych granic Parku, w tym jego eksklaw (w pasie o szerokości do ok. 500 m od tych granic) oraz podane w piśmiennictwie w taki sposób, że mimo braku dokładnej lokalizacji sugeruje to stwierdzenie ich w granicach ŚPN lub we wspomnianym wyżej pasie.

Ponadto uwzględniono zarówno dane z przeprowadzonych badań inwentaryzacyjnych, jak i piśmiennictwa, z części Obszaru Natura 2000 (SOO) „Łysogóry” (PLH260002) położonych poza granicami ŚPN. Gatunki wykazane wyłącznie z tych części SOO „Łysogóry”, a nie wykazane z ŚPN, choć zostały uwzględnione na liście, nie zostały zaliczone do wykazanych z Parku.

W celu ułatwienia i poszerzenia możliwości wykorzystania danych faunistycznych będących wynikiem przeprowadzonych prac, teren ŚPN podzielono na stanowiska, którym nadano numerację (Tab. I) dla określenia miejsc stwierdzeń – zarówno nowych (oryginalnych) jak i pochodzących z piśmiennictwa. W części przypadków poszczególne obwody ochronne podzielono na kilka stanowisk (ma to miejsce gdy dany obwód ochronny położony jest w obrębie 2 kwadratów UTM 10×10 km oraz w przypadku obwodu ochronnego Podgórze w skład którego wchodzi eksklawa w Bodzentynie, a także obwodu ochronnego Chełmowa Góra, składającego się z 3 wyodrębnionych eksklaw Parku oddzielonych od siebie i od jego zasadniczej części terenami rolniczymi i zurbanizowanymi). Rozmieszczenie stanowisk, z numeracją zastosowaną w wykazie gatunków, obrazuje mapka (Ryc. 1).

Metodyka badań

Badania, których wyniki zaprezentowano w niniejszej pracy, polegające na gromadzeniu materiałów i obserwacji, prowadzone były w latach 2007–2020 (choć wykorzystano również nieliczne, dotąd nie opublikowane dane z lat wcześniejszych). W zakres metodyki tych badań weszły przede wszystkim odłowy w pułapki feromonowe¹, a także zbiór materiału zestawami pułapek, wykonany w ramach pierwszego cyklu prac monitoringowych wchodzący w zakres projektu dotyczącego oceny stanu ochrony zasobów przyrodniczych, występujących zagrożeń oraz efektów realizowanych sposobów ochrony, metodą stałych punktów i powierzchni monitoringowych, na

¹ Wcześniej w ŚPN stosowano pułapki feromonowe, w założeniu celem redukcji liczebności kilku gatunków korników, co miało jakoby zapobiegać masowemu ich pojawowi. Cały odławiany w pułapki materiał był więc na miejscu niszczony przez pracowników służby terenowej Parku. W 2009 roku zmieniony został cel wywieszania pułapek na badawczy, zastosowano w pułapkach płyn konserwujący (glikol etylenowy) i całość odławianego materiału była konserwowana i przechowywana, co umożliwiało jego późniejszą, szczegółową analizę.

terenie SOO „Łysogóry”². Wykorzystano także bogaty materiał obejmujący chrząszcze z różnych grup systematycznych zebrany w latach 2008–2009 w 16 lokalizacjach na terenie ŚPN, metodami pułapkowymi analogicznymi do opisanych przez BOROWSKIEGO (2007c). Materiał ten zgromadzony został przez Bartosza KOZAKA, w ramach wykonywanej przez niego pracy doktorskiej pt. „Zgrupowania kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) leśnych zbiorowisk roślinnych Gór Świętokrzyskich” (pozostającej jako manuskrypt)³. Stosowano też inne, przyjęte w badaniach nad koleopterofauną metody gromadzenia materiału badawczego, a także dokonano przeglądu niektórych zbiorów entomologicznych (m.in. kolekcji autorów i osób współpracujących oraz niewielkiej kolekcji Parku). W odniesieniu do danych z piśmiennictwa, wnikliwie przeglądano literaturę pod kątem oryginalnych danych o występowaniu w ŚPN poszczególnych gatunków chrząszczy, dążąc do jak najpełniejszego odszukania tego typu danych.

Wspomnianą wyżej, podstawową metodą, dzięki której zgromadzono największą ilość materiału badawczego były coroczne, realizowane w latach 2009–2020 (od przełomu marca i kwietnia do przełomu października i listopada) odłowy w pułapki feromonowe (opróżniane co 2 tygodnie).

W roku 2009 zastosowano:

- pułapki Borregarda (czarna, „karbowana” rura z tworzywa syntetycznego z otworkami rozmieszczonymi dość gęsto między „karbami” na całej bocznej powierzchni, zawieszona pionowo – Ryc. 2A), z feromonem „Tomodor” dedykowanym do wabienia *Tomicus piniperda* (L.), rozmieszczone w 16 punktach zlokalizowanych w o.o. Klonów, Podgórze, Dąbrowa i Chełmowa Góra (w kompleksie leśnym Serwis-Dąbrowa) oraz feromonem „Ipsodor” dedykowanym do wabienia *Ips typographus* (L.) rozmieszczone w 10 punktach w o.o. Klonów;
- pułapki IBL-2 zmodyfikowane do celów badawczych (trójkątna przegroda z przezroczystej folii polietylenowej z daszkiem i rynienkami z białej tektury z tworzywa syntetycznego – Ryc. 2B) z feromonem „Trypodor” dedykowanym do wabienia *Trypodendron lineatum* (OL.) rozmieszczone w 38 punktach zlokalizowanych we wszystkich 8 obwodach ochronnych ŚPN.

² Realizacja tego projektu dofinansowana została w latach 2012–2014 ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

³ Materiał ten, a ponadto szczegółową dokumentację zebranych Cerambycidae (wspomniana rozprawa doktorska, ze względu na jej ekologiczny charakter nie zawiera szczegółowych danych lokalizacyjnych stwierdzonych w ŚPN gatunków), dzięki uprzejmości dr. Bartosza KOZAKA wykorzystano w niniejszym opracowaniu. Zebrane Cerambycidae znajdują się w zbiorach B. KOZAKA i Katedry Ochrony Lasu i Ekologii SGGW, w której wykonywana była praca doktorska, natomiast materiał obejmujący pozostałe grupy chrząszczy B. KOZAK przekazał autorom do wykorzystania w niniejszym opracowaniu.

W roku 2010 zastosowano:

- pułapki Borregarda (jak wyżej) z feromonem „Ipsodor” dedykowanym do wabienia *I. typographus* rozmieszczone w 10 punktach w o.o. Klonów;
- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Tomodor” dedykowanym do wabienia *T. piniperda*, rozmieszczone w 16 punktach zlokalizowanych w o.o. Klonów, Podgórze, Dąbrowa i Chełmowa Góra (w kompleksie leśnym Serwis-Dąbrowa);
- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Trypodor” dedykowanym do wabienia *T. lineatum* rozmieszczone w 38 punktach zlokalizowanych we wszystkich 8 obwodach ochronnych ŚPN;
- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Cembrodor” dedykowanym do wabienia *Ips cembrae* (HEER) rozmieszczone w 3 punktach zlokalizowanych w o.o. Chełmowa Góra (w kompleksie leśnym Chełmowej Góry);
- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Curodor” dedykowanym do wabienia *Pityokteines curvidens* (GERM.), rozmieszczone w 19 punktach zlokalizowanych w 7 obwodach ochronnych (z wyłączeniem o.o. Chełmowa Góra).

W roku 2011 pułapki rozmieszczono podobnie jak w 2010, z tą różnicą, że w o.o. Chełmowa Góra, w kompleksie leśnym Serwis-Dąbrowa zastosowano 4 pułapki IBL-2 z feromonem „Tomodor” (a nie 5 jak w roku poprzednim), a w kompleksie leśnym Chełmowej Góry 4 (a nie jak w roku poprzednim 3) pułapki IBL-2 z feromonem „Cembrodor”.

W roku 2012 odstąpiono od monitorowania nasilenia występowania *T. piniperda* i *T. lineatum* i zastosowano:

- pułapki Borregarda (jak wyżej) z feromonem „Ipsodor” dedykowanym do wabienia *I. typographus* rozmieszczone w 5 punktach w o.o. Klonów;
- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Cembrodor” dedykowanym do wabienia *Ips cembrae* rozmieszczone w 4 punktach zlokalizowanych w o.o. Chełmowa Góra (w kompleksie leśnym Chełmowej Góry);
- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Curodor” dedykowanym do wabienia *Pityokteines curvidens*, rozmieszczone w 19 punktach zlokalizowanych w 7 obwodach ochronnych (z wyłączeniem o.o. Chełmowa Góra).

W latach 2013–2015 pułapki rozmieszczono analogicznie jak w roku 2012.

W latach 2016 i 2017 wprowadzono „uporządkowany” system pułapek⁴ i zastosowano:

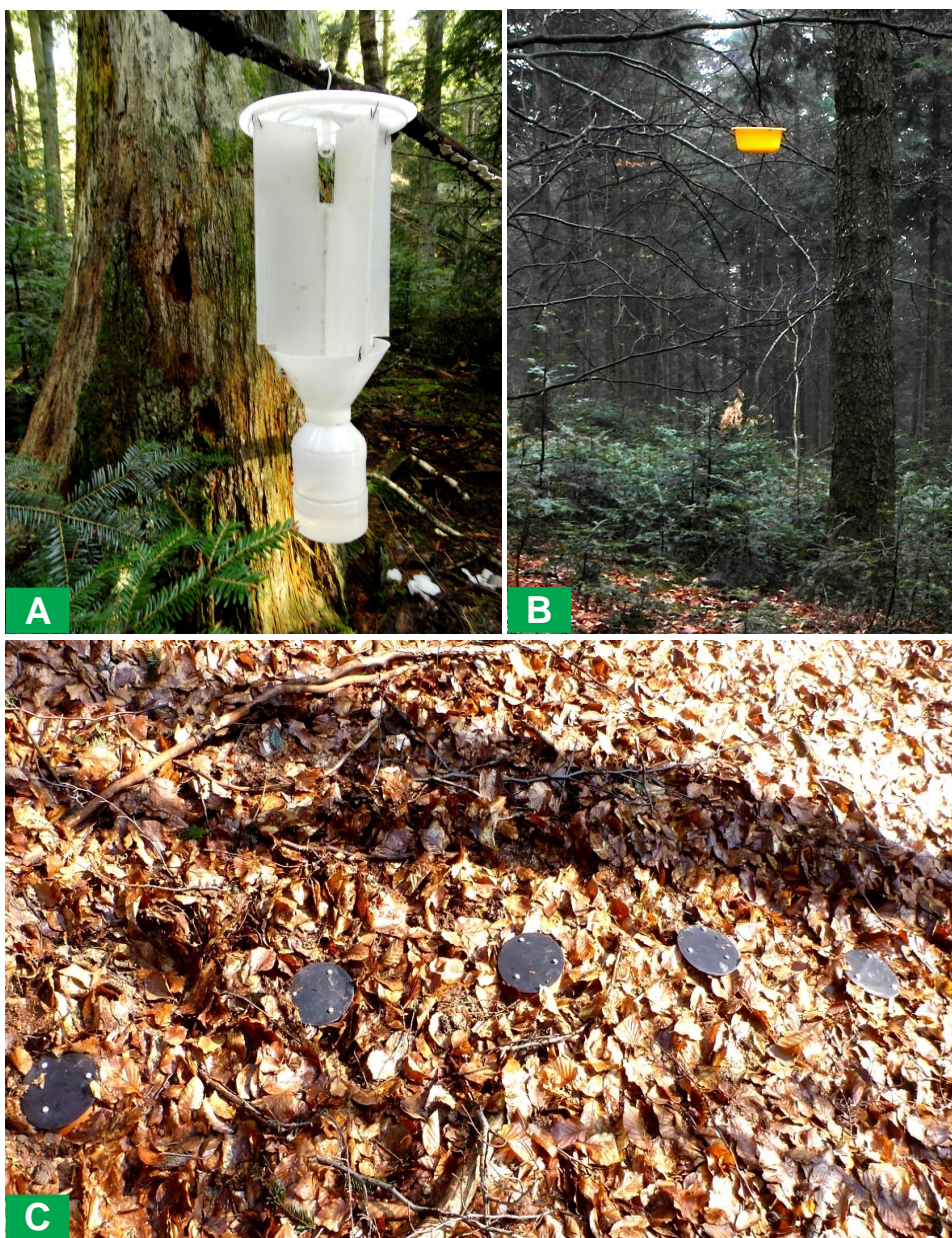
- pułapki Borregarda (jak wyżej) z feromonem „Ipsodor” dedykowanym do wabienia *I. typographus* rozmieszczone w 5 punktach w o.o. Klonów;

⁴ System ten przyjęto jako pierwszy, dwuletni cykl badań monitoringowych, które w założeniu miały być powtarzane co 10 lub 20 lat.



Ryc. 2. Pułapki stosowane w badaniach nad Coleoptera ŚPN: A – pułapka Borregarda, B – pułapka IBL-2, C – pułapka IBL-2bis; (modyfikacja pułapek IBL-2 i IBL-2bis polegała na zastosowaniu dwukrotnie szerszych daszków, co ograniczało dostawanie się wody opadowej do pojemnika z płynem konserwującym)

Fig. 2. Traps used in the research on Coleoptera in the ŚPN: A – Borregard trap, B – IBL-2 trap, C – IBL-2bis trap; (modification of the IBL-2 and IBL-2bis traps consisted in the use of twice wider roofs, which limited the inflow of rainwater into containers with preservative)



Ryc. 3. Pułapki stosowane w badaniach nad Coleoptera ŚPN: A – pułapka IBL-5 „Netocia”, B – pułapka Moerickego (żółta miska), C – zestaw 5 pułapek Barbera

Fig. 3. Traps used in the research on Coleoptera in the ŚNP: A – IBL-5 "Netocia" trap, B – Moericke trap (yellow bowl), C – set of 5 Barber traps

- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Cembrodor” dedykowanym do wabienia *Ips cembrae* rozmieszczone w 4 punktach zlokalizowanych w o.o. Chełmowa Góra (w kompleksie leśnym Chełmowej Góry);
- pułapki IBL-2 (jak wyżej) z feromonem „Curodor” dedykowanym do wabienia *Pityokteines curvidens*, rozmieszczone w 36 punktach zlokalizowanych we wszystkich obwodach ochronnych (jedną w o.o. Chełmowa Góra – w kompleksie leśnym Serwis-Dąbrowa oraz po 5 w pozostałych 7 obwodach ochronnych).

Od roku 2018 stosowano tylko pułapki Borregarda (jak wyżej) z feromonem „Ipsodor” dedykowanym do wabienia *I. typographus* rozmieszczone w 5 punktach w o.o. Klonów.

W latach 2012–2014, w ramach wspomnianego wcześniej, pierwszego cyklu prac monitoringowych metodą stałych powierzchni kołowych, zastosowano zestawy pułapek instalowane w obrębie takich powierzchni lub ich najbliższym otoczeniu. Pułapki opróżniane były co 2 tygodnie w okresie od przełomu marca i kwietnia, do przełomu października i listopada. Odłowy owadów w zestawy pułapek wykonano łącznie na 65 powierzchniach kołowych rozmieszczonych we wszystkich obwodach ochronnych ŚPN (w roku 2012 na 12, w roku 2013 na 26 i w roku 2014 na 27 powierzchniach). W skład każdego z zestawów pułapek wchodziły:

- jedna zmodyfikowana do celów badawczych pułapka IBL-2bis (trójkątna przegroda z białej tektury z tworzywa syntetycznego i rynienkami oraz daszkiem z blachy) bez feromonu, zawieszona między drzewami (Ryc. 2C);
- dwie pułapki IBL-5 „Netocia” (2 „skrzyżowane”, prostokątne przegrody z białej tektury z tworzywa syntetycznego) bez feromonu, montowane przy próchnowiskach stojących lub powalonych drzew (Ryc. 3A);
- dwie pułapki Moerickego (żółte miski) zawieszone na wysokości ok. 2 m (Ryc. 3B);
- 5 pułapek Barbera do odłowu fauny epigeicznej (0,5 litrowe kubki z tworzywa syntetycznego zabezpieczone od góry daszkami) ułożone w szeregu, w odstępach co ok. 0,5 m (Ryc. 3C).

Prócz wyżej wyszczególnionych metod pułapkowych stosowanych w sposób usystematyzowany, okazjonalnie, nie każdego roku i w różnych, wybranych miejscach na obszarze ŚPN stosowano:

- jedną fioletową pułapkę wielolejkową (Ryc. 4A) bez feromonu, a w roku 2018 z zestawem różnych feromonów na ksylo- i saproksylobionty;
- pułapki IBL-5 „Netocia” (od dwóch do pięciu w sezonie) bez feromonu, a w roku 2018 z zestawem różnych feromonów na ksylo- i saproksylobionty.
- jedną pułapkę IBL-2bis bez feromonu, zastosowaną w latach 2013 i 2014 na wiatrołomie powstałym w 2012 r. w oddz. 29g (o.o. Podgórze);

– 4 pułapki przegrodowe wykonane z butelek PET założone na powalonych jodłach i sosnach (Ryc. 4B), z przynętą w postaci tamponu nasączonego dziegciem i bez takiej przynęty, zastosowane w latach 2013 i 2014 na wiatrołomie powstałym w 2012 r., w oddz. 29g (o.o. Podgórze).

Innymi, stosowanymi okazjonalnie metodami zbioru materiału badawczego były:

- zbiór przy użyciu czerpaka entomologicznego na roślinach zielnych i niskich krzewach (w ekosystemach nieleśnych i zaroślowych) oraz runie i podszybie (w ekosystemach leśnych);
- zbiór przy użyciu leja do otrząsania i parasola entomologicznego, z niżej położonych gałęzi drzew oraz krzewów;
- zbiór metodą przeszukiwania potencjalnych mikrosiedlisk rozwoju (tzw. zbiór „na upatrzonego”) imagines i postaci preimaginalnych – metodą tą stosowana głównie w odniesieniu do gatunków saproksylicznych, przeszukując strefę podkorową martwych drzew, próchniejące pnie i konary drzew stojących i leżących, próchnowiska i martwice w drzewach żywych, itp.;
- zbiór metodą wypłaszania w fotoeklektorach z zebranych w zimie, świeżych gałęzi jodłowych (w ramach monitoringu występowania tzw. „zwójek jodłowych”);
- zbiór metodą przesiewu zbutwiałego (kompostowanego) siana.



Ryc. 4. Pułapki stosowane w badaniach nad Coleoptera ŚPN: A – pułapka wielolejkowa, fioletowa, B – pułapka przegrodowa z butelek PET (z przynętą – tamponem nasączonym dziegciem)

Fig. 4. Traps used in the research on Coleoptera in the ŚPN: A – multi-funnel trap (purple), B – baffle trap made of PET bottles (with an attractant – swab soaked with wood tar)

Zebrany materiał zabezpieczony był na mokro (w ok. 75% skażonym etanolem) lub na sucho (część materiału została spreparowana w sposób przyjęty dla chrząszczy). Prace nad zgromadzonym materiałem wykonali autorzy:

- L. BUCHHOLZ i P. SIKORA-MARZEC – wybieranie chrząszczy z materiału odłowionego w pułapki, wstępne sortowanie na grupy systematyczne oraz zabezpieczanie zebranego materiału;
- L. BUCHHOLZ, K. KOMOSIŃSKI i A. MELKE – oznaczanie;

W szeregu przypadków poprawność oznaczeń sprawdzili lub materiał oznaczyli specjaliści od niektórych grup systematycznych (wymienieni w podziękowaniach).

Zgromadzony i wykorzystany w niniejszym opracowaniu materiał obejmuje łącznie ponad 115 tysięcy osobników chrząszczy. Na tę pokaźną liczbę składają się przede wszystkim osobniki odłowione przy użyciu pułapek feromonowych, w tym zwłaszcza różne gatunki korników⁵, a także gatunki dla których zastosowane feromony stanowiły także silnie oddziaływujący czynnik wabiący. Materiał ten znajduje się w zbiorach autorów (L. BUCHHOLZ, K. KOMOSIŃSKI, A. MELKE) i/lub osób współpracujących (wymienionych w podziękowaniach) oraz w zbiorze Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Równolegle prowadzono prace nad zgromadzeniem w miarę możliwości pełnej listy opublikowanych danych o chrząszczach ŚPN, przeglądając bogatą literaturę przedmiotu. Prace te realizowali: L. BUCHHOLZ i P. SIKORA-MARZEC. Oryginalne (wcześnie nie publikowane) informacje o występowaniu w ŚPN poszczególnych gatunków chrząszczy odszukano w ponad 200 pozycjach piśmiennictwa. Zaznaczyć jednak należy, że dane z piśmiennictwa mogą mieć w wielu przypadkach charakter wyłącznie historyczny (nie świadczą o aktualnym występowaniu w ŚPN danego gatunku), a ponadto są często ogólnikowe i trudno odnieść je do konkretnych stanowisk. Niekiedy mogą też budzić wątpliwości co do prawidłowej interpretacji taksonomicznej takiego czy innego gatunku.

⁵ W związku z ich ogromną liczbą, nie wszystkie zebrane metodą pułapek feromonowych osobniki korników poddane zostały szczegółowej analizie determinacyjnej – nie objęto nią osobników wstępnie zidentyfikowanych w trakcie sortowania i liczenia jako należące do gatunków, do odłowu których dedykowane były zastosowane feromony (nie dotyczy to materiału z roku 2015, kiedy to jego całość poddano analizie). Materiał ten, z lat 2009–2014 i 2016–2020, liczący ponad 700 tys. osobników (obejmujący głównie *Ips typographus*, a do roku 2011 także *Trypodendron lineatum*) oraz w zdecydowanie mniejszej liczbie osobników pozostałe 3 gatunki korników) został odpowiednio zaetykietowany i zabezpieczony w alkoholu do ewentualnych dalszych analiz (zaznaczyć należy, że materiał ten z pewnością zawiera także inne gatunki korników, w szczególności z rodzajów *Trypodendron* STEPH., czy *Pityokteines* FUCHS, które feromony „Trypodor” i „Curodor” wabiły z podobną skutecznością).

Podziękowania

Autorzy składają gorące podziękowania wszystkim, którzy w okresie kilkunastu ostatnich lat wspomagali prace, których efektem jest niniejsze opracowanie. Szczególne podziękowania należą się Kolegom, specjalistom w zakresie różnych grup systematycznych chrząszczy, którzy zweryfikowali poprawność oznaczeń trudniejszych taksonów lub oznaczyli część materiału oraz udzielali merytorycznych rad i wskazówek, które pozwoliły dopracować ostateczną wersję publikacji – są to: dr Czesław GREŃ, mgr Andrzej LASOŃ, dr hab. Andrzej MAZUR, dr hab. Tomasz MOKRZYCKI, dr Radosław WITKOWSKI, dr Tadeusz WOJAS i dr hab. Paweł SIENKIEWICZ. Podziękowania takie należą się także osobom, które bądź to pomagały w pracach terenowych i kameralnych (w tym w przygotowaniu redakcyjnym tej publikacji), bądź udostępniły niepublikowane dane będące wynikiem ich własnych badań i obserwacji, czy też przekazały materiał zebrany przy okazji prowadzonych przez nich badań nad innymi grupami – są to przede wszystkim: mgr Małgorzata OSSOWSKA, inż. Marek MIŁKOWSKI, dr Bartosz KOZAK, mgr Piotr SZAFRANIEC i lic. Mateusz SAPIEJA, a także: mgr Marek BIDAS, dr hab. Marek BUNALSKI, prof. dr hab. Janusz NOWACKI i prof. dr hab. Marek WANAT. Za cenne uwagi i wskazówki składamy podziękowanie recenzentom niniejszej publikacji – prof. dr. hab. Jerzemu BOROWSKIEMU i dr. hab. Danielowi KUBISZOWI.

Dziękujemy także pracownikom służby terenowej ŚPN (leśniczym, podleśniczym i strażnikom obwodów ochronnych) uczestniczącym w obsłudze pułapek: Henrykowi BAKOWI, Przemysławowi BORKOWI, Zbigniewowi BROŻYNIE, Gabrielowi CZECHOWSKIEMU, Adamowi DANIELSKIEMU, Wiktorowi GAWLIKOWI, Pawłowi IWANOWI, Zbigniewowi JANKOWICZOWI, Pawłowi KRZOSOWI, Leszkowi KUCHCIŃSKIEMU, Stanisławowi KUROSIOWI, Robertowi LACHOWI, Ryszardowi MATYSKOWI, Pawłowi MIERNIKOWI, Stanisławowi NOWAKOWI, Marianowi PAJDO, Sebastianowi PAJDO, Tomaszowi PONIKOWSKIEMU, Wojciechowi REDLICY, Dariuszowi SKIBIE, Szymonowi RAKOWI, Mirosławowi WIŚNIEWSKIEMU i Dariuszowi ZBROSZCZYKOWI, a także osobom odbywającym staż w Pracowni Naukowo-Badawczej ŚPN, uczestniczącym w laboratoryjnych i terenowych pracach technicznych, m.in.: Pawłowi DZIÓBOWI, Agacie KOPROWSKIEJ, Wioletcie KOWALIK, Radosławowi KUROSIOWI, Annie PIWOWAR, Monice ROMAN, Małgorzacie SOWIE i Justynie SZAFRANIEC.

Wyniki – szczegółowy wykaz gatunków

W efekcie przeprowadzonych badań terenowych stwierdzono występowanie na obszarze ŚPN blisko 1400 gatunków chrząszczy, wśród których prawie 800 to gatunki wcześniej z Parku nie wykazane (pozostałe, w liczbie ponad 600 to gatunki wcześniej z Parku podawane, których aktualne występowanie potwierdziły przeprowadzone badania). Wykaz wszystkich stwierdzonych na analizowanym obszarze gatunków przedstawiono w tabeli (Tab. I).

Objaśnienia numeracji stanowisk oraz oznaczeń, symboli i skrótów zastosowanych w tabeli (Tab. I – strony 23–179) oraz inne informacje uzupełniające do tej tabeli

Explanations of site numbers, markings, symbols and abbreviations used in the table (Tab. I – pages 23–179) and other supplementary information to this table

W kolumnie <Lp.> (1)

Oznaczenia i symbole:

- – gatunek nie stwierdzony w ŚPN (podany z ŚPN omyłkowo, w związku z błędnym oznaczeniem lub błędną interpretacją lokalizacji miejsca stwierdzenia)
- (...), [liczba w nawiasach będąca elementem odrębnej numeracji] – gatunek wykazany z Obszaru Natura 2000 (SOO) „Łysogóry”, ale wyłącznie poza terenem ŚPN i miejscami bezpośrednio przyległymi (wymienionymi w kolumnie 7 – <Stanowiska C>)
- [?] – występowanie gatunku w ŚPN wątpliwe lub wręcz niemożliwe (prawdopodobnie wynika z błędnego oznaczenia lub pomyłki przy etykietowaniu) [gatunków takich nie uznano za stwierdzone w ŚPN, stąd nie posiadają kolejnych numerów]- informacja taka uzupełniona jest z reguły uwagą

W kolumnie <Gatunek> (2)

Nazwy gatunków umieszczone w nawiasach kwadratowych i wyróżnione mniejszą czcionką, nie są synonimami w rozumieniu taksonomicznym, ale nazwami pod którymi występował dany gatunek w cytowanych pozycjach piśmiennictwa (skrótly nazwisk autorów w tych „synonimach” zastosowano tylko w przypadku, gdy użyta nazwa gatunkowa była odmieniona od aktualnej – nie potraktowano jako tego typu „synonimów” odmiennych nazw gatunkowych związanych ze zmianą rodzaju gramatycznego nazwy)

W kolumnie <Źródło informacji> (3)

Oznaczenia i symbole:

- (...), [pozycje piśmiennictwa źródłowego w pojedynczych nawiasach] – stwierdzenia w odniesieniu do których trudno ustalić czy są stwierdzeniami opartymi na danych oryginalnych czy cytowaniami wcześniejszych doniesień
- ((...)) [pozycje piśmiennictwa źródłowego w podwójnych nawiasach] – stwierdzenia z całą pewnością cytowane, jednak bez wskazania źródła informacji oryginalnej
- ND – Nowe, dotychczas niepublikowane dane (od roku 2001) – w zdecydowanej większości są to dane z badań inwentaryzacyjnych i monitoringowych prowadzonych od roku 2007
- ND-coll. – dotychczas niepublikowane dane (do roku 2000) uzyskane w wyniku kwerendy zbiorów dokumentacyjnych (zbiór ŚPN oraz zbiory prywatne autorów i osób współpracujących)
- (... exx.) [liczba w nawiasach za symbolami ND lub ND-coll.] – liczebność przeanalizowanego materiału
- +obs. [lub] +liczne obs. [za liczbą exx. w nawiasach, za symbolem ND] – oraz obserwacje [lub] oraz liczne obserwacje

W kolumnie <Rok/okres obserwacji> (4)

Oznaczenia i symbole:

- b.d. – brak danych
- v [między liczbami roku] – lub/i

- V [między liczbami roku] – lub (albo/albo) [wykluczająco]
 ? [przed liczbą roku, w nawiasach kwadratowych] – informacja niepewna
 < [przed liczbą roku, w nawiasach kwadratowych] – w okresie poprzedzającym dany rok
- W kolumnie <Stanowiska A> (5)**
 Stanowiska położone w granicach Świętokrzyskiego Parku Narodowego [ŚPN] (Ryc. 1):
 Numeracja stanowisk:
- 1 – obwód ochronny [o.o.] Klonów (część zach.) – UTM: DB84
 - 2 – o.o. Klonów (część wsch.) – UTM: DB94
 - 3 – o.o. Podgórze (część pn.) – UTM: DB94
 - 4 – o.o. Podgórze (część pd.) – UTM: DB93
 - 5 – o.o. Podgórze (teren SPN w mieście Bodzentyn, oddz. 8A, na którym znajduje się m.in. budynek Dyrekcji Parku) – UTM: DB94
 - 6 – o.o. Święta Katarzyna – UTM: DB93
 - 7 – o.o. Dąbrowa (część pn.) – UTM: DB94
 - 8 – o.o. Dąbrowa (część pd.) – UTM: DB93
 - 9 – o.o. Dębno (część zach.) – UTM: DB93
 - 10 – o.o. Dębno (część wsch.) – UTM: EB03
 - 11 – o.o. Jastrzębi Dół (część zach.) – UTM: DB93
 - 12 – o.o. Jastrzębi Dół (część wsch.) – UTM: EB03
 - 13 – o.o. Święty Krzyż – UTM: EB03,
 - 14 – o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry – UTM: EB03
 - 15 – o.o. Chełmowa Góra – Las Serwis-Dąbrowa – UTM: EB03
 - 16 – o.o. Chełmowa Góra – kserotermiczna Skarpa Zapusty i tereny przyległe (opisywane w literaturze nazwami przyległych wsi lub przysiółków: Cząstków Stary, Cząstków Mały, lub nazwami skarpy: „Zapust”, „Zapusty”) – UTM: EB03

Inne oznaczenia:

- V [między numerami stanowisk] – lub/i
 V [między numerami stanowisk] – lub (albo/albo) [wykluczająco]
 X [w symbolu 2 lub więcej stanowisk (np. 3v13v14vX)] – stanowisko lub stanowiska położone poza terenem objętym nalizą, wymienione łącznie ze stanowiskiem lub stanowiskami z terenu ŚPN w taki sposób, że nie jest możliwe stwierdzenie, czy dany gatunek został wykazany z ŚPN czy terenu poza nim (często znacznie oddalonego)

W kolumnie <Stanowiska B> (6)

Stanowiska zlokalizowane w obecnych granicach ŚPN (lub w miejscach bezpośrednio do nich przyległych), bez wskazania lokalizacji umożliwiającej przypisanie do konkretnych stanowisk (wymienionych w kolumnach A lub C tabeli):

Symbol stanowisk:

ŚPN – Świętokrzyski Park Narodowy – ogólnie, bez wskazania konkretnej lokalizacji – UTM do roku 1996: DB93, DB94, EB03; po roku 1996 także DB84

LG – Pasma Łysogórskie (Łysogóry) bez wskazania konkretnej lokalizacji (jako taka lokalizacja traktowane są także informacje o występowaniu na stanowisku „Łysa Góra” („Łysa Góra”) podane w literaturze do lat 20. XX wieku) – UTM: DB93, EB03
 BL – Bodzentynskie lesnictwo [Lesnictwo bodzentynskie] (w piśmiennictwie rosyjskojęzycznym z XIX i początków XX w.) – najprawdopodobniej część środkowa i wschodnia aktualnego obszaru ŚPN – UTM: DB93, DB94, EB03
 NŚK – Nadleśnictwo Święta Katarzyna (w piśmiennictwie z okresu międzywojennego i pierwszych lat powojennych) – obszar obecnego ŚPN za wyjątkiem o.o. Klonów – UTM: DB93, DB94, EB03

W kolumnie <Stanowiska C> (7)

Stanowiska, które są nazwami miejscowości lub obiektów geograficznych przylegających do ŚPN, w odniesieniu do których nie można wykluczyć, że dotyczą terenu Parku lub takie miejsca stwierdzenia (z piśmiennictwa lub przeprowadzonych badań), które odnoszą się do pasa o szerokości nie większej niż 500 m bezpośrednio przyległego do granic Parku, w tym do granic jego eksklaw (numeracja zgodna z numerami „przypisanych”, przyległych stanowisk w granicach ŚPN); także pierwsze ogólne stwierdzenia ale oryginalne stwierdzenia w Górach Świętokrzyskich (GŚ, GK) w odniesieniu do których istnieje duże prawdopodobieństwo, że są oparte na stwierdzeniach w obszarze obecnym analizą (występowanie danego gatunku na terenie ŚPN zostało później potwierdzone):

Symbol e i numeracja stanowisk:

- GŚ – Góry Świętokrzyskie bez wskazania konkretnej lokalizacji
- GK – Gubernia kielecka [w literaturze z drugiej połowy XIX i początków XX wieku]
- 1-a – Wilkowice i okolice – UTM: DB84
- 2-a – przysiółek Grabowa i Dolina Wilkowska koło wsi Święta Katarzyna, poza granicami ŚPN – UTM: DB94
- 3-a – Miejska Góra poza granicami ŚPN (Bodzentyn-Podgórze, Celiny) – UTM: DB94
- 3-b – wieś Podgórze – UTM: DB94
- 3-c – przysiółek Wzorki (północna część wsi Święta Katarzyna, przyległa do o.o. Podgórze) – UTM: DB94
- 5-a – Bodzentyn (miejscowość) - otoczenie terenu ŚPN w Bodzentynie – UTM: DB94
- 6-a – wieś Święta Katarzyna (bez przysiółków Grabowa i Wzorki) – UTM: DB93
- 6-b – przysiółki: Krajno-Zagórze i Krajno Drugie (części wsi Krajno, przyległe do o.o. Święta Katarzyna) – UTM: DB93
- 6-c – wieś Porąbki – UTM: DB93
- 6v11-a – wieś Kakonin – UTM: DB93
- 8v9-a – wieś Wola Szczygłkowa – UTM: DB93
- 11v12-a – wieś Huta Podhysica – UTM: DB93, EB03
- 13-a – Nowa Stupia (miejscowość i jej najbliższe otoczenie przyległe do masywu Łysogór) – UTM: EB03
- 13-b – wieś Trzcianka (północna część przylegająca do o.o. Święty Krzyż) – UTM: EB03
- 13-c – wieś Huta Szklana – UTM: EB03
- 13v15-a – wsie Baszowice i Mirocice (potożone między masywem Łysogór a Lasem Serwis-Dąbrowa) – UTM: EB03

15-a – wieś Serwis (położona między Lasem Serwis-Dąbrowa a masywem Chełmowej Góry) – UTM: EB03

15-b – przysiółek Trochowiny (północna część wsi Mirocice, przyległa do Lasu Serwis-Dąbrowa) – UTM: EB03

Inne oznaczenia:

v [między numerami stanowisk] – lub/i

v [między numerami stanowisk] – lub (albo/albo) [wykluczająco]

X [w symbolu 2 lub więcej stanowisk (np. 13-avX, ŚPNvX)] – stanowisko lub stanowiska położone poza terenem objętym nalazą, wymienione łącznie ze stanowiskami z terenu ŚPN w taki sposób, że nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, czy dany gatunek został wykazany z ŚPN czy wyłącznie z terenu poza nim (często znacznie oddalonego)

W kolumnie <Stanowiska D> (8)

Części obszaru Natura 2000 (SOO) „Łysogóry” położone poza granicami ŚPN:

Symbole stanowisk:

K – Część SOO „Łysogóry” przylegająca do o.o. Klonów, w okolicach wsi Klonów, Ciekoty i Wilków (obejmująca lasy wschodnich krańców leśnictw Gózd i Brzezinki, Nadleśnictwa Zagnańsk oraz fragment tego SOO położony między wsiami Ciekoty i Wilków) – UTM: DB84

G – Eksklaw „grzegorzowicka” SOO „Łysogóry” łącznie z terenem bezpośrednio przyległym, obejmujące rezerwat przyrody „Wawóz w Skalach”, dolinę rzeki Dobruchny oraz wyrobisko i jego górną krawędź wiele lat nieczynnego, a aktualnie ponownie eksploatowanego kamieniołomu „Skala I”, a także okolice wsi Grzegorzowice, Zagaje Grzegorzowskie i Skąły – UTM: EB13

Gatunki wykazane wyłącznie z tych stanowisk (a nie wykazane z ŚPN w „szerszym ujęciu”) posiadają, o czym wcześniej wspomniano, odrębną numerację (w nawiasach); z innych, wykraczających poza granice ŚPN części SOO „Łysogóry” brak danych o chrząszczach

W kolumnach: <Rok/okres obserwacji> i <Stanowiska>, lata, symbole i numery stanowisk, z których pochodzą nowe dane (ND, ND-coll.), wyróżniono czcionką pogrubioną

W kolumnie <Status waloryzacyjny i uwagi> (9)

Symbole i skróty:

§ – gatunek objęty w Polsce prawną ochroną na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

D-II – gatunek wymieniony w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (dyrektywy siedliskowej UE)

D-II/IV – gatunek wymieniony w załącznikach II i IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG (dyrektywy siedliskowej UE)

PCK – gatunek zamieszczony w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt – Bezkręgowce” (GŁOWACIŃSKI, NOWACKI [red.] 2004)

PCL – gatunek umieszczony na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (PAWŁOWSKI et al. 2002)

ERL-S – gatunek umieszczony na europejskiej czerwonej liście chrząszczy saproksylicznych jako zagrożony/narażony (CR, EN, VU) w krajach Wspólnoty Europejskiej (CÁLIX et al. 2018)

W nawiasach za skrótem oznaczającym czerwoną księgę/czerwoną listę, podano wskazaną w danym opracowaniu kategorię zagrożenia gatunku:

(EX?) – prawdopodobnie wymarły,

(CR) – krytycznie zagrożony,

(EN) – zagrożony,

(VU) – narażony,

(NT) – bliski zagrożenia,

(LC) – najmniejszej troski (minimalnie zagrożony),

(DD) – dane niepełne (prawdopodobnie zagrożony)

Pfr-1, Pfr-2 – gatunek wymieniony jako relikwit puszczański (primeval forest relict) "sensu lato" (Pfr-1) lub "sensu lato" (Pfr-2) w opracowaniu wskazującym gatunki środkowoeuropejskich chrząszczy świadczących o „puszczańskości” lasów w których występują (ECKELT et al. 2017)

G-s.l. – gatunek „starych lasów” występujący przede wszystkim w większych obszarowo ekosystemach leśnych o strukturze ekologicznej nieprzekształconej lub słabo przekształconej współczesną gospodarką leśną lub w lasach obfitujących w mikrosiedliska swoiste takim lasom (głównie w stare, obumierające i martwe drzewa, drzewa z wykształconymi dziuplami-próchnowiskami, miejsca o niezakłóconej gospodarce dynamice roślin leśnych, w tym drzew budujących drzewostan, itp.); niektóre z zaliczonych do tej grupy gatunków nie wykazują cech reliktowości i mogą zasiedlać biotopy zastępcze (stare zadrzewienia, parki, aleje, itp.) pod warunkiem występowania w nich mikrosiedlisk swoistych takim lasom

R-G-s.l. – gatunek „starych lasów”, który można uznać dodatkowo za szczególnie relikwit siedliskowy lasów naturalnych, czy wręcz pierwotnych, występujący wyłącznie w lasach o zachowanej na większej części ich powierzchni w różnych okresach, ciągłości naturalnej dynamiki ekosystemu, od czasów historycznych (przez co najmniej ostatnie 250 lat, czyli okres od chwili wprowadzenia w większość lasów, które przetrwały intensywne wylesienia związane z postępującym zagospodarowaniem rolniczym i osadnictwem, zrębowo-odnowieniowej gospodarce leśnej) i naturalnej lub zbliżonej do naturalnej strukturze ekologicznej (gatunki takie określać można także mianem „gatunków puszczańskich”); gatunki zaliczone do tej grupy spotykane bywają także w bezpośrednim sąsiedztwie lasów o „puszczańskim” charakterze oraz w miejscach zniekształconych gospodarce w obrębie takich lasów, a niekiedy także w lasach zagospodarowanych, które stosunkowo niedawno uległy na skutek presji gospodarczej swój pierwotny charakter

R-klim – gatunek występujący w SPN jako relikwit dawnych okresów (głównie schyłku plejstocenu i początkowych okresów holocenu i nazywany często „reliktem perylacjalnym”) gdy panowały odmienne od współczesnych warunki klimatyczne

nPL – gatunek nowy dla fauny Polski (dotyczy nowych danych)

[*] – gatunek omówiony w dalszej części opracowania

u¹, u² ... itd. – odnośniki do uwag objaśnionych pod tabelą

Tab. I. Gatunki chrząszczy (Coleoptera) wykazane ze Świętokrzyskiego Parku Narodowego (ŚPN)
Species of Coleoptera recorded from the Świętokrzyski National Park (ŚNP)

Podzrędy i rodziny umieszczone są w tabeli w porządku systematycznym, natomiast gatunki w obrębie rodzin w porządku alfabetycznym; nazewnictwo wg „Catalogue of Palaearctic Coleoptera” (LÖBL, SMETANA [red.] 2003, 2004, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2013)
Suborders and families are listed according to the systematic order, while species within families are listed alphabetically; nomenclature according to "Catalogue of Palaearctic Coleoptera" (LÖBL, SMETANA [eds.] 2003, 2004, 2006, 2007, 2008, 2010, 2011, 2013)

Lp. No	Gatunek Species	Źródło informacji Information source	Rok/okres obserwacji Time of observation	Stanowiska Localities				Status waloryzacyjny i uwagi Value status and notes
				A	B	C	D	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ADEPHAGA								
Gyrinidae								
1.	<i>Gyrinus substriatus</i> STEPH. [= <i>Gyrinus natator</i> L.]	BURAKOWSKI et al. 1976	b.d.			3-c		u ¹
Dytiscidae								
2.	<i>Agabus melanarius</i> AUBÉ	GALEWSKI 1971 BURAKOWSKI et al. 1976	b.d. b.d.				GS	
3.	<i>Dytiscus marginalis</i> L.	ČMAK 1960	b.d.		ŚPN			u ²
4.	<i>Hydroglyphus geminus</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2016	14				
5.	<i>Hydroporus memnonius</i> NICOL.	ND (1 ex.)	2016	13				
6.	<i>Hydroporus palustris</i> (L.)	ND (2 exx.)	2014, 2017	3, 14				
7.	<i>Ilybius chalconatus</i> (PANZ.)	ND (3 exx.)	2008-2017	1, 6, 9				
8.	<i>Platambus maculatus</i> (L.)	PONGRĄCZ 1923	1916-1918		ŁG			
Rhysodidae								
9.	<i>Rhysodes sulcatus</i> (FABR.)	RUTKIEWICZ 1996 BIDAS, BUCHHOLZ 2007 MOKRZYCKI 2007 (SIENKIEWICZ 2004) (GADEK 2009) ND (280 exx.)	1992-1994 1990-2007 2006 b.d. b.d. 2007-2019	8v13 6, 13 14 — — 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				§ D-II PCK (EN) PCL (EN) ERL-S (EN) Pfr-I R-G.s.l. [*]

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Carabidae							
		JAKOBSON 1901	1895	6				
		BURAKOWSKI et al. 1974	b.d.	6				
		KOWALCZYK, WATAŁA 1988	1978-1985	13				
		LEŚNIAK 1990	1981-1982	8, 9, 11, 13				
		HURUK 1993	1982-1984	14, 15				
		LEŚNIAK 1994	1992-1993	13				
		MEŻYK 1997	1982-1984	6, 3v8				
		LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000	1996-1997	1, 2				
		HURUK, HURUK 2002a, 2002b	1982-1995	15				
		HURUK, HURUK 2010	2002	3				
		HURUK et al. 2012	2002	13				
		(HURUK 1999)	b.d.		ŚPN			
		JAKOBSON 1901	1895	6				
		SZUJECKI 1958	1955	6				
		BURAKOWSKI et al. 1974	b.d.	13				
		KOWALCZYK, WATAŁA 1988	1978-1985	13				
		LEŚNIAK 1990	1981-1982	3, 8, 9, 11, 13				
		HURUK 1993	1982-1984	14, 14v15				
		LEŚNIAK 1994	1992-1993	13				
		MEŻYK 1997	1982-1984	6, 3v8				
		LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000	1996-1997	1, 2				
		HURUK, HURUK 2002a, 2002b	1994-1995	15				
		HURUK, HURUK 2010	2002	3				
		HURUK et al. 2012	2002	1, 13				
		HURUK et al. 2013	2009, 2013	14				
		(HURUK 1999)	b.d.		ŚPN			
		MOKRZYCKI 2008	2006	3				
		ND (2 exx.)	2014, 2017	3, 6				
		HURUK 1999	b.d.		ŚPN			
		ND (4 exx.)	2017	1, 3, 8, 12				u ³
		HURUK 1993	1982-1984	14v15				PCL (EN) u ³
		ND (2 exx.)	2014, 2015	3, 13				
		ND (2 exx.)	2016-2017	13				
10.	<i>Abax carinatus</i> (DUFT.)							
11.	<i>Abax ovalis</i> (DUFT.)							
12.	<i>Abax parallelus</i> (DUFT.)							
13.	<i>Acupalpus brunripes</i> (STURM)							
14.	<i>Acupalpus dubius</i> SCHILSKY							
[?]	<i>Acupalpus elegans</i> (DEI.)							
15.	<i>Acupalpus flavicollis</i> (STURM)							
16.	<i>Acupalpus meridianus</i> (L.)							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	<i>Agonum fuliginosum</i> (PANZ.)	HURUK 1993 MEŻYK 1997 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999) ND (lex.) 2015	1982-1984 1982-1984 1982-1983 b.d. 2015	14, 15 6 15 1	ŚPN			
18.	<i>Agonum gracile</i> STURM	HURUK 1999 HURUK, HURUK 2002a, 2002b	b.d. 1994-1995	15	ŚPN			u ³
19.	<i>Agonum gracilipes</i> (DUFT.)	BURAKOWSKI et al. 1974 HURUK 1993 (HURUK 1999)	b.d. 1982-1984 b.d.	13 14	ŚPN			
20.	<i>Agonum lugens</i> (DUFT.)	HURUK 1993	1982-84	14v15				
21.	<i>Agonum micans</i> (NICOLAI)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 MEŻYK 1997 (HURUK 1999)	1985 1981-1982 1982-1984 b.d.	13 3, 9, 11, 13 6, 3v8				
22.	<i>Agonum muelleri</i> (HERBST)	BURAKOWSKI et al. 1974 HURUK 1993 (HURUK 1999) ND (2 exx.)	b.d. 1982-1984 b.d. 2014, 2015	6 14, 15 3, 14	ŚPN			
23.	<i>Agonum sexpunctatum</i> (L.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 (HURUK 1999)	1988 1981-1982 1982-1984 b.d.	13 8, 11, 13 14v15	ŚPN			
24.	<i>Amara aenea</i> (DE GEER)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 MEŻYK 1997 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999)	b.d. 1988 1982-1984 1982-1984 1982-1983 b.d.	13 15, 14v15 3v8 15		6-b[?]		u ⁵
25.	<i>Amara bifrons</i> (GYLL.)	HURUK 1993 (HURUK 1999)	1982-1984 b.d.	14, 14v15	ŚPN			
26.	<i>Amara brunnea</i> (GYLL.)	HURUK 1993 BYK 2007 (HURUK 1999)	1982-1984 2006 b.d.	14 14	ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
27.	<i>Amara curta</i> DEL.	HURUK 1993	1982-1984	14				
28.	<i>Amara erratica</i> (DUFT.)	GLAZEK 1939 (((ČMAK 1960; HURUK 1999)))	1932 ---	6	ŠPN			PCL (NT) R-klim
29.	<i>Amara eurynota</i> (PANZ.) [= <i>Amara eurynota</i> PANZ.]	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1979 b.d.	13	ŠPN			
30.	<i>Amara familiaris</i> (DUFT.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 (HURUK 1999)	1983 1982-1984 b.d.	13 14	ŠPN			
31.	<i>Amara fubva</i> (O.F. MÜLL.)	ND (26 exx.) KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	2009-2017 1983, 1985 b.d.	3, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 15 13	ŠPN			
32.	<i>Amara littorea</i> THOMS.	HURUK 1993 (HURUK 1999)	1982-1984 b.d.	14	ŠPN			
33.	<i>Amara lunicollis</i> SCHÜDTE	HURUK 1993 (HURUK 1999)	1982-1984 b.d.	15	ŠPN			
34.	<i>Amara montivaga</i> STURM	ND (3 exx.) ND (1 ex.)	2014, 2017 2017	3, 6, 9 14				u ⁶
35.	<i>Amara nitida</i> STURM	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1979 b.d.	13	ŠPN			
36.	<i>Amara plebeja</i> (GYLL.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 (HURUK 1999)	1978-1985 1981-1982 1982-1984 1982-1995 2006 2006 b.d.	13 9, 11, 13 14, 15 15 3 13				
37.	<i>Amara praetermissa</i> (SAHLB.) [= <i>Amara pallens</i> STURM]	ND (143 exx.) HURUK 1993 (HURUK 1999)	2009-2017 1982-1984 b.d.	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 15	ŠPN			
38.	<i>Amara similata</i> (GYLL.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999)	1978-1985 1982-1984 1982-1983 b.d.	13 14, 15 15				
		ND (4 exx.)	2017	3, 6, 14	ŠPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
39.	<i>Amara tibialis</i> (PAYK.)	ND (3 exx.)	2009-2017	2, 6, 13				
40.	<i>Anchomenus dorsalis</i> (PONT.) [= <i>Agonum dorsale</i>]	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1985 b.d.	13	ŚPN			
41.	<i>Anisodactylus binotatus</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b BYK 2007 (HURUK 1999) ND (7 exx.)	b.d. 1978-1985 1982-1984 1994-1995 2006 b.d. 2015, 2017	13 13 14, 14v15 15 3	ŚPN			
42.	<i>Anisodactylus nemorivagus</i> (DUFT.)	LEŚNIAK 1990 HURUK, BARSEVSKIS 2014 (HURUK 1999)	1981-1982 b.d. b.d.	13 14v15	ŚPN			
43.	<i>Anisodactylus signatus</i> (PANZ.)	HURUK 1993 RUTKIEWICZ 2007 (HURUK 1999) ND (3 exx.)	1982-1984 2006 b.d. 2015-2017	14 10 2, 10, 11	ŚPN			
44.	<i>Asaphidion flavipes</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1973 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 BYK 2007 (HURUK 1999) ND (11 exx.)	b.d. 1978-1985 1982-1984 2006 b.d. 2015-2017	13 13 14 10	ŚPN			
45.	<i>Badister bullatus</i> (SCHR.) [= <i>Badister bipustulatus</i> FABR.]	HURUK 1993 (HURUK 1999)	1982-1984 b.d.	15	ŚPN			
46.	<i>Badister sodalis</i> (DUFT.)	ND (1 ex.)	2015	14				
47.	<i>Bembidion deletum</i> AUD.-SERV.	ND (4 exx.)	2015	6, 13				
48.	<i>Bembidion lampros</i> (HERBST.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b BYK 2007 (HURUK 1999) ND (9 exx.)	1978-1985 1982-1984 1982-1985 2006 b.d. 2009-2017	13 14, 15 15 3 1, 3, 6	ŚPN			
49.	<i>Bembidion mannerheimii</i> (SAHLB.)	HURUK 1993 (HURUK 1999)	1982-1984 b.d.	15, 14v15	ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
50.	<i>Bembidion properans</i> (STEPH.)	BURAKOWSKI et al. 1973 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 b.d.	13	SPN	6-b		
51.	<i>Bembidion pygmaeum</i> (FABR.)	ND (1 ex.) BURAKOWSKI et al. 1973 (HURUK 1999)	2017 b.d. b.d.	3 16	SPN			
52.	<i>Bembidion quadrimaculatum</i> (L.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1983, 1985 b.d.	13, 16	SPN			
53.	<i>Bembidion quadripustulatum</i> (AUD.-SERV.)	ND (3 exx.) KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	2017 1979 b.d.	6, 9, 11 16	SPN			
54.	<i>Bembidion stephensii</i> (CROTCH)	BURAKOWSKI et al. 1973 (HURUK 1999)	b.d. b.d.	13	SPN			
55.	<i>Bembidion tibiale</i> (DUFT.)	ND (2 exx.) KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	2016, 2017 1978-1985 b.d.	8 13	SPN			
56.	<i>Bembidion tetracolum</i> (SAY) [= <i>Bembidion ustulatum</i> L.]	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1985 b.d.	13	SPN			
57.	<i>Bembidion varium</i> (OL.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1979 b.d.	16	SPN			
58.	<i>Bradycellus caucasicus</i> (CHAUD.)	ND (2 exx.)	2018	3				
59.	<i>Bradycellus eskii</i> LACZÓ	HURUK 1999 ND (2 exx.)	b.d. 2018	3	SPN			u ³
60.	<i>Brosicus cephalotes</i> (L.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1978-1985 b.d.	13	SPN			PCL (DD)
61.	<i>Calathus ambiguus</i> (PAYK.)	BURAKOWSKI et al. 1974 (HURUK 1999)	b.d. b.d.		SPN	5-a		
62.	<i>Calathus erratus</i> (SAHLB.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 (HURUK 1999)	1978-1985 1982-1984 1993 b.d.	13 14, 14v15 13	SPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
63.	<i>Calathus fuscipes</i> (Goeze)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 1982-1984 b.d.	13 14	ŚPN	5-a		
64.	<i>Calathus melanoccephalus</i> (L.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1978-85 b.d.	13	ŚPN			
65.	<i>Calathus micropterus</i> (Duft.)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b MOKRZYCKI 2007 (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1996-1997 1982-1995 2006 b.d.	13 3, 8, 9, 11, 13 14, 15 13 6, 3v8 1 15	ŚPN	6-a		
66.	<i>Calochromius spilotus</i> (Ill.)	BURAKOWSKI et al. 1974 (HURUK 1999)	b.d. b.d.		ŚPN	6-a		
67.	<i>Calosoma inquisitor</i> (L.)	ČMAK 1960 HURUK 1993 (HURUK 1999)	b.d. 1982-1984 b.d.	14	ŚPN			§ u ²
68.	<i>Calosoma sycophanta</i> (L.)	ČMAK 1960	b.d.		ŚPN			§ PCL (NT) u ²
69.	<i>Carabus arcensis</i> HERBST	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 HURUK et al. 2012 (HURUK 1999) ND (52 exx.)	1978-1985 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1996-1997 1994-1995 2006 2006 2002 b.d. 2012-2017	13 3, 8, 9, 13 14, 14v15 13 3v8 1, 2 15 13 10 1, 13 1, 3, 8, 11, 13	ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		SZUIECKI 1958 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b MOKRZYCKI 2007 HURUK, HURUK 2010 HURUK et al. 2012 HURUK et al. 2013 (HURUK 1999) ((ČMAK 1960)) ND-coll. (4 exx.) ND (48 exx.)	1952-1956 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1996-1997 1982-1995 2006 2002 2002 2009, 2013 b.d. 1954, 1979 2007, 2012	3 13, 14 3, 8, 9, 11, 13 14, 15 13 6, 3v8 1, 2 15				§	
	73. <i>Carabus coriaceus</i> L.								
		BORUSIEWICZ, KAPUŚCINSKI 1950 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 MOKRZYCKI 2007 HURUK, HURUK 2010 HURUK et al. 2012 HURUK et al. 2013 (HURUK 1999) ND-coll. (1 ex.) ND (7 exx. + obs.)	1948 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1996-1997 2006 2002 2002 2009, 2013 b.d. 1954 2007-2015	6 13 3, 8, 9, 11 6, 3v8 1, 2 13 3 1, 13 1v2, 3v4v6 13 3, 9, 13					§
	74. <i>Carabus glabratus</i> PAYK.								

1	2	3	4	5	6	7	8	9
75.	<i>Carabus granulatus</i> L.	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 WATAŁA et al. 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b HURUK et al. 2012 (HURUK 1999) ND (1 ex.)	b.d. 1978-1985 b.d. 1981-1982 1982-1984 1992 1982-1984 1996-1997 1994-1995 2002 b.d. 2012	13, 14 13v14vX 3 14, 15 13 6 1 15 13 6	ŚPN			
76.	<i>Carabus hortensis</i> L.	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b HURUK, HURUK 2004 MOKRZYCKI 2007 HURUK, HURUK 2010 (HURUK 1999) ND (24 exx.)	1978-1985 1981-1982 1982-1984 1982-1984 1996-1997 1982-1995 1982-1995 2006 2002 b.d. 2012	13, 14 3 14, 15 6, 3v8 1, 2 15 14 3 3, 13 1, 3, 6, 8, 13, 14 6, 13				
77.	<i>Carabus intricatus</i> L.	SZUJECKI 1958 LEŚNIAK 1990 LEŚNIAK 1994 HURUK et al. 2012 (HURUK 1999) ND-coll. (2 exx.) ND (22 exx. + obs.)	1952, 1955 1981-1982 1992-1993 2002 b.d. 1954 2012-2016	13 13 13 13 13 13 3, 6, 8, 9, 11, 13	ŚPN			§ PCL(LC) G.s.l. [*]

1	2	3	4	5	6	7	8	9
78.	<i>Carabus linnei</i> PANZ. [= <i>Carpaphyllus Linnei</i> var. <i>polonicus</i>] [= <i>Carabus linnaei</i> Duft.]	STRONCZYŃSKI 1835 [MROZKOWSKI 1959] JAKOBSON 1901 WEISSBERG 1922 PONGRĄCZ 1923 GLAZEK 1939 SZUJECKI 1958 KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 WATAŁA et al. 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2005a HURUK, HURUK 2010 HURUK et al. 2012 (ČMAK 1960; HURUK 1999) ND (271 exx.)	b.d. 1895 1922 1916-1918 1932 b.d. b.d. 1978-1985 b.d. 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1996-1997 2002 2002 2002 b.d. 2007-2015	6 6 13 6 6, 13 13 13v14vX 3, 8, 9, 11, 13 14 13 6 1, 2 1v2, 3v4, 13 3 1, 13 1, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13	ŁG SPN	5-a		
79.	<i>Carabus nemoralis</i> O.F.MÜLL.	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 HURUK, HURUK 2002a, 2002b MOKRZYCKI 2007 HURUK et al. 2012 (HURUK 1999)	1983 1982-1984 1992 1982-1995 2006 2002 b.d.	13 14, 15 13 15 13 13				
80.	<i>Carabus nitens</i> L.	PONGRĄCZ 1923 ND-coll. (1 ex.)	1916-1918 1950	8v9	ŁG			§ PCL(VU) [*]

1	2	3	4	5	6	7	8	9
87.	<i>Cychrus caraboides</i> (L.) [= <i>Cychrus caraboides</i> <i>rostratus</i> L.]	STRONCZYŃSKI 1835 [MROZKOWSKI 1959] KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2010 HURUK et al. 2012 (HURUK 1999) ND (12 exx.)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1992-1993 1982-1984 1996-1997 2002 2002 b.d. 2007-2014	13 13 3, 8, 9, 11, 13 13 6 1, 2 3 1, 13 b.d. 1, 3, 6, 9, 11, 13	SPN			
88.	<i>Diachromus germanus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999) ND (7 exx.)	b.d. 1978-1985 b.d. 2009-2017	13 6, 14 b.d. 3, 6, 13, 14	SPN			PCL (NT)
89.	<i>Dolichus halensis</i> (SCHALL.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1978-1985 b.d.	14 b.d.	SPN			
90.	<i>Dromius agilis</i> (FABR.)	KINELSKI, SZUJECKI 1959 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 (HURUK 1999) ND (18 exx.)	1956 1978-1985 2006 2006 b.d. 2009-2017	6 13 10, 13 10, 13 b.d. 1, 3, 8, 9, 13, 15	SPN			
91.	<i>Dromius angustius</i> BRULLÉ	ND (1 ex.)	2009	1				
92.	<i>Dromius fenestratus</i> (FABR.)	SZUJECKI 1958 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 MOKRZYCKI 2007 (HURUK 1999)	1956 1978-1985 2006 b.d.	6 13 10, 13 b.d.	SPN			
93.	<i>Dromius leaviceps</i> MOTSCH.	BURAKOWSKI et al. 1974 (HURUK 1999)	b.d. b.d.	6 b.d.	SPN			
94.	<i>Dromius quadratocollis</i> A. MOR.	BURAKOWSKI et al. 1974 (HURUK 1999) ND (8 exx.)	b.d. b.d. 2009-2017	6 b.d. 1, 2, 3, 8	SPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
95.	<i>Dromius quadrimaculatus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1974 RUTKIEWICZ 1996 MOKRZYCKI 2007 (HURUK 1999) ND (2 exx.) 2014, 2018	b.d. 1992-1994 2006 b.d. 1985 b.d. 2016, 2017	6 8v13 3, 10, 13 SPN 1, 3 13 SPN 14 3				
96.	<i>Dromius schneideri</i> CROTH	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	b.d.		SPN			
97.	<i>Dyschirius aeneus</i> (DEI.)	ND (2 exx.)	2016, 2017	14				
98.	<i>Dyschirius globosus</i> (HERBST)	ND (1 ex.)	2014	3				
99.	<i>Elaphrus cupreus</i> (DUFT.)	HURUK 2002	2001	1, 3				
100.	<i>Elaphrus ultrichii</i> REDT.	KINELSKI, SZUJECKI 1959 (HURUK 1999) ((KOWALCZYK, WATAŁA 1988))	1956 b.d. b.d.	14 [?]	SPN	13-a [?]		PCL (EN) u ⁷
101.	<i>Harpalus affinis</i> (SCHR.)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 RUTKIEWICZ 2007 (HURUK 1999) ND (2 exx.) 2014, 2015	b.d. 1978-1985 2006 b.d. 2014, 2015	12 14 b.d. 3, 11 14		GŚ 5-a		u ⁸
102.	<i>Harpalus distinguendus</i> (DUFT.) [= <i>Harpalus psittaceus</i> FOURCK.]	BURAKOWSKI et al. 1974 (HURUK 1999)	b.d. b.d.		SPN			
103.	<i>Harpalus flavescens</i> (PILL. et MITT.)	HURUK 1993	1982-1984	14v15				
104.	<i>Harpalus laevipes</i> (ZETT.) [= <i>Harpalus quadripunctatus</i> DEI.]	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b HURUK, HURUK 2010 (HURUK 1999) ND (2 exx.)	b.d. 1978-1985 1982-1984 1992 1982-1984 1996-1997 1982-1995 2002 b.d. 2014, 2017	6, 13 13, 16 14, 15 13 6 1 15 14 b.d. 3, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
105.	<i>Harpalus latus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b RUTKIEWICZ 2007 (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1996-1997 1982-1995 2006 b.d.	6, 13 13 3, 11, 13 14, 15 13 6 1, 2 15 10	ŚPN			
106.	<i>Harpalus luteicornis</i> (DUFT.)	ND (1 ex.)	2017	1				
107.	<i>Harpalus rubripes</i> (DUFT.)	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 b.d.	13	ŁG ŚPN			
108.	<i>Harpalus rufipalpis</i> (STURM) [= <i>Harpalus rufitarsis</i> DUFT.]	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1978-1985 b.d.	13	ŚPN			
109.	<i>Harpalus rufipes</i> (DE GEER)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b MOKRZYCKI 2007 (HURUK 1999)	1978-1985 1982-1984 1994-1995 2006 b.d.	13 14, 14V15 15 3	ŚPN			
110.	<i>Harpalus solitarius</i> (DEL.) [= <i>Harpalus fuliginosus</i> DUFT.]	ND (1 ex.) HURUK 1993 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999)	2013 1982-1984 1996-1997 1982-1983 b.d.	3 14V15 1 15	ŚPN			
111.	<i>Harpalus signaticornis</i> (DUFT.)	ND (6 exx.)	2016-2017	3, 8, 9, 12, 13				
112.	<i>Harpalus tardus</i> (PANZ.)	HURUK 1999	b.d.		ŚPN			u ³
113.	<i>Laenostenus terricola</i> (HERBST) [= <i>Aechmites terricola</i>]	HURUK 1993 (HURUK 1999)	1982-1984 b.d.	14	ŚPN			PCK (CR) PCL (CR)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
114.	<i>Leistus ferrugineus</i> (L.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 MEŻYK 1997 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999) ND (1 ex.)	1985 1981-1982 1982-1984 1982-1984 1982-1995 b.d. 2018	13 13 14, 15 6 15 3	ŁG ŁG			
115.	<i>Leistus piceus</i> (FROL.)	GLAZEK 1939 SZUJECKI 1958 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 LEŚNIAK 1994 RUTKIEWICZ 1996 MEŻYK 1997 (HURUK 1999)	1919, 1935 1949 1978-1985 1981-1982 1992-1993 1992-1994 1982-1984 b.d.	6 13 3, 8, 9, 11, 13 13 8V13 6, 3V8				
116.	<i>Leistus rufomarginatus</i> (DUFT.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 (HURUK 1999)	1985 1982-1984 1992 1982-1984 b.d.	13 14 13 6				
117.	<i>Leistus terminatus</i> (PANZ.) [= <i>Leistus rufescens</i> FABR.]	LEŚNIAK 1990 (HURUK 1999) ND (1 ex.)	1981-1982 b.d. 2014	8, 9 3	ŁG ŁG			
118.	<i>Loricera pilicornis</i> (FABR.) [= <i>Loricera caerulea</i> L.]	BURAKOWSKI et al. 1973 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 MEŻYK 1997 MOKRZYCKI 2007 (HURUK 1999) ND (15 exx.)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1982-1984 2006 b.d. 2009-2017	6 13 3, 9, 13 14, 15 6, 3V8 3 1, 3, 6, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
119.	<i>Microlestes maurus</i> (STURM)	ND (1 ex.)	2009	1				
120.	<i>Microlestes minutulus</i> (GOEZE)	ND (3 exx.)	2009-2017	3				
		KOWALCZYK, WATAŁA 1988	1985	13				
		LEŚNIAK 1990	1981-1982	3, 13				
		HURUK 1993	1982-1984	14				
		LEŚNIAK 1994	1992	13				
121.	<i>Molops piceus</i> (PANZ.)	LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000	1996-1997	1				
		HURUK et al. 2012	2002	13				
		(HURUK 1999)	b.d.		ŚPN			
		BURAKOWSKI et al. 1973	b.d.			6-a		
		KOWALCZYK, WATAŁA 1988	1978-1985	13				
		LEŚNIAK 1990	1981-1982	9, 11				
		HURUK 1993	1982-1984	15, 14v15				
		LEŚNIAK 1994	1992-1993	13				
		MEŻYK 1997	1982-1984	3v8				
122.	<i>Nebria brevicollis</i> (F.ABR.)	HURUK, HURUK 2002a, 2002b	1982-1983	15				
		HURUK et al. 2012	2002	13				
		(HURUK 1999)	b.d.		ŚPN			
		ND (1 ex.)	2015	1				
123.	<i>Notiophilus aquaticus</i> (L.)	HURUK 1993	1982-1984	14, 15				
		HURUK, HURUK 2002a, 2002b	1982-1983	15				
		(HURUK 1999)	b.d.		ŚPN			
		BURAKOWSKI et al. 1973	b.d.		ŚPN			
		KOWALCZYK, WATAŁA 1988	1978-1985	13				
		LEŚNIAK 1990	1981-1982	9, 13				
		HURUK 1993	1982-1984	14, 15				
		MEŻYK 1997	1982-1984	6, 3v8				
124.	<i>Notiophilus biguttatus</i> (F.ABR.)	HURUK, HURUK 2002a, 2002b	1982-1995	15				
		(HURUK 1999)	b.d.		ŚPN			
		ND (2 exx.)	2014	3				
125.	<i>Notiophilus germinyi</i> FAUV.	ND (1 ex.)	2009	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
126.	<i>Noitophilus palustris</i> (DUFF.)	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999) ND (1 ex.)	1985 1981-1982 1982-1984 1982-1983 b.d. 2018	13 13 14, 15 15 3	SPN			
127.	<i>Olisthopus rotundatus</i> (PAYK.)	GLAZEK 1939 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 (HURUK 1999)	1919 1978-1985 b.d.	13	SPN	GŚ		u ⁹
128.	<i>Oxypselaphus obscurus</i> (HERBST) [= <i>Agonum obscurum</i>]	HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999)	1982-1984 1994-1995 b.d.	15, 14v15 15	SPN			
129.	<i>Patrobis atronifus</i> (STROEM.)	BURAKOWSKI et al. 1973 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1982-1983 b.d.	13 13 3, 8, 9, 13 14, 15 13 6, 3v8 15	SPN			
130.	<i>Philorhizus notatus</i> (STEPH.) [= <i>Dromius nigroventris</i> THOMS.]	BURAKOWSKI et al. 1974 (HURUK 1999)	b.d. b.d.	6	SPN			
131.	<i>Platynus assimilis</i> (PAYK.) [= <i>Agonum assimile</i>]	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MEŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b MOKRZYCKI 2007 HURUK et al. 2012 (HURUK 1999) ND (1 ex.)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1996-1997 1982-1995 2006 2002 b.d. 2009	6, 13 3v4, 13 8, 9, 11, 13 14, 15 13 6, 3v8 1, 2 15 3 13 1 3	SPN			
132.	<i>Platynus livens</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
133.	<i>Poecilus cupreus</i> (L.) [= <i>Pterostichus cupreus</i>]	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 HURUK, HURUK 2002a, 2002b (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1982-1995 b.d.	13, 14 8, 13 14, 15 15		5-a		
134.	<i>Poecilus kugelanni</i> (PANZ.) [= <i>Pterostichus kugelanni</i>]	BURAKOWSKI et al. 1974 (HURUK 1999)	b.d. b.d.	13	SPN			
135.	<i>Poecilus lepidus</i> (LESKE) [= <i>Pterostichus virens</i> MÜLL.]	BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 (HURUK 1999)	b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 b.d.	13 13 14v15		5-a		
136.	<i>Poecilus versicolor</i> (STURM) [= <i>Pterostichus caeruleus</i> L.]	KOWALCZYK, WATAŁA 1988 HURUK 1993 (HURUK 1999)	1979 1982-1984 b.d.	13 14, 14v15	SPN			
137.	<i>Pterostichus aethiops</i> (PANZ.)	HURUK 1999 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000	b.d. 1996-1997	1	SPN			u ¹⁰
		JAKOBSON 1901 TENENBAUM 1923 GLAZEK 1939 SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1974 KOWALCZYK, WATAŁA 1988 LEŚNIAK 1990 HURUK 1993 LEŚNIAK 1994 MĘŻYK 1997 LEŚNIAK, OLSZEWSKI 2000 HURUK, HURUK 2002a, 2002b HURUK, HURUK 2005b MOKRZYCKI 2007 HURUK, HURUK 2010 HURUK et al. 2012 (HURUK 1999)	1895 b.d. 1922-1938 1925 b.d. 1978-1985 1981-1982 1982-1984 1992-1993 1982-1984 1996-1997 1994-1995 2002 2006 2002 2002 b.d.	6 14 13 13, 14 3, 8, 9, 11, 13 14 13 6, 3v8 1, 2 15 1v2, 3v4, 13 10 3 1, 13		GŚ		
138.	<i>Pterostichus burmeisteri</i> HEER [= <i>Pterostichus metallicus</i> FABR.]				SPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
161.	<i>Cercyon unipunctatus</i> (L.)	SANDNER, BEDNAREK 1987	1981-1983			13-aVX		
162.	<i>Cryptopleurum minutum</i> (FABR.)	ND (5 exx.)	2017	3, 14				
163.	<i>Hydrobius fuscipes</i> (L.)	ND (4 exx.)	2009-2014	1, 3				
164.	<i>Hydrophilus aterrimus</i> ESCH.	ND (1 ex.)	2013			3-a		PCL (VU)
165.	<i>Laccobius stritatus</i> (FABR.)	GRÉŃ et al. 2017	2009	3				
166.	<i>Megasternum concinnum</i> (MARSH.)	ND (14 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15				
Helophoridae								
167.	<i>Helophorus aquaticus</i> (L.)	ND (1 ex.)	2009	1				
168.	<i>Helophorus granularis</i> (L.)	ND (1 ex.)	2017	13				
Sphaeritidae								
169.	<i>Sphaerites glabratus</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2017	13				
Histeridae								
170.	<i>Abraeus granulum</i> (ER.)	BYK 2007 PIETKA, BOROWSKI 2011 ND (9 exx.)	2006 2009 2009-2017	14 6 6, 11, 13				
171.	<i>Abraeus peplusillus</i> (MARSH.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (10 exx.)	2006 2006 2009-2018	14 14 6, 8, 11, 13, 14				
172.	<i>Acrilus nigricornis</i> (HOFF.)	ND (6 exx.)	2018	3				
173.	<i>Aeletes atomarius</i> (AUBE)	MAZUR S., BOROWSKI 2010 ND (1 ex.)	2006 2017	13 11				PCL (VU) R-G.s.l. [*]
174.	<i>Carcinops pumilio</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2016	9				
175.	<i>Dendrophilus punctatus</i> (HERBST)	BYK 2007 ND (28 exx.)	2006 2013-2018	3, 10, 14 3, 8, 11, 14				
176.	<i>Dendrophilus pygmaeus</i> (L.)	ND (14 exx.)	2009-2017	8, 13, 14				
177.	<i>Gnathoncus buyssonii</i> AUZAT	BYK 2007 ND (60 exx.)	2006 2009-2017	13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15				
178.	<i>Gnathoncus nanmetensis</i> (MARS.)	ND (101 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 14				
179.	<i>Gnathoncus rotundatus</i> (KUG.)	ND (4 exx.)	2009-2016	5, 10, 11, 14				
180.	<i>Hister unicolor</i> L.	ND (1 ex.)	2009	15				
181.	<i>Hololepta plana</i> (SULZ.)	ND (2 exx.)	2010, 2020	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
182.	<i>Margarinotus brunneus</i> (FABR.)	RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	2006 2015	3, 10 3				
183.	<i>Margarinotus mendarius</i> (HOFF.)	ND (3 exx.)	2009, 2012	3, 6, 13				
184.	<i>Margarinotus striola succicola</i> (THOMS.)	BYK 2007 ND (5 exx.)	2006 2012-2017	13, 14 3, 13, 14				
185.	<i>Margarinotus tericola</i> (GERM.)	ND (1 ex.)	2018	3				
186.	<i>Myrmeles paykulli</i> KANAAR	BYK 2007 ND (18 exx.)	2006 2009-2018	14 3, 13, 14, 15				
187.	<i>Paromalus flavicomis</i> (HERBST)	MICHAŁSKI, RATAJZAK 1989 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (59 exx.)	1981-1985 2006 2006 2009-2018	3, 6, 13, 14 14 14 1, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15		GS		
188.	<i>Paromalus parallelipipedus</i> (HERBST) [= <i>Paromalus parallelipipedus</i>]	SZUJECKI 1980 RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 ND (1374 exx.)	b.d. 1992-1994 2006 2009-2017	8V13 13 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				PCL (VU) Pff-2 G.s.l.[?]
189.	<i>Platylomalus complanatus</i> (PANZ.)	MAZUR S. 1972	1954		ŚPN			
190.	<i>Platysoma angustatum</i> (HOFF.)	ND (1 ex.)	2013	3				
191.	<i>Platysoma lineare</i> ER.	RUTKIEWICZ 1996 ND (2 exx.)	1992-1994 2009, 2014	8V13 1				
192.	<i>Plegaderus caesus</i> (HERBST)	RUTKIEWICZ 1996 MOKRZYCKI 2007 ND (90 exx.)	1992-1994 2006 2009-2018	8V13 10, 14 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
193.	<i>Plegaderus dissectus</i> ER.	BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (26 exx.)	2006 2009 2009-2017	14 6 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				PCL (EN)
194.	<i>Plegaderus saucius</i> ER.	MAZUR S. 1972 RUTKIEWICZ 1996 ND (38 exx.)	1954 1992-1994 2015-2017	8V13 1, 3, 6, 14, 15	ŚPN			
195.	<i>Plegaderus vulneratus</i> (PANZ.)	MICHAŁSKI, RATAJZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (351 exx.)	1981-1985 1992-1994 2009 2009-2017	6, 13, 14 8V13 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hydraenidae								
196.	<i>Hydraena palustris</i> ER.	ND (1 ex.)	2015	14				
197.	<i>Hydraena riparia</i> KUG.	ND (1 ex.)	2009	9				
Ptiliidae								
198.	<i>Acrotrichis brevipennis</i> (ER.)	ND (4 exx.)	2016, 2018	3, 8, 9				
199.	<i>Acrotrichis dispar</i> (MATTH.)	MĘYNARSKI 1984	1982	13				
200.	<i>Acrotrichis fascicularis</i> (HERBST)	ND (2 exx.)	2017-2018	3, 14				
201.	<i>Acrotrichis grandicollis</i> (MANNERH.)	MĘYNARSKI 1984	1982	13				
202.	<i>Acrotrichis intermedia</i> (GÜLLM.)	ND (3 exx.)	2015-2018	3, 14				
203.	<i>Acrotrichis montandoni</i> (ALLIB.)	MĘYNARSKI 1984	1982	13				
204.	<i>Acrotrichis rugulosa</i> ROSSK.	ND (5 exx.)	2014-2017	3, 6, 9, 14				
205.	<i>Acrotrichis sericans</i> (HEER)	BURAKOWSKI et al. 1978	b.d.	6, 13				
206.	<i>Acrotrichis sibirica</i> ROSSK.	MĘYNARSKI 1984	1961, 1982	13				
207.	<i>Acrotrichis sikaensis</i> (MOTSCH.)	ND (71 exx.)	2015-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
208.	<i>Baocnara variolosa</i> (MULS. et REY)	MĘYNARSKI 1984	1982	13				
209.	<i>Eunypitium saxonicum</i> (GÜLLM.)	ND (3 exx.)	2017	12, 14, 15				
210.	<i>Micridium halidai</i> (MATTH.)	MĘYNARSKI 1984	1982	13				
211.	<i>Nephanes titan</i> (NEWM.)	MĘYNARSKI 1984	1982	13				
212.	<i>Nossidium pilosellum</i> (MARSH.)	ND (2 exx.)	2016-2017	9, 14				
213.	<i>Ptenidium gressneri</i> ER.	ND (3 exx.)	2013-2017	3, 12				
214.	<i>Ptenidium intermedium</i> WANK.	ND (12 exx.)	2015-2017	1, 6, 8, 13				
215.	<i>Ptenidium laevigatum</i> ER.	ND (1 ex.)	2016	2				
216.	<i>Ptenidium nitidum</i> (HEER)	ND (1 ex.)	2017	3				PCL (EX?) R-G.s.l. [*]
217.	<i>Ptenidium pusillum</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2018	3				PCL (EN)
		ND (1 ex.)	2016	1				
		ND (2 exx.)	2017	6, 13				
		ND (1 ex.)	2017	11				
		ND (2 exx.)	2018	3				
		ND (1 ex.)	2016	8				
		ND (39 exx.)	2016-2018	3, 11, 12				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
218.	<i>Pteryx splendens</i> STRAND	ND (3 exx.)	2015-2018	3, 6, 8				G.s.l. [*]
219.	<i>Pteryx suturalis</i> (HEER)	BURAKOWSKI et al. 1978 ND (1 ex.)	b.d. 2015	6, 13 6				
220.	<i>Ptilotum caledonicum</i> (SHARP)	ND (1 ex.)	2016	8				G.s.l. [*]
221.	<i>Ptinella aptera</i> (GUER.-MÉN.)	ND (2 exx.)	2018	3, 8				
222.	<i>Ptinella limbata</i> (HEER)	ND (1 ex.)	2018	3				
223.	<i>Ptinella tenella</i> (ER.)	ND (9 exx.)	2018	3				
Silphidae								
224.	<i>Necrodes littoralis</i> (L.)	MADRA et al. 2014 ND (5 exx.)	2008-2009 2009, 2011	3, 13	ŚPN			PCL (NT)
225.	<i>Nicrophorus humator</i> (GLED.)	BYK 2007 MADRA et al. 2014 ND (32 exx.)	2006 2008-2009 2009-2017	3, 13, 14 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15	ŚPN			
226.	<i>Nicrophorus interruptus</i> STEPH.	MADRA et al. 2014 ND (5 exx.)	2008-2009 2009-2018	3, 13, 14, 15	ŚPN			
227.	<i>Nicrophorus investigator</i> ZETT.	BYK 2007 MADRA et al. 2014 ND (12 exx.)	2006 2008-2009 2011-2016	3, 10, 13 3, 6, 13	ŚPN			
228.	<i>Nicrophorus vespillo</i> (L.)	BYK 2007 MADRA et al. 2014 ND-coll. (4 exx.) ND (8 exx.)	2006 2008-2009 1979 2012-2017	13 13 6, 9, 13	ŚPN			
229.	<i>Nicrophorus vespilloides</i> HERBST	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 MADRA et al. 2014 ND (502 exx.)	2006 2006 2008-2009 2009-2017	3, 10, 13 3 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15	ŚPN			
230.	<i>Oiceoptoma thoracicum</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1978 MADRA et al. 2014 ND-coll. (1 ex.) ND (6 exx. + obs.)	b.d. 2008-2009 1978 2015-2016		ŚPN	GŚ		
231.	<i>Phosphuga atrata</i> (L.)	MADRA et al. 2014 ND (3 exx. + obs.)	2008-2009 2010-2020	3, 12, 13, 14 1, 3	ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
232.	<i>Silpha carinata</i> HERBST	MADRA et al. 2014 ND-coll. (1 ex.) ND (1 ex.)	2008-2009 1979 2013	13 3	ŚPN			
233.	<i>Silpha tristis</i> ILL.	RUTKIEWICZ 2007 MADRA et al. 2014 ND (1 ex.)	2006 2008-2009 2007	10 13	ŚPN			
234.	<i>Thanatophilus sinuatus</i> (FABR.)	MADRA et al. 2014 ND (7 exx.)	2008-2009 2009-2019	3, 7, 13, 14	ŚPN			
Leiodidae (w tym Cholevinae, Coloninae)								
235.	<i>Agathidium badium</i> ER.	ND (1 ex.) BYK 2007	2016 2006	14 10				
236.	<i>Agathidium confusum</i> (BRIS.)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (13 exx.)	2009 2014-2017	6 3, 9, 13, 14				PCL (VU)
237.	<i>Agathidium laevigatum</i> ER.	ND (1 ex.)	2017	11				
238.	<i>Agathidium mandibulare</i> STURM	BYK 2007 ND (49 exx.)	2006 2015-2018	3, 10, 13 6, 8, 11, 13, 14, 15				
239.	<i>Agathidium marginatum</i> STURM	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
240.	<i>Agathidium nigrinum</i> STURM	ND (1 ex.)	2016	14				
241.	<i>Agathidium nigripenne</i> (FABR.)	BYK 2007 ND (16 exx.)	2006 2015-2017	10 3, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14				
242.	<i>Agathidium pisanum</i> BRISOUT	ND (14 exx.)	2015-2018	2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
243.	<i>Agathidium plagiatum</i> (GYLL.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2006 2006 2015	13 3, 10, 13 6				
244.	<i>Agathidium rotundatum</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007 RUTA 2003	2006 2002	3, 10, 13 13				
245.	<i>Agathidium seminulum</i> (L.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (39 exx.)	2006 2006 2006 2009 2013-2018	3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
246.	<i>Agathidium varians</i> BECK	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (59 exx.)	2006 2006 2009 2015-2017	10 10 6 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
247.	<i>Amphicyllis globiformis</i> (SAHLB.)	MOKRZYCKI 2007 ND (5 exx.)	2006 2016-2017	3 6, 9, 11, 13				
248.	<i>Amphicyllis globus</i> (FABR.)	BYK 2007 ND (3 exx.)	2006 2016-2017	3 1, 13, 14				
249.	<i>Anisotoma castanea</i> (HERBST)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	2006 2006	3, 13 3, 10, 13, 14				
250.	<i>Anisotoma glabra</i> (FABR.)	MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2006 2016	10 13				
251.	<i>Anisotoma humeralis</i> (HERBST)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (309 exx.)	2006 2006 2009 2009-2018	3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 6 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
252.	<i>Anisotoma orbicularis</i> (HERBST)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2006 2006 2014	3, 13, 14 3, 10, 14 3				
253.	<i>Apocatops nigrita</i> (ER.)	BYK 2007 MADRA et al. 2010 ND (1 ex.)	2006 2008 2008, 2013	3, 10 13 3, 6				
254.	<i>Catops fuliginosus</i> ER.	MADRA et al. 2010 ND (4 exx.)	2008 2015, 2017	13 3, 12, 13				
255.	<i>Catops kirbyi</i> (SPENCE)	MADRA et al. 2010 ND (1 ex.)	2008 2016	13 8				
256.	<i>Catops neglectus</i> KRAATZ	MADRA et al. 2010 ND (7 exx.)	2008 2016, 2017	13 3, 6, 9				
257.	<i>Catops nigricans</i> (SPENCE)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 MADRA et al. 2010	2006 2006 2008	13 3 13				
258.	<i>Catops picipes</i> (FABR.)	BUJAKOWSKI et al. 1978 MADRA et al. 2010 ND (1 ex.)	b.d. 2008 2016	6 13 14				
259.	<i>Catops subfuscus</i> KELLN.	BYK 2007 MADRA et al. 2010 ND (2 exx.)	2006 2008 2016	3, 13 13 6				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
260.	<i>Catops tristis</i> (PANZ.)	BYK 2007 MADRA et al. 2010 ND (8 exx.)	2006 2008 2015-2017	10 13 3, 6, 9, 12, 13				
261.	<i>Choleva angustata</i> (FABR.)	ND (2 exx.) BURAKOWSKI et al. 1978	2016 b.d.	6, 10 14				
262.	<i>Choleva cisteloides</i> (FRÖL.)	MADRA et al. 2010 ND (43 exx.)	2008 2015-2017	13 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
263.	<i>Choleva glauca</i> BRITT.	ND (20 exx.)	2009-2018	3, 6, 9, 10, 13, 14				
264.	<i>Choleva oblonga</i> LATR.	ND (1 ex.)	2016	10				
265.	<i>Colenis immunda</i> (STURM)	ND (4 exx.)	2009-2016	1, 8				
266.	<i>Colan angularis</i> ER.	ND (1 ex.)	2017	9				
267.	<i>Colan rufescens</i> KRAATZ	ND (1 ex.)	2017	11				[*]
268.	<i>Fissocatops westi</i> (KROG.)	MADRA et al. 2010	2008	13				
269.	<i>Leiodes cinnamomeus</i> (PANZ.)	ND (2 exx.)	2016, 2018	3, 6				
270.	<i>Leiodes oblonga</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2016	6				
271.	<i>Liodoptria serricornis</i> (GYLL.)	RUTA 2003 MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2002 2006 2015	13 3, 10 6				PCL (EN)
272.	<i>Nargus wilkinki</i> (SPENCE)	ND (32 exx.)	2015-2018	1, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 14				
273.	<i>Nemadus colonoides</i> (KRAATZ)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (17 exx.)	2006 2006 2015-2018	10, 14 3 3, 6, 8, 13, 14				
274.	<i>Promophagus sericatus</i> CHAUD.	MADRA et al. 2010 ND (33 exx.)	2008 2016-2018	13 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
275.	<i>Sciodreporoides alpestris</i> JEANNEL	ND (70 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				PCL (NT)
276.	<i>Sciodreporoides fumatus</i> (SPENCE)	BYK 2007 ND (659 exx.)	2006 2009-2018	13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
277.	<i>Sciodreporoides watsoni</i> (SPENCE)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 MADRA et al. 2010 ND (171 exx.)	2006 2006 2008 2009-2018	3, 10, 13, 14 3, 14 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Staphylinidae (w tym Micropeplinae, Pselaphinae, Scaphidiinae, Seydmaeninae)							
278.	<i>Acidota crenata</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2014, 2015	3				
279.	<i>Acidota cruentata</i> MANNERH.	Byk 2007 ND (4 exx.)	2006 2015	10 3, 6, 13				
280.	<i>Acrotoma aterrima</i> (GRAV.)	ND (3 exx.)	2015, 2017	6, 14				
281.	<i>Acrotoma parvula</i> (MANNERH.)	ND (2 exx.)	2015, 2017	3, 12				
282.	<i>Acrotoma sylvicola</i> (KRAATZ)	ND (1 ex.)	2015	12				
		BURAKOWSKI et al. 1979	b.d.			GŚ		
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
283.	<i>Acrulia inflata</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007 (SZUJECKI 1980)	2006 b.d.	10		GŚ		G.s.l.
		ND (26 exx.)	2009-2017	2, 6, 8, 9, 11, 13, 15				
284.	<i>Agaricochara latissima</i> (STEPH.)	ND (639 exx.)	2012-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
285.	<i>Aleochara binotata</i> KRAATZ	ND (3 exx.)	2009	6, 11				
286.	<i>Aleochara bipustulata</i> (L.)	ND (3 exx.)	2015, 2016	14				
287.	<i>Aleochara curtula</i> (GOEZE)	ND (8 exx.)	2015-2017	6, 8, 13				
288.	<i>Aleochara erythroptera</i> GRAV.	ND (1 ex.)	2013	4				
289.	<i>Aleochara fumata</i> GRAV.	ND (4 exx.)	2009-2016	4, 8, 11, 12				
290.	<i>Aleochara funebris</i> WOLLAST.	ND (1 ex.)	2015	2				[*]
291.	<i>Aleochara intricata</i> MANNERH.	ND (1 ex.)	2016	3				
292.	<i>Aleochara kamila</i> LIKOVSKÝ	ND (3 exx.)	2012	3, 13				
293.	<i>Aleochara lygaea</i> KRAATZ	ND (1 ex.)	2017	3				
294.	<i>Aleochara moerens</i> GYLL.	BURAKOWSKI et al. 1981	b.d.					
295.	<i>Aleochara sanguinea</i> (L.)	ND (4 exx.)	2009	1, 3, 11, 13				
		ND (2 exx.)	2015	3, 12				
296.	<i>Aleochara sparsa</i> HEER	Byk 2007	2006	3, 10, 13				
		MOKRZYCKI 2007	2006	10, 14				
		ND (114 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
297.	<i>Aleochara sitchai</i> LIKOVSKÝ	ND (43 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 12, 13, 14				nPL [*]
298.	<i>Aleochara villosa</i> MANNERH.	ND (3 exx.)	2015	12, 14				
299.	<i>Alevonota rufostaccata</i> (KRAATZ)	ND (1 ex.)	2009	15				[*]
300.	<i>Aloconota cambrica</i> (WOLLAST.)	ND (3 exx.)	2009	6, 9				
301.	<i>Aloconota coulsoni</i> (L-AST)	ND (2 exx.)	2009	1				G.s.l. [*]

1	2	3	4	5	6	7	8	9
302.	<i>Aloconota gregaria</i> (ER.)	ND (53 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14				
303.	<i>Amidobia talpa</i> (HEER)	ND (1 ex.)	2016	14				
304.	<i>Amischa analis</i> (GRAV.)	BYK 2007	2006	3, 13				
		MOKRZYCKI 2007	2006	14				
305.	<i>Amischa bifoveolata</i> (MANNERH.)	ND (164 exx.)	2009-2018	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				
		ND (23 exx.)	2015-2017	1, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
306.	<i>Amischa decipiens</i> (SHARP)	ND (16 exx.)	2015-2017	2, 6, 11, 13, 14				
307.	<i>Amischa nigrofusca</i> (STEPH.)	ND (3 exx.)	2015	12, 14				
308.	<i>Anomognathus cuspidatus</i> (ER.)	BURAKOWSKI et al. 1981	b.d.			GŚ		
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				
309.	<i>Anonylus complanatus</i> (ER.)	ND (156 exx.)	2009-2018	1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
310.	<i>Anonylus mutator</i> (LOHSE)	ND (1 ex.)	2015	14				
311.	<i>Anonylus rugosus</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2013	14				
312.	<i>Anonylus saulcyi</i> (PANDELLE)	ND (20 exx.)	2009-2016	3, 8, 9, 10, 11, 14				
313.	<i>Anonylus tetracarinatus</i> (BLOCK)	ND (1 ex.)	2015	6				
		MOKRZYCKI 2007	2006	3				
314.	<i>Anthobium atrocephalum</i> (GYLL.) [= <i>Lathrinæum atrocephalum</i> L.]	ND (81 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
		SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			
315.	<i>Anthobium melanocephalum</i> (ILL.) [= <i>Lathrinæum melanocephalum</i>]	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (26 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 14				
316.	<i>Anthobium unicolor</i> (MARSH.)	SZUJECKI 1963	1960	13				
		MOKRZYCKI 2007	2006	10				
317.	<i>Anthophagus angusticollis</i> (MANNERH.)	ND (9 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 11, 12, 13				
318.	<i>Anthophagus caraboides</i> (L.)	ND (2 exx.)	2013, 2015	9, 14				
[?]	<i>Anthophagus fallax</i> MÄRKEL et KIESENW. [= <i>Anthophagus fallax</i>]	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				
		ND (1 ex.)	2013	13				
319.	<i>Aploderus caelatus</i> (GRAV.)	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				u ¹¹
320.	<i>Atheta amicala</i> (STEPH.)	ND (6 exx.)	2015-2017	3, 8, 11, 13, 14				
321.	<i>Atheta aquatilis</i> (THOMS.)	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				
322.	<i>Atheta atramentaria</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2016	13				
		ND (2 exx.)	2009, 2015	9, 14				
323.	<i>Atheta benickiella</i> BRUND.	ND (11 exx.)	2015	6, 11, 13, 14				
324.	<i>Atheta boletophila</i> (THOMS.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
325.	<i>Atheta boreella</i> BRUND.	ND (2 exx.)	2015-2016	8, 12				
		Byk 2007	2006	13				
326.	<i>Atheta britanniae</i> BERNH. et SCHEERP.	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
		ND (3 exx.)	2015, 2017	1, 6, 11				
327.	<i>Atheta cadaverina</i> (BRIS.)	ND (1 ex.)	2016	13				
328.	<i>Atheta castanoptera</i> (MANNERH.)	ND (1 ex.)	2009	9				
329.	<i>Atheta clientula</i> (ER.)	ND (4 exx.)	2017	6, 11				
		Byk 2007	2006	3				
330.	<i>Atheta contaria</i> (KRAATZ)	ND (1 ex.)	2015	13				
		MOKRZYCKI 2007	2006	10				
331.	<i>Atheta corvina</i> (THOMS.)	ND (15 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14				
		Byk 2007	2006	13				
332.	<i>Atheta crassicornis</i> (FABR.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (12 exx.)	2012-2016	3, 6, 11, 13, 14				
333.	<i>Atheta cribrata</i> (KRAATZ)	ND (1 ex.)	2017	6				
334.	<i>Atheta dadopora</i> THOMS.	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (4 exx.)	2015-2017	6, 13, 14				
335.	<i>Atheta debilis</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2009	9				
336.	<i>Atheta divisa</i> (MARKEL)	ND (1 ex.)	2009	6				
337.	<i>Atheta elongatula</i> (GRAV.)	ND (53 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15				
338.	<i>Atheta euryptera</i> (STEPH.)	ND (31 exx.)	2015-2017	2, 6, 10, 12, 13, 14				
		MOKRZYCKI 2007	2006	14				
339.	<i>Atheta fungi</i> (GRAV.)	ND (72 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14				
340.	<i>Atheta gagatina</i> (BAUDI)	ND (1 ex.)	2016	8				
341.	<i>Atheta ganglbaueri</i> BRUND.	ND (1 ex.)	2015	12				
342.	<i>Atheta graminicola</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2015	13				
343.	<i>Atheta gyllenhali</i> (THOMS.)	ND (1 ex.)	2016	14				
344.	<i>Atheta hanseni</i> (STRAND)	ND (1 ex.)	2015	12				
345.	<i>Atheta hygrobia</i> (THOMS.)	ND (3 exx.)	2015-2017	8, 11, 13				
346.	<i>Atheta hygrotopora</i> (KRAATZ)	ND (3 exx.)	2009-2015	3, 13, 15				
		Byk 2007	2006	10				
347.	<i>Atheta hypnorum</i> (KIESENW.)	ND (1 ex.)	2015	11				
348.	<i>Atheta incognita</i> (SHARP)	ND (6 exx.)	2009-2016	1, 9, 11, 13, 15				
349.	<i>Atheta inquinata</i> (GRAV.)	ND (8 exx.)	2015-2018	1, 3, 6, 11, 12, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
350.	<i>Atheta laevana</i> (MULS. et REY)	ND (3 exx.)	2009, 2017	1, 6, 9				
351.	<i>Atheta laiticollis</i> (STEPH.)	ND (2 exx.)	2015-2016	11, 14				
352.	<i>Atheta malleus</i> JOY	ND (1 ex.)	2015	14				
		Byk 2007	2006	10				
353.	<i>Atheta marcida</i> (ER.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (15 exx.)	2015-2017	1, 3, 6, 10, 11, 13				
354.	<i>Atheta melanocera</i> (THOMS.)	ND (2 exx.)	2015	12				
355.	<i>Atheta neglignis</i> (MULS. et REY)	ND (2 exx.)	2016	9				
356.	<i>Atheta nigra</i> (KRAATZ)	ND (2 exx.)	2016	14				
357.	<i>Atheta orbata</i> (ER.)	ND (6 exx.)	2009, 2017	1, 3, 6, 10, 15				
358.	<i>Atheta pallicola</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2013	14				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				
		Byk 2007	2006	10, 13				
359.	<i>Atheta pallidicornis</i> (THOMS.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10, 14				
		ND (4 exx.)	2013-2018	7, 8, 13, 14				
360.	<i>Atheta palustris</i> (KIESENW.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (28 exx.)	2015-2017	6, 10, 11, 12, 13, 14				
361.	<i>Atheta paracrossicornis</i> BRUND.	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (1 ex.)	2012	1				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				
		Byk 2007	2006	3, 10				
362.	<i>Atheta picipes</i> (THOMS.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (5 exx.)	2013-2017	4, 8, 11, 13				
363.	<i>Atheta plicicornis</i> (THOMS.)	ND (6 exx.)	2009-2017	1, 6				
364.	<i>Atheta putrida</i> (KRAATZ)	ND (1 ex.)	2009	1				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				
365.	<i>Atheta ravilla</i> (ER.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
366.	<i>Atheta scapularis</i> (SAHLB.)	ND (5 exx.)	2016-2017	2, 3, 6, 9, 14				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8v13				
		Byk 2007	2006	3, 10				
367.	<i>Atheta sodalis</i> (ER.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10, 13, 14				
		ND (24 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13				
368.	<i>Atheta sodermani</i> BERNH.	ND (1 ex.)	2017	2				
369.	<i>Atheta subtilis</i> (SCRIBA)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (12 exx.)	2015-2016	3, 6, 9, 10, 11, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
370.	<i>Atheta terminalis</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2016	3				
371.	<i>Atheta triangulum</i> (KRAATZ)	ND (1 ex.)	2015	14				
372.	<i>Atheta trinotata</i> (KRAATZ)	ND (1 ex.)	2016	14				
373.	<i>Atheta vaga</i> (HEER)	BYK 2007	2006	13				
		ND (18 exx.)	2012-2017	1, 3, 6, 11, 13, 14				
374.	<i>Atheta vilis</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2016	8				
375.	<i>Atheta voeslauerensis</i> BERNH.	ND (8 exx.)	2015, 2018	14				nPL. [*]
376.	<i>Atheta volans</i> (SCRIBA)	ND (1 ex.)	2009	13				
		SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
377.	<i>Atreus affinis</i> (PAYK.) [= <i>Baptolinus affinis</i>]	BYK 2007	2006	3, 10, 13				
		MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10, 13, 14				
		ND (46 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
378.	<i>Atreus longiceps</i> (FAUV.) [= <i>Baptolinus longiceps</i>]	SZUJECKI 1958	1955-1956		ŚPN			G.s.l. [*]
		MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (4 exx.)	2009, 2016	6, 9, 11				
379.	<i>Atreus pilicornis</i> (PAYK.) [= <i>Baptolinus pilicornis</i>]	SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			
380.	<i>Autalia impressa</i> (OL.)	BURAKOWSKI et al. 1981	b.d.			GŚ		
		ND (1 ex.)	2015	10				
381.	<i>Autalia longicornis</i> SCHEERP.	ND (4 exx.)	2014-2015	6, 11, 14				
382.	<i>Autalia rivularis</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2017	3				
383.	<i>Batrissodes adnexus</i> (HAMPE)	ND (4 exx.)	2009-2017	3, 6, 13				
384.	<i>Batrissodes delaporti</i> (AUBÉ)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
		ND (1 ex.)	2009	13				
385.	<i>Batrissodes unisexualis</i> BESUCH.	ND (1 ex.)	2009	15				
386.	<i>Batrissodes venustus</i> (REICHENB.)	ND (16 exx.)	2015-2018	1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
387.	<i>Biblopectus ambiguaus</i> (REICHENB.)	ND (8 exx.)	2015-2016	1, 8, 9, 12, 14				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
		MOKRZYCKI 2007	2006	14				
388.	<i>Bibloporus bicolor</i> (DENNY)	ND (361 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
389.	<i>Bibloporus mayeti</i> GUILL.	ND (35 exx.)	2015-2018	1, 3, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
		MOKRZYCKI 2007	2006	14				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
390.	<i>Bibloporus minutus</i> (RAFFR.)	ND (701 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
391.	<i>Bisnius cephalotes</i> (GRAV.)	ND (19 exx.)	2018	3				
392.	<i>Bisnius fimetarius</i> (GRAV.) [= <i>Philonothus fimetarius</i>]	MOKRZYCKI 2007 ND (82 exx.)	2006 2009-2017	10, 14 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				
393.	<i>Bisnius pseudoparcus</i> (BRUNNE)	ND (1 ex.)	2009	13				
394.	<i>Bisnius subuliformis</i> (GRAV.)	ND (2 exx.)	2017-2018	14				
395.	<i>Bledius gallicus</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2015	14				
396.	<i>Bolitobius castaneus</i> (STEPH.)	ND (2 exx.)	2009, 2013	3, 11				
397.	<i>Bolitobius singulatus</i> MANNERH.	ND (9 exx.)	2015	3, 6				
398.	<i>Bolitochara bella</i> MÄRKEL	ND (2 exx.)	2016-2017	13, 14				
399.	<i>Bolitochara lucida</i> (GRAV.)	SZUJECKI 1958 RUTKIEWICZ 1996 MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	1952-1956 1992-1994 2006 2018	6, 13 8V13 10, 13 3	SPN			Pfr-2 G.s.l.[?]
400.	<i>Bolitochara mulsanti</i> SHARP	MOKRZYCKI 2007	2006	3				G.s.l.
401.	<i>Bolitochara obliqua</i> (ER.)	RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIETKA, BOROŃSKI 2011 ND (20 exx.)	1992-1994 2006 2006 2009 2009-2018	8V13 13 10, 13 6 1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
402.	<i>Bolitochara pulchra</i> (GRAV.)	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
403.	<i>Brachygluta sinuata</i> (AUBÉ)	ND (1 ex.)	2015	14				
404.	<i>Brachygluta trigonoprocta</i> (GANGLB.)	ND (1 ex.)	2016	14				
405.	<i>Bryaxis bulbifer</i> (REICH.)	ND (3 exx.)	2016	8, 11, 15				
406.	<i>Bryaxis curtsii</i> (LEACH)	ND (2 exx.)	2015-2016	1, 8				
407.	<i>Bryaxis puncticollis</i> (DENNY)	TWARDY et al. 2017 ND (2 exx.)	2009 2015-2016	2 6, 8				
408.	<i>Bryaxis rathenus</i> (SAULCY)	ND (1 ex.)	2015	14				
409.	<i>Bryophacis crassicornis</i> (MÄKL.)	ND (4 exx.)	2015-2016	1, 11, 12, 14				
410.	<i>Bryophacis rufus</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2013	1				
411.	<i>Bryoporus cernuus</i> (GRAV.)	ND (3 exx.)	2009, 2015	8, 14, 15				
412.	<i>Bythinus burellii</i> DENNY	TWARDY et al. 2017 ND (82 exx.)	2009 2009-2017	3, 15 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
413.	<i>Bythinus macropalpus</i> AUBE	MOKRZYCKI 2007 ND (76 exx.)	2006 2009-2018	14 3, 6, 8, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
414.	<i>Callicerus obscurus</i> GRAV.	MOKRZYCKI 2007 ND (4 exx.)	2006 2009-2017	3 1, 11, 12, 15				
415.	<i>Callicerus rigidicornis</i> (ER.)	ND (2 exx.)	2015	1, 11				
416.	<i>Calodera aethiops</i> (GRAV.)	ND (8 exx.)	2009-2017	1, 6, 8, 13, 14				
417.	<i>Calodera cochlearis</i> ASSING	ND (8 exx.)	2015-2017	3, 8, 11, 12, 13				
418.	<i>Calodera riparia</i> ER.	ND (1 ex.)	2016	11				
419.	<i>Calodera rubens</i> ER.	ND (1 ex.)	2016	11				
420.	<i>Carpelinius corticinus</i> (GRAV.)	ND (39 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15				
421.	<i>Carpelinius despectus</i> (BAUDI)	ND (2 exx.)	2015	14				
422.	<i>Carpelinius elongatulus</i> (ER.)	ND (2 exx.)	2013, 2017	3, 8				
423.	<i>Carpelinius gracilis</i> (MANNERH.)	ND (4 exx.)	2015-2016	3, 14				
424.	<i>Carpelinius lindrothi</i> (PALM)	ND (3 exx.)	2009-2016	6, 12, 14				
425.	<i>Carpelinius pusillus</i> (GRAV.)	ND (2 exx.)	2015	8, 14				
426.	<i>Carpelinius rufularis</i> (MOTSCH.)	ND (5 exx.)	2013-2017	1, 13, 14				
427.	<i>Carpelinius subtilis</i> (ER.)	ND (6 exx.)	2015-2017	8, 11, 12, 14				
428.	<i>Carphacis striatus</i> (OLIV.)	SZUJECKI 1963 ND (1 ex.)	1959 2015	3 6				
429.	<i>Cephennium majus</i> REITT.	BYK 2007	2006	3				
430.	<i>Coprophilus striatulus</i> (FABR.)	ND (15 exx.)	2009-2017	2, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
431.	<i>Cordulia obscura</i> (GRAV.)	ND (38 exx.)	2018	3				
432.	<i>Cypha longicornis</i> (PAYK.)	ND (13 exx.)	2013-2018	1, 3, 9, 11, 14				
433.	<i>Cypha seminulum</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2016	14				
434.	<i>Cyphea curtula</i> (ER.)	BURAKOWSKI et al. 1981 ND (16 exx.)	b.d. 2009-2017	1, 4, 6, 8, 9, 13, 14		GŚ		
435.	<i>Dadobia immersa</i> (ER.)	RUTKIEWICZ 1996 ND (52 exx.)	1992-1994 2009-2017	8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
436.	<i>Deleaster dichrous</i> (GRAV.)	JACENTKOVSKU E.[V.] 1912	1895			5-a		
437.	<i>Devia prospera</i> (ER.)	ND (2 exx.)	2015-2016	1, 13				
438.	<i>Dextioya corticina</i> (ER.)	ND (8 exx.)	2009-2017	3, 6, 9, 11, 13, 14				
439.	<i>Dinaraea aequata</i> (ER.) [= <i>Atheta aequata</i>]	RUTKIEWICZ 1996 MOKRZYCKI 2007 ND (19 exx.)	1992-1994 2006 2009-2017	8V13 10 1, 3, 4, 6, 12, 14, 15				
440.	<i>Dinaraea angustula</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007 ND (4 exx.)	2006 2012, 2017	10 6, 12, 13, 14				
441.	<i>Dinaraea linearis</i> (GRAV.)	MOKRZYCKI 2007 ND (8 exx.)	2006 2009-2017	10, 14 2, 6, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
442.	<i>Dropephylla ioptera</i> (STEPH.)	ND (36 exx.)	2009-2018	1, 3, 8, 13, 14				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
443.	<i>Dropephylla linearis</i> (ZETT.) [= <i>Hapalanea scabruscula</i>]	MOKRZYCKI 2007	2006	3				R-G.s.l.
		ND (7 exx.)	2009-2015	1, 6, 9, 11, 13				
444.	<i>Drusilla canaliculata</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1981	b.d.			GŚ		
		ND (2 exx.)	2012	1				
445.	<i>Enalodroma hepatica</i> (ER.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
		ND (53 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
446.	<i>Encephalus complicans</i> STEPH.	ND (1 ex.)	2015	11				
447.	<i>Erichsonius cinerascens</i> (GRAV.)	BURAKOWSKI et al. 1980	b.d.			GŚ		
		ND (2 exx.)	2015, 2017	3, 12				
448.	<i>Euconnus claviger</i> (MÜLL. et KUNZE)	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
449.	<i>Euconnus macklinii</i> (MANNERH.)	ND (2 exx.)	2015, 2017	14, 15				
450.	<i>Euplectus bescidicus</i> REITT.	ND (35 exx.)	2009-2017	3, 6, 8, 9, 11, 13				
451.	<i>Euplectus bonvouloiri narentinus</i> REITT.	ND (1 ex.)	2016	14				
452.	<i>Euplectus brunnetus</i> GRIMM.	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
		ND (6 exx.)	2009-2017	7, 8, 13, 14, 15				
453.	<i>Euplectus infirmus</i> RAFFR.	ND (8 exx.)	2016	14				
454.	<i>Euplectus karstenii</i> (REICH.)	ND (71 exx.)	2009-2018	1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
455.	<i>Euplectus kiribii</i> DENNY	ND (8 exx.)	2009-2018	1, 8, 13, 14				PCL (DD)
456.	<i>Euplectus mutator</i> FAUVEL	ND (9 exx.)	2014, 2015	3, 8, 14				
457.	<i>Euplectus namus</i> (REICH.)	ND (5 exx.)	2015-2017	1, 8, 14				
458.	<i>Euplectus piceus</i> MOTSCH.	ND (8 exx.)	2013-2018	3, 6, 11, 13, 14				
459.	<i>Euplectus punctatus</i> MULS. et REY	ND (289 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
460.	<i>Euplectus signatus</i> (REICH.)	ND (1 ex.)	2015	6				
461.	<i>Euryponus picipes</i> (PAYK.)	ND (1 ex.)	2009	1				
		SZUJECKI 1963	1959	3, 6				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				G.s.l.
462.	<i>Euryusa castanoptera</i> KRAANTZ	BYK 2007	2006	14				
		ND (250 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
463.	<i>Euryusa sinuata</i> ER.	ND (1 ex.)	2016	14				
464.	<i>Eusphalerum anale</i> (ER.)	WOJAS 1998	1996	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
465.	<i>Eusphalerum limbatum</i> (ER.)	RUTKIEWICZ 2007 ND (31 exx.)	2006 2009-2015	10 6, 11, 13				
466.	<i>Eusphalerum luteum</i> (MARSH.)	ND (5 exx.)	2013	2, 6, 10, 11				
467.	<i>Eusphalerum primulae</i> (STEPH.)	WOJAS 1998	1996	13				
468.	<i>Eusphalerum tenenbaumii</i> (BERNH.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	2006 2006	10 10				
469.	<i>Euthaia scydmaenoides</i> STEPH.	ND (1 ex.)	2018	14				PCL (CR) G.s.l. [*]
470.	<i>Euthiconus conicicollis</i> (FAIRM.)	ND (2 exx.)	2015, 2017	6, 15				
471.	<i>Gabrius appendiculatus</i> SHARP	ND (8 exx.)	2009-2016	8, 11, 12, 13, 14				
472.	<i>Gabrius breviventer</i> (SPERK)	ND (27 exx.)	2009-2017	3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
473.	<i>Gabrius expectatus</i> SMET.	RUTKIEWICZ 1996 WOJAS 2008	1992-1994 2007	8v13 6				
474.	<i>Gabrius osseticus</i> (KOLENATI)	ND (2 exx.)	2012, 2018	3, 14	GŚ			
		BURAKOWSKI et al. 1980	b.d.					
475.	<i>Gabrius splendidulus</i> (GRAV.)	RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (480 exx.)	1992-1994 2006 2006 2009-2018	8v13 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
476.	<i>Gabrius trossulus</i> (NORDM.)	SZUJECKI 1963	1955	3				
477.	<i>Geostiba circellaris</i> (GRAV.)	ND (8 exx.)	2009-2018	1, 3, 13				
		BURAKOWSKI et al. 1980	b.d.			13-a		
478.	<i>Gyrohyppus angustatus</i> STEPH.	BYK 2007	2006					
479.	<i>Gyrohyppus atratus</i> (HEER)	ND (9 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 11, 14, 15				
		ND (2 exx.)	2017	14				
480.	<i>Gyrohyppus punctulatus</i> (PAYK.)	MOKRZYCKI 2007 ND (17 exx.)	2006 2009-2018	10 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
481.	<i>Gyrophaena affinis</i> (MANNERH.)	BURAKOWSKI et al. 1981 BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	b.d. 2006 2015	3, 10, 14 11		GŚ		
482.	<i>Gyrophaena bihamata</i> THOMS.	BOROWSKI 2007b	2006	3				
		BURAKOWSKI et al. 1981	b.d.			GŚ		
483.	<i>Gyrophaena boleti</i> (L.)	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007 ND (86 exx.)	2006 2006 2013-2017	3, 10, 13, 14 10 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
484.	<i>Gyrophanaa gentilis</i> ER.	BURAKOWSKI et al. 1981 BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007 ND (2 exx.) BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	b.d. 2006 2006 2015 2006 2012	10 10 6, 9 3 13		GŚ		
485.	<i>Gyrophanaa jovi</i> WENDEL.	SZUJECKI 1969 BOROWSKI 2007b	1954 2006	10	SPN			
486.	<i>Gyrophanaa joytoides</i> WULSTH.	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007 ND (6 exx.)	2006 2006 2015-2017	3, 10, 13, 14 10, 14 8, 13, 14				
487.	<i>Gyrophanaa manca</i> ER.	BURAKOWSKI et al. 1981 BOROWSKI 2007b ND (3 exx.)	b.d. 2006 2015	3, 10 6, 14		GŚ		
488.	<i>Gyrophanaa minima</i> ER.	BURAKOWSKI et al. 1981 BOROWSKI 2007b	b.d. 2006		SPN	GŚ		
489.	<i>Gyrophanaa nana</i> (PAYK.)	BURAKOWSKI et al. 1981 BOROWSKI 2007b	b.d. 2006					
490.	<i>Gyrophanaa polita</i> (GRAV.)	ND (1 ex.) MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2013 2006 2018	13 10 8				
491.	<i>Gyrophanaa poweri</i> CROTH	ND (1 ex.)	2017	2				
492.	<i>Gyrophanaa pulchella</i> HEER	BOROWSKI 2007b	2006	14				
493.	<i>Gyrophanaa strictula</i> ER.	BOROWSKI 2007b	2006	14				
494.	<i>Gyrophanaa williamsi</i> STRAND	BOROWSKI 2007b	2006	14				
495.	<i>Habrocerus capillaricomis</i> (GRAV.)	ND (11 exx.)	2009-2017	6, 8, 14, 15				
496.	<i>Hapalaraca pygmaea</i> (PAYK.)	BYK 2007 ND (16 exx.)	2006 2009-2016	10 3, 6, 8, 9, 11, 13				
497.	<i>Haploglossa gentilis</i> (MARKEL)	BYK 2007 ND (15 exx.)	2006 2009-2017	3, 10, 13, 14 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13				
498.	<i>Haploglossa marginalis</i> (GRAV.)	ND (2 exx.)	2017	3				
499.	<i>Haploglossa picipennis</i> (GYLL.)	BYK 2007	2006	14				
500.	<i>Haploglossa villosula</i> (STEPH.)	BYK 2007 ND (321 exx.)	2006 2009-2017	3, 10, 13, 14 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
501.	<i>Hesperus rufipennis</i> (GRAV.)	BYK 2007 ND (10 exx.)	2006 2009-2017	3 3, 6, 13, 14				Pfr-2 G.s.l.
502.	<i>Heterothops dissimilis</i> (GRAV.)	BURAKOWSKI et al. 1980 ND (3 exx.)	b.d. 2015, 2018			GŚ		
503.	<i>Heterothops praeivus</i> ER.	ND (2 exx.)	2015, 2018	3, 13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
504.	<i>Heterothops quadripunctatus</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2017	3				
505.	<i>Heterothops stiglundbergi</i> ISRAELS.	ND (1 ex.)	2013	6				
506.	<i>Holobus apicatus</i> (ER.)	ND (8 exx.)	2015, 2017	6, 11, 13				
507.	<i>Holobus flavicornis</i> (LAC.)	ND (17 exx.)	2015-2017	8, 9, 11, 13, 14				
508.	<i>Homalota plana</i> (GYLL.)	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
509.	<i>Hygopora cunctans</i> (ER.)	ND (22 exx.)	2015-2017	6, 8, 11, 13, 14				
510.	<i>Hypogyna angulatis</i> (GANGLB.)	ND (1 ex.)	2009	13				
511.	<i>Ibyobates nigricollis</i> (PAYK.)	BYK 2007	2006	14				
512.	<i>Ischnoglossa obscura</i> WUND.	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
513.	<i>Ischnoglossa prolata</i> (GRAV.)	ND (35 exx.)	2013-2018	1, 3, 4, 6, 8, 13, 14				
514.	<i>Ischnosoma splendidum</i> (GRAV.)	MOKRZYCKI 2007	2006	13				
515.	<i>Lamprinodes saginatus</i> (GRAV.)	ND (110 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
516.	<i>Lathrobium brunripes</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1979	b.d.					
517.	<i>Lathrobium elongatum</i> (L.)	BYK 2007	2006	3				
518.	<i>Lathrobium foveatum</i> STEPH.	ND (1 ex.)	2012	1				
519.	<i>Lathrobium fulvipenne</i> GERH.	ND (1 ex.)	2009	6				
520.	<i>Leptacinus formicetorum</i> MÄRKEL	SZUJECKI 1965a	1955		ŚPN			PCL (NT)
521.	<i>Leptacinus sulcifrons</i> (STEPH.)	SZUJECKI 1965a ((SZUJECKI 1965b))	1956		ŚPN			
522.	<i>Leptusa fumida</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2017	14				
523.	<i>Leptusa norvegica</i> STRAND	ND (7 exx.)	2009-2017	3, 6, 9, 11, 13				
		SZUJECKI 1980	b.d.					
		BURAKOWSKI et al. 1981	b.d.					
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
		BYK 2007	2006	10				
		MOKRZYCKI 2007	2006	13				
		ND (365 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
		ND (53 exx.)	2015-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
524.	<i>Leptusa pulchella</i> MANNERH.	RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (213 exx.)	1992-1994 2006 2006 2009-2018	8V13 3, 10 10 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
525.	<i>Leptusa ruficollis</i> (ER.) [= <i>Pachynata ruficollis</i>]	CAPECKI 1969 BUJAKOWSKI et al. 1981 BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 (SZUJECKI 1980) ND (18 exx.)	1965 b.d. 2006 2009 b.d. 2009-2018	13 10 6 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14		GŚ GŚ		
526.	<i>Lesteva longoclyrata</i> (GOEZE)	BUJAKOWSKI et al. 1979 ND (884 exx.)	b.d. 2002-2017	6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14		13-c		
527.	<i>Lesteva monticola</i> KIESENW. [= <i>Lesteva nivicola</i> FAUV.]	KUBISZ, MELKE 1993 ND (1 ex.)	1983 2017	 13			G	
528.	<i>Liogluta alpestris</i> (HEER)	ND (38 exx.)	2009-2016	2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
529.	<i>Liogluta granigera</i> (KIESENW.)	MOKRZYCKI 2007 ND (5 exx.)	2006 2015-2017	3, 10, 13 9, 11, 13, 14				
530.	<i>Liogluta longiscutula</i> (GRAV.)	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
531.	<i>Liogluta microptera</i> THOMS.	RUTKIEWICZ 1996 ND (50 exx.)	1992-1994 2012-2017	8V13 1, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 13				
532.	<i>Lithocharis nigriceps</i> KRAATZ	ND (8 exx.)	2013-2018	3, 6, 11				
533.	<i>Lordithon bimaculatus</i> (SCHR.)	ND (7 exx.)	2015-2016	6, 8, 13				
534.	<i>Lordithon exoletus</i> (ER.)	MOKRZYCKI 2007 ND (5 exx.)	2006 2013-2018	10 3, 6, 7				
535.	<i>Lordithon lunulatus</i> (L.)	BUJAKOWSKI et al. 1980 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (45 exx.)	b.d. 2006 2006 2009-2017	 3, 10, 13 3, 10 1, 2, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15		GŚ		
536.	<i>Lordithon thoracicus</i> (FABR.)	MOKRZYCKI 2007 ND (4 exx.)	2006 2009-2018	10 3, 6, 11				
537.	<i>Lordithon trinitatus</i> (ER.)	MOKRZYCKI 2007 ND (11 exx.)	2006 2012-2016	3, 10 2, 3, 6, 11, 13, 15				
538.	<i>Lyprocorrhe anceps</i> (ER.)	ND (10 exx.)	2009-2018	3, 13, 14				
539.	<i>Maurachelia pilosicollis</i> (BERNH.)	BYK 2007 ND (26 exx.)	2006 2015-2018	13 3, 6, 8, 13				
540.	<i>Medon piceus</i> (KRAATZ)	ND (3 exx.)	2014-2017	3, 8, 11				PCL (VU)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
541.	<i>Medon rufiventris</i> (NORDM.)	ND (1 ex.)	2016	9				
542.	<i>Megarthrus depressus</i> (PAYK.)	ND (31 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
543.	<i>Megarthrus hemipterus</i> (ILL.)	SZUJECKI 1969 MOKRZYCKI 2007	1958 2006	14 10				
544.	<i>Meotica exilis</i> (GRAV.)	BYK 2007	2006	3				
545.	<i>Meotica filiformis</i> (MOTSCH.)	ND (29 exx.)	2015-2017	1, 2, 3, 8, 9, 11, 12, 14				
546.	<i>Meotica pallens</i> (REDT.)	ND (2 exx.)	2009, 2016	11, 15				
		ND (3 exx.)	2009-2017	1, 3, 6				
		JACENTKOVSKI E. V. 1910	1895			5-a		
547.	<i>Micropeplus porcatus</i> (PAYK.)	MOKRZYCKI 2007	2006	13, 14				
		JALOSZYŃSKI et al. 2011b	2009	1, 3, 6, 9, 11, 13, 15				
		ND (29 exx.)	2014-2017	3, 6, 13, 14				
-----	<i>Micropeplus fubus</i> ER.	JALOSZYŃSKI et al. 2011b						u ¹²
548.	<i>Microscydmus minimus</i> (CHAUD.)	ND (4 exx.)	2009-2018	8, 13, 14				
549.	<i>Microscydmus nanus</i> (SCHAUM)	BYK 2007	2006	14				
		JALOSZYŃSKI et al. 2015c	2007	6				u ¹³
		ND (3 exx.)	2014-2016	3, 14				
550.	<i>Mniusa incrassata</i> (MULS. et REY)	ND (1 ex.)	2009	10				
551.	<i>Mycetoponus baudieri</i> MULS. et REY	ND (5 exx.)	2015, 2017	6, 8, 14				
552.	<i>Mycetoponus brucki</i> (PAND.)	ND (1 ex.)	2015	1				
553.	<i>Mycetoponus clavicornis</i> (STEPH.)	ND (2 exx.)	2009	13				
554.	<i>Mycetoponus forticornis</i> FAUV.	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
555.	<i>Mycetoponus lepidus</i> (GRAV.)	ND (70 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
556.	<i>Mycetoponus longulus</i> MANNERH.	ND (12 exx.)	2015, 2017	1, 2, 11, 12, 13, 14				
557.	<i>Mycetoponus mulsanti</i> GANGLB.	ND (11 exx.)	2015	6, 8, 11, 14				
558.	<i>Mycetoponus niger</i> FAURM. et LAB.	ND (1 ex.)	2017	11				
559.	<i>Mycetoponus piceolus</i> REY	ND (1 ex.)	2015	14				
560.	<i>Mycetoponus punctus</i> (GRAV.)	ND (7 exx.)	2009-2016	1, 6, 9, 11				
561.	<i>Mycetoponus rufescens</i> (STEPH.)	BYK 2007	2006	3				
		ND (2 exx.)	2015	8, 14				
562.	<i>Myllaena gracilis</i> MATTH.	SZUJECKI 1969	1955		SPN			
		ND (1 ex.)	2009	6				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
563.	<i>Myllaena intermedia</i> ER.	SZUJECKI 1958 ND (4 exx.)	1952-1956 2014-2017		ŚPN			
564.	<i>Myllaena minuta</i> (GRAV.) <i>Nehemitropia lividipennis</i> (MANNERH.)	ND (4 exx.) ND (1 ex.)	2016, 2017 2014	2, 3, 8, 11 6, 8, 13 3				
566.	<i>Neuraphes carminatus</i> (MULS. et REY)	JALOSZYŃSKI et al. 2015c ND (5 exx.)	2009 2009, 2017	15 1, 3, 6, 9				
567.	<i>Neuraphes elongatulus</i> (MÜLL. et KUNZE) <i>Neuraphes plicicollis</i> REITT.	ND (16 exx.) JALOSZYŃSKI et al. 2015c	2014-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13				u ¹⁴
568.	<i>Neuraphes rufenus</i> MACHULKA	ND (2 exx.)	2016, 2017	9, 13				
569.	<i>Notothecta confusa</i> (MÄRKEL)	ND (6 exx.)	2016, 2018	14				
570.	<i>Notothecta flavipes</i> (GRAV.)	ND (33 exx.)	2009-2017	3, 6, 8, 13, 14, 15				
571.	<i>Nudobius lentus</i> (GRAV.)	MICHALSKI, RAJAŹCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 ND (29 exx.)	1981-1985 1992-1994 2009-2017	6, 10, 13 8V13 1, 2, 3, 6, 8, 11, 12, 13				
572.	<i>Ocalea baetica</i> ER.	ND (4 exx.)	2012-2018	3, 6, 14				
573.	<i>Ocalea picata</i> (STEPH.)	SZUJECKI 1963	1955	6				
574.	<i>Ocypus nitens</i> (SCHR.) [= <i>Ocypus similis sonidanus</i> MÜLL.]	BURAKOWSKI et al. 1980 ND (1 ex.)	b.d. 2012	14		13-a		
575.	<i>Ocyusa maura</i> (ER.)	ND (2 exx.)	2013, 2014	3				
576.	<i>Ocyusa picina</i> (AUBE)	ND (1 ex.)	2009	13				
577.	<i>Oligota granaria</i> ER.	ND (4 exx.)	2015-2016	9, 11, 14				
578.	<i>Oligota inflata</i> MANNERH.	ND (12 exx.)	2015	6				
579.	<i>Oligota parva</i> KRAAATZ	ND (2 exx.)	2018	3				
580.	<i>Oligota pumilio</i> KIESENW.	ND (9 exx.)	2016-2018	3, 6, 11, 12, 14				
581.	<i>Oligota pusillima</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2017	8				
582.	<i>Omalius caesum</i> GRAV.	MOKRZYCKI 2007 ND (74 exx.)	2006 2009-2017	3 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
583.	<i>Omalius rivulare</i> (PAYK.)	BURAKOWSKI et al. 1979 MOKRZYCKI 2007 ND (177 exx.)	b.d. 2006 2009-2017	10 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15		GŚ		
584.	<i>Omalius rugatum</i> MULS. et REY	ND (8 exx.)	2015-2017	6, 8, 9, 10, 11, 12				
585.	<i>Omalius septentrionis</i> THOMS.	ND (2 exx.)	2017	3, 11				PCL (EN)
586.	<i>Ontholestes murinus</i> (L.)	RUTKIEWICZ 1996 ND (3 exx.)	1992-1994 2009	8V13 9, 11, 13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
587.	<i>Ontholestes tessellatus</i> (FOURC.)	BURAKOWSKI et al. 1980 MOKRZYCKI 2007 ND (4 exx.)	b.d. 2006 2009, 2015	10 3, 6, 13		GŚ		
588.	<i>Othius laeviusculus</i> STEPH.	ND (1 ex.) SZUJECKI 1960c MOKRZYCKI 2007	2016 b.d. 2006	6 3, 14	ŚPN			
589.	<i>Othius punctulatus</i> (GEOZE)	RUTKIEWICZ 2007 PIETKA, BOROWSKI 2011 ND (4 exx.)	2006 2009 2012	14 6 3, 6, 13				
590.	<i>Othius subuliformis</i> STEPH.	ND (6 exx.)	2014-2017	3, 8, 13, 14				
591.	<i>Oxyptoda acuminata</i> (STEPH.)	ND (94 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				
592.	<i>Oxyptoda alternans</i> (GRAV.)	MOKRZYCKI 2007 ND (12 exx.)	2006 2009-2017	10 1, 3, 6, 11, 14				
593.	<i>Oxyptoda annularis</i> MANNERH.	BURAKOWSKI et al. 1981 ND (1 ex.)	b.d. 2018	3		GŚ		
594.	<i>Oxyptoda brevicornis</i> (STEPH.) [= <i>Oxyptoda umbriata</i> GYLL.]	RUTKIEWICZ 1996 ND (17 exx.)	1992-1994 2009-2017	8V13 3, 9, 11, 12, 13, 14				
595.	<i>Oxyptoda elongatula</i> AUBÉ	ND (1 ex.)	2017	11				
596.	<i>Oxyptoda flavicornis</i> KRAATZ	ND (3 exx.)	2015	11				
597.	<i>Oxyptoda formiceticola</i> MÄRKEL	ND (2 exx.)	2009	13				
598.	<i>Oxyptoda haemorrhhoa</i> MANNERH.	ND (1 ex.)	2015	14				
599.	<i>Oxyptoda mutata</i> SHARP	ND (1 ex.)	2014	3				
600.	<i>Oxyptoda opaca</i> (GRAV.)	ND (18 exx.)	2013-2017	3, 8, 12, 14				
601.	<i>Oxyptoda praecox</i> ER.	ND (2 exx.)	2016	14				
602.	<i>Oxyptoda procerula</i> MANNERH.	ND (1 ex.)	2015	13				
603.	<i>Oxyptoda skalitzkyi</i> BERNH.	ND (1 ex.)	2015	11				
604.	<i>Oxyptoda spectabilis</i> MÄRKEL	ND (1 ex.)	2016	8				
605.	<i>Oxyptoda vicina</i> KRAATZ	ND (1 ex.)	2009	11				
606.	<i>Oxyptoda vitata</i> MÄRKEL	ND (8 exx.)	2015-2017	6, 11, 13, 14				
607.	<i>Oxyponus maxillosus</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (7 exx.)	2006 2006 2009-2016	13 13 3, 6, 9, 10, 11, 13				
608.	<i>Oxyponus rufus</i> (L.)	ND (2 exx.)	2016-2017	3, 8				
609.	<i>Oxytelus fulvipes</i> ER.	ND (4 exx.)	2009-2013	1, 6				
610.	<i>Oxytelus laqueatus</i> (MARSH.)	ND (2 exx.)	2017	3, 14				
611.	<i>Oxytelus migrator</i> FAUVEL	ND (6 exx.)	2013-2016	3, 10, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
612.	<i>Oxytelus sculptus</i> GRAV.	ND (1 ex.)	2017	12				
613.	<i>Paederus caligatus</i> ER.	SZUJECKI 1958 SZUJECKI 1969	1952-1956 1955			ŚPN ŚPN		
614.	<i>Parabolitobius formosus</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2014	3				
615.	<i>Parabolitobius inclinans</i> (GRAV.) [= <i>Bolitobius inclinans</i> GRAV.]	WOJAS 2008 ND (1 ex.)	2007 2009	4 1				G.s.l.
616.	<i>Pella cognata</i> (MARKEL)	ND (7 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 11, 13				
617.	<i>Pella funesta</i> GRAV.	ND (1 ex.)	2015	9				
618.	<i>Pella humeralis</i> (GRAV.)	MOKRZYCKI 2007 ND (5 exx.)	2006 2012-2016	14 6, 11, 12, 14				
619.	<i>Pella lugens</i> (GRAV.) [= <i>Zyras lugens</i>]	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (48 exx.)	2006 2006 2009-2017	10 14 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
620.	<i>Pentanoia meuseli</i> BERNH.	ND (1 ex.)	2016	11				
621.	<i>Philonthus addendatus</i> SHARP	ND (17 exx.)	2009-2017	3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
622.	<i>Philonthus atratus</i> (GRAV.)	ND (11 exx.)	2009-2017	3, 6, 11, 12, 13, 14				
623.	<i>Philonthus carbonarius</i> (GRAV.)	MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (31 exx.)	2006 2006 2009-2017	14 10 1, 3, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15				
624.	<i>Philonthus cognatus</i> STEPH.	BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (178 exx.)	2006 2006 2009-2017	10, 13 10 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
625.	<i>Philonthus concinnus</i> (GRAV.)	ND (5 exx.)	2014-2017	3, 6, 12, 14				
626.	<i>Philonthus decorus</i> (GRAV.)	RUTKIEWICZ 1996 ND (25 exx.)	1992-1994 2009-2017	8V13 1, 2, 3, 8, 9, 11, 14, 15				
627.	<i>Philonthus fumarius</i> (GRAV.)	ND (2 exx.)	2016	14				
628.	<i>Philonthus laevicollis</i> (LAC.)	ND (1 ex.)	2013	3				
629.	<i>Philonthus lepidus</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2015	6				
630.	<i>Philonthus nigrita</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2009	3				
631.	<i>Philonthus politus</i> (L.)	ND (1 ex.)	2017	3				
632.	<i>Philonthus rectangularis</i> SHARP	ND (3 exx.)	2012-2015	3, 11, 12				
633.	<i>Philonthus rubripennis</i> (STEPH.)	ND (3 exx.)	2015, 2017	13, 14				
634.	<i>Philonthus sanguinolentus</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2015	3				
635.	<i>Philonthus splendens</i> (F.ABR.)	ND (4 exx.)	2009-2017	1, 3, 11, 13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
636.	<i>Philonthus succicola</i> THOMS.	MOKRZYCKI 2007 ND (8 exx.)	2006 2009-2017	10 1, 3, 6, 13, 15				
637.	<i>Philonthus tenuicornis</i> MULS. et REY	ND (20 exx.)	2009-2018	2, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 14				
638.	<i>Philonthus umbratilis</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2015	14				
639.	<i>Philonthus varians</i> (PAYK.)	ND (1 ex.)	2017	14				
640.	<i>Phloeocharis subtilissima</i> MANNERH.	ND (12 exx.)	2014-2016	1, 3, 14				
641.	<i>Phloeonomus minimus</i> (ER.)	ND (188 exx.)	2014-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
642.	<i>Phloeonomus punctipennis</i> THOMS.	RUTKIEWICZ 1996 ND (137 exx.)	1992-1994 2009-2018	8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
643.	<i>Phloeonomus pusillus</i> (GRAV.)	SZUJECKI 1980 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 ND (5379 exx.)	b.d. 1981-1985 1992-1994 2009-2018	3, 6, 13 8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15		GŚ		
644.	<i>Phloeopora concolor</i> (KRAATZ) [= <i>Phloeodroma concolor</i>]	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	3, 13				
645.	<i>Phloeopora corticalis</i> (GRAV.) [= <i>Phloeopora angustiformis</i> BAUDII]	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 RUTKIEWICZ 2007 ND (559 exx.)	1981-1985 1992-1994 2006 2009-2018	3 8V13 3 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
646.	<i>Phloeopora nitidiventris</i> FAUV.	RUTKIEWICZ 1996 ND (7 exx.)	1992-1994 2009-2016	8V13 1, 6, 9, 13, 15				
647.	<i>Phloeopora scribae</i> (EPPELSH.)	ND (11 exx.) RUTKIEWICZ 1996 ND (2 exx.)	2009-2017 1992-1994 2015	1, 6, 13, 14 8V13 1, 8				
648.	<i>Phloeopora teres</i> (GRAV.)	BURAKOWSKI et al. 1981 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 ND (514 exx.) ND (50 exx.)	b.d. 1981-1985 1992-1994 2009-2018 2014-2018	13 8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 1, 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 15		GŚ		
649.	<i>Phloeopora testacea</i> (MANNERH.)	PJETKA, BOROWSKI 2011 ND (512 exx.)	2009 2009-2018	6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
650.	<i>Phloeosstiba lapponica</i> (ZETT.)	ND (3 exx.)	2009, 2015	1, 14				
651.	<i>Phloeosstiba plana</i> (PAYK.)							
652.	<i>Phyllocladpa floralis</i> (PAYK.)							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
653.	<i>Phyllodrepa melanocephala</i> (FABR.) [= <i>Hapalaraea melanocephala</i>]	KINELSKI, SZLUECKI 1959 ND (25 exx.)	1956 2012-2017	3, 6, 13, 14	SPN			G.s.l.
654.	<i>Phyllodrepa nigra</i> (GRAV.) [= <i>Hapalaraea nigra</i>]	KINELSKI, SZLUECKI 1959 ND (12 exx.)	1955 2009-2017	3 1, 2, 6, 11, 14				
655.	<i>Phyllodrepa salicis</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2017	8				
656.	<i>Phyllodrepoidea crenata</i> (GANGLB.)	ND (1 ex.)	2016	3				R-G.s.l. [*]
657.	<i>Placusa atrata</i> (MANNERH.)	ND (36 exx.)	2014-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
658.	<i>Placusa depressa</i> MÄKLIN	ND (586 exx.)	2015-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
659.	<i>Placusa incompleta</i> SJÖB.	ND (20 exx.)	2015-2016	1, 3, 6, 8, 13, 14, 15				
660.	<i>Placusa pumilio</i> (GRAV.)	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 ND (49 exx.)	1981-1985 2015-2018	3 1, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14				
661.	<i>Placusa tachyporoides</i> (WALT)	BYK 2007 ND (313 exx.)	2006 2009-2018	10 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
662.	<i>Plataraea brunnea</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2013	13				
663.	<i>Plataraea dubiosa</i> (BENICK)	ND (1 ex.)	2017	11				
664.	<i>Platystethus alutaceus</i> THOMS.	ND (4 exx.)	2013-2017	1, 14				
665.	<i>Platystethus capito</i> (HEER)	ND (1 ex.)	2009	3				
666.	<i>Platystethus comutus</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2016	14				
667.	<i>Platystethus nitens</i> (SAHLB.)	ND (6 exx.)	2015, 2017	6, 11, 14				
668.	<i>Plectophloeus fischeri</i> (AUBE)	MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (259 exx.)	2006 2009 2009-2018	10, 14 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
669.	<i>Plectophloeus fischeri</i> MACHUL.	ND (10 exx.)	2015-2016	13				G.s.l. [*]
670.	<i>Plectophloeus nitidus</i> (FAIRM.)	RUTKIEWICZ 1996 ND (26 exx.)	1992-1994 2009-2016	8V13 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				PCL (DD)
671.	<i>Plectophloeus nubigena</i> (REITT.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
672.	<i>Pronomaea rostrata</i> ER.	SZLUECKI 1958	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
673.	<i>Proteinus atomarius</i> ER.	ND (1 ex.)	2016	14	SPN			
674.	<i>Proteinus brachypterus</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1979 MOKRZYCKI 2007 ND (91 exx.)	b.d. 2006 2009-2017	10 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14		GS		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
675.	<i>Proteinus laevigatus</i> HOCHH.	ND (2 exx.)	2009, 2015	9, 12				
676.	<i>Proteinus ovalis</i> STEPH.	RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
677.	<i>Quedius boopoides</i> MUNST.	RUTKIEWICZ 2007	2006	10				
678.	<i>Quedius brevicornis</i> (THOMS.)	BYK 2007 ND (17 exx.)	2006 2009-2017	13, 14 1, 6, 8, 9, 11, 12, 14				G.s.l.
679.	<i>Quedius brevis</i> ER.	MOKRZYCKI 2007 ND (5 exx.)	2006 2009-2017	13 1, 3, 13, 14				
680.	<i>Quedius cinctus</i> (PAYK.)	ND (5 exx.)	2009-2016	1, 11, 12, 13				
681.	<i>Quedius cruentus</i> (OLIV.)	ND (16 exx.)	2009-2016	1, 3, 6, 13, 14, 15				
682.	<i>Quedius dilatatus</i> (FABR.)	ND (4 exx.)	2009-2016	1, 6, 11, 13				§ PCL (VU) G.s.l.
683.	<i>Quedius fulgidus</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2012	11				
684.	<i>Quedius fuliginosus</i> (GRAV.)	ND (3 exx.)	2009, 2015	1, 13				
685.	<i>Quedius fumatus</i> (STEPH.)	RUTKIEWICZ 1996 ND (20 exx.)	1992-1994 2009-2017	8V13 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
686.	<i>Quedius infuscatus</i> (ER.)	BYK 2007 ND (22 exx.)	2006 2009-2017	10 3, 6, 9, 10, 11, 13, 14				PCL (EN) Pfr-2 G.s.l. [*]
687.	<i>Quedius invreae</i> GRID.	MOKRZYCKI 2007	2006	3				PCL (VU)
688.	<i>Quedius lateralis</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2009			2-a		
689.	<i>Quedius lucidulus</i> ER.	ND (33 exx.)	2009-2017	6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				
690.	<i>Quedius maurus</i> (SAHLB.)	SZUIECKI 1958 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (5 exx.)	1952-1956 2006 2006 2015, 2017	3, 14 3, 13, 14 6, 13, 14	ŚPN			
691.	<i>Quedius mesomelinus</i> (MARSH.)	BUKAKOWSKI et al. 1980 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (93 exx.)	b.d. 2006 2006 2006 2009-2018	14 3, 10, 14 14 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	ŚPN			
692.	<i>Quedius microps</i> GRAV.	BYK 2007 ND (3 exx.)	2006 2013, 2015	3, 14 3, 6, 8				G.s.l.
693.	<i>Quedius molochinus</i> (GRAV.)	ND (1 ex.)	2015	8				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
694.	<i>Quedius ochripennis</i> (MÉNÉTR.)	ND (2 exx.)	2009, 2016	6, 11				
695.	<i>Quedius plagiatus</i> MANNERH.	RUTKIEWICZ 1996 (GADEK 2009)	1992-1994 b.d.	8V13	ŚPN			
696.	<i>Quedius scintillans</i> (GRAV.)	ND (23 exx.) ND (1 ex.)	2009-2018 2009	1, 4, 6, 8, 9, 11, 13 9				
697.	<i>Quedius scitius</i> (GRAV.)	BURAKOWSKI et al. 1980 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007	b.d. 2006 2006 2006	3, 13, 14 3, 10, 13, 14 14		GŚ		G.s.l.
698.	<i>Quedius suturalis</i> KIESENW.	ND (51 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
699.	<i>Quedius truncicola</i> FAIRM. et LAB.	ND (4 exx.) ND (3 exx.)	2009-2016 2009-2015	1, 6, 11 11				Pfr-2 R-G.s.l. [*]
700.	<i>Quedius xanthopus</i> ER.	SZUJECKI 1958 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (67 exx.)	1952-1956 2006 2006 2009-2017	3, 13, 14 3, 10, 13, 14 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	ŚPN			
701.	<i>Reichenbachia juncorum</i> (LEACH)	BYK 2007	2006	3				PCL (DD)
702.	<i>Rhopalocerna clavigera</i> SCRIBA	ND (1 ex.)	2015	11				
703.	<i>Rugilus erichsoni</i> (FAUV.)	SZUJECKI 1965a ND (6 exx.)	1955 2018	3	ŚPN			
704.	<i>Rugilus geniculatus</i> (ER.)	SZUJECKI 1965a	1959	3				
705.	<i>Rugilus mixtus</i> (LOHSE)	ND (5 exx.)	2015, 2017	3, 13, 14				
706.	<i>Rugilus orbiculatus</i> (PAYK.)	ND (3 exx.) BURAKOWSKI et al. 1979	2009 b.d.	1, 10, 15				
707.	<i>Rugilus rufipes</i> GERM.	RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (8 exx.)	1992-1994 2006 2006 2009-2016	8V13 3 3, 14 1, 4, 6, 10, 12, 14		GŚ		
708.	<i>Saulcyella schmidti</i> (MARKEL)	ND (7 exx.)	2009-2018	8, 13, 14, 15				PCL (VU)
709.	<i>Scaphidium quadrimaculatum</i> OL.	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007 ND (15 exx.)	2006 2006 2012-2019	10 3 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14			G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
710.	<i>Scaphisoma agaricinum</i> (L.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (163 exx.) 2009-2018 2009, 2015	2006 2006 2006 2009-2018 2009, 2015	3, 10, 13, 14 3, 13, 14 3, 10, 14 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15 13, 14				
711.	<i>Scaphisoma assimile</i> ER.	ND (3 exx.)	2006					PCL (DD)
712.	<i>Scaphisoma balcanicum</i> (TAM.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
713.	<i>Scaphisoma boleti</i> (PANZ.)	BOROWSKI 2007b ND (6 exx.)	2006 2013, 2014	3, 14 1, 3, 7, 14				
714.	<i>Scaphisoma boreale</i> LUNDB.	BOROWSKI 2007b ND (103 exx.)	2006 2009-2018	10, 14 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				PCL (VU)
715.	<i>Scaphisoma inopinatum</i> LÖBL	BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	2006 2009	3, 14 13				
716.	<i>Scaphisoma obenbergeri</i> LÖBL	BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	2006 2009	13 6				
717.	<i>Scaphisoma subalpinum</i> REITT.	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (44 exx.)	2006 2006 2006 2009-2017	3, 10, 13, 14 10 10, 14 1, 2, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
718.	<i>Schistoglossa curtipennis</i> (SHARP)	ND (1 ex.)	2017	11				
719.	<i>Schistoglossa viduata</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2009	1				
720.	<i>Scopaeus laevigatus</i> (GYLL.)	ND (41 exx.)	2009-2017	1, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
721.	<i>Scopaeus sulcicollis</i> (STEPH.)	ND (2 exx.)	2015	3, 14				
722.	<i>Scydmaenus helwigii</i> (HERBST)	JALOSZYŃSKI et al. 2015c ND (9 exx.)	2009 2015-2016	14 14				
723.	<i>Scydmaenus perrisi</i> (REITT.)	BYK 2007 ND (1 ex.)	2006 2017	14 10				PCL (CR) G.s.l.
724.	<i>Scydmaenus tarsatus</i> MÜLL. et KUNZE	ND (15 exx.)	2015, 2018	3, 14				
725.	<i>Sepedophilus bipunctatus</i> (GRAV.)	ND (27 exx.)	2015-2016	3, 6, 11, 13, 14				
726.	<i>Sepedophilus bipustulatus</i> (GRAV.) [= <i>Conosoma bipustulatum</i>]	SZUIECKI 1958 RUTKIEWICZ 1996 BOROWSKI 2007b ND (31 exx.)	1952-1956 1992-1994 2006 2009-2018	ŚPN 8V13 3, 13, 14 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
727.	<i>Sepedophilus innaculatus</i> (STEPH.)	ND (3 exx.)	2015, 2017	3, 8, 14					
728.	<i>Sepedophilus litoreus</i> (L.)	MOKRZYCKI 2007 ND (88 exx.)	2006 2009-2017	3 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15					
729.	<i>Sepedophilus marshami</i> (STEPH.)	ND (6 exx.)	2009-2016	1, 2, 6, 10, 13, 14					
730.	<i>Sepedophilus obtusus</i> (LUZE)	ND (1 ex.)	2016	6					
731.	<i>Sepedophilus testaceus</i> (FABR.) [= <i>Conosoma testaceum</i>]	SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN				
		SZUJECKI 1969	1955-1958		ŚPN				
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13					
		BOROWSKI 2007b	2006	3, 10, 13					
		BYK 2007	2006	3, 13					
732.	<i>Sepedophilus wankowiczii</i> (PANDE.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3					
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6					
		ND (50 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15					
733.	<i>Siagonium quadricorne</i> KIRBY et SPENCE	ND (21 exx.)	2015-2018	1, 3, 6, 8, 11, 13, 14					
734.	<i>Sitona rubra</i> ER.	ND (2 exx.)	2015, 2018	11, 14					
735.	<i>Staphylinus dimidiaticornis</i> GEMM.	SZUJECKI 1960b	1958	14					
736.	<i>Staphylinus erythropterus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1980	b.d.		ŚPN				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	3					
737.	<i>Stenichnus bicolor</i> (DENNY)	ND (37 exx.)	2012	1, 3, 6, 8, 14					
738.	<i>Stenichnus collaris</i> (MÜLL. et KUNZE)	ND (4 exx.)	2015-2018	6, 8, 10, 13				PCL (VU)	
		BYK 2007	2006	3					
739.	<i>Stenichnus godarti</i> (LATR.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10, 14					
		ND (57 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15					
740.	<i>Stenichnus pusillus</i> (MÜLL. et KUNZE)	BYK 2007	2006	13, 14					
		ND (54 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15					
741.	<i>Stenichnus scutellaris</i> (MÜLL. et KUNZE)	ND (1 ex.)	2012	6					
		BYK 2007	2006	3, 14					
742.	<i>Stenichnus styriacus</i> FRANZ	ND (21 exx.)	2014-2017	1, 3, 9, 10, 11, 12, 13, 14					
		ND (2 exx.)	2015, 2017	13				nPL [*]	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
743.	<i>Stenus ater</i> MANNERH.	BURAKOWSKI et al. 1979 ND (2 exx.)	b.d. 2009, 2017	6 6, 15				
744.	<i>Stenus biguttatus</i> (L.)	ND (1 ex.)	2015	13				
745.	<i>Stenus brunripes</i> STEPH.	SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			
746.	<i>Stenus clavicornis</i> (SCOP.)	BURAKOWSKI et al. 1979 ND (4 exx.)	b.d. 2013-2016	6, 11, 12, 14		GŚ		
747.	<i>Stenus comma</i> LEC.	BURAKOWSKI et al. 1979	b.d.			13-a		
748.	<i>Stenus fossulatus</i> ER.	ND (13 exx.)	2009-2017	3, 6, 8, 9, 11, 12, 13				
749.	<i>Stenus humilis</i> ER.	BURAKOWSKI et al. 1979 ND (1 ex.)	b.d. 2018	3		GŚ		
750.	<i>Stenus impressus</i> GERM.	ND (1 ex.)	2018	3				
751.	<i>Stenus lustrator</i> ER.	ND (1 ex.)	2015	13				
752.	<i>Stenus nanus</i> STEPH.	SZUJECKI 1960a	1956	14				
753.	<i>Stenus providus</i> ER.	RUTKIEWICZ 2007	2006	10				
754.	<i>Stenus similis</i> (HERBST)	ND (1 ex.)	2013	3				
755.	<i>Stenus tarsalis</i> LJUNGH	BURAKOWSKI et al. 1979	b.d.	14				
756.	<i>Stichoglossa seminifera</i> (ER.)	ND (5 exx.)	2013-2017	4, 6, 9, 10, 14				
757.	<i>Sinius melanocephalus</i> (FABR.)	ND (6 exx.)	2009-2018	1, 3, 13				R-G.s.l. [*]
758.	<i>Syntomium aeneum</i> (MÜLL.)	RUTKIEWICZ 1996 MOKRZYCKI 2007	1992-1994 2006	8v13 3				
759.	<i>Tachinus bipustulatus</i> (FABR.)	ND (14 exx.)	2015-2018	3, 6, 8, 10, 12, 13, 14				
760.	<i>Tachinus elongatus</i> GYLL.	ND (2 exx.)	2015	2, 3				
761.	<i>Tachinus humeralis</i> GRAY.	ND (4 exx.)	2009, 2017	6, 10, 13				
762.	<i>Tachinus laticollis</i> GRAY.	ND (2 exx.)	2009	1, 11				
763.	<i>Tachinus lignorum</i> (L.)	ND (31 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
764.	<i>Tachinus marginellus</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2009	13				
765.	<i>Tachinus pallipes</i> (GRAY.)	RUTKIEWICZ 1996 ND (1 ex.)	1992-1994 2015	8v13 12				
766.	<i>Tachinus proximus</i> KRAATZ	ND (16 exx.)	2009-2017	2, 3, 6, 9, 11, 12				
767.	<i>Tachinus rufipes</i> (L.)	ND (2 exx.)	2013, 2015	8, 13				
768.	<i>Tachinus subterraneus</i> (L.)	ND (20 exx.)	2009-2017	3, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
769.	<i>Tachyporus abdominalis</i> (FABR.)	KINELSKI, SZUJECKI 1959 MOKRZYCKI 2007 ND (8 exx.)	1956 2006 2009-2017	6 10 8, 9, 11, 12, 13				
769.	<i>Tachyporus abdominalis</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2009	11				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
770.	<i>Tachyporus chrysomelinus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1980 RUTKIEWICZ 1996 MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	b.d. 1992-1994 2006 2017	8V13 14 13		GŚ		
771.	<i>Tachyporus dispar</i> (PAYK.)	MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2006 2009	14 6				
772.	<i>Tachyporus hypnorum</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1980 RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (32 exx.)	b.d. 1992-1994 2006 2006 2006 2009-2018	8V13 3 13, 14 10 1, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14		GŚ		
773.	<i>Tachyporus obtusus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1980 MOKRZYCKI 2007 ND (4 exx.)	b.d. 2006 2013-2017	3 7, 13, 14		GŚ		
774.	<i>Tachyporus pallidus</i> SHARP	ND (1 ex.)	2012	14				
775.	<i>Tachyporus pusillius</i> GRAV.	ND (1 ex.)	2017	11				
776.	<i>Tachyporus solutus</i> ER.	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (26 exx.)	2006 2006 2009-2017	3 14 1, 3, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
777.	<i>Tachyporus tersus</i> ER.	ND (1 ex.)	2018	3				
778.	<i>Tachysuida gracilis</i> (ER.)	BYK 2007 ND (2 exx.)	2006 2009, 2017	3 6, 13				Pfr-1 R-G.s.l. [*]
779.	<i>Tasgius melanarius</i> (HEER)	ND (1 ex.)	2012	14				
780.	<i>Tetartopeus terminatus</i> (GRAV.)	ND (3 exx.)	2015, 2017	1, 11				
781.	<i>Thamiaraea cinnamomea</i> (GRAV.)	ND (54 exx.)	2009-2018	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15				
782.	<i>Thamiaraea hospita</i> (MARKEL)	ND (1 ex.)	2016	14				
783.	<i>Thiasophila angulata</i> (ER.)	BYK 2007 ND (15 exx.)	2006 2009-2017	14 13, 14, 15				
784.	<i>Thimodromus arcuatus</i> (STEPH.)	ND (1 ex.)	2009	15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
785.	<i>Tinotus morton</i> (GRAN.)	BUKAKOWSKI et al. 1981 ND (1 ex.)	b.d. 2017	14		GŚ		
786.	<i>Trichiusa immigrata</i> LOHSE	ND (11 exx.)	2015, 2018	3, 14				
787.	<i>Trichoryx sulcicollis</i> (REICH.)	ND (1 ex.)	2015	6				
788.	<i>Trimum brevicorne</i> (REICH.)	MOKRZYCKI 2007 ND (94 exx.)	2006 2009-2018	14 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
789.	<i>Tychus niger</i> (PAYK.)	ND (1 ex.)	2017	8				
790.	<i>Tyrus mucronotus</i> (PANZ.)	ND (1 ex.)	2013	13				
791.	<i>Xantholinus laevigatus</i> JACOBS.	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
792.	<i>Xantholinus linearis</i> (OL.)	ND (2 exx.)	2009, 2015	2, 3				
793.	<i>Xantholinus longiventris</i> HEER	RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (12 exx.)	1992-1994 2006 2006 2006 2009-2016	8v13 10 3 3, 10 1, 6, 9, 13, 14, 15				
794.	<i>Xylodromus concinnus</i> (MARSH.)	BYK 2007 ND (1 ex.)	2006 2015	10 6				
795.	<i>Xylodromus depressus</i> (GRAN.)	ND (3 exx.)	2009, 2015	6, 14				
796.	<i>Xylodromus testaceus</i> (ER.)	SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			
797.	<i>Xylostiba monilicornis</i> (GYLL.) [=Phloeonomus monilicornis]	SZUJECKI 1960b RUTKIEWICZ 1996 ND (7 exx.)	1956 1992-1994 2013-2017	6 8v13 2, 3, 9, 13				G.s.l. [*]
798.	<i>Zeteotomus brevicornis</i> (ER.) [=Metoponcus brevicornis] [=Xantholinus brevicornis]	JACENTOVSKII E.[V.] 1912 SZUJECKI 1958 MICHALSKI, RAJACZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 (GADEK 2009) (((TENENBAUM 1923))) (((SZUJECKI 1980)))	1908 1955 1981-1985 1992-1994 b.d. --- ---	3 13 8v13	ŚPN ŚPN ŚPN ŚPN	5-a 5-a		G.s.l. [*]
799.	<i>Zoosetha rufescens</i> (KRAATZ)	ND (32 exx.)	2015-2017	1, 3, 12, 14				
800.	<i>Zyras collaris</i> (PAYK.)	ND (2 exx.)	2016-2017	11, 12				G.s.l. [*]
801.	<i>Zyras haworthi</i> (STEPH.)	ND (1 ex.) ND (4 exx.)	2015 2015-2017	11 6, 11, 14				[*]

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Geotrupidae								
807.	<i>Anoplotrupes stercorosus</i> (SCRIBA)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 HURUK et al. 2013 ND-coll. (2 exx.) ND (1920 exx. + liczne obs.)	b.d. 2006 2006 2009, 2013 1979 2007-2020	3, 10, 13 3, 10, 13, 14 1v2, 3v4v5, 5v10, 10v11, 12, 13 13 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	ŚPN			
808.	<i>Geotrupes spiniger</i> (MARSH.)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988	b.d.		ŚPN			K
809.	<i>Geotrupes stercorarius</i> (L.)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 ND-coll. (1 ex.) ND (1 ex.) ND (1 ex.)	b.d. 1979 2012		ŚPN	5-a		
810.	<i>Trypocopris vernalis</i> (L.)	ND (1 ex.)	2012	14				
Bolboceratidae								
811.	<i>Odonotus armiger</i> (SCOP.)	JAKOBSON 1901 PONGRĄCZ 1923 KINELSKI, SZUJECKI 1959 ND (3 exx.)	1895 1916-1918 1954 2013-2020			GŚ GŚ 13-a 3-a		
Scarabaeidae								
812.	<i>Aphodius corvinus</i> ER.	BYK 2000 ND (15 exx.)	1993-1994 2015-2017	3, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14	ŚPN			
813.	<i>Aphodius depressus</i> (KUG.)	ND (4 exx.)	2016-2017	1, 2, 3, 14				
814.	<i>Aphodius distinctus</i> (MÜLL.)	ND (3 exx.)	2015, 2017	1, 14	ŚPN			
815.	<i>Aphodius fimetarius</i> (L.)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 ND (30 exx.) ND (10 exx.)	b.d. 2015-2017 2015-2016	1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
816.	<i>Aphodius foetens</i> (FABR.)	STEBNICKA 1976a	b.d.			GŚ		
817.	<i>Aphodius maculatus</i> STURM	STEBNICKA 1976b BUKAKOWSKI et al. 1983	b.d. 1897	6		GŚ		PCL (NT)
818.	<i>Aphodius nemoralis</i> (ER.)	ND (27 exx.)	2015-2017	1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
819.	<i>Aphodius prodromus</i> (BRAHM)	RUTKIEWICZ 2007 ND (86 exx.)	2006 2015-2017	3 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
820.	<i>Aphodius rufipes</i> (L.)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 ND (8 exx.)	b.d. 2015-2016	1, 6, 13, 10	ŚPN			
821.	<i>Aphodius rufus</i> (MOLL)	ND (3 exx.)	2008-2016	3, 6, 8				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
822.	<i>Aphodius sticticus</i> (PANZ.)	ND (50 exx.)	2015-2017	1, 3, 6, 11, 13, 14	ŚPN			
823.	<i>Cetonia aurata</i> (L.)	ČMAK 1960 ND (2 exx. + obs.)	b.d. 2019	3	ŚPN			u ²
824.	<i>Copris lunaris</i> (L.)	ND (1 ex.)	2013			3-a		PCL (NT)
825.	<i>Gnorinus nobilis</i> (L.)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 BIDAS 2003	b.d. 2000	13	ŚPN			
826.	<i>Hoplia graminicola</i> (FABR.)	PONGRĄCZ 1923	1916-1918					
827.	<i>Hoplia philarthus</i> (FÜSSL)	ND (3 exx.)	2013	3			GŚ	
828.	<i>Hoplia pratensis</i> DUF.	BYK 2012 BYK 2012	2006 2006	3 3				PCL (NT)
829.	<i>Melolontha melolontha</i> (L.)	RUTKIEWICZ 2007 (GADEK 2009)	2006 b.d.	14	ŚPN			
830.	<i>Oryctes nasicornis</i> (L.)	ND-coll. (1 ex.) ND (4 exx. + obs.)	1956 2007-2020	6 3, 8, 14	ŚPN			PCL (NT)
831.	<i>Omalopia nigromarginata</i> (HERBST) [= <i>Omalopia alternata</i> KÜSTL.]	ČMAK 1960 ND (2 exx.)	b.d. 2010		ŚPN	5-a, 15-a		u ²
832.	<i>Osmoderna barnabita</i> MOTSCH. [= <i>Osmoderna eremita</i> Scop.]	BUNALSKI 1994	b.d.			5-a		
833.	<i>Oxymus sylvestris</i> (SCOP.)	SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			§ D-II/IV PCK (VU) PCL (VU) Pfr-2 G.s.l. [*]
834.	<i>Oxythyrea funesta</i> (PODA)	BIDAS, BUCHHOLZ 2007 ND (9 exx. + obs.)	2007 2008-2014	3 3, 11, 14				
835.	<i>Polyphylla fulva</i> (L.)	ND (3 exx.) ND (1 exx.)	2015, 2017 2020	3, 14 3				
836.	<i>Phyllopertha horticola</i> (L.)	ČMAK 1960	b.d.		ŚPN			PCL (NT)
837.	<i>Protaetia cuprea metallica</i> (HERBST) [= <i>Potosia metallica</i>]	(BURAKOWSKI et al. 1983) ND (7 exx. + obs.)	b.d. 2007-2018	3, 16			GŚ	u ²
838.	<i>Protaetia marmorata</i> (FABR.)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 ND (3 exx. + obs.) BYK 2007	b.d. 2009-2020 2006	14 3, 14 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
839.	<i>Rhizotrogus solstitialis</i> (L.)	(BURAKOWSKI et al. 1983) ND (4 exx.)	b.d. 2019, 2020	5, 16		GŚ		
840.	<i>Serica brunnea</i> (L.)	KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 RUTKIEWICZ 2007	b.d. 2006	3	ŚPN			
841.	<i>Valgus hemipterus</i> (L.)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (5 exx.)	2009 2007-2020	1, 3, 6, 9, 11, 13, 14, 16 6 3, 5, 15				
Eucinetidae								
842.	<i>Eucinetus haemorrhoidalis</i> (GERM.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
Clambidae								
843.	<i>Clambus lobsei</i> MEYBOHM	JALOSZYŃSKI et al. 2011a	2009	15				
844.	<i>Clambus pallidulus</i> REITT.	JALOSZYŃSKI et al. 2011a ND (14 exx.)	2009 2009-2017	3, 13, 15 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
845.	<i>Clambus punctulum</i> (BECK)	ND (1 ex.)	2016	8				
Scirtidae								
846.	<i>Cyphon coarctatus</i> PAYK.	ND (7 exx.)	2014, 2016	1, 3				
847.	<i>Cyphon ochraceus</i> STEPH.	ND (5 exx.)	2009-2017	1, 3				
848.	<i>Cyphon padi</i> (L.)	BYK 2007 ND (14 exx.)	2006 2013-2017	10 3, 7, 8, 11				
849.	<i>Cyphon palustris</i> THOMS.	ND (1 ex.)	2017	1				
850.	<i>Odeles marginata</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2002			13-c		
851.	<i>Prionocyphon serricornis</i> (MÜLL.)	BURAKOWSKI et al. 1983 ND (3 exx.)	b.d. 2012, 2016		ŁG			
Buprestidae								
852.	<i>Agrilus angustulus</i> (ILL.)	ND (1 ex.)	2020	3				
853.	<i>Agrilus auricollis</i> KIESENW.	BOROWSKI et al. 2000	1993	16[?]				u ⁵
854.	<i>Agrilus biguttatus</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2013	14				
855.	<i>Agrilus laticornis</i> (ILL.)	ND (1 ex.)	2015	3				
856.	<i>Agrilus olivicolor</i> KIESENW.	BURAKOWSKI et al. 1985 ND (1 ex.)	b.d. 2015			5-a		
857.	<i>Agrilus ribesi</i> SCHAEFER	ND (1 ex.)	2011	3				
858.	<i>Agrilus viridis</i> (L.)	CAPECKI 1969 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1963-1966 1981-1985	6, 13 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
859.	<i>Anthaxia morio</i> (FABR.) [= <i>Anthaxia similis</i> SAUND.]	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1985	1952-1956 b.d.	14 14	ŚPN			
860.	<i>Anthaxia quadripunctata</i> (L.)	KARPIŃSKI 1963 ND (2 exx.)	1958-1961 2017, 2020	3v13v14 3				
861.	<i>Buprestis haemorrhoidalis</i> HERBST	PISARSKI 1956 ND (8 exx.)	b.d. 2008-2018		ŚPN	13-a		
862.	<i>Buprestis rustica</i> L.	ND (1 ex.)	2012	3				
863.	<i>Chalcophora mariana</i> (L.)	ĆMAK 1960	b.d.		ŚPN			u ²
864.	<i>Chrysobothris affinis</i> (FABR.)	ND-coll. (1 ex.)	1950	8v9				
865.	<i>Chrysobothris solieri</i> CAST. et GORY	KARPIŃSKI 1963	1958-1961	3v13v14				
866.	<i>Phaenops cyanea</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2012	3				
867.	<i>Phaenops knoteki</i> REITT.	GADEK 1995 ND (5 exx.)	1983 2013, 2014	3, 6 3				PCL (DD) R-G.s.l. [*]
868.	<i>Trachys minutus</i> (L.)	SZUJECKI 1958 ND (1 ex.)	1952-1956 2017		ŚPN			
869.	<i>Trachys pumila</i> IL.	BURAKOWSKI et al. 1985	b.d.			13-a		
Byrrhidae								
870.	<i>Byrrhus arietinus</i> STEFF.	BURAKOWSKI et al. 1983	b.d.	6				
871.	<i>Byrrhus fasciatus</i> (FORST.)	RUTKIEWICZ 2007	2006	3				
872.	<i>Byrrhus pilula</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1983 ND (1 ex.)	b.d. 2020			GŚ		
873.	<i>Chaetophora spinosa</i> (ROSSI) [= <i>Syncalypta spinosa</i>]	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (45 exx.)	2006 2006 2009-2017	3 10, 13, 14 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
874.	<i>Curimopsis paleata</i> (ER.)	GRĘŃ 2008	1983	13				
875.	<i>Cytilus sericeus</i> (FORST.)	BURAKOWSKI et al. 1983 ND (1 ex.)	b.d. 2014	6, 13 3				
Elmidae								
876.	<i>Linnæus volckmari</i> (PANZ.)	ND (1 ex.)	2014	3				
877.	<i>Oulinæus tuberculatus</i> (MÜLL.)	ND (1 ex.)	2016	6				
Dryopidae								
878.	<i>Pomatinus substriatus</i> (MÜLL.)	LUBECKI 2017	2015	3				PCL (DD)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Limnichidae								
879.	<i>Limnichus pygmaeus</i> (STURM)	ND (1 ex.)	2016	14				
Psephenidae								
880.	<i>Eubria palustris</i> (GERM.)	JAKOBSON 1904 ND (1 ex.)	1895 2014	3		5-a		
Eucnemidae								
881.	<i>Eucnemis capucina</i> AHR.	BYK 2007 ND (13 exx.)	2006 2010-2020	10, 14 1, 3, 11, 13, 14, 15				
882.	<i>Hylis foveicollis</i> (THOMS.)	ND (7 exx.)	2009-2017	8, 9, 10, 11				G.s.l.
883.	<i>Hylis olexai</i> (PALM)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (710 exx.)	2007 2011-2018	11 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				PCL (DD) G.s.l.
884.	<i>Hylis procerulus</i> (MANNERH.)	ND (280 exx.)	2007-2018	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				G.s.l.
885.	<i>Melasis buprestoides</i> (L.)	CAPECKI 1969 ND (118 exx.)	1965 2008-2020	6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
886.	<i>Microthagus lepidus</i> (ROSENH.)	MOKRZYCKI 2007 ND (15 exx.)	2006 2009-2020	10 1, 3, 6, 9, 11, 13, 14				PCL (DD) R-G.s.l. [*]
887.	<i>Xylophilus corticalis</i> (PAYK.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (139 exx.)	2007 2006 2006 2007-2018	3, 6 13 10, 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13				G.s.l.
888.	<i>Xylophilus testaceus</i> (HERBST)	ND (2 exx.)	2009, 2012	6, 11				Pfr-2 G.s.l. [*]
Throscidae								
889.	<i>Aulonothroscus brevicollis</i> (BONV.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (2840 exx.)	2006 2006 2006 2009 2009-2020	3, 10, 13, 14 13, 14 3, 13 6 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
890.	<i>Trivagus carinifrons</i> (BONV.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (270 exx.)	2006 2006 2009-2018	3, 14 13 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
911.	<i>Ampedus melanurus</i> MULS. et GUILL.	BUCHHOLZ, OSSOWSKA 1998 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (66 exx.)	1986, 1994 1978-2006 2006 2008-2020	13 13 10 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15				PCL (VU) Pfr-2 R-G.s.l. [*]
912.	<i>Ampedus nigerrimus</i> (LAC.)	BYK 2007 BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (489 exx.)	2006 b.d. 1983-2007 2006 2006 2006 2009 2008-2018	10 3v4, 6 1, 3, 13 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 10 6 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				G.s.l.
913.	<i>Ampedus nigrinus</i> (HERBST)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (17 exx.)	1978, 2007 2008-2016	6, 13 1, 3, 8, 14			K	
914.	<i>Ampedus nigroflavus</i> (GOEZE)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (140 exx.)	b.d. 2006 2006 2006 2009 2008-2020	3v4, 13 13 3, 10, 13, 14 3, 10, 13 6 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15		6-a		
915.	<i>Ampedus pomorum</i> (HERBST)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	2006 2006	10 14				
916.	<i>Ampedus praeustus</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1985 RUTKIEWICZ 1996 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (279 exx.)	b.d. 1992-1994 1978 2006 2006 2008-2018	3, 13 8v13 13 13 3 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15		6-a, 13-a		
917.	<i>Ampedus sanguineus</i> (L.) [= <i>Elater sanguineus</i>]	BURAKOWSKI et al. 1985 ND (1 ex.)	b.d. 2020	3				
918.	<i>Ampedus sanguinolentus</i> (SCHR.)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (13 exx.)	b.d. 2002, 2006 2008-2020	3 3, 13 1, 3, 6, 11		3-c		
919.	<i>Anostirus castaneus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (13 exx.)	b.d. 2002, 2006 2008-2020	3, 13 1, 3, 6, 11		5-a 13-c	G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
920.	<i>Anostirus purpureus</i> (PODA)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (29 exx.)	b.d. 1978-2007 2008-2020	3, 13 1, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13		6-a 13-c		
921.	<i>Athous haemorrhoidalis</i> (FABR.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 ND (45 exx.)	2002, 2007 2006 2006-2020	3 13 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16		13-c	G	
922.	<i>Athous subfuscus</i> (MÜLL.)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND-coll. (3 exx.) ND (3955 exx. +liczne obs.)	b.d. 2005, 2007 2006 2006 2006 1984 2008-2020	6, 13 3, 13 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 13 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16		6-a	G, K	
923.	<i>Athous vittatus</i> (GMEL.)	BURAKOWSKI et al. 1985 ND (653 exx.)	b.d. 2008-2020	13 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16			G	
924.	<i>Brachygonus megerlei</i> (LAC.)	ND (2 exx.)	2013, 2017	11, 13				PCL (DD) G.s.l. [*] [*]
925.	<i>Calambus bipustulatus</i> (L.)	ND (2 exx.)	2013, 2017	3				
926.	<i>Cardiophorus ruficollis</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985	b.d.	13				
(1).	<i>Cardiophorus vestigialis</i> Er.	ND (9 exx.)	2019				G	
927.	<i>Cidnopus aeruginosus</i> (OL.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (9 exx. + obs.)	2002, 2007 2010-2020	3 3, 14, 16		6-a		
928.	<i>Cidnopus pilosus</i> (LESKE)	TARNAWSKI 1991 ND (5 exx.)	1983 2009-2020	13 3, 10, 16				
929.	<i>Crepidophorus mutilatus</i> (ROSENH.)	RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	2006 2009	14		6-a		PCL (DD) Pfr-2 G.s.l. [*]
930.	<i>Ctenicera pectinicornis</i> (L.) [= <i>Corymbites pectinicornis</i>]	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (12 exx. + obs.)	1952-1956 b.d. 1978, 2002 2008-2020	6 13 1, 3, 13	ŚPN	13-c		
(2).	<i>Ctenicera cuprea</i> (FABR.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007	1985				G	R-klim

1	2	3	4	5	6	7	8	9
931.	<i>Dalopius marginatus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND-coll. (2 exx.) ND (1965 exx. + liczne obs.)	b.d. 2002-2007 2006 2006 2006 1984 2008-2020	13 3 3, 13, 14 3, 10, 13, 14 3, 10, 14 13 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15		6-a 13-c	G	
932.	<i>Denticollis linearis</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (37 exx. + obs.)	b.d. 2005 2006 2009-2017	13 10 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13 13		GŚ		
933.	<i>Denticollis rubens</i> (PILL. et MITT.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (8 exx.)	2005 2006 2009-2017	13 10 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13			G	R-G.s.l.
934.	<i>Diacanthous undulatus</i> (DEGEER)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (15 exx.)	2006-2007 2011-2020	3 1, 3, 6, 8				R-G.s.l.
935.	<i>Dicronychus cinereus</i> (HERBST)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (11 exx.)	b.d. 2006 2009-2020			5-a	G G	
936.	<i>Drapetes mordelloides</i> (HOST)	ND (1 ex.) RUTKIEWICZ 2007 ND-coll. (1 ex.) ND (21 exx.)	2020 2006 1984 2008-2020	5 3, 10 13 1, 2, 3, 8, 9				[*]
937.	<i>Ectinus aterrimus</i> (L.)							
938.	<i>Elater ferrugineus</i> L.	ND (14 exx. + obs.)	2008-2017	3, 11, 13		6-a		§ PCK (VU) PCL (VU) Pfr-2 G.s.l. []
939.	<i>Hemicrepidius hirtus</i> (HERBST)	ND (2 exx.)	2008, 2019	3				
940.	<i>Hemicrepidius niger</i> (L.) [= <i>Pseuathous niger</i>]	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (8 exx. + obs.)	b.d. 1994, 2007 2008-2020	3 3 3, 8		6-a 15-a		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
941.	<i>Hypoganus inunctus</i> (PANZ.)	BURAKOWSKI et al. 1985 MOKRZYCKI 2007 ND (25 exx.)	b.d. 2006 2002-2017	14 13 1, 6, 9, 10, 11, 13				PCL (DD) G.s.l. [*]
942.	<i>Limonius minutus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985 ND (19 exx.)	b.d. 2007-2020	1, 3, 6, 8, 11, 13, 14, 16		GŚ		
943.	<i>Melanotus castanipes</i> (PAYK.)	MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (850 exx.)	2006 2006 2008-2018	3, 10, 13, 14 3, 10, 14 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
944.	<i>Melanotus crassicollis</i> (ER.)	ND (4 exx.)	2020	16				PCL (DD) [*]
945.	<i>Melanotus villosus</i> (GEOFFR.) [= <i>Melanotus erythropus</i> GMEL.]	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND-coll. (1 ex.) ND (1353 exx.)	b.d. 2002, 2007 2006 2006 2006 2009 1950 2007-2017	3, 13, 14 3, 13 3, 10, 13 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 6 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15		6-a 13v15-a K		
946.	<i>Orithales serraticornis</i> (PAYK.)	BURAKOWSKI 1971 BURAKOWSKI et al. 1985	b.d. b.d. [? \leq 1971]	13		GŚ		PCL (DD) R-klim
947.	<i>Paraphotistis impressus</i> (FABR.) [= <i>Selatosomus impressus</i>]	BURAKOWSKI et al. 1985 ND (28 exx.)	b.d. 2008-2020	1, 3, 7, 8, 12		6-a, 13-a		
948.	<i>Paraphotistis nigricornis</i> (PANZ.)	ND (5 exx.)	2008-2014	3, 4, 15				[*]
949.	<i>Procræus tibialis</i> (LAC.)	BYK 2007 ND (40 exx.)	2006 2002-2017	3, 10, 13, 14 3, 6, 9, 8, 11, 13, 14		5-a		
950.	<i>Prostemon tessellatum</i> (L.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (6 exx.)	2007 2010-2020	3 1, 3				
951.	<i>Selatosomus aeneus</i> (L.)	ND (6 exx.)	2009-2019	3, 14				
952.	<i>Selatosomus cruciatus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985 BUCHHOLZ, BIDAS 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (121 exx. + obs.)	b.d. 1978-2007 2006 2006 2006 2008-2020	13 3, 6, 13 10 10 10, 14 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14		13-c G		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
953.	<i>Selatosomus latus</i> (FABR.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (4 exx.)	2006 2010-2018	3			G G	
954.	<i>Sericus brunneus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985 ND (4 exx.)	b.d. 2008-2015	13 3, 13				
955.	<i>Synaptus filiformis</i> (FABR.)	BUCHHOLZ, BIDAS 2007 ND (3 exx.)	1994, 2007 2018	3		13-a	G G	
Omalisidae								
956.	<i>Omalisus fontisbellaquaei</i> FOURCR.	BIDAS, BUCHHOLZ 2007 ND (2 exx.)	2007 2011, 2018	3 3, 8				G.s.l.
Lycidae								
957.	<i>Benibotarus taygetanus</i> (PIC)	ND (5 exx.)	2008-2016	6, 9, 11				R-G.s.l. [*]
958.	<i>Dicyoptera aurora</i> (HERBST)	BURAKOWSKI et al. 1985	b.d.	13				
		BYK 2007	2006	3, 10				
		MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10, 14				
		ND (82 exx.)	2009-2018	1, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15				
959.	<i>Erotides cosnardi</i> (CHEVR.)	BYK 2007	2006	3				
960.	<i>Lygistopterus sanguineus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1985	b.d.			13-a		
961.	<i>Platycis minutus</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2012	6				
962.	<i>Pyropterus nigroruber</i> (DEGEEER)	BURAKOWSKI et al. 1985	b.d.			13-b		
		BYK 2007	2006	10				
		ND (84 exx.)	2008-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
Lampyridae								
963.	<i>Lampyris splendidula</i> (L.)	ND (31 exx. + obs.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
964.	<i>Lampyris noctiluca</i> (L.)	ND (2 exx.)	2015, 2016	14				
965.	<i>Phosphaenus hemipterus</i> (GOEZE)	ND (1 ex.)	2014	3				
Cantharidae								
966.	<i>Cantharis decipiens</i> BAUDI	BYK 2007 ND (4 exx.)	2006 2015-2016	10 9, 10, 14				
967.	<i>Cantharis figurata</i> MANNERH.	KUŠKA 1989a	1984	13				
968.	<i>Cantharis flavilabris</i> FALL.	KUŠKA 1989a	1981-1985	6, 13				
969.	<i>Cantharis fusca</i> L.	KUŠKA 1989a	1981-1985			6v11-a	G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
970.	<i>Cantharis livida</i> L.	KUŚKA 1989a ND (2 exx.)	1981-1985 2013-2015	14 3, 6		6v11-a	G	
971.	<i>Cantharis muelleri</i> HICK.	KUŚKA 1989a	1981	8				
972.	<i>Cantharis nigricans</i> MÜLL.	KUŚKA 1989a RUTKIEWICZ 2007	1981-1985 2006	3, 13 3		6-a, 6v11-a	G	
973.	<i>Cantharis pagana</i> ROSENH.	KUŚKA 1985a KUŚKA 1989a ND (1 ex.)	b.d. 1981 2017	13 6		GŚ		
974.	<i>Cantharis pellucida</i> FABR.	KUŚKA 1989a MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2006	13, 14 10		6-a		
975.	<i>Cantharis rufa</i> L.	KUŚKA 1989a BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	1956 2006 2006	13 10 10				
976.	<i>Cantharis rustica</i> FALL.	KUŚKA 1989a MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2006	13 3, 10				
(3).	<i>Cratosyllis denticollis</i> (SCHUM.)	KUŚKA 1985a KUŚKA 1989a	b.d. 1983			GŚ	G	
977.	<i>Malthinus biguttatus</i> (L.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	2006 2006	3, 10 3, 10				
978.	<i>Malthinus facialis</i> THOMS.	ND (2 exx.)	2016	1, 9				PCL (DD) [*]
979.	<i>Malthinus flaveolus</i> (HERBST)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (12 exx.)	2009 2016, 2018	6 1, 6, 8, 9, 10, 12				
980.	<i>Malthinus frontalis</i> (MARSH.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
981.	<i>Malthinus glabellus</i> KIESENW.	SZYMCZAKOWSKI 1973 BYK 2007	1966 2006	16 13				
982.	<i>Malthinus moravicus</i> SVIHLA	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
983.	<i>Malthinus punctatus</i> (FOURCR.)	KUŚKA 1989 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007	1981, 1983 2006 2006	13 10 3				
984.	<i>Malthodes brevicollis</i> (PAYK.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3, 13				
985.	<i>Malthodes fibulatus</i> (KIESENW.)	KUŚKA 1989a	1983	13			G	
986.	<i>Malthodes guttifer</i> (KIESENW.)	KUŚKA 1989a ND (2 exx.)	1984 2015, 2017	13 1, 13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
987.	<i>Malthodes hexacanthus</i> KIESENW.	ND (1 ex.)	2017	6				
988.	<i>Malthodes marginatus</i> (LATR.)	BYK 2007	2006	3, 13				
989.	<i>Malthodes minimus</i> (L.)	ND (1 ex.)	2017	6				
990.	<i>Malthodes mysticus</i> KIESENW.	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
991.	<i>Malthodes pumilus</i> (BREBIS.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
992.	<i>Malthodes spatijfer</i> (KIESENW.)	KUŚKA 1989a	1982, 1983	11, 12, 13				
		KUŚKA 1985a	b.d.			GŚ		
		KUŚKA 1989a	1981-1982	3, 11, 12, 13				
993.	<i>Podabrus alpinus</i> (PAYK.)	BYK 2007	2006	10				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	3, 10				
		ND (5 exx.)	2014-2017	6, 10, 11, 13				
994.	<i>Podistra schoenherri</i> (DET.)	KUŚKA 1985a	b.d.			GŚ		
		KUŚKA 1989a	1982	3, 4, 11, 12				
		BYK 2007	2006	10				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	3				
995.	<i>Podistra rufotestacea</i> (LETZN.)	KUŚKA 1989	1984	13				
		ND (1 ex.)	2016	11				
996.	<i>Rhagonycha atra</i> (L.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
		ND (1 ex.)	2017	6				
997.	<i>Rhagonycha fulva</i> (SCOP.)	KUŚKA 1989a	1984	13				
		ND (1 ex.)	2015	3				
998.	<i>Rhagonycha gallica</i> (PIC.)	KUŚKA 1989a	1982				G	
		ND (1 ex.)	2014	10				
		KUŚKA 1989a	1981-1985	3, 4, 14				
		BYK 2007	2006	3, 10				
999.	<i>Rhagonycha lignosa</i> (MÜLL.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10, 14				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	10				
		ND (23 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
1000.	<i>Rhagonycha limbata</i> (THOMS.)	KUŚKA 1989a	1981-1985	3, 13				
1001.	<i>Rhagonycha testacea</i> (L.)	KUŚKA 1989a	1982	3, 4			G	
		MOKRZYCKI 2007	2006	13				
1002.	<i>Rhagonycha translucida</i> (KRYN.)	ND (1 ex.)	2016	13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1003.	<i>Sitls nitidula</i> (FABR.)	KUŠKA 1989a BYK 2007 ND (3 exx.)	1981 2006 2013, 2020	3V4 3 3, 14				
Derodontidae								
1004.	<i>Derodontus macularis</i> (FUSS)	BURAKOWSKI et al. 1986a BURAKOWSKI 1995 BOROWSKI 2007b	b.d. 1968 2006	13 13 13				PCL (DD) Pfr-2 R-G.s.l. [*]
1005.	<i>Laricobius erichsoni</i> ROSENH.	BYK 2007 ND (133 exx.)	2006 2009-2017	3 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
Nosodendridae								
1006.	<i>Nosodendron fasciculare</i> (OL.)	SZUJECKI 1958 ND (3 exx.)	1956 2009-2017	14 10, 14, 15				
Dermestidae								
1007.	<i>Anthrenus fuscus</i> OL.	ND (5 exx.)	2015, 2017	3, 9, 11, 13				
1008.	<i>Anthrenus muscorum</i> (L.)	BYK 2007 ND (4 exx.)	2006 2013, 2015	10 3				
1009.	<i>Anthrenus pimpinellae</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1986a KADEJ 2005	b.d. 1993		5-a		G	
1010.	<i>Anthrenus scrophulariae</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1986a ND (2 exx.)	b.d. 2015-2016	3, 14		5-a, 13-a		
1011.	<i>Anthrenus verbasci</i> (L.)	ND (1 ex.)	2009	11				
1012.	<i>Attagenus pantherinus</i> (AHR.)	ND (1 ex.)	2012	3				
1013.	<i>Attagenus pelio</i> (L.)	ND (2 exx.)	2020	3, 5				
1014.	<i>Attagenus schaefferi</i> (HERBST)	BURAKOWSKI et al. 1986a	b.d.			5-a		
1015.	<i>Ctesias serra</i> (FABR.)	BYK 2007 ND (1 ex.)	2006 2012	13 13				
1016.	<i>Dermestes bicolor</i> FABR.	ND (1 ex.)	2020	3				
1017.	<i>Dermestes lardarius</i> L.	BURAKOWSKI et al. 1986a ND-coll. (1 ex.) ND (1 ex.)	b.d. 1950 2020			GŚ 13V15-a		
1018.	<i>Dermestes murinus</i> L.	ND (3 exx.)	2013	3				
[?]	<i>Dermestes olivieri</i> LEPESME [= <i>Dermestes ater</i> OL.]	KARPIŃSKI 1963	1958-1961	3V13V14				u ¹⁶

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1019.	<i>Globicornis emarginata</i> (GYLL.) [= <i>Globicornis marginata</i> PAYK.]	BURAKOWSKI et al. 1986a	b.d.			5-a		
1020.	<i>Globicornis nigripes</i> (FABR.)	ND (3 exx.)	2015-2016	14				
1021.	<i>Megatoma undata</i> (L.)	BYK 2007	2006	13				
1022.	<i>Trinodes hirtus</i> (FABR.)	ND (74 exx.)	2008-2017	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
1023.	<i>Trogoderma angustum</i> (SOL.)	ND (5 exx.)	2015-2017	1, 3, 6, 8				
		KUBISZ, SZWAŁKO 1994	1993	13				
Bostrichidae (w tym Lyctinae)								
1024.	<i>Bostrichus capucinus</i> (L.)	SZUJECKI 1980	b.d.			GŚ		
		BURAKOWSKI et al. 1986a	b.d.			5-a		
1025.	<i>Lyctus linearis</i> (GOEZE)	ND (1 ex.)	2012	3				
		BURAKOWSKI et al. 1986a	b.d.			5-a		
Ptinidae								
1026.	<i>Caenocara bovistae</i> (HOFFM.)	BOROWSKI 2007b	2006	13				
1027.	<i>Caenocara subglobosum</i> (MULS. et REY)	ND (1 ex.)	2016	14				
1028.	<i>Dorcatoma ambjoerni</i> BARAN.	BioMap 2020 [?BYK 2007]	2006	3, 13				Pfr-1 R-G.s.l. u ¹⁷
1029.	<i>Dorcatoma chrysomelina</i> STURM	BYK 2007	2006	3				
		MOKRZYCKI 2007	2006	3, 14				
		ND (11 exx.)	2016, 2018	3, 6, 14				
1030.	<i>Dorcatoma dresdensis</i> HERBST	BOROWSKI 2007b	2006	3, 10, 13, 14				
		BYK 2007	2006	3, 13				
		ND (3 exx.)	2016	9, 13, 14				
1031.	<i>Dorcatoma flavicornis</i> (FABR.)	BYK 2007	2006	3				
		ND (20 exx.)	2016-2018	3, 14				
1032.	<i>Dorcatoma janssoni</i> BUCHE et LUNDB.	ND (5 exx.)	2016-2018	3, 8, 13, 14				[*]
1033.	<i>Dorcatoma lomnickii</i> (REITT.)	BOROWSKI 2007b	2006	10				
		BYK 2007	2006	10				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
		ND (3 exx.)	2016-2017	6, 9, 13				
1034.	<i>Dorcatoma minor</i> Z.AHR.	BOROWSKI 2007b	2006	10, 13, 14				
		BYK 2007	2006	3, 10, 13, 14				
		ND (2 exx.)	2016	8, 13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1035.	<i>Dorcatoma punctulata</i> MULS. et REY	BOROWSKI 2007b ND (6 exx.)	2006 2014-2017	3, 10, 13, 14 3, 6, 8, 9				
1036.	<i>Dorcatoma robusta</i> (STRAND)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (31 exx.)	2006 2006 2009 2016-2017	10, 13, 14 10 6 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
1037.	<i>Dorcatoma setosella</i> (MULS. et REY)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (1 ex.)	2006 2006 2006 2009 2015	10, 13, 14 3, 13 13 6 14				
1038.	<i>Dryophilus longicollis</i> (MULS. et REY)	KARPIŃSKI 1967	1961-1965	14				
1039.	<i>Dryophilus pusillus</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007 ND (9 exx.)	2006 2009-2018	10 3, 6, 9, 10, 14				
1040.	<i>Episernus angulicollis</i> THOMS.	ND (1 ex.)	2015	14				G.s.l. [*]
1041.	<i>Episernus striatellus</i> (BRIS.)	ND (9 exx.)	2015-2018	3, 6, 9, 11, 13				
1042.	<i>Ernobius abietis</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2009, 2016	1, 2				
1043.	<i>Ernobius longicornis</i> (STURM)	ND (1 ex.)	2017	9				
1044.	<i>Hadrobregmus pertinax</i> (L.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (18 exx.)	2006 2006 2006 2009-2017	3, 10, 13 10, 13 3 3, 6, 9, 11, 13, 14				
1045.	<i>Hemicoelus canaliculatus</i> (THOMS.)	BYK 2007	2006	10				
1046.	<i>Hemicoelus fubicomis</i> (STURM)	ND (13 exx.)	2012, 2016	6, 13				
1047.	<i>Hemicoelus rufipennis</i> (DUFT.)	ND (20 exx.)	2016-2017	6, 9, 13, 14				
1048.	<i>Hyperisus plumbaeum</i> (ILL.) [= <i>Xestobium plumbaeum</i>]	CAPECKI 1969 ND (74 exx.)	1963-1966 2009-2017	6, 13 1, 2, 6, 9, 11, 12, 13, 14				
1049.	<i>Nicobium castaneum</i> (OL.)	BAK 1994a (BAK 1994b)	1988 1987-1992	11 SPN				
1050.	<i>Priobium carpini</i> (HERBST)	BYK 2007 ND (2 exx.)	2006 2012, 2016	3, 13 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1051.	<i>Ptilinus pectinicornis</i> (L.)	CAPECKI 1969 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIETKA, BOROWSKI 2011 (GADEK 2009) ND (938 exx.)	1963-1966 2006 2006 2009 b.d. 2009-2018	6, 13 10, 13 3, 10 6 — — ŚPN 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
1052.	<i>Pinomorphus imperialis</i> (L.) [= <i>Hedobia imperialis</i>]	CAPECKI 1969 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (135 exx.)	1963-1966 2006 2006 2009-2018	6, 13 10 10, 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1053.	<i>Pinus calcaratus</i> KIESENW.	BOROWSKI 2007a	2006	14				PCL (DD) G.s.l.
1054.	<i>Pinus coarcticolis</i> STURM	BYK 2007 ND (9 exx.)	2006 2015-2017	3, 14 3, 8, 11, 14				
1055.	<i>Pinus fur</i> (L.)	KARPŃSKI 1967 BYK 2007 ND (6 exx.)	1961-1965 2006 2016, 2017	14 13, 14 6, 14				
1056.	<i>Pinus raptor</i> STURM	BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007	2006 2006	14 3, 14				
1057.	<i>Pinus rufipes</i> OL.	MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (6 exx.)	2006 2006 2016, 2017	3 3 14				
1058.	<i>Pinus schlerethi</i> (REITT.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	2006 2006	14 14				PCL (DD) R-G.s.l. [*]
1059.	<i>Pinus subpillosus</i> STURM	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (22 exx.)	2006 2006 2006 2016-2017	3, 14 3, 14 3 3, 13, 14				R-G.s.l.
1060.	<i>Xestobium rufovillosum</i> (DEGEER)	BYK 2007 ND (3 exx.)	2006 2013, 2017	3 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Lymexyliidae								
1061.	<i>Elateroidea dermestoides</i> (L.) [= <i>Hylecoetus dermestoides</i>]	SZUJECKI 1960b CAPECKI 1969 PODLASKI 1994, 1998 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 BOROWSKI 2007b RUTKIEWICZ 2007 (GADEK 1993) ND (837 exx. +liczne obs.) BYK 2007 ND (1 ex.)	1956 1963-1966 1988-1994 1966-1990 1992-1994 2006 2006 b.d. 2009-2020 2006 2017	6 6, 13 6, 13 8v13 10, 13, 14 10 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15 3 3	SPNAX SPN			
1062.	<i>Lymexylon navale</i> (L.)							
Trogossitidae								
1063.	<i>Grynocharis oblonga</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1986a BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 MIEKOWSKI et al. 2019b ND (13 exx.)	b.d. 2006 2006 1956-2010 2008-2020	13 3, 10, 14 10, 14 6, 13, 15 1, 3, 6, 6v8, 8, 11, 13, 14				Pfr-2 G.s.l.
1064.	<i>Nemozoma caucasicum</i> MENETR.	ND (1 ex.)	2016	14				[*]
1065.	<i>Nemozoma elongatum</i> (L.) [= <i>Nemoxoma elongatum</i>]	RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (453 exx.)	1992-1994 2006 2006 2009-2017	8v13 13 3 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14	SPN SPN			
1066.	<i>Peltis ferruginca</i> (L.) [= <i>Ostoma ferrugineum</i>]	SZUJECKI 1958 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 RUTKIEWICZ 1996 BOROWSKI 2007b BYK 2007 MIEKOWSKI et al. 2019b ND-coll. (1 ex.) ND (41 exx.)	1952-1956 b.d. 1992-1994 1992-1994 2006 2006 1955-2018 1978 2008-2017	6, 13 8v13 8v13 3, 14 13 3, 6, 13, 14 13 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15		6-a, 13-c		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1067.	<i>Peltis grossa</i> (L.) [= <i>Zinnitoma grossum</i>]	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1986a GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 RUTKIEWICZ 1996 BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 MILKOWSKI et al. 2019b ND-coll. (1 ex.) ND (19 ex. + obs.)	1952-1956 b.d. b.d. 1992-1994 1992-1994 2006 2006 2006 2006 1956-2018 1979 2008-2019	13 8v13 8v13 3, 13, 14 13 13 3 6, 13 13 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14	ŁG SPN	6-a		PCL (VU) Pfr-1 R-G.s.l. [*]
1068.	<i>Thymalus limbatus</i> (FABR.)	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1986a BOROWSKI 2007b MILKOWSKI et al. 2019b ND (11 exx.)	1952-1956 b.d. 2006 1956-2014 2011-2017	13 13 6, 13 6, 6v8, 9, 11, 13	SPN ŁG	6-a, 13-c 6-a, 13-c		
Cleridae								
1069.	<i>Demestoides sanguinicollis</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2017	3				PCK (EN) PCL (EN) Pfr-2 G.s.l. [*]
1070.	<i>Korynetes caeruleus</i> (DEGEER)	BIDAS, BUCHHOLZ 2007	2007	3				
1071.	<i>Necrobia rufipes</i> (DEGEER)	ND (1 ex.)	2016	3				
1072.	<i>Opilo mollis</i> (L.)	KARPŃSKI 1963 ND (3 exx.)	1958-1961 2009	[?]; 3 13v14vX 1				
1073.	<i>Thanasinus femoralis</i> (ZETT.)	ND (619 exx.) KARPŃSKI 1963 BURAKOWSKI et al. 1986a MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 (GADEK 2009) ND-coll. (2 exx.) ND (2788 exx.)	2009-2018 1958-1961 b.d. 1981-1985 1992-1994 2006 2006 b.d. 1951, 1978 2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15 [?]; 3v13v14vX 3 8v13 3 3, 10 9, 14 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15		6-a		
1074.	<i>Thanasinus formicarius</i> (L.)				SPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1075.	<i>Tillus elongatus</i> (L.)	SZUJECKI 1958 JAŁOZYŃSKI et al. 2005b BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (33 exx.) 2009-2017	1952 1995 2006 2009	3 6 10, 13 6				
1076.	<i>Trichodes apitarius</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1986a ND-coll. (1 ex.) ND (4 exx.) 2007-2015	b.d. 1979	16 13 3		6-a		
Dasytidae								
1077.	<i>Aplocnemus impressus</i> (MARSH.)	ND (1 ex.)	2016	14				
1078.	<i>Aplocnemus nigricomis</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2016, 2017	1, 6				
1079.	<i>Dasytes caeruleus</i> (DEGEER) [= <i>Dasytes coeruleus</i>]	CAPECKI 1969	1965	13				
		BYK 2007	2006	10, 13				
		MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	10				
1080.	<i>Dasytes niger</i> (L.)	ND (44 exx.) ND (1 ex.)	2009-2017 2015	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14 3				
1081.	<i>Dasytes plumbatus</i> (MÜLL.)	BYK 2007	2006	13				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (76 exx.)	2009 2013-2018	6 3, 8, 13, 14, 15				
Malachiidae								
1082.	<i>Anthocomus equestris</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1986a	b.d.	13				
1083.	<i>Anthocomus fasciatus</i> (L.)	RUTA et al. 2011	2009			6-a		
1084.	<i>Axinotarsus marginalis</i> (CAST.)	BURAKOWSKI et al. 1986a	b.d.	13				
1085.	<i>Axinotarsus pulicarius</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1986a	b.d.	13				
1086.	<i>Cordylephenus viridis</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2016	8				
		BYK 2007	2006	14				
		MOKRZYCKI 2007	2006	10				
1087.	<i>Hypebaeus flavipes</i> (FABR.)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (1 ex.)	2009 2017	6 14				
1088.	<i>Malachius bipustulatus</i> (L.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	14				
		ND (5 exx.)	2014-2017	3, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sphindidae								
1089.	<i>Aspidiphorus orbiculatus</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007 ND (27 exx.)	2006 2009-2018	10, 13, 14 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13				
1090.	<i>Sphindus dubius</i> (GYLL.)	ND (16 exx.)	2009-2018	2, 3, 9, 14				
Latridiidae								
1091.	<i>Cartodere nodifer</i> (WESTW.) [= <i>Laridius nodifer</i>] [= <i>Aridius nodifer</i>]	BAK 1994b BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (38 exx.)	1987-1992 2006 2006 2006 2009 2009-2017	3, 10, 13, 14 3, 10 3, 10 6 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14	ŚPN			
1092.	<i>Carticaria alleni</i> (JOHNS.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (9 exx.)	2006 2006 2009 2014-2017	3, 13, 14 13 6 3, 8, 9, 13, 14				
1093.	<i>Carticaria elongata</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2016	14				
1094.	<i>Carticaria fagi</i> WOLLAST.	ND (1 ex.)	2016	1				
1095.	<i>Carticaria foveola</i> (BECK)	BOROWSKI 2007b	2006	14				
1096.	<i>Carticaria lapponica</i> (ZETT.)	RÜCKER, BOROWIEC 1990 MAJEWSKI 1997 BOROWSKI 2007b	1983 1983 2006	13 13 13, 14				Pfr-2 G.s.l.
1097.	<i>Carticaria longicollis</i> (ZETT.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2006 2006 2009	3, 13, 14 3, 14 6				
1098.	<i>Carticaria longicomis</i> (HERBST)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (2 exx.)	2006 2006 2006 2016	3, 13 3 3, 13 1, 6				
1099.	<i>Carticaria polyptori</i> SAHLB.	BOROWSKI 2007b	2006	13, 14				PCL (DD) R-G.s.l. [*]
1100.	<i>Carticaria rubripes</i> MANNERH.	BOROWSKI 2007b ND (4 exx.)	2006 2014	14 3				
1101.	<i>Carticaria serrata</i> (PAYK.)	BAK 1994b	1987-1992		ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1102.	<i>Corticarina lambiana</i> (SHARP)	ND (1 ex.)	2009	15				
1103.	<i>Corticarina minuta</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b ND (7 exx.)	2006 2014-2017	10, 14 3, 10, 11, 12, 14				
1104.	<i>Corticarina parvula</i> (MANNERH.)	ND (3 exx.)	2009, 2017	11, 15				
1105.	<i>Corticarina similata</i> (GYLL.)	BOROWSKI 2007b ND (6 exx.)	2006 2016-2017	14 9, 11, 13, 14				
1106.	<i>Corticarina gibbosa</i> (HERBST)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (102 exx.)	2006 2006 2006 2009-2018	3, 13, 14 3, 10 3, 10, 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
1107.	<i>Dienerella filiformis</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2016	6				
1108.	<i>Dienerella filum</i> (AUBÉ)	BAK 1994b	1987-1992		SPN			
1109.	<i>Enicmus atriceps</i> HANSEN	ND (111 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
1110.	<i>Enicmus brevicornis</i> (MANNERH.)	ND (1 ex.)	2016	14				
1111.	<i>Enicmus fungicola</i> (THOMS.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (258 exx.)	2006 2006 2009 2009-2018	3, 10, 13, 14 10 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1112.	<i>Enicmus hisrio</i> (JOY et TOML.)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (9 exx.)	2009 2016-2017	6 8, 13, 14				
1113.	<i>Enicmus planipennis</i> STRAND	ND (4 exx.)	2016-2017	3, 8, 14				
1114.	<i>Enicmus rugosus</i> (HERBST)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (544 exx.)	2006 2006 2009 2009-2018	3, 10, 13, 14 3, 10, 14 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
1115.	<i>Enicmus testaceus</i> (STEPH.)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
1116.	<i>Enicmus transversus</i> (OL.)	BYK 2007 ND (57 exx.)	2006 2009-2018	14 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
1117.	<i>Latridius assimilis</i> (MANNERH.)	BYK 2007 ND (2 exx.)	2006 2017	3 13				
1118.	<i>Latridius brevicollis</i> (THOMS.)	RÜCKER, BOROWIEC 1990 MOKRZYCKI 2007 ND (5 exx.)	1983 2006 2016-2017	13 10 10, 11, 14				Pfr-2 G.s.l.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1119.	<i>Latridius consimilis</i> (MANNERH.) [= <i>Enicmus consimilis</i>]	BAK 1994b ND (3 exx.)	1987-1992 2009, 2017	1, 11, 13	ŚPN			
1120.	<i>Latridius gemellatus</i> (MANNERH.)	ND (1 ex.)	2016	6				
1121.	<i>Latridius hirtus</i> (GYLL.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (106 exx.)	2006 2006 2006 2009 2013-2018	3, 10, 13, 14 3, 10 10 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
1122.	<i>Latridius minutus</i> (L.) [= <i>Enicmus minutus</i>]	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 RÜCKER, BOROWIEC 1990 MOKRZYCKI 2007 ND (4 exx.)	1981-1985 1983 2006 2013-2018	13 13 3, 10 3, 8, 11, 14				
1123.	<i>Latridius porcatus</i> HERBST	BYK 2007 ND (2 exx.)	2006 2009, 2016	3, 10, 14 6				
1124.	<i>Melanophthalma curticollis</i> (MANNERH.)	ND (4 exx.)	2015, 2016	3, 6, 14				
1125.	<i>Melanophthalma distinguenda</i> (COMOL.)	ND (1 ex.)	2016	14				
1126.	<i>Stephosstethus alternans</i> (MANNERH.)	ND (28 exx.)	2009-2018	1, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
1127.	<i>Stephosstethus angusticollis</i> (GYLL.)	BOROWSKI 2007b ND (30 exx.)	2006 2009-2017	14 1, 3, 6, 8, 9, 11, 14, 15				
1128.	<i>Stephosstethus lardarius</i> (DEGEER)	RÜCKER, BOROWIEC 1990 ND (1 ex.)	1983 2018	14			G	
1129.	<i>Stephosstethus rugicollis</i> (OL.)	ND (34 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 15				
1130.	<i>Thes bergrothi</i> (REITT.)	ND (1 ex.)	2009	6				
Nitidulidae								
1131.	<i>Carpophilus hemipterus</i> (L.)	ND (1 ex.)	2015	14				
1132.	<i>Cryptarcha strigata</i> (FABR.)	ND (14 exx.)	2009-2018	3, 8, 10, 11, 14, 15				
1133.	<i>Cryptarcha undata</i> (OL.)	ND (1 ex.)	2016	11				
1134.	<i>Cybocephalus fodori</i> ENDR.- YOUNGA	ND (1 ex.)	2009	13				
1135.	<i>Cybocephalus politus</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2017	14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1136.	<i>Cychramus luteus</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (134 exx.)	2006 2006 2009-2018	13 3 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13				
1137.	<i>Cychramus variegatus</i> (HERBST)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (20 exx.)	2006 2006 2009-2017	3, 10, 13, 14 10 1, 6, 8, 9, 11, 13				
1138.	<i>Cyllodes ater</i> (HERBST)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (43 exx.)	2006 2006 2009-2017	10, 14 13 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 15				
1139.	<i>Epuraea aestiva</i> (L.)	ND (8 exx.)	2009-2017	6, 9, 10, 11, 14, 15				
1140.	<i>Epuraea biguttata</i> (THUNB.)	PIETKA, BOROWSKI 2011 ND (2 exx.)	2009 2009, 2017	6 3, 10				
1141.	<i>Epuraea binotata</i> REITT.	BYK 2007 ND (2 exx.)	2006 2009, 2017	10 3, 9				
1142.	<i>Epuraea deubeli</i> REITT.	ND (11 exx.)	2016-2018	1				
1143.	<i>Epuraea fogeticola</i> AUDISIO [= <i>Epuraea castanea</i> Duft.]	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
1144.	<i>Epuraea guttata</i> (OL.)	ND (25 exx.)	2016-2017	1, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 15				
1145.	<i>Epuraea marseuli</i> REITT. [= <i>Epuraea pusilla</i>]	RUTKIEWICZ 1996 ND (1185 exx.)	1992-1994 2009-2018	8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1146.	<i>Epuraea melanocephala</i> (MARSH.)	ND (10 exx.)	2009-2017	6, 9, 11, 13				
1147.	<i>Epuraea muellii</i> REITT.	ND (1 ex.)	2009	1				
1148.	<i>Epuraea neglecta</i> (HEER)	ND (3 exx.)	2009	9				
1149.	<i>Epuraea pallens</i> (STEPH.)	ND (26 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
1150.	<i>Epuraea pygmaea</i> (GYLL.)	ND (6 exx.)	2016-2018	1, 8, 13				
1151.	<i>Epuraea rufomarginata</i> (STEPH.)	ND (5 exx.)	2009-2017	1, 8				
1152.	<i>Epuraea silacea</i> (HERBST)	ND (7 exx.)	2016, 2017	1, 6, 9, 11, 13, 14				
1153.	<i>Epuraea terminalis</i> (MANNERH.)	ND (3 exx.)	2009, 2016	3, 6, 9				
1154.	<i>Epuraea thoracica</i> TOURN.	ND (4 exx.)	2016-2018	1, 6, 13				
1155.	<i>Epuraea unicolor</i> (OL.)	ND (120 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1156.	<i>Epuraea variegata</i> (HERBST)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2006 2006 2017	10 10 8				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1157.	<i>Glischrochilus hortensis</i> (GEOFFR.)	BYK 2007 ND (200 exx.)	2006 2009-2017	10 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15				
1158.	<i>Glischrochilus quadriguttatus</i> (FABR.)	ND (629 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1159.	<i>Glischrochilus quadrupunctatus</i> (L.) [= <i>Glischrochilus quadripustulatus</i>]	RUTKIEWICZ 1996 ND (213 exx.)	1992-1994 2012-2017	8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
1160.	<i>Glischrochilus quadrisignatus</i> (SAY)	ND (30 exx.)	2009-2016	1, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14				
1161.	<i>Heterhelus scutellaris</i> (HEER)	ND (3 exx.)	2009	1, 13				
1162.	<i>Ipidita binotata</i> REITT. [= <i>Ipidita quadrimaculata</i> QUENS.]	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 LASON 1999 BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (94 exx.)	1981-1985 1983 2006 2006 2009-2018	6 13 13 3 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15				G.s.l.
1163.	<i>Meligethes aeneus</i> (FABR.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (12 exx.)	2006 2006 2009-2017	10 3, 13 6, 13, 14				
1164.	<i>Meligethes bidens</i> BRIS.	ND (2 exx.)	2016	14				
1165.	<i>Meligethes brachialis</i> ER.	SZYMCZAKOWSKI 1973	b.d. [< 1967]	16				
1166.	<i>Meligethes coenuleovirens</i> FÖRST.	ND (5 exx.)	2009	1, 6, 11				
1167.	<i>Meligethes coracinus</i> STURM.	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
1168.	<i>Meligethes cornutus</i> ER.	SZYMCZAKOWSKI 1973	1966	16				
1169.	<i>Meligethes denticulatus</i> (HEER)	ND (16 exx.)	2009, 2016	1, 6, 9, 14, 15				
1170.	<i>Meligethes nigrescens</i> (STEPH.)	ND (1 ex.)	2016	1				
1171.	<i>Meligethes ochropus</i> STURM	ND (1 ex.)	2009	11				
1172.	<i>Meligethes pedicularius</i> (GYLL.) [= <i>Lamiogethes pedicularius</i>]	LASON, BIDAS 2010 ND (4 exx.)	2009 2009-2017	1 1, 6, 14				
1173.	<i>Meligethes solidus</i> (KUG.) [= <i>Acanthogethes solidus</i>]	LASON, BIDAS 2010	1994, 2007	16				
1174.	<i>Meligethes subaeneus</i> STURM	MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10				
1175.	<i>Meligethes viridescens</i> (FABR.)	BYK 2007 ND (31 exx.)	2006 2009-2017	10, 13 3, 6, 8, 9, 13, 14				
1176.	<i>Omosita depressa</i> (L.)	ND (9 exx.)	2009-2017	1, 6, 9, 11, 13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1177.	<i>Pityophagus ferrugineus</i> (L.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (79 exx.)	1981-1985 2009-2017	10 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
1178.	<i>Pocadius adustus</i> REITT.	BOROWSKI 2007b ND (3 exx.)	2006 2015-2017	3, 10, 13, 14 3, 6, 13				
1179.	<i>Pocadius ferrugineus</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (2 exx.)	2006 2006 2006 2009	3, 10, 13, 14 10 10 6, 10				
1180.	<i>Soronia grisea</i> (L.)	ND (78 exx.)	2009-2018	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15				
1181.	<i>Soronia punctatissima</i> (ILL.)	ND (10 exx.)	2016-2018	1, 8, 9, 10, 11, 13				
Monotomidae								
1182.	<i>Monotoma argusitcollis</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2018	14				
1183.	<i>Monotoma bicolor</i> VILLA et VILLA	ND (1 ex.)	2018	3				
1184.	<i>Monotoma coniticollis</i> AUBÉ	ND (2 exx.)	2016-2017	14				
1185.	<i>Monotoma picipes</i> HERBST	ND (1 ex.)	2009	15				
1186.	<i>Rhizophagus aeneus</i> RICHT.	ND (1 ex.)	2016	1				[*]
		CAPECKI 1969	1965	13				
		MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	6, 10, 13, 14				
		BAK 1994b	1987-1992		SPN			
		RUTKIEWICZ 1996	1992-1994	8V13				
1187.	<i>Rhizophagus bipustulatus</i> (FABR.) [= <i>Rhisophagus bipustulatus</i>]	MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007	2006 2006	3, 10, 14 3				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
		ND (1900 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1188.	<i>Rhizophagus brancsiki</i> REITT.	ND (10 exx.)	2013-2017	6, 8, 10, 11, 14				PCL (EN) Pfr-2 R-G.s.l. [*]
1189.	<i>Rhizophagus cribratus</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007 ND (21 exx.)	2006 2009-2017	3, 10 1, 3, 6, 11, 13, 14				
1190.	<i>Rhizophagus depressus</i> (FABR.) [= <i>Rhisophagus depressus</i>]	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 ND (6950 exx.)	1981-1985 1992-1994 2009-2018	13 8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1191.	<i>Rhizophagus dispar</i> (PAYK.) [= <i>Rhizophagus dispar</i>]	SZUJECKI 1980 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 RUTKIEWICZ 2007 MOKRZYCKI 2007 PIETKA, BOROWSKI 2011 ND (1365 exx.)	b.d. 1981-1985 1992-1994 2006 2006 2009 2009-2017	3, 10, 13, 14 8V13 10 10 6 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15		GŚ		
1192.	<i>Rhizophagus fenestratis</i> (L.)	PIETKA, BOROWSKI 2011 ND (3089 exx.)	2009 2009-2018	6 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1193.	<i>Rhizophagus ferrugineus</i> (PAYK.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (94 exx.)	1981-1985 2009-2017	6 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				PCL (LC) [*]
1194.	<i>Rhizophagus grandis</i> (GYLL.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (1 ex.)	1981-1985 2017	10 6				
1195.	<i>Rhizophagus nitidulus</i> (FABR.) [= <i>Rhizophagus nitidulus</i>]	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 ND (1865 exx.)	1981-1985 1992-1994 2009-2018	13 8V13 1, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
1196.	<i>Rhizophagus perforatus</i> ER.	ND (64 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1197.	<i>Rhizophagus puncticollis</i> (SAHLB.)	ND (1 ex.)	2014	14				PCL (DD) [*]
Phloeostichidae								
1198.	<i>Phloeostichus denticollis</i> REDT.	ND (3 exx.)	2012-2015	6, 8, 11				G.s.l. [*]
Silvanidae								
1199.	<i>Psammoeceus bipunctatus</i> (FABR.)	MILKOWSKI et al. 2019a	2010	14				
1200.	<i>Silvanopus fagi</i> (GUÉR.-MÉN.)	ND (18 exx.) BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007	2009-2017 2006 2006	1, 3, 6, 9, 11, 13, 14 14 14				
1201.	<i>Silvanus bidentatus</i> (FABR.)	ND (28 exx.)	2009-2018	1, 3, 6, 9, 11, 13, 14				
1202.	<i>Uleiota planatus</i> (L.)	MILKOWSKI et al. 2019a ND (10 exx. + obs.)	2019 2009-2020	3 1, 3, 7, 12, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cucujidae								
1203.	<i>Cucujus cinnaberinus</i> (SCOP.)	RUTKIEWICZ 2007 BUCHHOLZ, BIDAS 2012 (GADEK 2009) ND-coll. (1 ex.) ND (56 exx. + licz. obs.)	2006 2009-2012 b.d. 1994 2008-2020	10 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14 13 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14	SPN			§ PCL (LC) D-II/IV G.s.l. [*]
1204.	<i>Cucujus haematodes</i> (ER.)	ND (1 ex.)	2013	1				§ PCL (LC) ERL-S (CR) Pfr.-1 R-G.s.l. [*]
Laemphloeiidae								
1205.	<i>Cryptolestes corticinus</i> (ER.)	ND (4 exx.)	2013-2016	8, 14				
1206.	<i>Cryptolestes duplicatus</i> (WALT.)	ND (10 exx.)	2015-2018	14				
1207.	<i>Cryptolestes ferrugineus</i> (STEPH.)	ND (1 ex.)	2015	14				
1208.	<i>Laemphloeus kraussi</i> GAENGL.	ND (1 ex.)	2017	14				PCL (DD) [*]
1209.	<i>Leptophloeus alternans</i> (ER.) [= <i>Laemphloeus alternans</i>]	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 ND (495 exx.)	1981-1985 1992-1994 2009-2018	3 8V13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
Phalacridae								
1210.	<i>Olibrus aeneus</i> (FABR.)	MOKRZYCKI 2007 ND (3 exx.)	2006 2009, 2017	3 1, 6, 15				
1211.	<i>Olibrus bicolor</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2012	13				
1212.	<i>Olibrus pygmaeus</i> (STURM)	KARPIŃSKI 1967	1961-1965	14				
1213.	<i>Stilbus testaceus</i> (PANZ.)	MOKRZYCKI 2007 ND (3 exx.)	2006 2016-2017	13 14				
Cryptophagidae								
1214.	<i>Antherophagus pallens</i> (L.)	JOHNSON et al. 1993 JAŁOSZYŃSKI et al. 2015b ND (3 exx.)	1983 2007 2015-2016	1 6, 9, 13			G	
1215.	<i>Antherophagus silaceus</i> (HERBST)	JAŁOSZYŃSKI et al. 2015b	2007	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1216.	<i>Antherophagus similis</i> CURT.	JALOSZYŃSKI et al. 2015b ND (1 ex.)	1984, 2007 2017	16 14			G	
1217.	<i>Atomaria affinis</i> (SAHLB.)	BOROWSKI 2007b	2006	10				
		BOROWSKI 2007b	2006	14				
		BYK 2007	2006	13				
1218.	<i>Atomaria alpina</i> HEER	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (2 exx.)	2016	11				
1219.	<i>Atomaria analis</i> ER.	JOHNSON et al. 1993 BYK 2007	1984 2006	10			G	
1220.	<i>Atomaria apicalis</i> ER.	MAJEWSKI 1996	1983	13				
1221.	<i>Atomaria atricapilla</i> STEPH.	ND (13 exx.)	2016, 2018	8, 14				
1222.	<i>Atomaria diluta</i> ER.	ND (2 exx.)	2016	6				
1223.	<i>Atomaria elongatula</i> ER.	ND (1 ex.)	2016	14				
1224.	<i>Atomaria morio</i> KOLENATI	BOROWSKI 2007b	2006	14				
1225.	<i>Atomaria nigrostris</i> STEPH.	ND (3 exx.)	2016, 2017	1, 10				
1226.	<i>Atomaria procerula</i> ER.	MOKRZYCKI 2007	2006	10, 13				
1227.	<i>Atomaria pusilla</i> (PAYK.)	BOROWSKI 2007b	2006	10				
1228.	<i>Atomaria rubella</i> HEER	MAJEWSKI 1996 ND (1 ex.)	1983 2016	13 1				
1229.	<i>Atomaria turgida</i> ER.	ND (27 exx.)	2016, 2017	3, 6, 8, 9, 11, 13, 15				
1230.	<i>Atomaria vespertina</i> MAKLIN	BOROWSKI 2007b BYK 2007	2006 2006	3, 10, 13, 14 3, 10				
1231.	<i>Cryptophagus badius</i> STURM	ND (5 exx.)	2016, 2018	6, 8, 14				
1232.	<i>Cryptophagus cellaris</i> (SCOP.)	BYK 2007	2006	10				
1233.	<i>Cryptophagus confusus</i> BRUCE	BOROWSKI 2007b	2006	14				Pfr-2 R-G.s.l.
1234.	<i>Cryptophagus cylindrus</i> KIESENW.	ND (11 exx.)	2016	3, 6, 8, 9, 13, 14				
		BOROWSKI 2007b	2006	3, 10, 13, 14				
		BYK 2007	2006	3, 13, 14				
1235.	<i>Cryptophagus dentatus</i> (HERBST)	PIETKA, BOROWSKI 2011 ND (141 exx.)	2009 2014-2018	6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
		BOROWSKI 2007b	2006	3, 13				
		BYK 2007	2006	3				
1236.	<i>Cryptophagus dorsalis</i> (SAHLB.)	MOKRZYCKI 2007 ND (13 exx.)	2006 2013-2017	3 1, 3, 6, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1237.	<i>Cryptophagus fallax</i> BALF.+BROW.	BOROWSKI 2007b BYK 2007	2006 2006	3, 10, 14 3, 14				
1238.	<i>Cryptophagus fuscicornis</i> STURM	ND (1 ex.)	2017	11				
1239.	<i>Cryptophagus labilis</i> ER.	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007	2006 2006	3, 10, 13, 14 14				
1240.	<i>Cryptophagus laitcolis</i> LUCAS [= <i>Cryptophagus affinis</i> STURM]	ND (2 exx.) BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007	2016, 2017 2006 2006	11, 13 3, 10 3, 10				
1241.	<i>Cryptophagus lycoperdi</i> (SCOP.)	ND (1 ex.)	2009			2-a		
1242.	<i>Cryptophagus micaceus</i> REY	ND (11 exx.)	2015-2018	3, 6, 8, 10, 14				
1243.	<i>Cryptophagus pallidus</i> STURM	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007	2006 2006	3 3				
1244.	<i>Cryptophagus parallelus</i> BRIS.	ND (3 exx.) ND (2 exx.)	2016, 2017 2016, 2017	1, 14 13, 14				
1245.	<i>Cryptophagus pilosus</i> GYLL.	BOROWSKI 2007b ND (2 exx.)	2006 2016	3, 10, 13, 14 8, 14				
1246.	<i>Cryptophagus populi</i> PAYK.	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
1247.	<i>Cryptophagus pubescens</i> (STURM)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (28 exx.)	2006 2006 2009 2016, 2017	3, 10 3, 10 6 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
1248.	<i>Cryptophagus punicipennis</i> BRIS.	ND (13 exx.)	2016, 2017	3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
1249.	<i>Cryptophagus quercinus</i> KRAATZ	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007	2006 2006	10 10				Pfr-2 R-G.s.l.
1250.	<i>Cryptophagus scanticus</i> (L.)	BAK 1994b BOROWSKI 2007b ND (6 exx.)	1987-1992 2006 2015	13 3	SPN			
1251.	<i>Cryptophagus scutellatus</i> NEWM.	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	2006 2006	3, 14 10, 13				
1252.	<i>Cryptophagus setulosus</i> STURM	ND (25 exx.) BOROWSKI 2007b	2016-2018 2006	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15 13				
1253.	<i>Ephistemus reitteri</i> CASEY	ND (21 exx.)	2016	2, 3, 8, 14				
1254.	<i>Micrambe abietis</i> (PAYK.)	ND (1 ex.)	2016	1				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1255.	<i>Pteryngium crenatum</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 JAŁOZYŃSKI et al. 2015b ND (50 exx.) ND (1 ex.)	2006 2006 2009 2002, 2009 2009-2017 2016	3, 10, 13, 14 3, 13 6 11, 13 1, 6, 8, 9, 10, 11, 13 8				R-G.s.l.
1256.	<i>Telmatophilus brevicollis</i> AUBÉ							
Erotylidae								
1257.	<i>Dacne bipustulata</i> (THUNB.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (95 exx.)	2006 2006 2006 2013-2018	13, 14 14 14 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
1258.	<i>Dacne notata</i> (GMEL.)	BUJAKOWSKI et al. 1986c BOROWSKI 2007b	b.d. 1986			6-a		Pfr-1 R-G.s.l.
1259.	<i>Triplax aenea</i> (SCHALL.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (163 exx.)	2006 2006 2006 2009 2009-2017	13 14 10 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				PCL (DD) R-G.s.l.
1260.	<i>Triplax lepida</i> (FALD.)	PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
1261.	<i>Triplax rufipes</i> (FABR)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (88 exx.)	2006 2006 2009-2017	14 13, 14 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
1262.	<i>Triplax russica</i> (L.)	BUJAKOWSKI et al. 1986c BOROWSKI 2007b BYK 2008 MOKRZYCKI 2007 ND (92 exx.)	b.d. 2006 2006 2006 2009-2018	13 10, 13, 14 10, 13, 14 13 1, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
1263.	<i>Triplax scutellaris</i> CHARPENT.	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (57 exx.)	2006 2006 2009-2017	14 10 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13				
1264.	<i>Tritoma bipustulata</i> FABR.	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007 ND (8 exx.)	2006 2006 2012-2015	10 10 2, 3, 8, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kateretidae								
1265.	<i>Brachypterus urticae</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2015, 2017	3, 11				
1266.	<i>Heterhelus scutellaris</i> (HEER)	ND (10 exx.)	2009, 2015	1, 3, 6, 12, 13, 15				
1267.	<i>Heterhelus solani</i> (HEER)	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
Byturidae								
1268.	<i>Byturus ochraceus</i> (SCRIBA)	ND (7 exx.)	2009-2017	1, 9, 11, 14, 15				
1269.	<i>Byturus tomentosus</i> (DEGEER)	ND (18 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
Biphyllidae								
1270.	<i>Diplocoelus fagi</i> (CHEVR.)	BOROWSKI 2007b ND (59 exx.)	2006 2009-2018	14 9, 10, 11, 13, 14				PCL (DD)
Cerylonidae								
1271.	<i>Cerylon deplanatum</i> GYLL.	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 ND (15 exx.)	1981-1985 2016-2017	3, 13 2, 3, 8, 11, 13, 14				
1272.	<i>Cerylon fagi</i> BRIS.	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (6 exx.)	2006 2006 2017	3, 10, 13, 14 10 1, 3, 8, 9, 14				
1273.	<i>Cerylon ferrugineum</i> STEPH.	RUTKIEWICZ 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 RUTA et al. 2020 ND (367 exx.)	1992-1994 2006 2006 2009 2012 2009-2018	8VI13 3, 10, 13, 14 10 6 3 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
1274.	<i>Cerylon histeroideus</i> (FABR.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 RUTA et al. 2020 ND (110 exx.)	2006 2006 2009 2010 2009-2018	3, 10, 13, 14 10, 13, 14 6 14 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
Endomychidae								
1275.	<i>Endomychus coccineus</i> (L.)	SZUJECKI 1958 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (42 exx.)	1952-1956 2006 2006 2009-2017	6, 13 10 10 1, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15	SPN			
1276.	<i>Leistes semingeri</i> (GYLL.)	ND (15 exx.)	2009-2017	3, 6, 8, 9, 11, 13, 15				PCL (NT) Pfr-2 R-G.s.l. [*]

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1277.	<i>Mycetaea subterranea</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b ND (665 exx.)	2006 2018	14 3				
1278.	<i>Mycetina cruciata</i> (SCHALL.)	SZUJECKI 1958 MOKRZYCKI 1996 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (55 exx.)	1952-1956 1992-1994 2006 2009 2008-2019	6, 13 8v13 13 6 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
Coccinellidae								
1279.	<i>Adalia bipunctata</i> (L.)	KARPIŃSKI 1967 RUTKIEWICZ 2007	1961-1965 2006	14 10				
1280.	<i>Adalia conglomerata</i> (L.)	BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (3 exx.)	2006 2006 2009, 2015	3 3 1				
1281.	<i>Adalia decempunctata</i> (L.)	RUTKIEWICZ 2007 ND (6 exx.)	2006 2009-2017	10, 13, 14 1, 6, 8, 14				
1282.	<i>Adonia variegata</i> (GOEZE)	RUTKIEWICZ 2007	2006	10				
1283.	<i>Anatis ocellata</i> (L.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (8 exx.)	2006 2006 2006 2009-2017	3 3, 13 3, 10, 13 1, 6, 7, 9, 13				
1284.	<i>Aphidecta obliterata</i> (L.)	SZUJECKI 1958 KINELSKI, SZUJECKI 1959 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 RUTA et al. 2009 ND (9 exx.)	1952-1956 1956 2006 2006 2006 2002 2012-2018	3 6 3, 13 3, 10, 13 3, 10, 13 13-c 1, 2, 3, 7	6-a			
1285.	<i>Calvia decemguttata</i> (L.)	ND (4 exx.)	2009, 2015	8, 9, 14				
1286.	<i>Calvia quattuordecimguttata</i> (L.)	MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (3 exx.)	2006 2006 2013-2017	3, 10, 13 10, 13, 14 3, 6, 14				
1287.	<i>Chilocorus bipustulatus</i> (L.)	ND (1 ex.)	2016	11				
1288.	<i>Chilocorus renipustulatus</i> (SCRIBA)	RUTKIEWICZ 2007 ND (8 exx.)	2006 2013-2017	3 2, 3, 6, 12				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1289.	<i>Coccidula rufa</i> (HERBST)	SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			
1290.	<i>Coccinella hieroglyphica</i> L.	SZUJECKI 1958	1955	3				
1291.	<i>Coccinella quinquepunctata</i> L.	KARPIŃSKI 1967 MOKRZYCKI 2007 ND (8 exx.)	1961-1965 2006 2009-2017	14 3 1, 2, 3, 13, 14, 15				
1292.	<i>Coccinella septempunctata</i> (L.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (65 exx. + licz. obs.)	2006 2006 2006 2009-2018	3, 13 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15			K	
1293.	<i>Coccinula quatuordecimpustulata</i> (L.)	KARPIŃSKI 1967 ND (1 ex.)	1961-1965 2009	14 6				
1294.	<i>Exochomus quadripustulatus</i> (L.)	KARPIŃSKI 1967 ND (5 exx.)	1961-1965 2009-2017	14 1, 3				
1295.	<i>Halysia sedecimpunctata</i> (L.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	2006 2006 2006 2006 2012	3, 10, 13, 14 10 10 10 1				
1296.	<i>Harmonia axyridis</i> (PALL.)	ND (25 exx. + licz. obs.)	2008-2020	1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 16				
1297.	<i>Harmonia quadripunctata</i> (PONTOP.)	RUTKIEWICZ 2007 ND (3 exx.)	2006 2014, 2015	3 3, 13				
1298.	<i>Myrrha octodecimpunctata</i> (L.)	SZUJECKI 1980 BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	b.d. 2006 2006 2015	3, 10 3 1		GŚ		
1299.	<i>Myzia oblongoguttata</i> (L.)	RUTKIEWICZ 2007	2006	3, 13				
1300.	<i>Oenopia conglobata</i> (L.) [=Synharmonia conglobata]	MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	2006 2012	13, 14 14				
1301.	<i>Oenopia impustulata</i> (L.)	ND (1 ex.)	2013	3				
1302.	<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> (L.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (49 exx.)	2006 2006 2006 2007-2018	3, 13, 14 3, 10, 13 3, 10, 13, 14 1, 3, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15				
1303.	<i>Psyllobora viginiduopunctata</i> (L.)	ND (1 ex.)	2009	9				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1304.	<i>Scymnus abietis</i> PAYK.	ND (1 ex.)	2016	1				
1305.	<i>Scymnus ater</i> KUG.	ND (1 ex.)	2014	14				
1306.	<i>Scymnus auritus</i> THUNB.	ND (2 exx.)	2013	2, 3				
1307.	<i>Scymnus ferrugatus</i> (MOLL.)	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	3				
1308.	<i>Scymnus haemorrhoidalis</i> HERBST	ND (100 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15				
		ND (3 exx.)	2012, 2013	1, 14				
1309.	<i>Scymnus impexus</i> MÜLLS.	ND (99 exx.)	2009-2016	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15				
1310.	<i>Scymnus rubromaculatus</i> (GOEZE)	ND (2 exx.)	2013	14				
1311.	<i>Scymnus suturalis</i> THUNB.	BYK 2007	2006	3				
1312.	<i>Stethorus punctillum</i> (WEISE)	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
		ND (2 exx.)	2015	14				
1313.	<i>Subcoccinella vigintiquatuorpunctata</i> (L.)	MOKRZYCKI 2007	2006	13				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	14				
1314.	<i>Tythuspis sedecimpunctata</i> (L.)	ND (4 exx.)	2009-2017	3, 14				
		ND (1 ex.)	2017	11				
Corylophidae								
1315.	<i>Glyptastera reitteri</i> BOWEST.	ND (3 exx.)	2009-2017	3, 8, 9				
1316.	<i>Corylophus cassidoides</i> (MARSH.)	ND (4 exx.)	2016	8, 11, 12, 13				
1317.	<i>Orthoperus atomus</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2017	8				
1318.	<i>Orthoperus brunripes</i> (GYLL.)	BOROWSKI 2007b	2006	3, 13, 14				
1319.	<i>Orthoperus corticalis</i> (REDT.)	BOROWSKI 2007b	2006	13, 14				
		ND (57 exx.)	2015-2017	1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15				
1320.	<i>Orthoperus nigrescens</i> STEPH.	ND (6 exx.)	2015-2017	3, 8, 14, 15				
1321.	<i>Orthoperus punctatus</i> WANKOWICZ	BOROWSKI 2007b	2006	14				
		ND (6 exx.)	2009-2016	6, 8, 10, 11, 13, 14				
1322.	<i>Orthoperus rogeri</i> KRAATZ	BOROWSKI 2007b	2006	14				
1323.	<i>Sericoderus lateralis</i> (GYLL.)	ND (7 exx.)	2016	2, 8, 9, 10				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Mycetophagidae							
1324.	<i>Litargus connexus</i> (GEOFFR.)	BURAKOWSKI et al. 1986b MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTA et al. 2012 ND (1258 exx.)	b.d. 1981-1985 1992-1994 2006 2006 2006 2009 2009-2018	3v4 14 8v13 3, 10, 13, 14 10, 14 10 1, 9, 15 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				PCL (EN) Pfr-2 R-G.s.l. [?] [*]
1325.	<i>Mycetophagus ater</i> (REITT.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 RUTA et al. 2012 ND (256 exx.)	2006 2006 2009 2012-2017	3, 10, 13, 14 10 3, 15 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1326.	<i>Mycetophagus atomarius</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (18 exx.)	2006 2006 2006 2009-2018	10, 14 3, 10, 14 10 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14				
1327.	<i>Mycetophagus decempunctatus</i> FABR.	BOROWSKI 2007b ND (3 exx.)	2006 2016, 2017	13, 14 14				Pfr-2 R-G.s.l. [*]
1328.	<i>Mycetophagus fulvicollis</i> FABR.	BOROWSKI 2007b BYK 2007 RUTA et al. 2012 ND (27 exx.)	2006 2006 2009 2009-2017	10, 14 3, 10, 14 13 1, 3, 6, 9, 11, 13, 14				
1329.	<i>Mycetophagus multipunctatus</i> FABR.	ND (30 exx.)	2012-2017	13, 14				
1330.	<i>Mycetophagus piceus</i> FABR.	BOROWSKI 2007b RUTKIEWICZ 2007 ND (32 exx.)	2006 2006 2015-2018	3, 10, 14 3, 10 3, 14, 15				
1331.	<i>Mycetophagus populi</i> FABR.	RUTA et al. 2012 ND (10 exx.)	2009 2015-2017	15 3, 9, 11, 13, 14				
1332.	<i>Mycetophagus quadriguttatus</i> MÜLL.	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTA et al. 2012 ND (7 exx.)	2006 2006 2006 2009 2013-2017	14 10, 14 10 1, 6 1, 4, 6, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1333.	<i>Mycetophagus quadripustulatus</i> (L.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTA et al. 2012 ND (79 exx.) 2015-2018	2006 2006 2006 2009 2015-2018	3, 10, 13, 14 10, 13, 14 10 1, 6, 8, 9, 15 1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	ŚPN			
1334.	<i>Triphyllus bicolor</i> (FABR.)	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1986b BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (11 exx.) 2012-2017	1952-1956 b.d. 2006 2006 2006 2006 2012-2017	13 3, 13, 14 10, 13, 14 3, 14 3, 6, 13, 14				
Ciidae								
1335.	<i>Cis boleti</i> (SCOP.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIETKA, BOROWSKI 2011 ND (26 exx.) 2015-2018	2006 2006 2006 2009 2015-2018	3, 10, 13, 14 10 10 6 1, 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14				
1336.	<i>Cis castaneus</i> (HERBST) [= <i>Cis alter</i> SILV.]	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (1 ex.) 2016	2006 2006 2006 2016	3, 10, 13, 14 3, 10 11				
1338.	<i>Cis fagi</i> WALT.	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (5 exx.) 2016, 2018	2006 2006 2006 2016, 2018	3, 10, 13, 14 10, 13 3, 6, 13, 14, 15				
1339.	<i>Cis festivus</i> (PANZ.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (24 exx.) 2009, 2016	2006 2006 2006 2009, 2016	3, 10 3, 14 1, 2, 3, 8, 9, 10, 13, 14				
1340.	<i>Cis fuscicornis</i> MELL.	BOROWSKI 2007b MICHALSKI, RAJACZAK 1989	2006 1981-1985	10 14				
1341.	<i>Cis fusciclavus</i> NYHOLM [= <i>Cis castaneus</i> MELL.]	BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (4 exx.) 2016-2017	2006 2006 2006 2016-2017	10, 13, 14 13, 14 3, 14 13, 14				
1342.	<i>Cis glabratus</i> (MELL.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 PIETKA, BOROWSKI 2011	2006 2006 2009	3, 10, 13, 14 13 6				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1343.	<i>Cis jacquemartii</i> MELL.	BOROWSKI 2007b BYK 2007	2006 2006	3, 10, 13, 14 10, 13				
1344.	<i>Cis lineatocribratus</i> (MELL.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	1981-1985 2006 2016	14 3, 14 14				
1345.	<i>Cis micans</i> (FABR.) [= <i>Cis hispidus</i> FAYK.]	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (5 exx.)	2006 2006 2006 2009 2009, 2016	10, 13, 14 3 10 6 3, 11, 13, 14				
1346.	<i>Cis nitidus</i> (FABR.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2006	14 10, 13				
1347.	<i>Cis punctulatus</i> GYLL.	BOROWSKI 2007b ND (3 exx.)	2006 2016, 2018	3 2, 3, 9				
1348.	<i>Cis pygmaeus</i> (MARSH.)	ND (1 ex.)	2015	3				
1349.	<i>Cis quadridens</i> MELL.	BOROWSKI 2007b BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (2 exx.)	2006 2006 2009 2007-2018	10, 13, 14 13 6 8, 13				
1350.	<i>Cis rugulosus</i> MELL.	BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	2006 2009	10 1				
1351.	<i>Cis vestitus</i> (MELL.)	ND (3 exx.)	2016, 2017	8, 11, 14				
1352.	<i>Cis villosulus</i> (MARSH.)	ND (3 exx.)	2015, 2016	2, 3, 13				
1353.	<i>Ennearthron comutum</i> (GYLL.)	BOROWSKI 2007b MOKRZYCKI 2007 ND (12 exx.)	2006 2006 2016-2018	3, 14 13 3, 6, 8, 13, 14				
1354.	<i>Ennearthron palmi</i> LOHSE	BOROWSKI 2007b BYK 2007	2006 2006	3, 10, 13, 14 3, 14			Pfr-2 R-G.s.l.	
1355.	<i>Hadraule elongatula</i> (GYLL.)	ND (1 ex.)	2018	3			PCL (VU) R-G.s.l. [*]	
1356.	<i>Octotennus glabricollis</i> (GYLL.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (2 exx.)	2006 2006 2006 2016	3, 10, 14 10 10 9, 13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1357.	<i>Orthocis alni</i> (GYLL.)	BOROWSKI 2007b ND (4 exx.)	2006 2016	14 13, 14				
1358.	<i>Orthocis linearis</i> (SAHLB.)	ND (1 ex.)	2016	8				
1359.	<i>Orthocis pseudolinearis</i> (LOHSE)	BYK 2007	2006	14				
1360.	<i>Ropalodontus bauduerti</i> (ABEILL. DE PER.)	BOROWSKI 2007b KRÓLIK, RUTA 2016	2006 2010	3, 13, 14 14				
1361.	<i>Ropalodontus perforatus</i> (GYLL.)	CAPECKI 1969 BOROWSKI 2007b BYK 2007	1965 2006 2006	13 3, 10, 13, 14 10				
1362.	<i>Ropalodontus strandi</i> LOHSE	ND (1 ex.) BOROWSKI 2007b BYK 2007	2015 2006 2006	6 13, 14 10				
1363.	<i>Sulcacis nitidus</i> (FABR.) [= <i>Sulcacis affinis</i> GYLL.]	BOROWSKI 2007b	2006	10				
1364.	<i>Sulcacis fronticornis</i> (PANZ.)	ND (3 exx.)	2016	6, 13				
Tetratomidae								
1365.	<i>Eustrophus dermestoides</i> (FABR.)	ND (3 exx.)	2012-2016	14				
1366.	<i>Hallomenus binotatus</i> (QUENS.)	BOROWSKI 2007b ND (3 exx.)	2006 2015-2018	10, 13 3, 9, 14				
1367.	<i>Mycetoma suturale</i> (PANZ.)	BURAKOWSKI et al. 1987 BURAKOWSKI 1995 BOROWSKI 2007b ND (6 exx.)	b.d. 1956, 1968 2006 2014	13 13, 14 13	ŚPN			PCL (NT) Pfr-2 R-G.s.l. [*]
1368.	<i>Tetratoma ancora</i> FABR.	ND (3 exx.)	2017	1, 2				
1369.	<i>Tetratoma fungorum</i> FABR.	BOROWSKI 2007b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (6 exx.)	2006 2006 2006 2015-2017	14 14 10 6, 13, 14				
Melandryidae								
1370.	<i>Abdera affinis</i> (PAYK.)	BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	2006 2016	14 14				
1371.	<i>Abdera flexuosa</i> (PAYK.)	ND (4 exx.)	2016, 2017	6, 9, 11				
1372.	<i>Anisoxya fuscata</i> (ILL.)	ND (2 exx.)	2012, 2016	13, 14				PCL (DD)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1373.	<i>Conopalpus testaceus</i> (OL.)	BURAKOWSKI et al. 1987 ND (1 exx.)	b.d. 2017	14 3				
1374.	<i>Dolotarsus lividus</i> (SAHLB.)	ND (416 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 15				
1375.	<i>Hypulus bifasciatus</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2013, 2019	3				
1376.	<i>Hypulus quercinus</i> (QUEENS.)	ND (4 exx.)	2012-2019	3				
1377.	<i>Orchesia fasciata</i> (ILL.)	MOKRZYCKI 2007 ND (18 exx.)	2006 2009-2017	10 1, 3, 6, 9, 11, 13, 14				
1378.	<i>Orchesia micans</i> (PANZ.)	BOROWSKI 2007b BYK 2007	2006 2006	10, 14 14				
1379.	<i>Orchesia minor</i> WALK.	ND (4 exx.) BOROWSKI 2007b BYK 2007	2015-2018 2006 2006	13, 14 10 14				
1380.	<i>Orchesia undulata</i> (KRAATZ)	ND (14 exx.) BYK 2007	2009-2017 2006	1, 6, 8, 9, 11, 12, 13 10				
1381.	<i>Phlototrya rufipes</i> (GYLL.)	BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2006 2009	6				
1382.	<i>Phryganophilus auritus</i> MOTSCH.	ND (73 exx.) ND (12 exx.) KUBISZ et al. 2010 ND (5 exx.)	2009-2018 2009-2017 2008 2009-2020	1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15 1, 3, 6, 8, 11, 13, 14 3 1, 3, 9, 14				PCL (VU) Pfr-1 R-G.s.l. [*]
1383.	<i>Serropalpus barbatus</i> (SCHALL.)	SZUJECKI 1958 KINELSKI, SZUJECKI 1959 HURUK, KUŚKA 1983 MICHAŁSKI, RAJAŁCZAK 1989 PODLASKI 1994, 1998 RUTKIEWICZ 2007 KUBISZ et al. 2010 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 (GADEK 1993) ND (1092 exx.)	1952, 1954 1956 1981-1982 1981-1985 1988-1994 2006 2007 2009 b.d. 2009-2018	6 SPN 13 SPNIX 10 2v3 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1384.	<i>Xylita laevigata</i> (HELLEN.)	BURAKOWSKI et al. 1987 BYK 2007	b.d. 2006	3		6-a		
1385.	<i>Zilora obscura</i> (FABR.)	KUBISZ et al. 2010 ND (9 exx.) KUBISZ et al. 2010	2008 2009-2017 1956	7, 8 1, 3, 8, 9, 11 13				u ¹⁸

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Mordellidae								
1386.	<i>Curimorda maculosa</i> (NEAZEN)	ND (15 exx.)	2009, 2018	3, 13				
1387.	<i>Mordella holomelana</i> APFELB.	BOROWIEC, KUBISZ 1999	1966	16				u ¹⁹
1388.	<i>Mordellistena brevicauda</i> (BOH.)	BOROWIEC, KUBISZ 1999	1966	16				u ¹⁹
1389.	<i>Mordellistena dvonaki</i> ERM.	SZYMCZAKOWSKI 1973	1966	16				u ¹⁹
1390.	<i>Mordellistena neuwaldeggiana</i> (PANZ.)	BOROWIEC, KUBISZ 1999	2012	14				
1391.	<i>Mordellistena pumila</i> (GYLL.)	BOROWIEC, KUBISZ 1999	1966	16				u ¹⁹
(4).	<i>Mordellistena purpureonigrans</i> ERM.	BOROWIEC, KUBISZ 1999	1983				G	
1392.	<i>Mordellistena rufifrons</i> SCHILSKY	SZYMCZAKOWSKI 1973	1966	16				
1393.	<i>Mordellistena variegata</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2012	9				
1394.	<i>Mordellochroa abdominalis</i> (FABR.)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		ND (3 exx.)	2009, 2017	9, 10, 14				
		BYK 2007	2006	10, 14				
1395.	<i>Tomoxia bucephala</i> (COSTA)	MOKRZYCKI 2007	2006	10				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
		ND (249 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15				
Rhipiphoridae								
1396.	<i>Meteocus paradoxus</i> (L.)	MILKOWSKI et al. 2015	2014	3				PCL (DD)
Zopheridae (Colydiinae)								
1397.	<i>Bitoma crenata</i> (FABR.)	ND (5 exx.)	2014	3				
1398.	<i>Colydium elongatum</i> (FABR.)	SZUJECKI 1958	1952-1956		ŚPN			
		(GADEK 2009)	b.d.		ŚPN			
		ND (4 exx.)	2013-2018	6, 11, 14				
1399.	<i>Colydium filiforme</i> FABR.	ND (1 ex.)	2017	3				Pfr-2 G.s.l.
1400.	<i>Synchita humeralis</i> (FABR.)	ND (5 exx.)	2009-2016	3, 13, 15				
		BOROWSKI 2007b	2006	14				
		BYK 2007	2006	14				
1401.	<i>Synchita variegata</i> HELLWIG [= <i>Cicones variegatus</i>]	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
		ND (2 exx.)	2013	6				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tenebrionidae (w tym Alleculinae, Lagriinae)								
1402.	<i>Allecula morio</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1987 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 IWAN et al. 2010 ND (3 exx.)	b.d. 2006 2006 1956 2012, 2018	3 13 13-a 8, 13		13-a		
1403.	<i>Allecula thenana</i> BACH	BURAKOWSKI et al. 1987 BYK 2007 IWAN et al. 2010 ND (2 exx.)	b.d. 2006 1968 2016	13 13 13 13, 14				Pfr-2 R-G.s.l. [*]
1404.	<i>Bolitophagus recitlatus</i> (L.)	SZUJECKI 1958 BOROWSKI 2007b BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 IWAN et al. 2010 ND (30 exx.)	1952-1956 2006 2006 2006 1955-1984 2013-2017	6, 13 10, 13, 14 10, 13 10 6, 13 6, 11, 13, 14	ŚPN			
1405.	<i>Coriticeus bicolor</i> (OL.)	ND (1 ex.)	2015	14				
1406.	<i>Coriticeus fasciatus</i> (FABR.)	BIDAS 2007	1994	14				Pfr-2 G.s.l.
1407.	<i>Coriticeus fraxini</i> (KUG.)	ND (2 exx.)	2016	14				ERL-S (VU)
1408.	<i>Coriticeus linearis</i> (FABR.) [= <i>Hypophloeus linearis</i>]	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 ND (14 exx.)	1981-1985 2014-2016	3, 13 3, 14				
1409.	<i>Coriticeus pini</i> (PANZ.) [= <i>Hypophloeus pini</i>]	BURAKOWSKI et al. 1987 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 IWAN et al. 2010	b.d. 1981-1985 1932	6 3, 13, 15 13				
1410.	<i>Coriticeus unicolor</i> PALL. et MITT.	BURAKOWSKI et al. 1987 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 1996 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 IWAN et al. 2010 ND (62 exx.)	b.d. 1981-1985 1992-1994 2006 2006 1956, 2002 2009-2018	13 6 8V13 10 10 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
1411.	<i>Ctenotopus sulphureus</i> (L.)	IWAN et al. 2010	1967			13-c		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1412.	<i>Diaperis boleti</i> (L.)	SZUIECKI 1958 IWAN et al. 2010 ND (13 exx.)	1952-1956 1897, 1956 2013-2018	6, 13 6, 13 1, 3, 6, 13, 14	ŚPN			
1413.	<i>Eledona agricola</i> (HERBST)	BYK 2007 BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	2006 2006 2016	3 3 14				
1414.	<i>Isomira murina</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1987 IWAN et al. 2010	b.d. 1966	6, 13		13-c		
1415.	<i>Lagria hirta</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1987 IWAN et al. 2010 ND (3 exx.)	b.d. 1956, 1962 2015-2020	13 13 3		6-bf[?] 6-bf[?]		u ²⁰
1416.	<i>Mycetochara axillaris</i> (PAYK.)	BYK 2007	2006	14				
1417.	<i>Mycetochara flavipes</i> (FABR.) [= <i>Mycetocharis flavipes</i>]	BURAKOWSKI et al. 1987 IWAN et al. 2010 ND (4 exx.)	b.d. 1954 2015	6 3		6-a		R-G.s.l.
1418.	<i>Mycetochara maura</i> (FABR.) [= <i>Mycetochara linearis</i> FABR.]	RUTKIEWICZ 2007 ND (36 exx.)	2006 2009-2017	3 1, 2, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14				
1419.	<i>Neomida haemorrhoidalis</i> (FABR.)	BOROWSKI 2007b ND (1 ex.)	2006 2016	13, 14 14				PCL (NT) G.s.l.
1420.	<i>Omophilus pubescens</i> (L.)	IWAN et al. 2010	1930		ŁG			
1421.	<i>Opatrum riparium</i> SCRIBA	ND (1 ex.)	2020	3				
1422.	<i>Opatrum sabulosum</i> (L.)	IWAN et al. 2010 ND (1 ex.)	1966 2012			13-a		
1423.	<i>Pentaplyllus testaceus</i> (HELIW.)	ND (1 ex.)	2015	14				
1424.	<i>Platydena violaceum</i> (FABR.)	ND (8 exx.)	2013-2019	3, 15				
1425.	<i>Prionychus ater</i> (FABR.)	ND (1 ex.) BURAKOWSKI et al. 1987	2009 b.d.	13		6-a		
1426.	<i>Pseudocistela ceramboides</i> (L.)	BYK 2007 IWAN et al. 2010 ND (6 exx.)	2006 1956 2009-2016	3, 10 13 1, 3, 11, 16				
1427.	<i>Scaphidema metallicum</i> (FABR.)	BYK 2007 ND (2 exx.)	2006 2015, 2017	10 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1428.	<i>Stenomax aeneus</i> (SCOP.)	BURAKOWSKI et al. 1987 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 IWAN et al. 2010 ND (12 exx.)	b.d. 2006 2006 2006 1956 2009-2017	13 13 14 3, 13, 14 13 3, 8, 13, 14				
1429.	<i>Tenebrio molitor</i> L.	ND-coll. (1 ex.) ND (3 exx.)	1979 2018-2020	14 3				
1430.	<i>Uloma culinaris</i> (L.)	BIDAS 2007 BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (8 exx.)	1996 2006 2006 2008-2016	13 10 14 6, 6v8, 11, 13, 14				
Oedemeritidae								
1431.	<i>Calopus serraticornis</i> L.	BIDAS, BUCHHOLZ 2007 ND (27 exx.)	1978, 2007 2009-2017	3, 13 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15				
1432.	<i>Chrysanthia geniculata</i> (SCHMIDT)	ND (1 ex.)	2018	3				
1433.	<i>Ischnomera cinerascens</i> (PAND.)	KUBISZ 1989 RUTKIEWICZ 2007	1984 2006	13 10				
1434.	<i>Ischnomera sanguinicollis</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1987 JALOSZYŃSKI et al. 2013a ND (3 exx.)	b.d. 2002 2009	13 6, 8	13-c			
1435.	<i>Oedemera lurida</i> (MARSH.)	BURAKOWSKI et al. 1987	b.d.	13				
1436.	<i>Oedemera virescens</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1987 ND (1 ex.)	b.d. 2017	13 2				
Meloidae								
1437.	<i>Meloe proscarabaeus</i> L.	ND (1 ex.)	2017	3				
1438.	<i>Lytta vesicatoria</i> L.	ND (2 exx.)	2017, 2020	6, 5v8				PCL (NT)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Boridae								
1439.	<i>Boros schneideri</i> PANZ.	SZUJECKI 1958 KINELSKI, SZUJECKI 1959	1955 1954	3 14				§ D-II PCK (EN) PCL (EN) ERL-S (EN) Pfr-I R-G.s.l. [*]
Pythidae								
1440.	<i>Pytho depressus</i> L.	ND (19 exx.)	2011-2018	3, 8				
Pyrochroidea								
1441.	<i>Pyrochroa coccinea</i> (L.)	ND (4 exx.)	2012-2020	3, 8				
		BURAKOWSKI et al. 1987	b.d.					
		MOKRZYCKI 2007	2006	3				
		RUTKIEWICZ 2007	2006	3				
1442.	<i>Schizotus pectinicornis</i> (L.)	ND (51 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
Salpingidae								
1443.	<i>Cariderus aeneus</i> (OL.) [= <i>Rhinostimus aeneus</i>]	RUTKIEWICZ 2007	2006	14				
1444.	<i>Rabocerus foveolatus</i> (LUNGH)	ND (18 exx.)	2009-2017	1, 2, 6, 9, 11, 13				
		MICHAŁSKI, RAJACZAK 1989	1981-1985	13, 14				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
1445.	<i>Salpingus planirostris</i> (FABR.) [= <i>Rhinostimus planirostris</i>]	JALOŹYŃSKI et al. 2012	2008	6				
		ND (2641 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
		SZUJECKI 1958	1952-1956					
		BYK 2007	2006	10, 14				
1446.	<i>Salpingus ruficollis</i> (L.) [= <i>Rhinostimus ruficollis</i>]	MOKRZYCKI 2007	2006	10, 13, 14				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
		JALOŹYŃSKI et al. 2012	2007	6				
		ND (524 exx.)	2009-2018	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				
1447.	<i>Sphaerestes castaneus</i> (PANZ.) [= <i>Salpingus castaneus</i>]	BURAKOWSKI et al. 1987	b.d.					
		MOKRZYCKI 1996	1992-1994	8V13				
		BYK 2007	2006	10				
1448.	<i>Vincenzellus ruficollis</i> (PANZ.)	ND (208 exx.)	2009-2017	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Anthicidae								
1449.	<i>Notoxis monoceros</i> (L.)	MOKRZYCKI 2007 ND (2 exx.)	2006 2020	13 3				
1450.	<i>Omonadus floralis</i> (L.)	ND (1 ex.)	2009	3				
Aderidae								
1451.	<i>Aderus populinus</i> (CREUTZ.)	JALOSZYŃSKI et al. 2013b	2008			5-a		
1452.	<i>Anidorus nigrinus</i> (GERM.)	ND (3 exx.)	2013, 2014	3				
1453.	<i>Euglenes ocellatus</i> (PAYK.)	BYK 2007	2006	3, 14				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
1454.	<i>Euglenes pygmaeus</i> (DEGEER)	ND (3 exx.)	2012-2017	3, 8, 9				
1455.	<i>Pseudanidorus pentatomus</i> (THOMS.)	ND (1 ex.)	2018	8				
		JALOSZYŃSKI et al. 2013b	2007	3				
Scraptiidae								
1456.	<i>Anaspis costai</i> EMERY	BYK 2007	2006	3, 13				PCL (DD)
1457.	<i>Anaspis flava</i> (L.)	ND (1 ex.)	2017	14				
1458.	<i>Anaspis frontalis</i> (L.)	BYK 2007	2006	3, 10, 13, 14				
		MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10				
1459.	<i>Anaspis marginicollis</i> LINDB.	ND (2 exx.)	2014, 2016	3, 14				
1460.	<i>Anaspis palpalis</i> GERH.	MOKRZYCKI 2007	2006	10, 13				
1461.	<i>Anaspis ruficollis</i> (F.ABR.)	SZYMCZAKOWSKI 1973	b.d.	16				u ²¹
		BYK 2007	2006	3, 10				
1462.	<i>Anaspis rufitabris</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3, 13, 14				
		KUBISZ 1998	1897	13				
		BYK 2007	2006	14				
1463.	<i>Anaspis thoracica</i> (L.)	MOKRZYCKI 2007	2006	3, 10, 13, 14				
		PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
		ND (2 exx.)	2012, 2016	9, 13				
1464.	<i>Cyrtanaspis phalerata</i> (GERM.)	BYK 2007	2006	10				
		MOKRZYCKI 2007	2006	14				
1465.	<i>Scrapitia fuscata</i> MÜLL.	PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2009	6				
		ND (19 exx.)	2009-2017	3, 6, 9, 10, 11, 12, 13				
		BYK 2007	2006	3, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cerambycidae								
1466.	<i>Acanthocinus aeditis</i> (L.)	KARPINSKI 1963 GADEK 1976 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 RUTKIEWICZ 2007 ((GUTOWSKI 1988)) ND (5 exx.) 2008-2020	1958-1961 1972 1981 2006 --- 2008-2020	3v13v14 6 14 14 --- 3, 8				
1467.	<i>Acanthocinus griseus</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (2 exx.)	b.d. 1979 2009, 2014	13 1, 3	ŚPN ŚPN			
1468.	<i>Acanthocinus reticulatus</i> (RAZOUM.)	PONGRĄCZ 1923 SZUJECKI 1958 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 BIDAS 2002 (GADEK 1993) ((GUTOWSKI 1988)) ND (4 exx.)	1916-1918 1952, 1953 1981 1972-1984 1992-1994 1997 b.d. --- 2015, 2018	3, 13 14 3, 6 8v13 13 --- --- 3, 8	ŁG ---			
1469.	<i>Aegomorphus clavipes</i> (SCHR.) [= <i>Acanthoderes clavipes</i>]	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1979	13	ŚPN			
1470.	<i>Agapanthia cardui</i> (L.) [= <i>Agapanthia dahlit</i> RICHT.]	PONGRĄCZ 1923 ((GUTOWSKI 1988))	1916-1918 ---		ŁG ŚPN			PCL(EX?)
1471.	<i>Agapanthia villosoviridescens</i> (DEGEER)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (3 exx. + obs.)	b.d. b.d. 2009-2020	ŚPN ---	---			
1472.	<i>Alosterna tabacicolor</i> (DEGEER)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (72 exx.)	b.d. 1956-1984 2006 2006 2009 2008-2020	3v4, 13, 14 3, 13 3, 10 6 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15	ŚPN ---			
1473.	<i>Anaglyptus mysticus</i> (L.)	CAPECKI 1969 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ((GUTOWSKI 1988)) ND (6 exx.)	1963-1966 1979-1984 --- 2008-2017	6, 13 13 --- 8, 10, 11, 13, 14	---	13-a		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1474.	<i>Anastrangalia dubia</i> (Scop.) [= <i>Corymbia dubia</i>] [= <i>Leptura dubia</i>]	GADEK 1980 BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 MOKRZYCKI 1996 BIDAS 2002 RUTKIEWICZ 2007 (GADEK 1993, 2009) ND (72 exx.)	1957-1979 b.d. 1948-1984 1992-1994 1996 2006 b.d. 2008-2017	13 6 8v13 13 3, 10, 13, 14 1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13		GŚ		
1475.	<i>Anastrangalia sanguinolenta</i> (L.) [= <i>Leptura sanguinolenta</i>] [= <i>Corymbia sanguinolenta</i>]	SZUJECKI 1958 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 (((GUTOWSKI 1988)))	1952-1956 1979 ---	13	ŚPN			
1476.	<i>Anoplodera rufipes</i> (SCHALL.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962			13-a 13-a		
1477.	<i>Anoplodera sexguttata</i> (FABR.) [= <i>Leptura sexguttata</i>]	ŚLIWIŃSKI 1961 BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 (((GUTOWSKI 1988)))	1953 b.d. 1962 ---		ŚPN	8v9-a		
1478.	<i>Arhopalus rusticus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (10 exx.)	b.d. 1979 2006 2006 2009-2018	14 3 3, 14 3, 14	ŚPN			
1479.	<i>Aromia moschata</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962	14	ŚPN			
1480.	<i>Asenum striatum</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (2 exx.)	b.d. 1979 2020	14 3	ŚPN			
1481.	<i>Brachyleptura maculicornis</i> (DEGEER) [= <i>Leptura maculicornis</i>] [= <i>Corymbia maculicornis</i>] [= <i>Paracorymbia maculicornis</i>]	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 BIDAS 2002 BYK 2007 (((GUTOWSKI 1988)))	1952-1956 b.d. 1984 1994 2006 ---	3 3, 14 3, 10 3, 8	ŚPN			
1482.	<i>Callidium aeneum</i> (DEGEER)	ND (4 exx.)	2008-2017	3, 8				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1483.	<i>Callidium cortiaceum</i> PAYK.	KARPIŃSKI 1963 BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ((GUTOWSKI 1988)) ND (35 exx.) 2008, 2009	1958-1961 b.d. 1962 ---	3v13v14 13 3, 8	ŚPN ŚPN			
1484.	<i>Callidium violaceum</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND-coll. (1 ex.) 1950 ND (5 exx.) 2012-2020	b.d. 1979, 1984 1950 2012-2020	6, 14 3	ŚPN	13-a		
1485.	<i>Chlorophorus herbstii</i> (BRAHM)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962, 1984	8v9, 14	ŚPN			
1486.	<i>Clytus arcticus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (1 ex.) 2020	b.d. 1962 2020	14 3	SPN			
1487.	<i>Clytus lama</i> MULS.	KARPIŃSKI 1963 BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ((KARPIŃSKI 1964)) ((GUTOWSKI 1988)) ND (2 exx.) 2009 ND (3 exx.) 2009, 2015	1958-1961 b.d. 1979-1983 --- --- 2009 2009, 2015	3v13v14 6, 8v9 6, 8, 13 3 7, 8 14	ŚPN ŚPN			
1488.	<i>Cortodera femorata</i> (FABR.)	ND (3 exx.) 2009	2009	1, 6				
1489.	<i>Cortodera humeralis</i> (SCHALL.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (5 exx.) 2008-2020	b.d. 1962, 1983 2008-2020	8v9 1, 3, 8	ŚPN		G	
1490.	<i>Dinoptera collaris</i> (L.)	PONGRĄCZ 1923 (BURAKOWSKI et al. 1989) ((GUTOWSKI 1988))	1916-1918 b.d.		LG ŚPN ŚPN			PCL (VU) u ²²
1491.	<i>Ergates faber</i> (L.)	ND (9 exx.) 2009	2009	3, 8				
1492.	<i>Euracnaeops septentrionis</i> (THOMS.)	ND (2 exx.) 2015	2015	6				
1493.	<i>Evodinus clathratus</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (2 exx.) 2012, 2015	b.d. 1979 2012, 2015	14 3, 14	ŚPN			
1494.	<i>Exocentrus adpersus</i> MULS.							
1495.	<i>Exocentrus lusitanus</i> (L.)							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1496.	<i>Glaphyra umbellatarum</i> (SCHREB.) [= <i>Molochus umbellatarum</i>]	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (2 exx.)	b.d. 1962 2009, 2015	13 1, 14	ŚPN			
1497.	<i>Grammoptera abdominalis</i> (STEPH.)	ND (1 exx.)	2012	3				
1498.	<i>Grammoptera ruficornis</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (12 exx.)	b.d. 1979-1984 2008-2020	13, 14 1, 2, 3, 8, 11, 13	ŚPN			
1499.	<i>Hylotrupes bajulus</i> (L.)	DOMINIĆ 1962 BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ((GUTOWSKI 1988)) ND (6 exx.)	b.d. b.d. 1979 ---	14 3	ŚPN ŚPN	GŚ		
1500.	<i>Lamia textor</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962		ŚPN	8v9-a		
1501.	<i>Leioderes kollari</i> REDT.	MILKOWSKI 2013b	2012	6				PCL (DD)
1502.	<i>Leiopus linnei</i> WALL. et al.	GUTOWSKI et al. 2010a KOZAK 2010 MILKOWSKI 2013b ND (3 exx.)	1993 2008 2012 2009-2014	13 14 6 1, 13, 15				
1503.	<i>Leiopus nebulosus</i> (L.)	CAPECKI 1969 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 RUTKIEWICZ 2007 ((GUTOWSKI 1988)) ND (4 exx.)	1963-1966 1981-1985 1968-1984 2006 ---	6, 13 14 3, 6, 13 3 3, 8				
1504.	<i>Leiopus punctulatus</i> (PAYK.)	ND (2 exx.)	2008, 2017	3				
1505.	<i>Leptura aethiops</i> PODA	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (1 ex.)	b.d. 1984 2011	3v4 3	ŚPN			
1506.	<i>Leptura annularis</i> FABR. [= <i>Leptura mimica</i> BATES]	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (1 ex.)	b.d. 1962 2009	8v9 1	ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1507.	<i>Leptura quadrifasciata</i> L.	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (5 exx.)	b.d. 1970, 1979 2008, 2009	14 1, 7, 14	ŚPN		G	
1508.	<i>Mesosa nebulosa</i> (FABR.)	PONGRĄCZ 1923 ŚLIWIŃSKI 1961 CAPECKI 1969 (((GUTOWSKI 1988))) ND (1 ex.)	1916-1918 1951 1965 --- 2008	6 8	ŁG ŚPN	8v9-a		
1509.	<i>Molorchus minor</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 BYK 2007 ND (19 exx.)	b.d. 1962-1981 2006 2008-2017	8v9, 13 3 1, 6, 8, 14	ŚPN ŚPN			
1510.	<i>Monochamus galloprovincialis</i> (OL.)	ND (5 exx.)	2009, 2017	3				
1511.	<i>Monochamus saltuarius</i> (GEBL.)	ND (2 exx.)	2009	1, 3				
1512.	<i>Monochamus sutor</i> (L.)	PONGRĄCZ 1923 (((GUTOWSKI 1988)))	1916-1918 ---		ŁG ŚPN			
1513.	<i>Necydalis major</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (3 exx.)	b.d. 1962 2015	14 6, 11	ŚPN			
1514.	<i>Oberea erythrocephala</i> (SCHR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1956, b.d.	13, 16	ŚPN		G	
1515.	<i>Oberea linearis</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. b.d.	14	ŚPN			
1516.	<i>Oberea oculata</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1979	14	ŚPN	6-c 6-c		
1517.	<i>Obrium brunneum</i> (FABR.)	GADEK 1980 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (19 exx.)	1957-1979 1962 2009-2017	6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14		GŚ		
1518.	<i>Obrium cantharinum</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962	13	ŚPN			
1519.	<i>Oplosia cinerea</i> (MULS.)	ND (3 exx.)	2009, 2020	3, 8				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1520.	<i>Oxyrinus cursor</i> (L.) [= <i>Toxotus cursor</i>]	ŚLIWIŃSKI 1961 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 (KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988) ((GUTOWSKI 1988)) ND-coll. (1 ex.) ND (93 exx.) 2008-2015	1955 1962-1984 2006 2006 2006 b.d. --- 1954 2008-2015	6, 13 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 10, 14 ŚPN ŚPN ŚPN 1, 3, 3v4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14	LG ŚPN			G.s.l.
1521.	<i>Pachyta quadrimaculata</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1938	8v9	ŚPN			
1522.	<i>Pachytodes cerambyciformis</i> (SCHR.) [= <i>Leptura cerambyciformis</i>] [= <i>Judolia cerambyciformis</i>]	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1989 b.d. ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ((GUTOWSKI 1988)) ND-coll. (1 ex.) ND (48 exx.) 2007-2017	1952-1956 b.d. b.d. --- 1968 2007-2017	ŚPN 13 6 1, 3, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15	ŚPN			
1523.	<i>Phymatodes alni</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962	14	ŚPN			
1524.	<i>Phymatodes testaceus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (20 exx.) 2008-2018	b.d. 1962 2008-2018	14 3, 6, 8, 14	ŚPN			
(5).	<i>Phytoecia pustulata</i> (SCHR.)	ND (1 ex.) 2019	2019				G	
1525.	<i>Pidonia lurida</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 BIDAS 2002 ND (4 exx.) 2009	b.d. 1962, 1981 1988 2009	8v9, 13 13 3, 13	ŚPN			
1526.	<i>Plagionotus arcuatus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962	14	ŚPN			
1527.	<i>Plagionotus detritus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (5 exx.) 2009, 2018	b.d. 1962 2009, 2018	14 14 14	ŚPN			
1528.	<i>Pogonocherus decoratus</i> FAIRM.	RUTKIEWICZ 2007	2006	14				
1529.	<i>Pogonocherus fasciculatus</i> (DEGEEB)	RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	2006 2020	3 3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1538.	<i>Rhagium mordax</i> (DEGEER)	CAPECKI 1969 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 b.d. PODLASKI 1994, 1998 MOKRZYCKI 1996 BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 2006 2006 (((GUTOWSKI 1988))) ND-coll. (5 exx.) ND (121 exx. + obs.)	1963-1966 b.d. 1988-1994 1992-1994 2006 2006 --- 1954, 1979 2008-2017	6, 13 --- --- 8v13 3, 10, 14 3, 14 --- 13 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15	---	---	GŚ ---	---	---
1539.	<i>Rhagium sycophanta</i> (SCHR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1961	14	---	---	---	---	
1540.	<i>Rhamnusium bicolor</i> (SCHR.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	1962	---	---	13-a 13-a	---	ERL-S (VU)	
1541.	<i>Ropalopus macropus</i> (GERM.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962	14	---	---	---	---	
1542.	<i>Rosalia alpina</i> (L.)	PONGRĄCZ 1923 ŚLIWIŃSKI 1956 ŚLIWIŃSKI 1959 KOWALCZYK, ŚLIWIŃSKI 1988 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 „lata 70.” (((ĆMAK 1960))) (((GUTOWSKI 1988)))	1916-1918 1951, 1955 1955 1966 --- ---	13 8v9 6 6 6	ŁG ŁG ---	---	---	§ D-II/IV PCK (EN) PCL (EN) Pfr-2 R-G.s.l. [*]	
1543.	<i>Rutepela maculata</i> (PODA) [= <i>Leptura maculata</i>]	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (26 exx.)	b.d. 1962 2009 2008-2016	6 6 1, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13	---	---	---	---	
1544.	<i>Saperda carcharias</i> (L.)	ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (3 exx.)	1979, 1984 2011, 2016	3, 14 3	---	---	---	---	
1545.	<i>Saperda octopunctata</i> (SCOP.)	ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d.	6	---	---	---	PCL (DD)	
1546.	<i>Saperda perforata</i> (PALL.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962	8v9	---	---	---	---	
1547.	<i>Saperda populnea</i> (L.)	ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND-coll. (1 ex.)	1956-1984 1950	6, 8v9 ---	---	5-a 13v15-a	---	---	
1548.	<i>Saperda punctata</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. b.d.	6	---	---	---	PCK (EN) PCL (EN) Pfr-2 G.s.l.	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1549.	<i>Saperda scalaris</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (2 exx.)	b.d. 1981-1985 1979, 1984 2008, 2011	14 3, 13 3	ŚPN			
1550.	<i>Semanotus undatus</i> (L.)	RUTKIEWICZ 2007 ND (6 exx.)	2006 2009, 2020	3 3, 8				
1551.	<i>Spondylis buprestoides</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (13 exx.)	b.d. 1979 2006 2006 2008-2020	14 3 3 1, 3, 7, 8	ŚPN			
1552.	<i>Stenocorus meridianus</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1962		ŚPN	6-a		
1553.	<i>Stenostola dubia</i> (LAICH.)	ND (2 exx.)	2008, 2009	3, 6	ŚPN			
1554.	<i>Stenurella bifasciata</i> (MÜLL.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (11 exx.)	b.d. b.d. 2008, 2009		ŚPN ŚPN		G	
1555.	<i>Stenurella melanura</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 ND (69 exx.)	b.d. b.d. 2008-2018	1, 7, 8, 9, 13	ŚPN ŚPN			
1556.	<i>Stenurella nigra</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989 ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990	b.d. 1982	3	ŚPN			
1557.	<i>Stictoleptura maculicornis</i> (DEGEER)	ND (140 exx.)	2008-2017	1, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
1558.	<i>Stictoleptura rubra</i> (L.) [= <i>Corymbia rubra</i>] [= <i>Leptura rubra</i>]	PONGRĄCZ 1923	1916-1918		Ł.G			
		ŚLIWIŃSKI, NOWAKOWSKI 1990 GADEK 1995	b.d. b.d.	6, 13, 14				
		BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 (GADEK 1993) (((GUTOWSKI 1988))) ND (291 exx. + obs.)	2006 2006 2009 b.d. --- 2008-2018	3, 13 3, 10, 13 6 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	ŚPN	ŚPN ŚPN		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Chrysomelidae (w tym Bruchinae)								
1568.	<i>Agelastica alni</i> (L.)	SZUIECKI 1966 BARTKOWSKA 1989 ND (8 exx.)	1956 1981-1985 2009, 2018	3, 8, 13 1, 3, 2, 8, 15	ŚPN			
(6).	<i>Altica brevicollis</i> FOUDR.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3			G	
1569.	<i>Altica helianthemii</i> (ALLARD) [= <i>Altica pusilla</i> Duft.]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1570.	<i>Altica oleracea</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13				
1571.	<i>Altica palustris</i> (WEISE)	BURAKOWSKI et al. 1991	b.d.	3				
1572.	<i>Aphthona czwalinai</i> WEISE	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16			G	
1573.	<i>Aphthona euphorbiae</i> (SCHR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13				
1574.	<i>Aphthona herbignada</i> (CURT.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16				
(7).	<i>Aphthona lacertosa</i> (ROSENH.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.				G G	
1575.	<i>Aphthona lutescens</i> (GYLL)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
1576.	<i>Aphthona nonstriata</i> (GOEZE)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1577.	<i>Aphthona pallida</i> (BACH)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1578.	<i>Aphthona venustula</i> (KUTSCH.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 16				
1579.	<i>Apteropeda globosa</i> (ILL.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1580.	<i>Batophila rubi</i> (PAYK.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991 BYK 2007	1981-1985 b.d. 2006	3, 8, 13 3			G	
1581.	<i>Bruchus atomarius</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1989	b.d.	13				
1582.	<i>Bruchidius marginalis</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1989	b.d.			13-a		
1583.	<i>Cassida azurea</i> FABR.	MOKRZYCKI 2007	2006	3				
1584.	<i>Cassida denticollis</i> SUFFR.	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.	3			G G	
1585.	<i>Cassida flaveola</i> THUNB.	BARTKOWSKA 1989 ND (5 exx.)	1981-1985 2009, 2016	3 1, 3, 9, 14				
-----	<i>Cassida hemisphaerica</i> HERBST	BURAKOWSKI et al. 1991	b.d.				G[?]	u ²³
(8).	<i>Cassida margaritacea</i> SCHALL.	BURAKOWSKI et al. 1991	b.d.				G	
1586.	<i>Cassida nebulosa</i> L.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 16				
1587.	<i>Cassida nobilis</i> L.	ND (1 ex.)	2009	13				
1588.	<i>Cassida prasina</i> ILL.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1589.	<i>Cassida rubiginosa</i> MÜLL.	BARTKOWSKA 1989 ND (3 exx.)	1981-1985 2017	3, 13, 16 2, 9, 14			G	
1590.	<i>Cassida sanquinolenta</i> MÜLL.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
1591.	<i>Cassida vibex</i> L.	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991 ND (1 ex.)	1981-1985 b.d. 2017	3 13 2				
1592.	<i>Cassida viridis</i> L.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16				
1593.	<i>Cassida vittata</i> VILL.	ND (1 ex.)	2017	2				
1594.	<i>Chaetocnema aridula</i> (GYLL.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16			G	
1595.	<i>Chaetocnema concinna</i> (MARSH.)	BARTKOWSKA 1989 BYK 2007	1981-1985 2006	3 3, 8, 13			G	u ²⁴
1596.	<i>Chaetocnema hortensis</i> (GEOFFR.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991 ND (1 ex.)	1981-1985 b.d. 2016	3, 8, 13 14			G[?]	
1597.	<i>Chaetocnema mannerheimii</i> (GYLL.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
1598.	<i>Chaetocnema picipes</i> STEPH. [= <i>Chaetocnema heikeringeri</i> LIEB.]	BURAKOWSKI et al. 1991	b.d.	3			G[?]	u ²⁴
1599.	<i>Chaetocnema sahlbergii</i> (GYLL.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
1600.	<i>Chaetocnema tibialis</i> (LL.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16				
1601.	<i>Chrysolina coeruleans</i> (SCRIBA)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1602.	<i>Chrysolina fastuosa</i> (SCOP.) [= <i>Diochrysa fastuosa</i>]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16			G	
1603.	<i>Chrysolina herbacea</i> (DUFT.) [= <i>Chrysolina menthasiri</i> SUFFR.]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
(9).	<i>Chrysolina hyperici</i> (FORST.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985				G	
1604.	<i>Chrysolina marcasitica</i> (GERM.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1605.	<i>Chrysolina oricalcia</i> (MÜLL.)	BARTKOWSKA 1989 SZUJECKI 1958	1981-1985 1952-1956	13 3, 8	ŚPN			
1606.	<i>Chrysolina polita</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990 ND (1 ex.)	1981-1985 b.d. 2017	3, 8 2		13-a		
1607.	<i>Chrysolina staphylea</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16				
1608.	<i>Chrysolina sturmi</i> (WESTH.) [= <i>Chrysolina diversipes</i> BEDEL]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1609.	<i>Chrysolina varians</i> (SCHALL.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3, 8, 13 13		13-a	G	
1610.	<i>Chrysomela populi</i> L.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13				
1611.	<i>Chrysomela saliceti</i> (WEISE)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1612.	<i>Chrysomela tremula</i> FABR. [= <i>Melasma tremulae</i> F.]	SZUJECKI 1966 BARTKOWSKA 1989	1951-1964 1981-1985	3	ŚPN			
1613.	<i>Chrysomela viginipunctata</i> (SCOP.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1614.	<i>Clytra laeviuscula</i> RATZ.	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3 16[?]				u ²⁵
1615.	<i>Clytra quadripunctata</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990 ND (1 ex.)	1981-1985 b.d. 2009	8 13 13				
1616.	<i>Coptocephala unifasciata</i> (SCOP.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16			G	
1617.	<i>Crepidodera aurata</i> (MARSH.) [= <i>Chalcoides aurata</i>]	SZUJECKI 1966 BARTKOWSKA 1989 ND (16 exx.)	1951-1964 1981-1985 2015		ŚPN			
1618.	<i>Crepidodera aurea</i> (GEOFFR.) [= <i>Chalcoides aurea</i>]	SZUJECKI 1966 BURAKOWSKI et al. 1991 ND (6 exx.)	1951-1964 b.d. 2009-2017	3 1, 11, 13	ŚPN		G	
1619.	<i>Crepidodera fulvicornis</i> (FABR.) [= <i>Chalcoides fulvicornis</i>]	SZUJECKI 1966 BARTKOWSKA 1989	1951-1964 1981-1985	3, 8, 13	ŚPN			
1620.	<i>Crepidodera lamina</i> (BEDEL)	BARTKOWSKA 1989 ND (3 exx.)	1981-1985 2012	3 1				
1621.	<i>Crepidodera nitidula</i> (L.) [= <i>Chalcoides nitidula</i>]	SZUJECKI 1966 BARTKOWSKA 1989	1951-1964 1981-1985	3	ŚPN			
1622.	<i>Crepidodera pluttus</i> (L.) ^{ATR.}	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
(10).	<i>Crioceris duodecimpunctata</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1990	b.d.				G	
1623.	<i>Cryptocephalus aureolus</i> (SUFFR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3			G	
1624.	<i>Cryptocephalus biguttatus</i> (SCOP.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1625.	<i>Cryptocephalus bilineatus</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1626.	<i>Cryptocephalus bipunctatus</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3, 16			G	
(11).	<i>Cryptocephalus chrysopus</i> GMEL.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985				G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1627.	<i>Cryptocephalus decemmaculatus</i> (L.)	SZUJECKI 1958 SZUJECKI 1966	1952-1956 1951-1964		ŚPN ŚPN			
1628.	<i>Cryptocephalus flavipes</i> FABR.	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3, 16			G	
1629.	<i>Cryptocephalus fihvus</i> (GÖEZE)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 16				
1630.	<i>Cryptocephalus hypochoeridis</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3 13				
1631.	<i>Cryptocephalus janthinus</i> GERM.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1632.	<i>Cryptocephalus labiatus</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
1633.	<i>Cryptocephalus moraei</i> (L.)	SZUJECKI 1958 BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1952-1956 1981-1985 b.d.		ŚPN			
1634.	<i>Cryptocephalus nitidulus</i> FABR.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1635.	<i>Cryptocephalus ocellatus</i> DRAP.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
1636.	<i>Cryptocephalus octopunctatus</i> (SCOP.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3 13				
1637.	<i>Cryptocephalus parvulus</i> MÜLL.	SZUJECKI 1966 BARTKOWSKA 1989	1951-1964 1981-1985	3	ŚPN			
1638.	<i>Cryptocephalus populi</i> SUFFR.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16				
1639.	<i>Cryptocephalus pusillus</i> FABR.	SZUJECKI 1966 BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990 ND (1 ex.)	1951-1964 1981-1985 b.d. 2015		ŚPN			
1640.	<i>Cryptocephalus sericeus</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1641.	<i>Cryptocephalus sepxunctatus</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1642.	<i>Cryptocephalus violaceus</i> LAICH.	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	16			G	
1643.	<i>Cryptocephalus vittatus</i> FABR.	SZUJECKI 1958 BURAKOWSKI et al. 1990	1952-1956 b.d.					
(12).	<i>Cryptocephalus pygmaeus vittula</i> SUFFR.	BURAKOWSKI et al. 1990	b.d.				G	
(13).	<i>Dibolia cryptocephala</i> (KOCH)	BOROWIEC 1986	1984				G	
1644.	<i>Dibolia depressiuscula</i> LETZN.	BURAKOWSKI et al. 1991.	b.d.			13-a		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1645.	<i>Dibolia occultans</i> (KOCH.)	MICHALSKA 1988 BARTKOWSKA 1989	1980 1981-1985	13		13-a		
(14).	<i>Dibolia rugulosa</i> REDT.	BOROWIEC 1986	1984				G	
(15).	<i>Dibolia schillingi</i> (LETZ.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.				G	
1646.	<i>Donacia semicuprea</i> PANZ.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1647.	<i>Donacia simplex</i> FABR.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1648.	<i>Epirixy atropae</i> FOUDR.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1649.	<i>Epirixy pubescens</i> (KOCH)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1650.	<i>Galeruca tanacetii</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 ND (3 exx.)	1981-1985 2012-2020	3, 8, 13, 16 3, 16			G	
1651.	<i>Galerucella calmarientis</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1652.	<i>Galerucella griseocens</i> (JOANN.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1653.	<i>Galerucella lineola</i> (FABR.)	BARTKOWSKA 1989 ND (4 exx.)	1981-1985 2009	3, 8 1, 2				
1654.	<i>Galerucella pusilla</i> (DUFT.)	BARTKOWSKA 1989 ND (1 ex.)	1981-1985 2009	3 13				
1655.	<i>Galerucella tenella</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 ND (1 ex.)	1981-1985 2017	3 2				
1656.	<i>Gastrophysa polygoni</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2006	16 10			G	
1657.	<i>Gastrophysa viridula</i> (DEGEER)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13				
1658.	<i>Gonioctena intermedia</i> (HELL.)	BOROWIEC 1986 BARTKOWSKA 1989	1984 1981-1985	13 13				R-klim
1659.	<i>Gonioctena interposita</i> (FRANZ et PALM.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	8, 13				
1660.	<i>Gonioctena pallida</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13				
1661.	<i>Gonioctena quinquepunctata</i> (FABR.)	BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (9 exx.)	1981-1985 2006 2006 2009	3, 8, 13 10 10 6, 9, 15			G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1662.	<i>Gonioctena viminalis</i> (L.) [= <i>Phytodecta viminalis</i>]	SZUIJECKI 1958 BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990 MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	1952-1956 1981-1985 b.d. 2006 2017	3, 8 3-a 10 2	ŚPN			
1663.	<i>Hemacophaga mercurialis</i> (F.ABR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1664.	<i>Hispa atra</i> L. [= <i>Hispella atra</i>]	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.	3		13-a		
(16).	<i>Labidostomis humeralis</i> (SCHNEID.)	BOROWIEC 1986 WARCHALOWSKI 1986 BARTKOWSKA 1989	1983 1983 1981-1985				G G G	
1665.	<i>Labidostomis longimana</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16				
1666.	<i>Leptinotarsa decemlineata</i> (SAY)	BARTKOWSKA 1989 BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007	1981-1985 2006 2006	3, 8, 13, 16 13 3, 10, 14				
1667.	<i>Litocoris lili</i> (SCOP.)	BYK 2007 ND (2 exx.)	2006 2020	3 3				
1668.	<i>Litocoris meridigera</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
1669.	<i>Lochmaea caprea</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991 ND (1 ex.)	1981-1985 b.d. 2017	3, 8, 13, 16 3, 3v4 2			G	
1670.	<i>Lochmaea crataegi</i> (FORST.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1671.	<i>Lochmaea suturalis</i> (THOM.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1672.	<i>Longitarsus anchusae</i> (PAYK.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1673.	<i>Longitarsus ballotae</i> (MARSCH.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.	16			G	
1674.	<i>Longitarsus curtus</i> (ALL.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1675.	<i>Longitarsus exsoletus</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BYK 2007	1981-1985 2006	14			G	
1676.	<i>Longitarsus gracilis</i> KUTSCH.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16				
1677.	<i>Longitarsus jacobaeae</i> (WATERH.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.	3			G[?]	u ²⁴

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1678.	<i>Longitarsus kutscherae</i> (RYE)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991 ND (1 ex.)	1981-1985 b.d. 2017	3, 8, 13 — 11	—	—	G[?]	u ²⁴
1679.	<i>Longitarsus luridus</i> (SCOP.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16	—	—	G	—
1680.	<i>Longitarsus lycopi</i> (FOUDR.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.	3	—	—	G	—
1681.	<i>Longitarsus melanocephalus</i> (DEGEER)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991 BYK 2007	1981-1985 b.d. 2006	3, 16 — 3	—	—	G G[?]	u ²⁴
1682.	<i>Longitarsus nasturtii</i> (FABR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 13, 16	—	—	G	—
1683.	<i>Longitarsus obliteratus</i> (ROSENH.)	BURAKOWSKI et al. 1991 BURAKOWSKI et al. 2000	b.d. [1981-1985]	16	—	—	G[?]	u ²⁴ u ²⁶
1684.	<i>Longitarsus parvulus</i> (PAYK.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16	—	—	G	—
1685.	<i>Longitarsus pellicidus</i> (FOUDR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3	—	—	—	—
1686.	<i>Longitarsus pratensis</i> (PANZ.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 13, 16	—	—	G	—
1687.	<i>Longitarsus pulmonariae</i> WEISE	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3	—	—	—	—
1688.	<i>Longitarsus rubiginosus</i> (FOUDR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3	—	—	—	—
-----	<i>Longitarsus salviae</i> GRUEV	BARTKOWSKA 1989	---	—	—	—	—	u ²⁷
1689.	<i>Longitarsus succineus</i> (FOUDR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16	—	—	G	—
1690.	<i>Longitarsus suturellus</i> (DUFT.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13	—	—	—	—
1691.	<i>Longitarsus symphyti</i> HEIK.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3	—	—	—	—
1692.	<i>Luperus flavipes</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.	3, 16 —	—	—	— G	—
1693.	<i>Luperus longicornis</i> (FABR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 13	—	—	—	—
1694.	<i>Luperus luperus</i> (SULZ.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 16	—	—	—	—
1695.	<i>Lythraia salicariae</i> (PAYK.)	BARTKOWSKA 1989 ND (1 ex.)	1981-1985 2017	3, 8 2	—	—	—	—
1696.	<i>Mantura rustica</i> (L.)	MICHALSKA 1988 BARTKOWSKA 1989	1980 1981-1985	6 3	—	13-a	—	—
1697.	<i>Minota obesa</i> (WALT)	BURAKOWSKI et al. 1991	b.d.	13	—	—	—	—
1698.	<i>Mniophila muscorum</i> (KOCH)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	2006 2006	3 13	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1699.	<i>Neocrepidodera femorata</i> (GYLL.) [= <i>Asioresitia femorata</i>]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1700.	<i>Neocrepidodera ferruginea</i> (SCOP.) [= <i>Asioresitia ferruginea</i>]	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1991	1981-1985 b.d.	3, 13, 16		13-a	G	
1701.	<i>Neocrepidodera transversa</i> (MARSH.) [= <i>Asioresitia transversa</i>]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 13				
1702.	<i>Oulema duftschmidti</i> (REDT.)	ND (1 ex.)	2017	14				
1703.	<i>Oulema gallaeciana</i> (HEYD.) [= <i>Lema gallaeciana</i>]	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990 ND (2 exx.)	1981-1985 b.d. 2016	3, 8, 13, 16 3 14			G G[?]	u ²⁴
1704.	<i>Oulema melanopus</i> (L.) [= <i>Lema melanopus</i>]	BARTKOWSKA 1989 ND (2 exx.)	1981-1985 2016	3, 8, 13, 16 14			G	
1705.	<i>Pachnephorus pilosus</i> (ROSSI)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1706.	<i>Pachybrachis hieroglyphicus</i> (LAICH.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16				
1707.	<i>Phaedon armoraciae</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3			G	
1708.	<i>Phaedon cochleariae</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1990 ND (1 ex.)	b.d. 2017	3 2				
1709.	<i>Phratora laticollis</i> (SUFFR.)	BARTKOWSKA 1989 ND (11 exx.)	1981-1985 2009-2017	3, 8 1, 9, 13				
1710.	<i>Phratora tibialis</i> (SUFFR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1711.	<i>Phratora vitellinae</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 MOKRZYCKI 2007 ND (3 exx.)	1981-1985 2006 2009	3, 8, 13, 16 3 1			G	
1712.	<i>Phratora vulgatissima</i> (L.)	ND (2 exx.)	2009	1, 2				
1713.	<i>Phyllobrotica quadrimaculata</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 RUTKIEWICZ 2007	1981-1985 2006	3 3				
1714.	<i>Phyllotreta armoraciae</i> (KOCCH.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1715.	<i>Phyllotreta atra</i> (FABR.)	BARTKOWSKA 1989 ND (1 ex.)	1981-1985 2009	3, 8, 13, 16 6			G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1716.	<i>Phyllotreta cruciferae</i> (GOEZE)	BARTKOWSKA 1989 ND (1 ex.)	1981-1985 2016	3 6			G	
1717.	<i>Phyllotreta ditatata</i> THOMS.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1718.	<i>Phyllotreta exclamatoris</i> (THUNB.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1719.	<i>Phyllotreta flexuosa</i> (ILL.)	ND (1 ex.) MICHALSKA 1988 BARTKOWSKA 1989	2009 1980 1981-1985	1 3, 8, 13, 16 3, 10		13-a	G	
1720.	<i>Phyllotreta nemorum</i> (L.)	BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (4 exx.)	2006 2006 2006 2009	3, 13 10 3, 6, 13, 15				
1721.	<i>Phyllotreta nigripes</i> (FABR.)	BUJAKOWSKI et al. 1991 BARTKOWSKA 1989	b.d. 1981-1985	3, 8, 13, 16			G[?] G	u ²⁴
1722.	<i>Phyllotreta striolata</i> (ILL.) [= <i>Phyllotreta vittata</i> FABR.]	BARTKOWSKA 1989 ND (2 exx.)	1981-1985 2009	3, 8, 13, 16 1, 6			G	
1723.	<i>Phyllotreta tetrastigma</i> (COM.)	BUJAKOWSKI et al. 1991	b.d.	3v4				
1724.	<i>Phyllotreta undulata</i> KUTSCH.	BARTKOWSKA 1989 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985 1981-1985	3, 8, 13, 16 10			G	
1725.	<i>Phyllotreta vittula</i> (REDT.)	BARTKOWSKA 1989 BYK 2007 ND (2 exx.)	1981-1985 2006 2016, 2018	3, 8, 13, 16 10 14			G	
1726.	<i>Plagiödera versicolora</i> (LAICH.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 16				
1727.	<i>Plagiosterna aenea</i> (L.) [= <i>Chrysomela aenea</i>] [= <i>Linacidea aenea</i>]	BARTKOWSKA 1989 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (7 exx.)	1981-1985 2006 2006 2009-2016	3, 8, 13 3 3 1, 8, 14, 15				
1728.	<i>Plateumaris braccata</i> (SCOP.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1729.	<i>Plateumaris consimilis</i> (SCHR.)	BUJAKOWSKI et al. 1990	b.d.	3v4, 13				
1730.	<i>Plateumaris discolor</i> (PANZ.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1731.	<i>Plateumaris sericea</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1732.	<i>Podagrica fuscicornis</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	16				
1733.	<i>Prasocuris glabra</i> (HERBST) [= <i>Hydrothassa glabra</i>]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1734.	<i>Prasocuris hannoveriana</i> (FABR.) [=Hydrothaassa hannoverana]	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1735.	<i>Prasocuris junci</i> (BRAHM)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3			G	
1736.	<i>Prasocuris marginella</i> (L.) [=Hydrothaassa marginella]	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3 3v4				
1737.	<i>Prasocuris phellandrii</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1738.	<i>Psylliodes affinis</i> (PAYK.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16			G	
1739.	<i>Psylliodes attenuata</i> (KÖCH.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3				
1740.	<i>Psylliodes chrysocephala</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 13				
1741.	<i>Psylliodes dulcamarae</i> (KÖCH.)	ND (1 ex.)	2015	14				
1742.	<i>Psylliodes napi</i> (FABR.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13				
1743.	<i>Pyrrhalta viburni</i> (PAYK.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8, 13, 16			G	
1744.	<i>Sclerophaedon carniolicus</i> (GERM.)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3, 8				
-----	<i>Semnylassa halensis</i> (L.)	BURAKOWSKI et al. 1991	b.d.	3, 8, 13			G[?]	u ²³
1745.	<i>Smaragdina affinis</i> (ILL.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3			G	
1746.	<i>Smaragdina salicina</i> (SCOP.) [=Gynandrophthalma cyanea F.]	SZUJECKI 1958 BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1952-1956 1981-1985 b.d.	3	ŚPN			
1747.	<i>Spermophagus serticeus</i> (GEOFFER.)	BOROWIEC 1983	b.d.	16				
1748.	<i>Sphaeroderma rubidum</i> (GRAËLLS)	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	13				
1749.	<i>Sphaeroderma testaceum</i> (FABR.)	MICHALSKA 1988 BARTKOWSKA 1989 GLAZEK 1939	1980 1981-1985 1922	3 6		13-b		
1750.	<i>Timarcha metallica</i> (LAICH.)	BARTKOWSKA 1989 (ĆMAK 1960) (WARCHALOWSKI 1973)	1981-1985 --- ---	8	ŚPN LG			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Orsodacnidae								
1751.	<i>Orsodacne cerasi</i> (L.)	BARTKOWSKA 1989 BURAKOWSKI et al. 1990	1981-1985 b.d.	3 13			G	
Megalopodidae								
1752.	<i>Zeugophora flavicollis</i> (MARSH.)	MICHALSKA 1988	1977	3, 6				
1753.	<i>Zeugophora scutellaris</i> SUFFR.	BARTKOWSKA 1989	1981-1985	3			G	
Nemonychidae								
1754.	<i>Cimberis attelaboides</i> (FABR.)	ND (1 ex.)	2015	3				
Anthribidae								
1755.	<i>Anthribus nebulosus</i> FORST.	ND (7 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 8, 13				
1756.	<i>Chongus sheppardi</i> KIRBY	ND (1 ex.)	2014	10				
1757.	<i>Dissolcacus niveostris</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2015	14				
1758.	<i>Platystomos albinus</i> (L.) [= <i>Anthribus albinus</i>]	OSTERLOFF 1882 BURAKOWSKI et al. 1992	b.d. b.d.	16		GŚ		
1759.	<i>Pseudeuparius sepicola</i> (FABR.)	ND (8 exx.)	2012-2020	3, 6, 14				
1760.	<i>Rhaphitropis marchica</i> (HERBST)	WANAT et al. 2016	2014	14				
1761.	<i>Tropideres albivestris</i> (HERBST)	ND (2 exx.)	2016	14				
Attelabidae								
1762.	<i>Apoderus coryli</i> (L.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961/1970 1956, 1981-85	13 3v4		3-c		
1763.	<i>Attelabus nitens</i> (SCOP.)	ND (1 ex.) ND (2 exx.)	2013 2012, 2016	1 8, 14				
Rhynchitidae								
1764.	<i>Byctiscus betulae</i> (L.)	KUŚKA 1989b	1956			3-c		
1765.	<i>Byctiscus populi</i> (L.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1766.	<i>Chonostropheus tristis</i> (FABR.)	ND (3 exx.) GOTWALD 1968	2013 1936	6				
1767.	<i>Deporaus betulae</i> (L.)	KUŚKA 1989b ND (2 exx.)	1981-1985 2016, 2017		ŚPN	11/12-a	G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1768.	<i>Involvulus caeruleus</i> (DEGEER) [= <i>Rhynchites caeruleus</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1769.	<i>Involvulus cupreus</i> (L.) [= <i>Rhynchites cupreus</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13	ŚPN ŚPN			
1770.	<i>Lasiorhynchites olivaceus</i> (GYLL.)	ND (2 exx.)	2016	3, 8				
1771.	<i>Neocoenorrhinus germanicus</i> (HERBST) [= <i>Coenorrhinus germanicus</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13			G	
(17).	<i>Neocoenorrhinus minutus</i> (HERBST) [= <i>Coenorrhinus aeneovirens</i> MRSH.]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
(18).	<i>Neocoenorrhinus paxillus</i> (GERM.) [= <i>Coenorrhinus paxillus</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1772.	<i>Rhynchites auratus</i> (SCOP.)	GOTWALD 1968 MAZUR M. 2001	1936 1956	16	ŚPN			u ²⁸
1773.	<i>Tennocerus coeruleus</i> (FABR.) [= <i>Coenorrhinus tomentosus</i> GYLL.] [= <i>Psephenorhynchites tomentosus</i>]	GOTWALD 1968 BURAKOWSKI et al. 1992	1936 b. d.	16	ŚPN			
1774.	<i>Tennocerus nanus</i> (PAYK.) [= <i>Coenorrhinus nanus</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
Apionidae								
1775.	<i>Aizobius sedi</i> (GERM.) [= <i>Aption sedi</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13		13-a	G	
1776.	<i>Apion cruentatum</i> WALT.	KUŚKA 1989b	1981-1985	13, 16		1-a, 6-a, 6-b, 6VII-a		
1777.	<i>Apion frumentarium</i> (L.) [= <i>Apion minutum</i> GERM.]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN	6-a	G	
1778.	<i>Apion haematodes</i> KIRBY [= <i>Aption frumentarium</i> a. <i>pseudocruentatum</i> WGN.]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1779.	<i>Apion rubens</i> WALT.	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	6		6-a 6-b		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1780.	<i>Aption rubiginosum</i> GRILL [= <i>Aption sanguineum</i> DE GEER]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 b.d. [1960-1985]	13 14, 16				
1781.	<i>Aspidaption radotulus</i> (MARSH.) [= <i>Aption radotulus</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	16	ŚPN		G	
1782.	<i>Betulaption simile</i> (KIRBY) [= <i>Aption simile</i>]	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
1783.	<i>Cataption pubescens</i> (KIRBY) [= <i>Aption pubescens</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979	1936 1961V1970		ŚPN			
1784.	<i>Cataption seniculus</i> (KIRBY) [= <i>Aption seniculus</i> KIRBY]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13	ŚPN	8y9-a	G	
1785.	<i>Cerataption carduorum</i> (KIRBY) [= <i>Aption carduorum</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13, 14	ŚPN		G	
1786.	<i>Cerataption onopordi</i> (KIRBY) [= <i>Aption onopordi</i>]	KARPIŃSKI 1967 GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1961-1965 1936 1981-1985	14 13	ŚPN		G	
1787.	<i>Cyanaption gyllenhalii</i> (KIRBY)	WANAT et al. 2016	2009	5				
1788.	<i>Cyanaption spencii</i> (KIRBY) [= <i>Aption spencii</i>]	KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2006	13 3, 13				
1789.	<i>Diplaption detritum</i> (MULS. et REY) [= <i>Aption detritum</i>]	SMIRECZYŃSKI 1956	1950	14				
1790.	<i>Diplaption stolidum</i> (GERM.) [= <i>Aption stolidum</i>]	WANAT et al. 2016	2009	5				
(19).	<i>Eutrichaption ervi</i> (KIRBY) [= <i>Aption ervi</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1791.	<i>Eutrichaption viciae</i> (PAYK.) [= <i>Aption viciae</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1936 1961V1970 1981-1985 2009	6, 13 13, 16 II	ŚPN	6-b, 6V11-a, 13V15-a	G	
1792.	<i>Eutrichaption vorax</i> (HERBST) [= <i>Aption vorax</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	6	ŚPN	6-a		G

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1793.	<i>Exapion corniculatum</i> (GERM.) [= <i>Apion corniculatum</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1794.	<i>Exapion difficile</i> (HERBST) [= <i>Apion difficile</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979	1936 1961V1970		ŚPN			
1795.	<i>Exapion elongatum</i> (DESBR.) [= <i>Apion elongatum</i>]	CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13 13			G	
1796.	<i>Exapion formaneki</i> (WAGN.) [= <i>Apion formaneki</i>]	KINELSKI, SZUJECKI 1959 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1952 1961V1970 1981-1985	3 13			G	
1797.	<i>Exapion fuscirostre</i> (FABR.) [= <i>Apion fuscirostre</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1798.	<i>Hemitrichapion pavidum</i> (GERM.) [= <i>Apion pavidum</i>]	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b	1936 1981-1985	16	ŚPN		G	
(20).	<i>Hemitrichapion reflexum</i> (GYLL.) [= <i>Apion reflexum</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985				G	
1799.	<i>Holotrichapion aethiops</i> (HERBST) [= <i>Apion aethiops</i>]	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN	6v11-a	G	
1800.	<i>Holotrichapion ononis</i> (KIRBY) [= <i>Apion ononis</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985	14			G	
1801.	<i>Holotrichapion pisi</i> (FABR.) [= <i>Apion pisi</i>]	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b	1936 1981-1985	13, 16	ŚPN	13v15-a	G	
1802.	<i>Holotrichapion pullum</i> (GYLL.) [= <i>Apion aestimatum</i> Fst.]	KUŠKA 1989b	1981-1985	16			G	
1803.	<i>Ischnopterapion loti</i> (KIRBY) [= <i>Apion loti</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	6 16	ŚPN	6-a 6-b, 13-a	G	
1804.	<i>Ischnopterapion modestum</i> (GERM.) [= <i>Apion sicardi</i> DESBR.]	KUŠKA 1989b	1981-1985			3-b	G	
1805.	<i>Ischnopterapion virens</i> (HERBST) [= <i>Apion virens</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	6, 13 13, 16	ŚPN	6-a 3-b, 6-a, 8v9-a	G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1806.	<i>Kalcapion pallipes</i> (KIRBY) [= <i>Apion pallipes</i>]	KUŚKA 1989b BURAKOWSKI et al. 1992	1981-1985 b.d.	13	ŁG		G	
1807.	<i>Melanapion minimum</i> (HERBST) [= <i>Apion minimum</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b BYK 2007	1961V1970 1981-1985 2006	13 3 14		6-a 6-a		
(21).	<i>Mesotrichapion punctirostre</i> (GYLL.) [= <i>Apion punctirostre</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1808.	<i>Omphalation dispar</i> (GERM.) [= <i>Apion dispar</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13, 14	ŚPN			
1809.	<i>Omphalation hookerorum</i> (KIRBY) [= <i>Apion hookeri</i> KIRBY]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13, 14	ŚPN		G	
1810.	<i>Omphalation laevigatum</i> (PAYK.) [= <i>Apion laevigatum</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1936 1981-1985 2006	14	ŚPN		G	
1811.	<i>Oxystoma cerdo</i> (GERST.) [= <i>Apion cerdo</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	6 13	ŚPN	6-a 13V15-a		
1812.	<i>Oxystoma craccaae</i> (L.) [= <i>Apion craccaae</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1936 1961V1970 1981-1985 2009	13 13, 14 15	ŚPN		G	
1813.	<i>Oxystoma dimidiatum</i> DESBR. [= <i>Apion pseudocerdo</i> DIECKM.]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13			G	
1814.	<i>Oxystoma pomonae</i> (FABR.) [= <i>Apion pomonae</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	6 13, 14	ŚPN	6-a		
1815.	<i>Oxystoma subulatum</i> (KIRBY)	WANAT et al. 2016 GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979	2007 1936 1961V1970	3 13	ŚPN			
1816.	<i>Perapion curtirostre</i> (GERM.) [= <i>Apion curtirostre</i>]	KUŚKA 1989b BYK 2007	1981-1985 2006	13, 16 13		6-a, 6V11-a, 13-a	G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1817.	<i>Peraption marchicum</i> (HERBST) [= <i>Aption marchicum</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1936 1961V/1970 1981-1985	13, 14	ŠPN	6-a 6-b, 6V11-a, 13V15-a, 15a		
1818.	<i>Peraption violaceum</i> (KIRBY) [= <i>Aption violaceum</i> a. <i>virescens</i>]	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989	1936 1981-1985	13, 16	ŠPN	13-a, 13V15-a		
1819.	<i>Protaption apricans</i> (HERBST) [= <i>Aption apricans</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b BYK 2007	1936 1961V/1970 1981-1985 2006	6 13, 14, 16 3	ŠPN	6-a 6V11-a	G	
1820.	<i>Protaption assimile</i> (KIRBY) [= <i>Aption assimile</i>]	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b	1936 1981-1985	13, 16	ŠPN	8V9-a, 13V15-a	G	
1821.	<i>Protaption filirostre</i> (KIRBY) [= <i>Aption filirostre</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985	16			G	
1822.	<i>Protaption fulvipes</i> (GEOFFR.) [= <i>Aption flavipes</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b BYK 2007	1936 1961V/1970 1981-1985 2006	13 13, 14, 16 3	ŠPN	6-a 3-b, 6-b, 6V11-a	G	
1823.	<i>Protaption nigritarse</i> (KIRBY) [= <i>Aption nigritarse</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985	13				
1824.	<i>Protaption ruficus</i> (GERM.) [= <i>Aption ruficus</i>] [= <i>Aption acutivum</i> v. <i>ruficus</i> GERM.]	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b	1936 1981-1985		ŠPN		G	
1825.	<i>Protaption trifolii</i> (L.) [= <i>Aption acutivum</i> GERM.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979	1936 1961V/1970	13	ŠPN			
1826.	<i>Protaption varipes</i> (GERM.) [= <i>Aption varipes</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1936 1961V/1970 1957	6, 13 14	ŠPN	6-a		
1827.	<i>Protoperaption atratulum</i> (GERM.)	WANAT et al. 2016	2009			3-a		
1828.	<i>Pseudoperaption brevirostre</i> (HERBST) [= <i>Aption brevirostre</i>]	OSTERLOFF 1882 GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	b.d. 1936 1961V/1970 1981-1985	6	ŠPN	GK 6-a		G

1	2	3	4	5	6	7	8	9
(22).	<i>Pseudopteron astragali</i> (PAYK.) [= <i>Apion astragali</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1829.	<i>Pseudostenapion sinuum</i> (GERM.) [= <i>Apion sinuum</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN		G	
1830.	<i>Squamapion atomarium</i> (KIRBY) [= <i>Apion atomarium</i>]	KARPIŃSKI 1967 KUŚKA 1989b	1961-1965 1981-1985	14		6v11-a	G	
1831.	<i>Squamapion cineraceum</i> (WENCK.) [= <i>Apion millum</i> Bach]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985		ŚPN		G	
(23).	<i>Squamapion elongatum</i> (GERM.) [= <i>Apion elongatum</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1832.	<i>Squamapion flavinatum</i> (GYL.) [= <i>Apion flavinatum</i>]	KUŚKA 1989b MAZUR M. 2001	1981-1985 1966-1967	16 16			G	u ²⁸
(24).	<i>Squamapion oblivium</i> (SCHILSKY) [= <i>Apion oblivium</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1833.	<i>Squamapion serpyllicola</i> (WENCK.) [= <i>Apion hoffmanni</i> WAGN.]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1981-1985		ŚPN		G	
1834.	<i>Squamapion vicinum</i> (KIRBY) [= <i>Apion vicinum</i>] [= <i>Apion vicinum</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1936 1961v1970 1981-1985 2006	6 3 3	ŚPN	6-a	G	
1835.	<i>Stenopteron melliloti</i> (KIRBY) [= <i>Apion melliloti</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985			13v15-a		
1836.	<i>Stenopteron tenue</i> (KIRBY) [= <i>Apion tenue</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961v1970 1981-1985	13 13, 16			G	
1837.	<i>Synapion ebeninum</i> (KIRBY) [= <i>Apion ebeninum</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13		3-b, 6-a	G	
1838.	<i>Taeniapion urticarium</i> (HERBST) [= <i>Apion urticarium</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13, 16	ŚPN		G	
(25).	<i>Taphrotopium sulcifrons</i> (HERBST) [= <i>Apion sulcifrons</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dryophthoridae								
1839.	<i>Dryophthorus corticalis</i> (PAYK.)	SZUJECKI 1958 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (40 exx.) CMOLUCH 1979	1952-1956 2006 2006 2009-2017 1961	14 10 1, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 15 13	ŚPN			
1840.	<i>Sitophilus granarius</i> (L.)	CMOLUCH 1979	1961	13				
Nanophytidae								
1841.	<i>Nanophyes brevis</i> BOH.	WANAT, SZYPULA 2008 GOTWALD 1968	2007 1936	3	ŚPN	3-c	G	
1842.	<i>Nanophyes globulus</i> (GERM.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961v/1970 1981-1985	13		6-a		
1843.	<i>Nanophyes marmoratus</i> (GOEZE)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961v/1970 1981-1985	6, 13		8v9-a		
Eriirhinidae								
1844.	<i>Grypus equiseti</i> (FABR.)	KUŚKA 1989b GOTWALD 1968	1981-1985 1936	3	ŚPN	15-a	G	
1845.	<i>Notaris acridulus</i> (L.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	13		5-a, 6-a, 6v11-a	G	
1846.	<i>Notaris aterrima</i> (HAMPE)	KUŚKA 1989b	1981-1985	13				
1847.	<i>Notaris maerkeli</i> (BOH.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1848.	<i>Tanysphyrus lemnae</i> (PAYK.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	13			G	
Curculionidae (w tym Scolytinae)								
1849.	<i>Acalles camelus</i> (FABR.)	KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007 ND (1 ex.)	1981-1985 2006 2012	13 10, 13 6			G	
1850.	<i>Acalles echinatus</i> (GERM.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	16				
1851.	<i>Acalyptus carpini</i> (FABR.)	WANAT et al. 2016	2009	3		2-a		
1852.	<i>Acalyptus sericeus</i> (GYLL.)	KUŚKA 1989b	1981-1985			6-a		
1853.	<i>Accalocrates colonnellii</i> BAHR	BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 MAZUR M.A. et al. 2015 ND (1 ex.)	2006 2006 2013 2012	14 14 14 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1854.	<i>Adexius scrobipennis</i> GYLL.	WANAT et al. 2016	2009, 2016	3v4, 13				
1855.	<i>Amaltes scortillum</i> (HERBST) [= <i>Amaltes haemorrhous</i> HERBST]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13				
1856.	<i>Anisandrus dispar</i> (FABR.) [= <i>Xyleborus dispar</i>]	CAPECKI 1969 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 BOROWSKI 2007b ND (114 exx.)	1963-1966 1981-1985 2006 2012-2018	6 3, 8, 10, 14 10, 13, 14 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14				
1857.	<i>Anoplus plantaris</i> (NAEZ.)	KUŚKA 1989b	1981-1985			6-a		
1858.	<i>Anoplus roboris</i> SUFFR.	KUŚKA 1989b	1981-1985			8v9-a		
1859.	<i>Anthonomus conspersus</i> DESBR.	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989	1936 1981-1985	13	ŚPN			
1860.	<i>Anthonomus humeralis</i> (PANZ.)	WANAT et al. 2016	2009	3				
1861.	<i>Anthonomus pedicularius</i> (L.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1862.	<i>Anthonomus phyllocola</i> (HERBST) [= <i>Anthonomus varians</i> PAYK.]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b BYK 2007 ND (6 exx.)	1961v1970 1981-1985 2006 2008-2016	13 3 1, 3, 4		3-a		
1863.	<i>Anthonomus pomorum</i> (L.)	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN	6v11-a		
1864.	<i>Anthonomus piri</i> KOLLAR [= <i>Anthonomus pyri</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1865.	<i>Anthonomus rectirostris</i> (L.) [= <i>Furcicus rectirostris</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (28 exx.)	1961v1970 1981-1985 2009-2016	13 13, 16 7, 14, 15				
1866.	<i>Anthonomus rubi</i> (HERBST)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1936 1961v1970 1981-1985 2013	13 13, 16 15	ŚPN	6-a, 6-b, 6v11-a		
1867.	<i>Anthonomus rufus</i> GYLL.	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1868.	<i>Anthonomus ulmi</i> (DEGEER)	WANAT et al. 2016	2008	1				
1869.	<i>Archarius crux</i> (FABR.) [= <i>Curculio crux</i> L.]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN			
1870.	<i>Archarius pyrrhoceras</i> (MARSH.) [= <i>Curculio pyrrhoceras</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961v1970 1981-1985	13 13			G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1871.	<i>Archarius salicivorus</i> (PAYK.) [= <i>Curculio salicivorus</i>] [= <i>Curculio salicivorus</i> a. <i>pedemontianus</i> FUCHS]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b ND (1 ex.)	1936 1961V1970 1981-1985 2015	6 3	ŠPN	6-a 13-a	G	
1872.	<i>Aulacobaris coerulea</i> (SCOP.) [= <i>Baris coerulea</i>]	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
1873.	<i>Auleutes epilobii</i> (PAYK.)	GOTWALD 1968	1936		ŠPN			
1874.	<i>Bagous alismatis</i> (MARSH.) [= <i>Hydronomus alismatis</i>]	MICHALSKA 1988	1976	3				
1875.	<i>Bagous tempestivus</i> (HERBST)	WANAT et al. 2016	2009	5				
1876.	<i>Barynotus obscurus</i> (FABR.)	KUŠKA 1989b	1981-1985	13				
1877.	<i>Barypeithes pellucidus</i> (BOH.)	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
1878.	<i>Barypeithes trichopterus</i> (GAUT.)	KUŠKA 1989b	1984	13				
1879.	<i>Brachionyx pineti</i> (PAYK.)	CMOLUCH 1979 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (3 exx.)	1961V1970 2006 2006 2013	13 3, 10 3 1, 7				
1880.	<i>Brachyderes incanus</i> (L.)	KUŠKA 1989b	1981-1985	14		6-a		
1881.	<i>Brachypera zoilus</i> (SCOP.) [= <i>Donus zoilus</i>] [= <i>Hypera zoila</i>] [= <i>Phytonomus punctatus</i> F.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007	1936 1961V1970 1981-1985 2006 2006	6, 13 13 13 10	ŠPN			
1882.	<i>Brachysomus echinatus</i> (BONSD.) [= <i>Omius hirsutus</i> F.]	OSTERLOFF 1882 GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 ND (6 exx.)	1877 1936 1981-1985 2006 2006 2015, 2017	13 13, 14, 16 13, 14 10, 13, 14 3, 14	ŠPN		G	
1883.	<i>Brachysomus seigeri</i> (GYLL.)	KUŠKA 1989b	1981-1985	16				
1884.	<i>Brachybatus kellneri</i> BACH.	KUŠKA 1989b	1981-1985	16				
(26).	<i>Centricnemus leucogrammus</i> (GERM.) [= <i>Peritelus leucogrammus</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985				G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1885.	<i>Ceutorhynchus alliariae</i> BRIS.	KUŚKA 1989b	1981-1985	13, 14				
1886.	<i>Ceutorhynchus assimilis</i> (PAYK.) [= <i>Ceutorhynchus pleurostigma</i> MARSH.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V/1970 1981-1985	13 3v4, 11, 13, 14, 16	ŚPN	6v11-a	G	
1887.	<i>Ceutorhynchus atomus</i> BOH.	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN			
1888.	<i>Ceutorhynchus chalybaeus</i> GERM.	CMOLUCH 1979	1961V/1970	13				
1889.	<i>Ceutorhynchus cochleariae</i> (GYLL.)	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985		ŚPN	8v9-a		
1890.	<i>Ceutorhynchus constrictus</i> (MARSH.)	WANAT et al. 2016	2009	5				
1891.	<i>Ceutorhynchus contractus</i> (MARSH.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V/1970 1981-1985	13 3, 13, 16	ŚPN			
1892.	<i>Ceutorhynchus erysimi</i> (FABR.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1936 1961V/1970 1981-1985 2016	13 13, 16 14	ŚPN			
1893.	<i>Ceutorhynchus gallorhenanus</i> SOL.	KUŚKA 1989b	1981-1985	13, 14			G	
1894.	<i>Ceutorhynchus griseus</i> BRIS.	KUŚKA 1989b	1981-1985	13				
1895.	<i>Ceutorhynchus hirtulus</i> GERM.	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1896.	<i>Ceutorhynchus pallidactylus</i> (MARSH.) [= <i>Ceutorhynchus quadridens</i> PANZ.]	KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2006	13, 14, 16 10			G	
1897.	<i>Ceutorhynchus perricax</i> WEISE	KUŚKA 1989b	1981-1985	11, 13				
1898.	<i>Ceutorhynchus pulvinatus</i> GYLL.	KUŚKA 1989b	1919	13				
(27).	<i>Ceutorhynchus pyrrhorhynchus</i> (MARSH.)	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1899.	<i>Ceutorhynchus sulcicollis</i> (PAYK.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V/1970 1981-1985	13 16	ŚPN			
1900.	<i>Ceutorhynchus syrtes</i> (GERM.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V/1970 1981-1985	13			G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1901.	<i>Ceutorhynchus nyphae</i> (HERBST) [= <i>Ceutorhynchus floralis</i> PAVK.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989 MICHĄLSKI, RATAJCZAK 1989 MOKRZYCKI 2007	1936 1961V/1970 1981-1985 1981-1985 2006	13 11, 13, 14, 16 6 3	ŚPN			
1902.	<i>Charagmus gressorius</i> (FABR.)	ND (2 exx.)	2009	13				
1903.	<i>Charagmus griseus</i> (FABR.) [= <i>Sitona griseus</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 b.d. [lata 60.]	14	ŚPN			
1904.	<i>Chlorophanus viridis</i> (L.) [<i>Chlorophanus viridis</i> a. <i>salicicola</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V/1970 1981-1985	13 13	ŚPN		G	
1905.	<i>Cionus clairvillet</i> BOH.	WANAT et al. 2016	2007, 2009	16			G	
1906.	<i>Cionus horutulanus</i> (GEOFFR.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1907.	<i>Cionus scrophulariae</i> (L.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V/1970 1981-1985	13 13	ŚPN			
1908.	<i>Cionus tuberculatus</i> (SCOP.)	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN		G	
1909.	<i>Cleonis pigra</i> (SCOP.)	BYK 2007	2006	3				
1910.	<i>Coeliasites lamii</i> (FABR.)	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN			
1911.	<i>Coeliodes rana</i> (FABR.) [= <i>Coeliodes dryados</i> GMEI.]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1961V/1970 1981-1985 2017	13 1 6			G	
1912.	<i>Coeliodes ruber</i> (MARSH.)	ND (1 ex.)	2017	6				
1913.	<i>Coeliodes transversealbifasciatus</i> (GOEZE) [= <i>Coeliodes cinctus</i> GEOFFR.]	KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1981-1985 2017	6			G	
(28).	<i>Coeliodes trifasciatus</i> BACH	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1914.	<i>Cossonus cylindricus</i> SAHLB.	WANAT et al. 2016	2008			5-a		
1915.	<i>Cossonus linearis</i> (FABR.)	BYK 2007 ND (1 ex.)	2006 2009	13 6				
1916.	<i>Cossonus paralletipedeus</i> HERBST	GOTWALD 1968 ND (1 ex.)	1936 2016	8	ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1917.	<i>Cryphalus asperatus</i> (GYLL.) [= <i>Cryphalus abietis</i> RATZ.]	NUNBERG 1930 KARPIŃSKI 1963 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (918 exx.)	1928 1958-1961 1981-1985 2009 2015	3VI13VI14 3, 6, 9, 13, 14, 15 6 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 14		GŚ		
1918.	<i>Cryphalus intermedius</i> FERR.	NUNBERG 1930 KARPIŃSKI 1963 KIELCZEWSKI, WISNIEWSKI 1983 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (5 exx.)	1928 1958-1961 1973-1975 1981-1985 2015	3VI13VI14 9VI10, 13 3, 14 14				
1919.	<i>Cryphalus piceae</i> (RATZ.)	JACENTKOWSKIJ A.V. 1912 SZUJECKI 1955 KARPIŃSKI 1963 GADEK 1976 HURUK, KUŚKA 1983 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 WÓJDAN 2007 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 PODLASKI, BORKOWSKI 2009b (GADEK 1993) ND (398 exx.)	1909 1954 1958-1961 1969, 1972 1981-1982 1981-1985 1966-1990 1992-1994 1994-1997 2006 2006 b.d. b.d. 2009-2018	3 3VI13VI14 6 SPN 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15 3, 6, 13 8VI13 13 10 13 13 SPN 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 3VI13VI14 3, 10, 13 1, 3, 6, 8, 13, 14 6, 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14	BL			
1920.	<i>Crypturgus cinereus</i> (HERBST)	KARPIŃSKI 1963 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (72 exx.)	1958-1961 1981-1985 2014-2018	3VI13VI14 3, 10, 13 1, 3, 6, 8, 13, 14				
1921.	<i>Crypturgus hispidulus</i> THOMS.	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (187 exx.)	1981-1985 2009-2017	6, 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14				
1922.	<i>Crypturgus pusillus</i> (GYLL.)	JACENTKOWSKIJ A.V. 1912 KARPIŃSKI 1963 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (1 exx.)	1909 1958-1961 1981-1985 2018	3VI13VI14 3, 15 3	BL			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1923.	<i>Crypturgus subcristrosus</i> EGG.	MOKRZYCKI et al. 2011	1992	10V12V13V14V15				
1924.	<i>Curculio glandium</i> MARSH.	RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	2006 2015	3, 14 14				
1925.	<i>Curculio peltus</i> (BOH.)	WANAT et al. 2016 ND (1 ex.)	2007 2009	2V3 3				
1926.	<i>Curculio villosus</i> FABR.	MOKRZYCKI 2007	2006	14				
(29).	<i>Cycloderes pilosulus</i> (HERBST) [= <i>Cycloderes pilosus</i> FABR.]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1927.	<i>Datonychus derreni</i> (GUILL.) [= <i>Ceutorhynchus magnini</i> HOFFM.]	KUŚKA 1989b	1981-1985	16			G	
1928.	<i>Datonychus melanostictus</i> (MARSH.) [= <i>Ceutorhynchus melanostictus</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13		8V9-a		
1929.	<i>Dendroctonus micans</i> (KUG.)	ND (9 ex.)	2009-2017	1, 3, 8				PCL (VU)
1930.	<i>Dorytomus dejeani</i> (FAUST)	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN			
1931.	<i>Dorytomus edoughensis</i> DESBR. [= <i>Dorytomus affinis</i> PAYK.]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1961V1970 1981-1985 2009	13 13 1		6-a	G	
1932.	<i>Dorytomus ictor</i> (HERBST)	WANAT et al. 2016	2008			5-a		
1933.	<i>Dorytomus melanophthalmus</i> (PAYK.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1934.	<i>Dorytomus nordenskiöldi</i> FAUST	WANAT et al. 2016	2007, 2009	1, 3		3-a		
1935.	<i>Dorytomus rufatus</i> (BED.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13 3, 13	ŚPN			
1936.	<i>Dorytomus salicis</i> WALTON	WANAT et al. 2016	2007	3				
1937.	<i>Dorytomus schoenherri</i> FAUST	WANAT et al. 2016	2008			5-a		
1938.	<i>Dorytomus taeniatus</i> (FABR.)	KUŚKA 1989 ND (2 ex.)	1981-1985 2016, 2017	13 13		6V11-a		
1939.	<i>Dorytomus tortrix</i> (L.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13	ŚPN			
1940.	<i>Dryocoetes alni</i> (GEORG) [= <i>Dryocoetinus alni</i>]	MICHAŁSKI, RATAJCAZAK 1985 MICHAŁSKI, RATAJCAZAK 1989 ND (1 ex.)	b.d. 1981-1985 2015	3, 8 11		GŚ		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1941.	<i>Dryocoetes autographus</i> (RATZ.)	JACENTKOVSKIJ A.V. 1912 KARPINSKI 1963 MICHALSKI, RATAJCAZAK 1989 ND (41 exx.)	1909 1958-1961 1981-1985 2014, 2015	3V13V14 3, 6, 13 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14	BL			
1942.	<i>Dryocoetes hectographus</i> (REITT.)	KIELCZEWSKI, WISNIEWSKI 1983 MICHALSKI, RATAJCAZAK 1989 ND (14 exx.)	1973-1975 1981-1985 2009, 2015	9V10, 13 3, 9 1, 6, 8, 11, 13				
1943.	<i>Dryocoetes villosus</i> (FABR.)	SZUJECKI 1958 ND (1 ex.)	1955 2015	3 14				
1944.	<i>Echinodera hypocrita</i> (BOH.) [= <i>Acalles hypocrita</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13				
1945.	<i>Ellescus bipunctatus</i> (L.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13	ŚPN	6-a		
1946.	<i>Ellescus scariticus</i> (PAYK.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (10 exx.)	1936 1961V1970 1981-1985 2016-2017	13 13 1, 8, 11, 13	ŚPN	6-a	G	
1947.	<i>Ernoporicus fagi</i> (FABR.) [= <i>Cryphalus fagi</i>] [= <i>Ernopocenus fagi</i>]	JACENTKOVSKIJ A.V. 1912 NUNBERG 1930 CAPECKI 1969 MICHALSKI, RATAJCAZAK 1989 BYK 2007 ND (285 exx.)	1909 1928 1963-1966 1981-1985 2006 2009-2017	6 6, 13 10, 11, 13, 14 10, 13, 14 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14	BL			
1948.	<i>Ernoporus tiliae</i> (PANZ.)	MICHALSKI, RATAJCAZAK 1989 ND (7 exx.)	1981-1985 2015	3, 14 3, 14				
1949.	<i>Eusomus ovulum</i> GERM.	KUŚKA 1989b	1981-1985	16			G	
1950.	<i>Gasterocercus depressirostris</i> (FABR.)	SZUJECKI 1957 SZUJECKI 1958	1954 1954, 1955	3	ŚPN			PCK (EN) PCL (EN) Pfr-2 G.s.l.
(30).	<i>Glacionus distinctus</i> (BRIS.)	WANAT et al. 2016	2007				G	
(31).	<i>Glacionus moelleri</i> (THOMS.)	WANAT et al. 2016	2007				G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1951.	<i>Glocianus punctiger</i> (SAHLB.) [= <i>Ceutorhynchus punctiger</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13, 14	ŚPN			
1952.	<i>Gymnetron melanarium</i> (GERM.) [= <i>Gymnaetron melanarium</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979	1936 1961V1970	13	ŚPN			
1953.	<i>Gymnetron rostellum</i> (HERBST)	ND (2 exx.)	2016	14				
1954.	<i>Gymnetron stimulosum</i> (GERM.)	KARPIŃSKI 1967	1961-1965	14				
1955.	<i>Gymnetron veronicae</i> (GERM.) [= <i>Gymnaetron veronicae</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13			G	
(32).	<i>Gymnetron villosulum</i> GYLL.	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
1956.	<i>Hadroplontis litura</i> (FABR.) [= <i>Ceutorhynchus litura</i>]	PONGRÁČ 1923 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1916-1918 1961V1970 1981-1985	6, 13 16		GŚ		
1957.	<i>Hadroplontis trimaculatus</i> (FABR.) [= <i>Ceutorhynchus trimaculatus</i>]	KUŚKA 1989b	1919	13				
1958.	<i>Hexarthrum exiguum</i> (BOH.) [= <i>Rhyncolus culionaris</i> (sic!)]	RUTKIEWICZ 1996 WANAT et al. 2016	1992-1994 2008	8V13				
1959.	<i>Hylastes angustatus</i> (HERBST)	JACENTKOVSKIJ A.V. 1912 ND (1 ex.)	1909 2014	3	BL			
1960.	<i>Hylastes ater</i> (PAYK.)	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 BYK 2007 ND (30 exx.)	1981-1985 2006 2013-2016	3, 15 13, 14 1, 3, 6, 8, 9, 10, 12, 13				
1961.	<i>Hylastes attenuatus</i> ER.	MOKRZYCKI 1995 ND (8 exx.)	1994 2015	13 6, 8, 13, 14				
1962.	<i>Hylastes brunneus</i> (ER.)	ND (3 exx.)	2015	14				
1963.	<i>Hylastes cunicularius</i> ER.	ND (9 exx.)	2009-2017	1, 3, 6, 9				
1964.	<i>Hylastes opacius</i> ER.	BYK 2007 ND (7 exx.)	2006 2014	3, 14 3				
1965.	<i>Hylesinus varius</i> (FABR.)	ND-coll. (1 ex.) ND (12 exx.)	1970 2009-2016	1, 3, 8, 11, 12, 14		13V15-a		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1966.	<i>Hylesinus wachtlitorni</i> FUCHS	ND (2 exx.) GOTWALD 1968	2016 1936	14	SPN			
1967.	<i>Hyllobius abietis</i> (L.)	KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYŃSKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (5 exx. +obs.)	1981-1985 2006 2006 2006 2013-2017	13, 14 3 14 3, 13, 14 3, 7		3-b, 13-a, 15-a		
1968.	<i>Hyllobius excavatus</i> (L-AICH.) [= <i>Hyllobius piceus</i> DEGREER] [? <i>=Hyllobius piceae</i> GYLL. (sic!)]	KARPINSKI 1963 KUŚKA 1989b RUTKIEWICZ 2007 [?] ((KARPINSKI 1964))	1958-1961 1981-1985 2006 ---	3V13V14 13 13, 14	SPN SPN			
1969.	<i>Hyllobius pinastri</i> (GYLL.)	GOTWALD 1968 MOKRZYŃSKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (5 exx.)	1936 2006 2006 2009, 2012	13 14 1				
1970.	<i>Hyllobius transversovittatus</i> (GOEZE)	RUTKIEWICZ 2007	2006	3				
1971.	<i>Hylurgops glabratus</i> (ZETT.)	ND (1 ex.) JACENTKOVSKIJ A.V. 1912 KARPINSKI 1963 MICHAŁSKI RATAJCZAK 1989 BURAKOWSKI et al. 1992 RUTKIEWICZ 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (117 exx.)	2012 1909 1958-1961 1981-1985 b.d. 2006 2009 2009-2015	1 3V13V14 3, 6, 9, 10, 13, 14 13 3 6 1, 2, 3, 6, 7, 8, 11, 13	BL			
1972.	<i>Hylurgops palliatus</i> (GYLL.) [= <i>Hylastes palliatus</i>]	MICHAŁSKI RATAJCZAK 1989	1981-1985	3, 10				
1973.	<i>Hylurgops ligniperda</i> (FABR.)	GOTWALD 1968	1936		SPN			
1974.	<i>Hypera arator</i> (L.) [= <i>Phytonomus arator</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b RUTKIEWICZ 2007	1961/1970 1981-1985 2006	13 3, 13, 14, 16 10		6-a, 13-a G		
1975.	<i>Hypera connaculata</i> (HERBST) [= <i>Phytonomus asperatus</i> F.]	GOTWALD 1968	1936		SPN			
1976.	<i>Hypera melles</i> (FABR.) [= <i>Phytonomus melles</i>]	GOTWALD 1968	1936		SPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1977.	<i>Hypera miles</i> (PAYK.) [= <i>Hypera pedestris</i> PAYK.]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13			G	
1978.	<i>Hypera nigritrostris</i> (FABR.) [= <i>Phytonomus nigritrostris</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.) 2016	1936 1961V1970 1981-1985 2006 2016	13 14, 16 10 13	ŚPN			
1979.	<i>Hypera plantaginis</i> (DEGEER)	CMOLUCH 1979	1961V1970			6-a		
1980.	<i>Hypera postica</i> (GYLL.)	KUŚKA 1989b RUTKIEWICZ 2007	1981-1985 2006	13			G	
1981.	<i>Hypera runcinis</i> (L.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13 13		1-a, 6V11-a	G	
1982.	<i>Hypera venusta</i> (FABR.) [= <i>Hypera trilineata</i> MRSH.]	KUŚKA 1989b	1975		ŚPN			
1983.	<i>Hypera viciae</i> (GYLL.) [= <i>Phytonomus viciae</i>]	GOTWALD 1968 ND (2 exx.)	1936 2016	13, 14	ŚPN			
1984.	<i>Ips acuminatus</i> (GYLL.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (7 exx. + obs.)	1981-1985 2018-2020	3 3				
1985.	<i>Ips cembrae</i> (HEER)	KARPIŃSKI 1963 ND (1061 exx.)	1958-1961 2014, 2015	3V13V14 1, 3, 13, 14				
1986.	<i>Ips duplicatus</i> (SAHLB.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (1 ex.)	1981-1985 2015	6 2				
1987.	<i>Ips sexdentatus</i> (BÖRN.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (99 exx.)	1981-1985 2014-2016	3, 13 6, 13, 14				
1988.	<i>Ips typographus</i> (L.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 BOBKOWSKI, PODLASKI 2011 ND (23138 exx.)	b.d. 1981-1985 2007-2009 2014, 2015	3, 6, 13 1V2 1, 2, 6, 10, 13, 14		GŚ		
1989.	<i>Isochnus foliorum</i> (MÜLL.) [= <i>Rhynchaenus foliorum</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13	ŚPN			
1990.	<i>Isochnus sequens</i> (STIERL.) [= <i>Rhynchaenus populi</i> F.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 MICHALSKA 1988 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1976-1980 1981-1985	13 3, 6 13, 16	ŚPN	13-b		G

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1991.	<i>Larinus turbinatus</i> GYLL.	WANAT et al. 2016	2007, 2009	3				
1992.	<i>Leitosoma cribrum</i> (GYLL.) [= <i>Liosoma cribrum</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN	3-a		
		CMOLUCH 1979	1961v/1970	13				
1993.	<i>Lepyrua capucinus</i> (SCHALL.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	3v4				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	13		8v9-a		
1994.	<i>Lepyrua palustris</i> (SCOP.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1995.	<i>Ligyroides bischoffi</i> (BLATICH.)	KUŚKA 1989b	1919	13				
		WANAT et al. 2016	2008, 2016	3		5-a		
1996.	<i>Limnobaris dolorosa</i> (GOEZE) [= <i>Limnobaris pilistriata</i> STEPH.]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		KUŚKA 1989b	1981-1985	3, 13		8v9-a		
1997.	<i>Limnobaris t-album</i> (L.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1998.	<i>Liophiloeus herbstii</i> GYLL.	KUŚKA 1989b	1981-1985	3				
		GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
1999.	<i>Liophiloeus tessulatus</i> (MÜLL.)	CMOLUCH 1979	1961v/1970	13				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	13				
2000.	<i>Lixus bardanae</i> (F.ABR.)	WANAT et al. 2016	2007	3				
2001.	<i>Lixus iridis</i> OLIV.	ND (2 exx. + obs.)	2018-2020	3				
2002.	<i>Lixus punctiventris</i> BOH. (33).	WANAT 2011	2007	16			G	PCL (VU)
		WANAT et al. 2016	2007				G	PCL (LC)
2003.	<i>Lymantor aceris</i> (LIND.)	ND (2 exx.)	2015	1, 14				PCL (LC) [*]
2004.	<i>Lymantor coryli</i> (PERR.) [= <i>Tricentrus coryli</i>]	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	3, 14				
		ND (4 exx.)	2015	10, 14				
2005.	<i>Magdalis duplicata</i> GERM.	KARPIŃSKI 1963	1958-1961	3v13v14				
		KUŚKA 1989b	1981-1985			8v9-a		
2006.	<i>Magdalis frontalis</i> (GYLL.)	ND (2 ex.)	2016, 2017	14				
		KARPIŃSKI 1963	1958-1961	3v13v14				
2007.	<i>Magdalis linearis</i> (GYLL.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	13				
		CMOLUCH 1979	1961v/1970	13				
2008.	<i>Magdalis punctulata</i> (MULS. et REY)	KUŚKA 1989b	1981-1985			6v11-a		
		ND (1 ex.)	2017	6				
2009.	<i>Magdalis ruficornis</i> (L.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		KUŚKA 1989b	1981-1985	13, 14		6v11-a		
2010.	<i>Magdalis violacea</i> (L.)	NUNBERG 1930	1928	14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011.	<i>Mecinus labilis</i> (HERBST) [= <i>Gymnetron labile</i>]	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b	1936 1981-1985		ŠPN			
(34).	<i>Mecinus pascuorum</i> (GYLL.) [= <i>Gymnetron pascuorum</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985				G	
2012.	<i>Mecinus pyraeaster</i> (HERBST)	GOTWALD 1968 KUŠKA 1989b	1936 1981-1985		ŠPN		G	
2013.	<i>Miarus ajugae</i> (HERBST) [= <i>Miarus perjuratus</i> ROUD.]	CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13 13		3-a	G	
2014.	<i>Tychius picirostris</i> (FABR.) [= <i>Microrogus picirostris</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13, 16	ŠPN		G	
2015.	<i>Microplontus rugulosus</i> (HERBST) [= <i>Ceutorhynchus rugulosus</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985	14				
2016.	<i>Microplontus triangulum</i> (BOH.) [= <i>Ceutorhynchus triangulum</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985			6-b		
2017.	<i>Mogulones asperifoliarum</i> (GYLL.) [= <i>Ceutorhynchus asperifoliarum</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13	ŠPN		G	
2018.	<i>Mogulones crucifer</i> (PALL.) [= <i>Ceutorhynchus cruciger</i> HBST.]	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
2019.	<i>Mogulones cynoglossi</i> (FRAUENF.) [= <i>Ceutorhynchus trisignatus</i> GYLL.]	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
2020.	<i>Mogulones geographicus</i> (GOEZE) [= <i>Ceutorhynchus geographicus</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŠPN			
2021.	<i>Mogulones pallidicornis</i> (GOUG. et BRIS.) [= <i>Ceutorhynchus pallidicornis</i>]	KUŠKA 1989b	1981-1985	13			G	
2022.	<i>Nedys quadrimaculatus</i> (L.) [= <i>Cidnorhinus quadrimaculatus</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŠKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1936 1961V1970 1981-1985 2006	13 13, 14, 16 14	ŠPN			
2023.	<i>Neophytobius quadrimaculatus</i> (GYLL.) [= <i>Phytobius quadrimaculatus</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŠPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2024.	<i>Omiatima mollina</i> (BOH.) [= <i>Omiatima mollina</i>] [= <i>Omiat mollinus</i>]	GOTWALD 1968 KNUTELSKI et al. 1986 KUŚKA 1989b	1936 1983 1981-1985	13 13	ŚPN			
2025.	<i>Omiat puberulus</i> BOH. [= <i>Myiactes rotundatus</i> F.]	KUŚKA 1989b	1981-1985	16			G	
2026.	<i>Oprothinus suturalis</i> (FABR.)	BURAKOWSKI et al. 1997	b.d. [lata 80.-90.]	16				
2027.	<i>Orchestes avellanae</i> (DONOV.) [= <i>Rhynchaenus avellanae</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961/1970 1981-1985	13		15-a		
2028.	<i>Orchestes fagi</i> (L.) [= <i>Rhynchaenus fagi</i>]	NUNBERG 1947 GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (4 exx.)	1931 1936 1961/1970 1981-1985 2009-2017		ŚPN	GŚ 6v11-a		
2029.	<i>Orchestes pilosus</i> (FABR.)	WANAT et al. 2016	2009	2v3				
2030.	<i>Orchestes quercus</i> (L.) [= <i>Rhynchaenus quercus</i>]	CMOLUCH 1979 MICHALSKA 1988 KUŚKA 1989b	1961/1970 1976-1979 1981-1985	13 3, 3v4, 6, 13, 14 13, 14		13-b		
2031.	<i>Orchestes ruscii</i> (HERBST) [= <i>Rhynchaenus ruscii</i>]	MICHALSKA 1988 KUŚKA 1989b	1976-1980 1981-1985	3, 6		8v9-a		
2032.	<i>Orchestes testaceus</i> (MÜLL.) [= <i>Rhynchaenus calceatus</i> GERM.] [= <i>Rhynchaenus testaceus</i>]	CMOLUCH 1979 MICHALSKA 1988 (CMOLUCH 1988)	1961/1970 1976-1980 b.d.	13 3, 6, 14 13		13-b		
2033.	<i>Orobittis cyanea</i> (L.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	13		6-b		
2034.	<i>Orthotomicus laticis</i> (FABR.) [= <i>Ips laticis</i>] [= <i>Orthotomicus laticis</i> FABR.]	JACENTKOVSKIJ A.V. 1912 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (1 ex.)	1898 1981-1985 2015	3, 10 14	BL			
2035.	<i>Orthotomicus longicollis</i> (GYLL.) [= <i>Ips longicollis</i>]	JACENTKOVSKIJ A.V. 1912	1897		BL			
2036.	<i>Orthotomicus proximus</i> (EICHH.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (3 exx.)	1981-1985 2015	3, 14 14				
2037.	<i>Orthotomicus suturalis</i> (GYLL.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	3, 13, 15				
2038.	<i>Otiortynchus lepidopterus</i> (FABR.) [= <i>Otiortynchus salicis</i> STROM]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1985	13	ŚPN			R-klim
2039.	<i>Otiortynchus ligustici</i> (L.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	13			G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2040.	<i>Otiotrynychus multipunctatus</i> (F.ABR.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V/1970 1957	14	ŚPN	6-a		
2041.	<i>Otiotrynychus ovatus</i> (L.)	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007	1936 1981-1985 2006 2006 2006	13, 14 14 10 13	ŚPN	6-b, 6v/1-a	G	
2042.	<i>Otiotrynychus raucatus</i> (F.ABR.) [= <i>Otiotrynychus raucatus</i> a. <i>fibusis</i> F.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b MAZUR M. 1993 RUTKIEWICZ 2007 ND (3 exx.)	1936 1961V/1970 1981-1985 b.d. 2006 2012-2018	13 13, 14, 16 13, 14 14 3, 14	ŚPN			
2043.	<i>Otiotrynychus scaber</i> (L.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007 ND (7 exx.)	1936 1961V/1970 1981-1985 2006 2009-2018	6, 13 3, 13, 14 3 3, 14	ŚPN	3-a, 6-a, 15-a		
2044.	<i>Otiotrynychus tristis</i> (SCOP.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V/1970 1981-1985	13 16				
(35).	<i>Parafoucartia squamulata</i> (HERBST) [= <i>Foucartia squamulata</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
2045.	<i>Paretheicus pollinarius</i> (FORST.)	WANAT et al. 2016	2009	5				
2046.	<i>Pelenomus quadricorniger</i> (COLONN.) [= <i>Phytobius quadricornis</i> GYLL.]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
2047.	<i>Pelenomus quadrituberculatus</i> (F.ABR.) [= <i>Phytobius quadrituberculatus</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	16				
2048.	<i>Pelenomus waltoni</i> (BOH.) [= <i>Phytobius Waltoni</i>]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
2049.	<i>Phlococephagus thomsoni</i> (GRILL) [= <i>Rhyncolus thomsoni</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2050.	<i>Phloeosinus thuyae</i> (PERR.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	14				
2051.	<i>Phloeotribus spinulosus</i> (REY) [= <i>Phithorephloeus spinulosus</i>]	JACENTOVSKIJ A.V. 1912 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (1 ex.)	1909 1981-1985 2016	6 8	BL			
2052.	<i>Phyllobius arborator</i> (HERBST)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	1936 1961v/1970 1981-1985 2006 2006 2006 2017	13 6, 13 10 3, 10, 13 3, 10, 13, 14 9	SPN	6-a	G	
2053.	<i>Phyllobius argentatus</i> (L.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (43 exx.) RUTKIEWICZ 2007 ND (1 ex.)	1936 1961v/1970 1981-1985 2006 2006 2006 2009-2017 2006 2017	13 11, 13, 14, 16 3, 10 3, 10 3, 10 1, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14 10 14	SPN	6-a, 8v9-a, 6v11-a, 11v12-a, 13-a	G	
2054. (36).	<i>Phyllobius benitinus</i> (BECHST. et SCHARF.) <i>Phyllobius brevis</i> GYLL.	KUŚKA 1989b GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (6 exx.) KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1981-1985 1936 1961v/1970 1981-1985 2009, 2017 1981-1985 2006	13 13 8, 11, 13 1, 6, 11, 13 13 10	SPN		G	
2055.	<i>Phyllobius glaucus</i> (SCOP.) [= <i>Phyllobius calcaratus</i> F.]	KUŚKA 1989b ND (6 exx.) KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2009, 2017 1981-1985 2006	8, 11, 13 1, 6, 11, 13 13 10		6-a, 13-a		
2056.	<i>Phyllobius maculicornis</i> GERM.	KUŚKA 1989b MOKRZYCKI 2007	1981-1985 2006	13 10		6v11-a		
2057.	<i>Phyllobius oblongus</i> (L.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b RUTKIEWICZ 2007	1936 1961v/1970 1981-1985 2006	13 13, 14 10	SPN	6-b, 6v11-a, 13-a	G	
(37).	<i>Phyllobius pallidus</i> (FABR.) [= <i>Phyllobius incanus</i> GYLL.]	KUŚKA 1989b	1981-1985	10			G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2058.	<i>Phyllobius pomaceus</i> GYLL. [= <i>Phyllobius urticae</i> DEGEER]	CMOLUCH 1979 KUSKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (3 exx.) GOTWALD 1968 KUSKA 1989b	1961v1970 1981-1985 2006 2006 2006 2017 1936 1981-1985	13 13, 14, 16 10 3, 10 10 3				
2059.	<i>Phyllobius pyri</i> (L.) [= <i>Phyllobius piri</i> L.]	KUSKA 1989b	1981-1985		ŚPN	6v11-a, 11v12-a		
2060.	<i>Phyllobius vespertinus</i> (FABR.)	KUSKA 1989b ND (1 ex.)	1981-1985 2017	13 2		6v11-a	G	
2061.	<i>Phyllobius viridicollis</i> (FABR.)	CMOLUCH 1979 KUSKA 1989b	1961v1970 1981-1985	13			G	
2062.	<i>Pissodes castaneus</i> (DEGEER) [= <i>Pissodes notatus</i> F.]	KARPIŃSKI 1963	1958-1961	3v13v14				
2063.	<i>Pissodes harcyniae</i> (HERBST)	ND (1 ex.) SZUJECKI 1955 GOTWALD 1968 GADEK 1976 HURUK, KUSKA 1983 KUSKA 1989b MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 PODLASKI 1994, 1998 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 PODLASKI 2002 RUTKIEWICZ 2007 (GADEK 1993) ND (27 exx. + obs.) RUTKIEWICZ 2007 ND (3 exx.) BYK 2007	2012 1954 1936 1969-1973 1981-1982 1981-1985 1981-1985 1988-1994 1966-1992 1992-1994 1994-1998 2006 b.d. 2009-2017 2006 2013, 2020 2006 2006	1 3 6, 13 6, 11, 13 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14 3, 6, 13 8v13 6, 13 3, 10, 14 b.d. 1, 3, 6, 8, 9, 10, 13, 15 3 3 14 14		ŚPN ŚPN ŚPN ŚPN		
2064.	<i>Pissodes piceae</i> (ILL.)							
2065.	<i>Pissodes pini</i> (L.)							
2066.	<i>Pissodes piniphilus</i> (HERBST)							
2067.	<i>Pissodes valditrostitis</i> (SAHLB.)							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2068.	<i>Pityogenes bidentatus</i> (HERBST)	KIELCZEWSKI, WISNIEWSKI 1983 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 BYK 2007 ND (3 exx.)	1973-1975 1981-1985 2006 2018	14 3, 6, 8, 10, 13, 14, 15 10 1, 6, 8				
2069.	<i>Pityogenes bistridentatus</i> (EICHH.)	ND (1 ex.)	2013	3				
2070.	<i>Pityogenes chalcographus</i> (L.)	JACENTKOVSKU A. V. 1912 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (40 exx.)	1909 1981-1985 2009, 2015		BL			
2071.	<i>Pityogenes irkutensis</i> Egg.	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	b.d. 1981-1985	3		GŚ		
2072.	<i>Pityogenes quadridens</i> (HART.)	JACENTKOVSKU A. V. 1912 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (1 ex.)	b.d. 1981-1985 2018	3, 15 1	BL			
2073.	<i>Pityogenes trepanatus</i> (NÖRDL.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	3, 13				
2074.	<i>Pityokteines curvidens</i> (GERM.)	JACENTKOVSKU A. V. 1912 MOKRZECKI 1928 KRYSZTOFIK, ZAREBA 1954 SZUJECKI 1955 KARPIŃSKI 1963 GADEK 1976 HURUK, KUŚKA 1983 KIELCZEWSKI, WISNIEWSKI 1983 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 WOJAN 2007 PODLASKI, BORKOWSKI 2009a (GADEK 1993) ND (2647 exx.)	1898, 1909 1925 1930-1932 1954 1958-1961 1969-1973 1981-1982 1973-1975 1981-1985 1966-1992 1992-1994 1994-1997 1994 b.d. 2015-2018		BL NŚK ŚPN 3 3v13v14 6, 13 ŚPN 6, 7v8 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14 3, 6, 13 8v13 13 13 ŚPN 1, 2, 3, 6, 8, 11, 12, 13			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2075.	<i>Pityokteines spinidens</i> (REITT.)	KRYSZTOFIK, ZAREBA 1954 SZUJECKI 1958 KARPIŃSKI 1963 GADEK 1976 HURUK, KUŚKA 1983 KIELCZEWSKI WISNIEWSKI 1983 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 WÓJCIAN 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 PODLASKI 2016 (GADEK 1993) ND (246 exx.)	1930-1932 1952-1956 1958-1961 1969-1973 1981-1982 1973-1975 1981-1985 1966-1992 1992-1994 1994-1997 2009 b.d. b.d. 2015, 2016	3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14 3, 6, 13 8v13 13 6 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14	ŚPN ŚPN ŚPN			
2076.	<i>Pityokteines vorontzowi</i> (JACOBS.) [= <i>Tomiticus Worontzovi</i>] [= <i>Pityokteines vorontzowi</i>] [= <i>Pityokteines vorontzovi</i>]	JACOBSON 1895 MOKRZECKI 1928 KRYSZTOFIK, ZAREBA 1954 SZUJECKI 1955 KARPIŃSKI 1963 HURUK, KUŚKA 1983 KIELCZEWSKI, WISNIEWSKI 1983 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 WÓJCIAN 2007 (GADEK 1993) ND (196 exx.)	b.d.[?1890-95] 1925 1930-1932 1954 1958-1961 1981-1982 1973-1975 1981-1985 1966-1990 1992-1994 1994-1997 b.d. 2013-2018	3 3v13v14 6, 9v10, 11v12, 13 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14 3, 6, 13 8v13 13 1, 2, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 14	NSK SPN SPN	GK		u ²⁹
2077.	<i>Pityophthorus carniolicus</i> WICHM.	ND (2 exx.)	2015	8, 14				
2078.	<i>Pityophthorus exculptus</i> (RATZ.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	6, 15				
2079.	<i>Pityophthorus glabratus</i> EICHH.	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	b.d. 1981-1985	3		GŚ		
2080.	<i>Pityophthorus lichtensteinii</i> (RATZ.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	3, 13, 15				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2081.	<i>Ptyophtorinus micrographus</i> (L.)	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	3, 6				
		SZUJECKI 1955	1954	3				
2082.	<i>Ptyophtorinus pityographus</i> (RATZ.) [= <i>Ptyophtorinus pityographus</i>]	KARPÍŃSKI 1963 HURUK, KUŚKA 1983 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 MOKRZYCKI 1996 ND (30 exx.)	1958-1961 1981-1982 1981-1985 1992-1994 2015, 2018	3v13v14 3, 6, 8, 10, 13, 14, 15 8v13 1, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 14	ŚPN			
2083.	<i>Ptyophtorinus pubescens</i> (MARSH.) [= <i>Ptyophtorinus cephalonicae</i> PREEF.]	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1985 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989	b.d. 1981-1985	9		GŚ		
2084.	<i>Plinthus tischeri</i> GERM.	SZUJECKI 1957 GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1952 1936 1956, 1981-85	6 13	ŚPN			
2085.	<i>Polydrusus aeratus</i> (GRAV.) [= <i>Polydrusus pallidus</i> GYLL.] [= <i>Polydrusus pallidus</i> GYLL.] [= <i>Polydrusus atomarius</i> OL.] [= <i>Polydrusus atomarius</i> OL.]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (38 exx.)	1936 1981-1985 2006 2006 2006 2014-2017	16 3 3 3, 10 1, 8, 11, 13	ŚPN	15-a	G	
2086.	<i>Polydrusus cervinus</i> (L.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	16		6v11-a		
2087.	<i>Polydrusus confluentis</i> STEPH. [= <i>Polydrusus confluentis</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985		ŚPN	6-b, 6v11-a		
2088.	<i>Polydrusus corruscus</i> GERM. [= <i>Polydrusus corruscus</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961v1970 1981-1985	13	ŚPN		G	
2089.	<i>Polydrusus flavipes</i> (DEGEER)	SMRECZYŃSKI 1960	1950			6a		
2090.	<i>Polydrusus formosus</i> (MAYER) [= <i>Polydrusus sericeus</i> SCHALL.] [= <i>Polydrusus sericeus</i> SCHALL.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (3 exx.)	1936 1961v1970 1981-1985 2015	13 13, 16 3	ŚPN	6v11-a	G	
2091.	<i>Polydrusus impar</i> (GOZIS) [= <i>Polydrusus impar</i>]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (6 exx.)	1936 1981-1985 2006 2006 2006 2012-2018	11, 13, 14 3 3 3, 10 3, 6, 8, 13	ŚPN	8v9-a, 6v11-a	G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2092.	<i>Polydrusus inustus</i> GERM. [= <i>Polydrusus inustus</i>]	GOTWALD 1968 KINELSKI, SZUJECKI 1959 KUŚKA 1989b	1936 1956 1981-1985	16 16	ŚPN			
2093.	<i>Polydrusus mollis</i> (STROM.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13		6V11-a	G	
2094.	<i>Polydrusus picus</i> (FABR.) [= <i>Polydrusus picus</i>]	OSTERLOFF 1882 GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1877 1936 1961V1970 1981-1985		ŚPN	GŚ		
2095.	<i>Polydrusus pilosus</i> GREDL.	ND (1 ex.)	2016	14				
2096.	<i>Polydrusus tereticollis</i> (DEGEER) [= <i>Polydrusus undatus</i> F.] [= <i>Polydrusus undatus</i> F.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (35 exx.)	1936 1961V1970 1981-1985 2006 2006 2006 2009-2017	13 3v4, 11, 13, 14 3, 10, 14 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 1, 3, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15	ŚPN	6-a, 8v9-a, 6V11-a, 11V12-a, 13-a, 15-a	G	
2097.	<i>Polygraphus poligraphus</i> (L.)	JACENTKOVSKII A. V. 1912 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (14 exx.)	1909 1981-1985 2009, 2015		BL			
2098.	<i>Polygraphus subopacus</i> THOMS.	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	6, 13				
2099.	<i>Poophagus symbritii</i> (FABR.)	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
2100.	<i>Pseudomylocerus canescens</i> (GERM.) [= <i>Phyllobius cinerascens</i> F.]	KUŚKA 1989b	1919			5v5-a		
2101.	<i>Pseudosymphilus pillumus</i> (GYLL.) [= <i>Phyllobius cinerascens</i> F.]	WANAT et al. 2016	2007, 2009	5, 16		3-a		
2102.	<i>Ranunculiphilus faeculentus</i> (GYLL.)	WANAT et al. 2016	2007	6				
2103.	<i>Rhamphus oxyacanthiae</i> (MARSH.)	MICHALSKA 1988 KUŚKA 1989b	1976, 1984 1981-1985	3v4, 13 13				
2104.	<i>Rhinoncus bruchoides</i> (HERBST)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	6, 13 13, 14, 16	ŚPN		G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2105.	<i>Rhinoncus castor</i> (F.ABR.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (2 exx.)	1936 1961V1970 1981-1985 2009, 2016	6, 13 13, 14, 16 1, 8	ŚPN			
2106.	<i>Rhinoncus inconspectus</i> (HERBST) [= <i>Rhinoncus gramineus</i> F.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979	1936 1961V1970	13	ŚPN			
2107.	<i>Rhinoncus pericarpus</i> (L.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (1 ex.)	1936 1961V1970 1981-1985 2017	13 13 13 3	ŚPN	6-a, 6V11-a, 13-a	G	
2108.	<i>Rhinoncus perpendicularis</i> (REICH)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13, 16	ŚPN			
2109.	<i>Rhinusa antirrhini</i> (PAYK.) [= <i>Gymnetron antirrhini</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13 16		6-b, 6V11-a, 13V15-a, 13b		
2110.	<i>Rhinusa bipustulata</i> (ROSSI) [= <i>Gymnetron bipustulatum</i>]	KINELSKI, SZLUECKI 1959 GOTWALD 1968	1954 1936	13	ŚPN			
(38).	<i>Rhinusa collina</i> (GYLL.) [= <i>Gymnetron collinum</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
(39).	<i>Rhinusa linariae</i> (PANZ.) [= <i>Gymnetron linariae</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
(40).	<i>Rhinusa neta</i> (GERM.)	WANAT et al. 2016	2007				G	
2111.	<i>Rhinusa tetra</i> (FABR.) [= <i>Gymnetron tetrum</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13, 16			G	
(41).	<i>Rhynchaenus xylostei</i> CLAIRV. [= <i>Rhynchaenus loniceriae</i> HERBST]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
2112.	<i>Rhyncolus ater</i> (L.)	GADEK 1976 KUŚKA 1989b GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 BYK 2007 MOKRZYCKI 2007	1973 1981-1985 b.d. 1992-1994 2006 2006	13 13, 14 8V13 10, 14 10, 13, 14	ŚPN			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2113.	<i>Rhyncolus elongatus</i> (GYLL.)	KUŚKA 1989b BYK 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (31 exx.)	1981-1985 2006 2006 2012-2017	6, 13 3, 10, 13 14 1, 3, 6, 9, 11, 13, 14				
2114.	<i>Rhyncolus sculpturatus</i> (WALIL.)	BYK 2007 PIĘTKA, BOROWSKI 2011	2006 2009	13 6				R-G.s.l.
2115.	<i>Rornuaidius bifoveolatus</i> (BECK) [= <i>Trachyphloeus bifoveolatus</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	13		6-b	G	
2116.	<i>Rutidosoma fallax</i> (OTTO) [= <i>Rhytidosoma fallax</i>] [= <i>Scleropteridius fallax</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH et al. 1978 KUŚKA 1989b BYK 2007 (CMOLUCH 1979)	1936 1961 1981-1985 2006 1961v1970	6v13 3v4, 13 3 6	SPN			u ³⁰
2117.	<i>Rutidosoma globulatus</i> (HERBST)	BYK 2007	2006	3				
2118.	<i>Sciaphilus asperatus</i> (BONSD.)	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b ND (2 exx.)	1936 1961v1970 1981-1985 2015, 2018	13 13, 14, 16 8, 13	SPN	6-a, 6v11-a	G	
2119.	<i>Scleropterus serratus</i> (GERM.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961v1970 1981-1985	13 13				
2120.	<i>Scolytus intricatus</i> (RATZ.)	NUNBERG 1930 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 RUTKIEWICZ 2007 ND (8 exx.)	1928 1981-1985 2006 2015-2017	14 3, 14 3 8, 14, 15				
2121.	<i>Scolytus mali</i> (BECHST.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	1981-1985	13				
2122.	<i>Scolytus ratzeburgii</i> (JANS.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	b.d. 1981-1985	3, 8		GŚ		
2123.	<i>Scolytus rugulosus</i> (MÜLL.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 ND (2 exx.)	1981-1985 2016	13, 16 14				
2124. (42).	<i>Sibinia pellucens</i> (SCOP.) <i>Sibinia phalerata</i> (GYLL.)	KUŚKA 1989b KUŚKA 1989b	1981-1985 1981-1985			13v15-a	G	
2125.	<i>Sibinia primita</i> HERBST	GOTWALD 1968	1936		SPN			
2126.	<i>Sibinia pyrrhodactyla</i> (MARSH.) [= <i>Sibinia potentillae</i> GERM.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 MOKRZYCKI 2007	1936 1961v1970 2006	13 13	SPN SPN			
2127.	<i>Sirocalodes depressicollis</i> (GYLL.)	MOKRZYCKI 2007	2006	13				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2128.	<i>Sitona ambiquus</i> GYLL.	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
(43).	<i>Sitona cylindricollis</i> FAHR.	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
2129.	<i>Sitona hispidulus</i> (FABR.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		CMOLUCH 1979	1961V1970	6, 13				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	14, 16		8v9-a	G	
2130.	<i>Sitona humeralis</i> STEPH.	KUŚKA 1989b	1981-1985	13			G	
2131.	<i>Sitona languidus</i> GYLL.	KUŚKA 1989b	1981-1985	16			G	
2132.	<i>Sitona lepidus</i> GYLL. [= <i>Sitona flavescens</i> MARSH.]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		CMOLUCH 1979	1961V1970	6, 13				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	13, 14		6-a, 8v9-a	G	
2133.	<i>Sitona lineatus</i> (L.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		CMOLUCH 1979	1961V1970	6, 13				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	11, 13, 14, 16		8v9-a	G	
		ND (1 ex.)	2009	15				
2134.	<i>Sitona longulus</i> GYLL.	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
2135.	<i>Sitona macularius</i> (MARSH.) [= <i>Sitona crenatus</i> HERBST]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		KUŚKA 1989b	1981-1985	13		13v15-a	G	
		ND (2 exx.)	2009, 2016	11, 14				
2136.	<i>Sitona pucticollis</i> STEPH.	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	14				
		BYK 2007	2006	3				
2137.	<i>Sitona sulcifrons</i> (THUNB.)	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	14		3-b, 6-a, 8v9-a, 6v11-a, 13-a	G	
2138.	<i>Sitona striatellus</i> GYLL. [= <i>Sitona tibialis</i> HERBST]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
		CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
		KUŚKA 1989b	1981-1985	14				
2139.	<i>Sitona staturalis</i> STEPH.	CMOLUCH 1979	1961V1970	13				
(44).	<i>Sitona waterhousei</i> WALT.	KUŚKA 1989b	1981-1985	13				
(45).	<i>Stenocamus cardui</i> (HERBST)	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
(46).	<i>Stenocamus ruficornis</i> (STEPH.) [= <i>Stenocamus fuliginosus</i> MARSH.]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2140.	<i>Stereocorynes truncorum</i> (GERM.)	BYK 2007 ND (1 ex.)	2006 2018	14 8				
2141.	<i>Strophosoma capitatum</i> (DEGEER) [= <i>Strophosomus rufipes</i> a. <i>capitatus</i>] [= <i>Strophosomus rufipes</i> STEPH.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (77 exx.)	1936 1961V1970 1981-1985 2006 2006 2006 2009-2018	13 3, 3v4, 13, 14, 16 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 3, 10, 14 1, 3, 6, 8, 9, 11, 14	ŚPN	3-a, 6v/1-a, 13-a, 15-a	G	
2142.	<i>Strophosoma melanogramnum</i> (FORST.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b BYK 2007 MOKRZYCKI 2007 RUTKIEWICZ 2007 ND (79 exx.)	1961V1970 1981-1985 2006 2006 2006 2009-2017	6, 13 3v4, 11, 13, 14 3, 10, 13, 14 3, 10, 13, 14 3, 10, 13 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14		6-a		
2143.	<i>Strophosoma fubivorne</i> WALT. [= <i>Strophosomus fubicornis</i> STEPH.]	GOTWALD 1968	1936		ŚPN			
2144.	<i>Tachyerges pseudostigma</i> (TEMP.)	BURAKOWSKI et al. 1997	b.d.			8v9-a		
2145.	<i>Tachyerges salicis</i> (L.) [= <i>Rhynchaenus salicis</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 MICHALSKA 1988 KUŚKA 1989b	1936 1961V1970 1977-1979 1981-1985	13 3, 6 13	ŚPN			
2146.	<i>Tachyerges stigma</i> (GERM.) [= <i>Rhynchaenus stigma</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b (CMOLUCH 1988)	1936 1961V1970 1981-1985 b.d.	13 13 13 13	ŚPN	6-a		
2147.	<i>Tanyneucus palliatus</i> (FABR.)	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13, 16	ŚPN	5-a, 6v/1-a	G	
2148.	<i>Tapinotus sellatus</i> (FABR.) [= <i>Tapinotus sellatus</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961V1970 1981-1985	13 13				
2149.	<i>Taphrotychus bicolor</i> (HERBST)	SZUIJECKI 1960b CAPECKI 1969 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 BYK 2007 ND (159 exx.)	1956 1963-1966 1981-1985 2006 2014, 2015	6 6, 13 6, 8, 10, 11, 13, 14 10, 14 1, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2150.	<i>Thamiocolus signatus</i> (GYLL.) [= <i>Ceutorhynchus signatus</i>]	KUŚKA 1989b MAZUR M. 2001	1981-1985 1966	16			G	u ²⁸
2151.	<i>Thamiocolus viduatus</i> (GYLL.) [= <i>Ceutorhynchus viduatus</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985	3				
2152.	<i>Tomicus minor</i> (HART.)	MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1985 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 ND (1 ex.)	b.d. 1981-1985 2015	3, 8, 14, 15 8		GS		
2153.	<i>Tomicus piniperda</i> (L.) [= <i>Blastophagus piniperda</i>] [= <i>Myelophilus piniperda</i>]	JACENTKOWSKI A. V. 1912 NUNBERG 1930 KIELCZEWSKI, WISNIEWSKI 1983 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 ND (6 ex. + obs.)	1909 1928 1973-1975 1981-1985 2015-2020	6 6, 7, 8, 13, 14 3, 6, 10, 13, 14, 15 3, 14	BL			
2154.	<i>Trachodes hispidus</i> (L.)	KUŚKA 1989b	1981-1985	13, 14				
(47).	<i>Trichosirocalus barnevillei</i> (GREN.) [= <i>Ceuthorhynchidius barnevillei</i>]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
2155.	<i>Trichosirocalus troglodytes</i> (FABR.) [= <i>Ceuthorhynchidius troglodytes</i>]	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961, 1970 1981-1985	13 13			G	
2156.	<i>Tropiphorus elevatus</i> (HERBST) [= <i>Tropiphorus carinatus</i> MULL.]	GOTWALD 1968 KUŚKA 1989b	1936 1981-1985	13, 16	SPN		G	
2157.	<i>Trypodendron domesticum</i> (L.)	CAPECKI 1969 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 BOROWSKI 2007b ND (1028 exx.)	1963-1966 1981-1985 2006 2009-2017	13 3, 6, 8, 11, 13, 14 10, 14 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				
2158.	<i>Trypodendron laeve</i> EGGER	WITKOWSKI et al. 2016	2010	6, 15				
2160.	<i>Trypodendron signatum</i> (FABR.)	CAPECKI 1969 MICHAŁSKI, RATAJCZAK 1989 BOROWSKI 2007b ND (160 exx.)	1963-1966 1981-1985 2006 2012-2018	6 3, 11, 13 10 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2159.	<i>Trypodendron lineatum</i> (OL.) [= <i>Xylocerus lineatus</i>]	JACENTKOVSKII A.V. 1912 KARPIŃSKI 1963 GADEK 1976 HURUK, KUŚKA 1983 KIELCZEWSKI, WISNIEWSKI 1983 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 PODLASKI 1994, 1998 GADEK 1995 MOKRZYCKI 1996 WÓJDAN 2007 BOROWSKI 2007b BYK 2007 (GADEK 1993) ND (280 exx.) 2009-2018	1909 1958-1961 1969, 1973 1981-1982 1973-1975 1981-1985 1988-1994 1966-1990 1992-1994 1994-1997 2006 2006 b.d. 2009-2018	3v13v14 6, 13 6 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15 6, 13 8v13 13 3, 14 3 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14	BL SPN SPN			
2161.	<i>Trypophloeus alni</i> (LIND.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	b.d. 1981-1985	3, 8		GŚ		PCL (DD)
2162.	<i>Trypophloeus granulatus</i> (RATZ.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989	b.d. 1981-1985	8, 13		GŚ		
2163.	<i>Tychius aureolus</i> KIESENW. [= <i>Tychius aureolus femoralis</i> BRIS.]	KUŚKA 1989b MAZUR M. 2001	1981-1985 1967	16			G	u ²⁸
(48).	<i>Tychius breviscutus</i> DESBR. [= <i>Tychius micaceus</i> REY]	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
2164.	<i>Tychius junceus</i> (REICH)	KUŚKA 1989b	1981-1985	16			G	
2165.	<i>Tychius medicaginis</i> BRIS.	MAZUR M. 2001	1966, 1967	16			G	u ²⁸
2166.	<i>Tychius picirostris</i> (FABR.) [= <i>Miccotrogus picirostris</i>]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1936 1961v1970 1981-1985	13 13, 16	SPN			
2167.	<i>Tychius pumilus</i> BRIS.	KUŚKA 1989b	1981-1985	13			G	
2168.	<i>Tychius quinquepunctatus</i> (L.)	CMOLUCH 1979 KUŚKA 1989b	1961v1970 1981-1985	6			G	
(49).	<i>Tychius schneideri</i> (HERBST)	KUŚKA 1989b	1981-1985				G	
(50).	<i>Tychius squamulatus</i> GYLL.	WANAT et al. 2016	2007				G	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2169.	<i>Xyleborinus attenuatus</i> (BLANDÉ.) [= <i>Xyleborinus alni</i> NIS.] [= <i>Xyleborus alni</i>]	BOBOWSKI 2007b MOKRZYCKI et al. 2011 ND (9 exx.)	2006 1994 2015	10 10V12V13V14V15 6, 11, 13, 14				
2170.	<i>Xyleborinus saxeseni</i> (RATZ.)	CAPECKI 1969 PIĘTKA, BOROWSKI 2011 ND (21 exx.)	1963-1966 2009 2009-2018	6 6 1, 3, 6, 8, 14				
2171.	<i>Xyleborus cryptographus</i> (RATZ.)	JACENTKOVSKII A. V. 1912 ND (9 exx.)	b.d. 2015		BL			
2172.	<i>Xyleborus dryographus</i> (RATZ.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 BOROWSKI 2007b ND (4 exx.)	b.d. 1981-1985 2006 2012, 2016			GŚ		
2173.	<i>Xyleborus monographus</i> (FABR.)	MICHALSKI, RATAJCZAK 1985 MICHALSKI, RATAJCZAK 1989 BOROWSKI 2007b BYK 2007 ND (5 exx.)	b.d. 1981-1985 2006 2006 2015	14 14 14 6, 14		GŚ		
2174.	<i>Xyleborus pfeilii</i> (RATZ.)	ND (2 exx.)	2012	1, 13				PCL (VU) R-G.s.l. [*]
2175.	<i>Xylechinus pilosus</i> (RATZ.)	BYK 2007 ND (4 exx.)	2006 2015, 2016	3 1, 2, 6, 15				
2176.	<i>Zacladus geranii</i> (PAYK.) [= <i>Zacladus affinis</i> PAYK.]	GOTWALD 1968 CMOLUCH 1979 KUSKA 1989b	1936 1961V1970 1981-1985	13 13, 16	ŚPN		13V15-a G	

Objaśnienia uwag

- u¹ – informacja o *Gyrinus nator*, w dotyczącej chrząszczy, XXIII części „Katalogu fauny Polski” („KFP”) (BURAKOWSKI et al. 1976) dotyczą *Gyrinus substriatus* (aktualnie to ten właśnie gatunek) i z tego względu został on wymieniony w niniejszym opracowaniu; informacje dotyczące aktualnego *G. nator*, to w cytowanym „KFP” informacje dotyczące *G. mergus* (GREÑ – informacja personalna);
- u² – informację ĆMAKA (1960) uznać można za oryginalną, gdyż brak wcześniejszych informacji o występowaniu w ŚPN tego gatunku, jednak jest ona bardzo ogólnikowa i nie wnosi żadnych danych o miejscu, czasie, czy okolicznościach stwierdzenia;
- u³ – informację HURUKA (1999) uznać można za oryginalną, gdyż brak wcześniejszych informacji o występowaniu w ŚPN tego gatunku, jednak jest ona bardzo ogólnikowa i nie wnosi żadnych danych o miejscu, czasie, czy okolicznościach stwierdzenia;

- u⁴ – występowanie tego gatunku w ŚPN na wskazanych stanowiskach jest bardzo wątpliwe (wręcz nieprawdopodobne) – to gatunek halobiontyczny, unikający terenów porośniętych drzewami – prawdopodobnie doszło tu do pomyłki w oznaczeniu (Wojas – informacja personalna);
- u⁵ – gatunek podany w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1974) z miejscowości Krajno, jednak nie wiadomo czy chodzi tu o Krajno-Zagórze, Krajno Pierwsze czy Krajno Drugie – części wsi Krajno położone przy granicy z ŚPN (stanowisko 6-b), czy o inną część tej wsi, oddaloną znacznie od granic Parku;
- u⁶ – gatunek omyłkowo wymieniony w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1974) jako wykazany z Gór Świętokrzyskich – w cytowanej tamże publikacji (SKURATOWICZ, URBANSKI 1953) brak bowiem jakiegokolwiek informacji o potwierdzającej (informacja o tym gatunku zawarta we wspomnianej pracy dotyczy wyłącznie Roztocza); ta, będąca wynikiem pomyłki informacja, pojawia się także w publikacji postumowanej jako wiedzę o występowaniu Carabidae w Górach Świętokrzyskich (HURUK, BARSEVSKIS 2014) – jej autorzy oparli się bez wątpienia wyłącznie na danych zawartych w „KFP” (choć przy tym gatunku cytują publikację źródłową zacytowaną w „KFP” (ibid.); nowe dane o występowaniu *A. montivaga* w ŚPN są więc w rzeczywistości pierwszym stwierdzeniem tego gatunku w Górach Świętokrzyskich);
- u⁷ – KINELSKI I SZUJECKI (1959) podają ten gatunek ze stanowiska „okolice Nowej Słupi”, bez precyzowania, czy chodzi o okolice przyległe do masywu Łysogór (stanowisko 13-a) czy też inne okolice; KOWALCZYK I WATAŁA (1988) cytując to stanowisko interpretują je (choć nie wiadomo na jakiej podstawie) jako Chełmową Górę (stanowisko 14); bardzo ogólnikowa i nie wnosząca żadnych danych o miejscu, czasie, czy okolicznościach stwierdzenia informacja HURUKA (1999) o występowaniu w ŚPN tego gatunku jest też najprawdopodobniej cytowaniem wspomnianych dwóch prac i nie w tej kwestii nie wyjaśnia; trudno jest zatem uznać w sposób pewny, że gatunek stwierdzony został w ŚPN;
- u⁸ – w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1973, 1974) podano przy kilku gatunkach stanowisko Zagórze, jednak nie wiadomo czy chodzi tu o Krajno-Zagórze, czy jedną z licznych w Górach Świętokrzyskich wsi lub ich części, czy też części miast Kielce i Daleszyce, noszących nazwę Zagórze;
- u⁹ – gatunek podany przez GŁAZKA (1939) ze stanowiska „Góra Bielińska” w Górach Świętokrzyskich; nie można ustalić o jaką lokalizację tu chodzi (położoną w granicach ŚPN, w ich pobliżu czy w znacznym od nich oddaleniu), bowiem obiektu geograficznego o takiej nazwie nie udało się odszukać – być może chodzi tu o Pasmó Bielińskie, a więc obszar oddalony od granic ŚPN o ponad 5 km;
- u¹⁰ – w pracy HURUKA (1999) cytowana jest później opublikowana praca LEŚNIAKA I OLSZEWSKIEGO (2000) jako praca w druku, w związku z czym pierwszą informacją o występowaniu w ŚPN tego gatunku jest bardzo ogólnikowa i nie wnosząca żadnych danych o miejscu, czasie, czy okolicznościach stwierdzenia, informacja zawarta w pracy HURUKA (ibid.), którą to informację należy w związku z tym uznać za oryginalną (choć taką nie jest);
- u¹¹ – występowanie tego gatunku w ŚPN na wskazanych stanowiskach jest bardzo wątpliwe (wręcz nieprawdopodobne) – to wysokogórski gatunek znany z Alp, w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1979, 2000) nie zaliczony do krajowej fauny – prawdopodobnie doszło tu do pomyłki w oznaczeniu;
- u¹² – podany jakoby z ŚPN – taka informacja znajduje się w cytowanej publikacji, ale wskazane stanowisko położone jest ponad 2 km na zachód od granic Parku i ponad 1 km od granic SOO „Łysogóry”, w Lesnictwie Brzezinki (Nadleśnictwo Zagnańsk), w związku z czym nie można uznać, że gatunek został stwierdzony na analizowanym obszarze;
- u¹³ – zawarta w cytowanej publikacji (JAŁOSZYŃSKI et al. 2015c) informacja o stwierdzeniu tego gatunku w ŚPN w 2004 roku („EB03 Chełmowa Góra, Świętokrzyski PN: [...] leg. L. BUCHHOLZ, coll. PJ”), dotyczy w rzeczywistości „Chełmowej Góry” w Ojcowskim Parku Narodowym;
- u¹⁴ – gatunek omyłkowo podany z ŚPN; informacja w cytowanej publikacji o stwierdzeniu tego gatunku w ŚPN w 2004 roku („EB03 Chełmowa Góra, Świętokrzyski PN: [...] leg. L. BUCHHOLZ, coll. PJ”), dotyczy w rzeczywistości „Chełmowej Góry” w Ojcowskim Parku Narodowym;
- u¹⁵ – autorzy publikacji (BOROWSKI et al. 2000) podają ten gatunek z Nowej Słupi, z informacją, że został „schwytany czepakiem na kserotermie” – jedyną kseroterma w pobliżu tej miejscowości jest Skarpa Zapusty, więc jest prawdopodobne, że chodzi właśnie o to stanowisko (cf. u¹⁹);
- u¹⁶ – występowanie tego gatunku w ŚPN jest bardzo wątpliwe (wręcz nieprawdopodobne) – to gatunek wybitnie południowoeuropejski, znany także z Kaukazu i Azji Mniejszej; wg autorów „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1986a) gatunek ten z całą pewnością w Polsce nie występuje, a jego wykazanie jest wynikiem pomyłki w oznaczeniu;
- u¹⁷ – gatunek podany z ŚPN w portalu internetowym „Mapa Bioróżnorodności” (BioMap 2020), gdzie w wykazie rekordów wymienione są lokalizacje (Podgórze i Sw. Krzyż) oraz rok stwierdzenia (2006), a także cytowana jest publikacja wskazana jako źródłowa (Byrk 2007) – w publikacji tej gatunek ten nie jest jednak wymieniony (prawdopodobnie doszło tu do pomyłki w cytowaniu), tak więc informację z tego portalu uznać należy za jedyną i oryginalną (wcześniej nie opublikowaną);

- u¹⁸ – w cytowanej publikacji podano stanowisko „Mt. Łysa Góra” – masyw tej góry położony jest w całości w obwodzie ochronnym Święty Krzyż (stanowisko 13), w kwadracie UTM 10×10 km EB03, w związku z czym za pomyłkę uznać należy podany w tej publikacji kwadrat UTM DB93;
- u¹⁹ – stanowisko podane w cytowanej publikacji (BOROWIEC, KUBISZ 1999) to „Stupia Nowa n. Kielec” (zbiór W. SZYMCZAKOWSKIEGO), jednak wg informacji uzyskanej od D. KUBISZA (opiekuna zbiorów koleopterologicznych Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt w Krakowie, w których znajduje się wspomniany zbiór kserotermicznych chrząszczy) chodzi tu o Skarpę Zapusty, bowiem wiadomo, że w okolicach Nowej Słupi tylko tam SZYMCZAKOWSKI zbierał materiały (jest to jedyna kseroterma w pobliżu tej miejscowości);
- u²⁰ – gatunek podany w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1987) z miejscowości Krajno, jednak nie wiadomo czy chodzi tu o Krajno-Zagórze, Krajno Pierwsze czy Krajno Drugie – części wsi Krajno położone przy granicy z SPN (stanowisko 6-b), czy o inną część tej wsi oddaloną znacznie od granic Parku; w drugiej cytowanej publikacji (IWAN et al. 2010), opierając się na okazach wykorzystanych w „KFP” tylko uzupełniono informację faunistyczną o daty zbioru tychże okazów i przez kogo zostały zebrane, co nie usuwa niejasności odnośnie lokalizacji stanowiska Krajno;
- u²¹ – SZYMCZAKOWSKI (1973) podaje ten gatunek ze stanowiska „koło Nowej Słupi”, chodzi tu więc o Skarpę Zapusty (vide: u¹⁹);
- u²² – w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1989) podano jako dane oryginalne stanowisko: „Świętokrzyski Park Narodowy (Z. ŚLIWIŃSKI*)” – z pewnością nie jest to jednak informacja oryginalna, bowiem w publikacji ŚLIWIŃSKIEGO I NOWAKOWSKIEGO (1990) znajduje się wyłącznie informacja, że gatunek ten był „podany przez PONGRĄCZA (1923) z południowych stoków Łysej Góry”; prawdopodobnie ŚLIWIŃSKI podał autorem „KFP” informację o notowaniu *E. faber* w SPN zaczerpniętą z pracy PONGRĄCZA, a potraktowana została ona jako oryginalna;
- u²³ – w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1991) podano stanowisko: „Skala k. Słupi” (L. BOROWIEC*) co mogło by sugerować, że chodzi o okolice wsi Skala [a nie Skalą] w gminie Nowa Słupia (w sąsiedztwie wsi Stara Słupia) i wówczas stanowisko to uznać by należało za zlokalizowane w eksklawie „grzegorzowickiej” SOO „Łysogóry”; w portalu „Mapa Bioróżnorodności” (BioMap 2020) przy rekordzie dotyczącym tego stanowiska podano jednak kwadrat UTM DB83, co wskazywałoby, że chodzi o przysiółek Skala wsi Leszczyny w gminie Górno, położony na południowy-zachód od granic SPN w odległości blisko 6 km, a od eksklawy „grzegorzowickiej” (oraz Nowej i Starej Słupi) w odległości blisko 30 km, w związku z czym nie można uznać tego gatunku jako wykazanego w sposób pewny na poddanym analizie obszarze;
- u²⁴ – w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1990, 1991) podano przy kilku gatunkach stanowisko: „Skala k. Słupi Nowej” [lub „Skala koło Nowej Słupi”] (L. BOROWIEC*), co rodzi wątpliwości co do rzeczywistej lokalizacji tego stanowiska (vide u²³), zatem trudno uznać ten gatunek za wykazany w sposób pewny z eksklawy „grzegorzowickiej” – w portalu BioMap (2020) stanowisko to interpretowane jest jako Skala w gminie Górno;
- u²⁵ – w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1990) podano stanowisko: „Rudki koło Kielc (L. BOROWIEC*)” – nie można wykluczyć, że informacja dotyczy Skarpy Zapusty położonej w pobliżu tej miejscowości (stanowisko 16) choć może dotyczyć także innego miejsca w okolicach miejscowości Rudki, poza obszarem poddanym analizie;
- u²⁶ – w drugiej cytowanej publikacji (BURAKOWSKI et al. 2000) jej autorzy podają ten gatunek z SPN w efekcie weryfikacji błędnego oznaczenia okazów oznaczonych i podanych jako *L. salvatae* (vide u²⁷);
- u²⁷ – gatunek w SPN nie stwierdzony – w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 2000) znajduje się informacja, że wykazany był przez BARTKOWSKA (1989) „na podstawie błędnie oznaczonych okazów należących w rzeczywistości do *L. obliteratus* (A. WARCHALOWSKI*)” (vide u²⁶);
- u²⁸ – M. MAZUR (2001) podaje ten gatunek ze stanowiska „Nowa Słupia” na podstawie okazu lub okazów ze zbioru W. SZYMCZAKOWSKIEGO, chodzi tu więc o Skarpę Zapusty (vide u¹⁹);
- u²⁹ – JACOBSON (1895) w swej publikacji zawierającej opis pierwotny tego gatunku podaje, że wykorzystał liczne okazy zebrane przez A. T. VORONCOVA w lasach jodlowych ówczesnej guberni kieleckiej i radomskiej, który to obszar uznać zatem należy za „terra typica” *P. voronowi*; ponieważ wspomniany VORONCOV był urzędnikiem leśnym, którego nadzorowi podlegały wówczas lasy państwowe w okolicach Kielc, i jak podają różne źródła prowadził obserwacje i zbierał materiały entomologiczne (interesowały go głównie szkodniki drzew leśnych) także na terenie obecnego SPN, w serii okazów na podstawie których JACOBSON opisał ten gatunek znajdowały się z pewnością okazy zebrane na tym terenie;
- u³⁰ – CMOLUCH et al. (1978) podają ten gatunek ze stanowiska: „Św. Katarzyna (Łysa Góra)”, nie wiadomo więc, czy chodzi o o.o. Święta Katarzyna i masyw Łysicy, czy Łysiec zwany też Łysą Górą w o.o. Święty Krzyż (miejsca te położone są na przylegających końcach Pasma Łysogórskiego i oddalone są od siebie o ok. 12 km).

Z obszaru objętego analizą faunistyczną, w wyniku przeprowadzonych badań oraz kwerendy piśmiennictwa wykazano łącznie 2226 gatunków chrząszczy z 92 rodzin. W tej liczbie gatunków, 2176 uznano za stwierdzone w Świętokrzyskim Parku Narodowym (50 gatunków odnotowano wyłącznie w SOO Natura 2000 „Łysogóry” poza obszarem Parku). Wśród wykazanych gatunków (zarówno w wyniku przeprowadzonych badań, jak i w piśmiennictwie), 18 podlega w Polsce prawnej ochronie (ściślejszej lub częściowej), 6 ujętych jest w II lub w II i IV Załączniku Dyrektywy Siedliskowej Rady 92/43/EWG, 10 figuruje w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt” (GŁOWACIŃSKI, NOWACKI [red.] 2004), a 95 umieszczono na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (PAWŁOWSKI et al. 2002). Przeprowadzone badania zaowocowały stwierdzeniem 3 gatunków nowych dla fauny Polski – *Aleochara stichai* LIKOVSKÝ, *Atheta voeslauensis* BERNH. i *Stenichnus styriacus* FRANZ., a także szeregu gatunków rzadko notowanych, znanych zarówno w Polsce jak i w całym ich areale występowania z pojedynczych, rozproszonych stanowisk.

Prócz gatunków wykazanych z obszaru objętego aktualnymi granicami ŚPN oraz z miejsc bezpośrednio do niego przyległych, u których dane lokalizacyjne możliwe były do mniej lub bardziej dokładnego zidentyfikowania, ogólnikowo z Gór Świętokrzyskich (bez podania bliższych danych odnośnie miejsc stwierdzenia) piśmiennictwo wymienia blisko 100 gatunków chrząszczy, których nie uwzględniono w powyższej tabeli (Tab. I). Ich występowania w ŚPN nie potwierdziły późniejsze badania, jednak nie można wykluczyć, że informacje o występowaniu poszczególnych, tak wykazanych gatunków, dotyczą stwierdzeń na analizowanym obszarze. Poniżej podano wykaz tych gatunków, ze wskazaniem odnośnych pozycji piśmiennictwa oraz w przypadku niektórych gatunków – uwagami:

Gyrinidae: *Gyrinus marinus* GYLL., *Orectochilus villosus* (MÜLL.) (PRZEWOŻNY et al. 2010);

Halipilidae: *Halipilus flavicollis* STURM, *H. fluviatilis* AUBÉ, *H. immaculatus* GERH., *H. ruficollis* (DEGEER), *H. varius* NICOL. (PRZEWOŻNY et al. 2010);

Noteridae: *Noterus clavicornis* (DEGEER), *N. crassicornis* (MÜLL.) (PRZEWOŻNY et al. 2010);

Dytiscidae: *Ilybius chalconatus* (PANZ.) [= *Agabus chalconatus*] (GALEWSKI 1971); *Agabus affinis* (PAYK.), *A. biguttulus* (THOMS.), *Dytiscus circumcinctus* AHR. (ABRASZEWSKA-KOWALCZYK 1985); *Agabus bipustulatus* (L.), *Hydaticus seminiger* (DEGEER), *I. quadriguttatus* (LAC.) [= *Ilybius obscurus* (MARSH.)] (ABRASZEWSKA-KOWALCZYK 1985; PRZEWOŻNY et al. 2010); *Acilius canaliculatus* (NICOL.), *A. sulcatus* (L.), *Agabus congener* (THUNB.), *A. fuscipennis* (PAYK.), *A. guttatus* (PAYK.), *A. paludosus* (FABR.), *A. striolatus* (GYLL.), *A. sturmii* (GYLL.), *A. uliginosus* (L.), *A. undulatus* (SCHR.), *Colymbetes fuscus* (L.), *C. striatus* (L.), *Cybister la-*

teralimarginalis (DEGEER), *Deronectes latus* (STEPH.), *Dytiscus dimidiatus* BERGSTR., *Graphoderus austriacus* (STURM), *G. bilineatus* (DEGEER), *Graptodytes granularis* (L.), *G. pictus* (FABR.), *Hydaticus continentalis* BALF.-BROW., *H. transversalis* (PONT.), *Hydroglyphus geminus* (FABR.), *Hydroporus angustatus* STURM, *H. incognitus* SHARP, *H. melanarius* STURM, *H. memnonius* NICOL., *H. nigrita* (FABR.), *H. palustris* (L.), *H. planus* (FABR.), *H. striola* (GYLL.), *H. tristis* (PAYK.), *H. umbrosus* (GYLL.), *Hygrotus decoratus* (GYLL.), *H. impressopunctatus* (SCHALL.), *H. inaequalis* (FABR.), *H. versicolor* (SCHALL.), *Hyphydrus ovatus* (L.), *Ilybius ater* (DEGEER), *I. fenestratus* (FABR.), *I. fuliginosus* (FABR.), *I. guttiger* (GYLL.), *I. neglectus* (ER.), *I. subtilis* (ER.), *Laccophilus hyalinus* (DEGEER), *L. minutus* (L.), *L. poecilus* KLUG, *Liopterus haemorrhoidalis* (FABR.), *Nebrioporus canaliculatus* (LAC.), *Porhydrus lineatus* (FABR.), *Rhantus bistratus* (BERGSTR.), *Scarodytes halensis* (FABR.), *Suphrodytes dorsalis* (FABR.) (PRZEWOŹNY et al. 2010);

Carabidae: *Carabus ulrichii* GERM. (HILDT 1907); *Bembidion doris* (PANZ.) (BURAKOWSKI et al. 1973 – informacja wskazana jako cytowana, ale bez podania źródła tego cytowania, którego nie udało się ustalić); *Harpalus autumnalis* (DUFT.) (BURAKOWSKI et al. 1974);

Staphylinidae: *Quedius semiruber* FAUV. (TENENBAUM 1923); *Oxytelus rugosus* (FABR.) (TENENBAUM 1931); *Astenus lyonessius* (JOY) [= *Astenus longelytratus* PALM], *Olophrum piceum* (GYLL.), *Paederus littoralis* GRAV., *Proteinus macropterus* (GYLL.), *Stenus fuscipes* GRAV. (BURAKOWSKI et al. 1979); *Lathrobium longulum* GRAV., *L. terminatum* GRAV., *L. volgense* HOCHH., *Ochtheophilum fracticorne* (PAYK.), *Othius myrmecophilus* KIESENW., *Philonthus varius* (GYLL.), *Quedius umbrinus* ER., *Tachyporus transversalis* GRAV. (BURAKOWSKI et al. 1980); *Evanystes circellaris* (GRAV.) (BURAKOWSKI et al. 1981);

Geotrupidae: *Typhaeus typhoeus* (L.) (HILDT 1896);

Scarabaeidae: *Onthophagus lemur* (FABR.) (HILDT 1896)⁶; *Aphodius sordidus* (FABR.) (TENENBAUM 1923); *Aphodius sphacelatus* (PANZ.) (STEBNICKA 1973); *Melolontha hippocastani* FABR. (BURAKOWSKI et al. 1983 – informacja wskazana jako cytowana, ale bez podania źródła tego cytowania, którego nie udało się ustalić);

Dermestidae: *Attagenus unicolor* (BRAHM) (BURAKOWSKI et al. 1986a);

Curculionidae: *Liparus germanus* (L.) (OSTERLOFF 1882); *Strophosoma albolineatum* SEIDL. (PONGRÁČZ 1923)⁷;

⁶ Wg. autorów „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1983) występowanie tego gatunku w Górach Świętokrzyskich może budzić wątpliwości i wymaga potwierdzenia nowymi materiałami.

⁷ Występowanie tego gatunku w Polsce jest bardzo wątpliwe – informacje w piśmiennictwie o występowaniu w kraju opierają się najprawdopodobniej na błędnych oznaczeniach (KANIA 1993).

Chrysomelidae (w tym Bruchinae): *Dibolia cynoglossi* (KOCH) (WARCHAŁOWSKI 1978); *Acanthoscelides obtectus* (SAY), *Bruchus pisorum* (L.) (BURAKOWSKI et al. 1989 – informacje o obu gatunkach wskazane jako cytowane, ale bez podania źródeł tych cytowań, których nie udało się ustalić).

Ponadto w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1973) wymieniony został omyłkowo jako podany z Gór Świętokrzyskich *Dyschirius laeviusculus* PUTZ. (Carabidae)⁸.

Przegląd wybranych, godnych uwagi gatunków

Wobec wysokiej liczby wykazanych z ŚPN gatunków rzadkich i reliktowych, w tym umieszczonych na czerwonych listach i w podobnych opracowaniach – krajowych i europejskich (e.g. CÁLIX et al. 2018; ECKELT et al. 2018; PAWŁOWSKI et al. 2002) zdecydowano się omówić przede wszystkim gatunki uznawane za relikty lasów pierwotnych, a także gatunki nowe dla fauny Polski oraz gatunki nadzwyczaj rzadko w kraju notowane (spośród takich, przede wszystkim wcześniej z Parku nie podawane). Dla gatunków tych podano szczegółowe dane dotyczące występowania w ŚPN. Odstąpiono natomiast od podawania takich danych w przypadku gatunków, które co prawda spełniają kryteria gatunków reliktowych i rzadko w Polsce notowanych, ale w ŚPN występują dość powszechnie (odnotowane zostały na wielu stanowiskach i często w większej liczebności, np. *Rhysodes sulcatus*, *Peltis grossa*, czy *Cucujus cinnaberinus*)⁹, uznając informacje zawarte w tabeli (Tab. I) za wystarczające dla scharakteryzowania ich występowania w Parku. Omówiono także kilka gatunków unikatowych, wykazanych w przeszłości z obszaru ŚPN, których aktualnego występowania w Parku nie udało się potwierdzić mimo specjalnych, ukierunkowanych na te gatunki poszukiwań.

Ogólne rozmieszczenie w Polsce oraz uwagi o biologii poszczególnych gatunków podano za „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1973–2000), natomiast

⁸ W „KFP” (ibid.) cytowana jest publikacja (PLEWKA 1970), w której jakoby znajduje się informacja o występowaniu tego gatunku w Górach Świętokrzyskich, jednak w pracy tej brak jest takiej informacji. Ta wynikająca z pomyłki informacja powtórzona została w publikacji HURUKA i BARŠEVSKISA (2014) – jej autorzy cytując PLEWKĘ (ibid.) oparli się jednak bez wątplenia wyłącznie na wynikającej z pomyłki informacji z „KFP”.

⁹ Informacje o występowaniu takich gatunków w kraju, a także ich biologii i uwarunkowaniach ekologicznych od których ich występowanie jest ściśle uzależnione, znaleźć można w licznych pozycjach piśmiennictwa (w tym popularnonaukowego), m.in. dzięki umieszczeniu części z nich w załącznikach tzw. dyrektywy siedliskowej UE i częstemu uznawaniu za przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000. W związku z tym zainteresowanie nimi jest większe niż innymi, rzadkimi i zagrożonymi oraz objętymi ochroną prawną gatunkami.

rozsiedlenie ogólne za „Catalogue of Palaearctic Coleoptera” („CPC”) (LÖBL, SMETANA 2003–2013).

Rhysodes sulcatus (FABRICIUS, 1787) (Rhysodidae)

zagłębek bruzdkowany

Relikt lasów pierwotnych (tzw. relikw. puszczański), występujący wyłącznie w starych, dzikich lasach o zachowanej w wysokim stopniu naturalności, znany z Europy, Azji Mniejszej i Kaukazu. W Polsce stanowiska tego gatunku zlokalizowane są wyłącznie w takich lasach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, bądź w kompleksach leśnych w których znaczne fragmenty lasu posiadają wspomniany wyżej charakter. Rozwój odbywa w wilgotnym, próchniejącym drewnie leżących grubych pni drzew liściastych i iglastych. W ŚPN tworzy silną metapopulację o znacznej liczebności i występuje we wszystkich obwodach ochronnych, przy czym głównymi obszarami jego występowania są lasy Pasma Łysogórskiego – obszar ochrony ścisłej (o.o.ś.) „Łysica–Święty Krzyż” objęte od blisko 100 lat bierną ochroną i stare lasy Doliny Czarnej Wody (w tym głównie o.o.ś. „Czarny Las”), gdzie był często obserwowany.

Carabus intricatus LINNAEUS, 1761 (Carabidae)

biegacz pomarszczony

Gatunek związany przede wszystkim ze starymi dzikimi lasami, przez niektórych autorów (e.g. PAWŁOWSKI 2008) uznawany za relikw. puszczański (choć budzić to może wątpliwość zważywszy na rozmieszczenie jego stanowisk). Zamieszkuje Europę, zwłaszcza jej środkowy i południowy pas. W Polsce znany z rozproszonych stanowisk rozmieszczonych w różnych częściach kraju. Jest gatunkiem zdecydowanie saproksylofilnym, najczęściej spotykanym w spróchniałych pniach leżących grubych drzew. W ŚPN występuje prawdopodobnie na całym obszarze, w miejscach gdzie znajdują się w odpowiedniej ilości właściwe mu mikrosiedliska saproksyliczne (odnotowano jego występowanie w 6 obwodach ochronnych, głównie w lasach od dłuższego czasu objętych ochroną bierną).

Carabus nitens LINNAEUS, 1758 (Carabidae)

biegacz szykowny

Gatunek zamieszkujący północną i środkową część Europy, w Polsce dość rzadko notowany, znany z rozproszonych stanowisk w różnych częściach kraju, od Pobrzeża Bałtyku po południowe regiony górskie. Występuje przede wszystkim na terenach otwartych, ale spotykany bywa także w lasach. Unika terenów podmokłych i zabagnionych. Wykazany przez PONGRÁCZA (1923) z Pasma Łysogórskiego („Lysa Gora”) i później z Parku nie podawany. W kolekcji ŚPN znajduje się 1 okaz zaetykietowany:

„Wola Szczygiełk.[owa] Św.P.n. [ŚPN] 27.6.50 [27 VI 1950] leg. Z. ŚLIWIŃSKI”

Aeletes atomarius (AUBE, 1842) (Histeridae)

Gatunek zamieszkujący środkowy i południowy pas Europy (w tym Wyspy Brytyjskie), Kaukaz oraz północną Afrykę (Algieria, Tunezja). W Polsce znany jak dotąd z 3 stanowisk zlokalizowanych w okolicach Krakowa, Częstochowy i Radomska. Chrząszcz saproksyliczny, znajdujący w zmurzałym drewnie drzew liściastych. MÜLLER i współautorzy (2005) zaliczają go do reliktywów lasów pierwotnych. Z ŚPN podany przez S. MAZURĄ i B. BORSKIEGO (2010) z obszaru ochronnego (o.o.) Święty Krzyż (oddz. 209b).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 183b – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et H. BĄK.

Micridium halidaii (MATTHEWS, 1868) (Ptiliidae)

Gatunek zasiedlający głównie środkową Europę, znany także z Wysp Brytyjskich, Francji, Banatu i południowej Skandynawii. W kraju do niedawna znany jedynie z historycznych stanowisk na Dolnym Śląsku i w Sudetach Zachodnich. Ostatnio stwierdzony na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej i w Kampinoskim PN (JAŁOZYŃSKI et al. 2015a) oraz na Pogórzu Przemyskim (BUCHHOLZ, MELKE 2018). Gatunek związany z martwym, butwiejącym drewnem starych drzew, zwłaszcza dębów, chętnie zasiedla próchnowiska w dziuplach. MÜLLER i współautorzy (2005) zalicza go do reliktywów lasów pierwotnych.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 26b – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. BOREK.

Pteryx splendens STRAND, 1960 (Ptiliidae)

Gatunek opisany z Austrii, znany ponadto ze Szwajcarii, Skandynawii i europejskiej części Rosji, z niewielkiej liczby rozrzuconych stanowisk. W Polsce odnaleziony jak dotychczas na 2 stanowiskach – po raz pierwszy na Nizinie Mazowieckiej w rezerwacie „Jegiel” (MAJEWSKI 1995) i po ponad 20 latach w Wigierskim P.N. (SAWONIEWICZ 2015). Znajdujący w spróchniałym drewnie świerka, sosny i olchy, a także w ściółce, i jest najprawdopodobniej związany ze starymi lasami o naturalnym charakterze.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 29a/b – 16 VI-18 VII 2018 - 1 ex., pułapka IBL-5 „Netocia” z zestawem feromonów na saproksylo- i ksylobionty przy powalonej *Abies alba* MILL., leg. L. BUCHHOLZ;
(6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147h – 1-15 VII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
(8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 54a – 1-15 VII 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Z. JANKOWICZ.

Ptiliolum caledonicum (SHARP, 1872) (Ptiliidae)

Gatunek europejski, notowany z południowej, zachodniej i północnej części kontynentu. W Polsce znany jak dotąd z jednego stanowiska – odnaleziony w 2011 r. w Puszczy Boreckiej (KOMOSIŃSKI, MARCZAK 2016). Znajdowany w murszejących kłodach i pniakach, pod korą i w murszejącym drewnie osik, brzoź, olch i sosen, w starych lasach o naturalnym charakterze.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 54a – 16-31 V 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et R. LACH.

Colon rufescens KRAATZ, 1850 (Leiodidae)

Gatunek nadzwyczaj rzadko spotykany, znany z Europy Środkowej i południowej części Europy Północnej. W Polsce znany jedynie z historycznych stanowisk (XIX i początek XX w.) z Kotliny Kłodzkiej, Dolnego Śląska (okolice Środy Śląskiej) i okolic Częstochowy. Biologia tego gatunku jest zupełnie nieznaną.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 183b – 1-15 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI.

Aleochara funebris WOLLASTON, 1864 (Staphylinidae)

Gatunek szeroko rozpowszechniony w Palearktyce oraz w Azji południowo-wschodniej. W Polsce podawany jak dotąd jedynie z dwóch stanowisk: z Puszczy Człuchowskiej (SZUJECKI 1995 – pod nazwą *A. albovillosa*) oraz z Puszczy Białowieskiej (BOROWSKI 2001; SMOLEŃSKI, SZUJECKI 2001). Stwierdzony także w Olsztynie (KOMOSIŃSKI – dane nie publikowane: Bio-Map 2020). Zasiadła zarówno lasy, jak i tereny otwarte oraz środowiska synantropijne. Obserwowany był na padlinie ryb (JANSSON 1940), ale wg MAUSA i współautorów (1998) zamieszkuje gniazda ptaków i nory ssaków oraz rozkładający się materiał roślinny, a larwy są pasożytami muchówek (Diptera) z rodziny Calliphoridae.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (2) o.o. Klonów – część wschodnia (DB94): oddz. 238c – 16-31 VIII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et M. PAJDO.

Aleochara stichai LIKOVSKÝ, 1965 (Staphylinidae)

Gatunek rozmieszczony w kilkunastu krajach Europy oraz w Turcji. Tak samo jak większość przedstawicieli rodzaju *Aleochara* GRAV. jest w stadium larwalnym parazytoidem larw muchówek. Występuje w bardzo różnych biotopach. We Francji uważany jest za gatunek saproksyliczny (FUCHS, MILLARAKIS 2017-2018). W Hiszpanii stwierdzony na padlinie świni domowej w leśnych obszarach chronionych (DÍAZ-MARTÍN, SALOÑA-BORDAS 2015),

natomiast w Europie północnej jest wykazywany jako mieszkaniec dziupli dzięcioła białogrzbietego *Dendrocopos leucotos* (BECHST.) (MARTIKAINEN et al. 1998). Analizując dane z literatury można stwierdzić, że jest to gatunek leśny i saproksyliczny, ale jako parazytoid w środowiskach tych związany z padliną bądź z innymi rozkładającymi się szczątkami pochodzenia zwierzęcego (np. zgromadzonymi w dziuplach pod gniazdami ptaków), w których odbywają rozwój muchówki – ich larwy pasożytowane są przez larwy *A. stichai*.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 8 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 245d – 15-31 VII 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, oddz. 241a – 1-15 V 2017 - 1 ex., oddz. 262b – 16-31 VIII 2016 & 1-15 V 2017 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et M. PAJDO;
- (2) o.o. Klonów – część wschodnia (DB94): oddz. 238c – 1-15 VIII 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et M. PAJDO;
- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 17f – 16-31 V 2015 & 1-15 IX 2015 - 3 exx., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Z. BROŻYNA; oddz. 29g – 27 IV-19 V 2013 - 1 ex., wiatrował, pułapka przegrodowa z butelek PET z przynętą (tampon nasączony dziegciem) na powalonej *Pinus silvestris* L., oddz. 19i (osada „Gajówka Kąty”) – 11 VIII-11 X 2015 - 10 exx., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na drzewach z próchnowiskami „dziuplowymi” (*Tilia cordata* MILL. i starej *Malus domestica* BORB.), leg. L. BUCHHOLZ;
- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147h – 16 III-15 IV 2015 & 1-15 IX 2015 - 2 exx., oddz. 171f – 1-15 IX 2015 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. KRZOS et Sz. RAK;
- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 39d – 19 VII-15 IX 2018 - 1 ex., pułapka IBL-5 „Netocia” z zestawem feromonów na saproksylo- i ksylobionty, leg. L. BUCHHOLZ; oddz. 67a – 16-30 IX 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Z. JANKOWICZ;
- (12) o.o. Jastrzębi Dół – część wschodnia (EB03): oddz. 176b – 16-31 VIII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et H. BAK;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 76b – 1-15 VIII 2015 - 1 ex., oddz. 202c – 1-15 VIII 2016 & 16-31 VIII 2016 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. MIERNIK et S. NOWAK;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1d – 25 VI-18 VII 2018 - 1 ex., pułapka IBL-5 „Netocia” z zestawem feromonów na saproksylo- i ksylobionty, leg. L. BUCHHOLZ; oddz. A-1f – 1-15 IX 2015 & 16 X-15 XI 2017 - 2 exx., oddz. A-3c – 1-15 VIII 2015 & 16-31 VIII 2015 & 1-15 VIII 2016 - 6 exx., oddz. A-3h – 1-15 VIII 2015 & 16-31 VIII 2015 & 16-30 IX 2015 - 3 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ, S. KUROŚ et W. GAWLIK;
- (15) o.o. Chełmowa Góra – Las Serwis-Dąbrowa (EB03): oddz. 5c – 15-29 V 2009 - 1 ex., pułapka Borregarda z feromonem „Tomodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ; oddz. 6a – 1-16 VII 2009 - 2 exx., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et W. GAWLIK.

Gatunek nowy dla fauny Polski.

Alevonota rufotestacea (KRAATZ, 1856) (Staphylinidae)

Gatunek znany z wielu krajów Europy, a także z północnej Afryki oraz Turcji i Izraela. W Polsce jest bardzo rzadko notowany, przy czym większość danych o występowaniu w kraju to informacje historyczne. Wykazany z okolic Olsztyna, ze Śląska Dolnego oraz z Sudetów Zachodnich. Najnowsze dane pochodzą z rezerwatu „Oszast” w Beskidzie Zachodnim (MELKE, SZAFRANIEC 2003). *Alevonota rufotestacea* nie jest gatunkiem wyłącznie leśnym, lecz zamieszkuje także kserotermy, murawy nawapienne i inne nieleśne siedliska (ASSING, WUNDERLE 2008). Podawany także z terenów rolniczych (GOOS 1973), a w okolicach Wrocławia stwierdzony został na wielkoobszarowych uprawach kukurydzy (MELKE – informacja nie publikowana).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (15) o.o. Chełmowa Góra – Las Serwis-Dąbrowa (EB03): oddz. 2c – 29 V-15 VI 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et W. GAWLIK.

Aloconota coulsoni (LAST, 1952) (Staphylinidae)

Gatunek wykazywany z nielicznych państw Europy: z Danii, Irlandii, Niemiec, Szwajcarii, Szwecji oraz z Wielkiej Brytanii, a ostatnio podany został także z Grecji (ASSING et al. 2018). W Polsce po raz pierwszy znaleziony w 1999 roku (SMOLEŃSKI, SZUJECKI 2001) w Puszczy Białowieskiej, gdzie ponownie został stwierdzony w 2004 roku. Kusak ten zamieszkuje wilgotne, leśne środowiska, ale bliższych danych o jego biologii brak. Stanowisko w ŚPN jest drugim w Polsce miejscem stwierdzenia tego gatunku.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 221a – 19 V-4 VI 2009 - 1 ex., oddz. 229a – 4-17 VI 2009 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. PAJDO.

Atheta voeslauensis BERNHAUER, 1944 (Staphylinidae)

Gatunek europejski, znany z Austrii, Czech, Słowacji, Niemiec, Węgier, Włoch i Szwajcarii. Prawdopodobnie związany z jest z ekosystemami leśnymi, gdzie był znajdowany w próchnie i ściółce u podstawy pni drzew. Bliższych danych o jego biologii brak.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1f – 16-31 VII 2015 - 1 ex., oddz. A-1j – 1-15 VI 2015 & 1-15 V 2017 - 2 exx., oddz. A-3h – 1-15 V 2015 & 1-15 VI 2015 & 16-31 V 2017 - 5 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ, S. KUROŚ et W. GAWLIK.

Gatunek nowy dla fauny Polski.

Atrecus longiceps (FAUVEL, 1873) (Staphylinidae)

Szeroko rozmieszczony, leśny gatunek saproksyliczny, znany z północnego i środkowego pasa Europy, gór jej pasa południowego, a także Syberii i Ameryki Północnej. Uważany za leśny gatunek borealno-górski, ściśle związany swym rozwojem z czerwobrunatnym próchnem stojących i powalonych drzew liściastych. W Polsce znany jest z nielicznych rozproszonych stanowisk w północno-wschodniej części kraju (m.in. z Puszczy Białowieskiej), regionów górskich i podgórskich, a także z Gór Świętokrzyskich i Wielkopolski (stary park-arboretum w Gołuchowie koło Kalisza). Z Parku podany po raz pierwszy ogólnikowo przez SZUJECKIEGO (1958). MOKRZYCKI (2007) podaje ten gatunek z o.o. Dębno (oddz. 123c/124c), natomiast w bazie rekordów BioMap (2020) znajdują się informacje o stwierdzeniu tego gatunku także na Łysej Górze w roku 1968 – leg. B. BURAKOWSKI, a także na Łysicy w roku 2007 i w o.o.s. „Święty Krzyż” w roku 2009 – leg. T. WOJAS.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 195d – 15-29 VI 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 94y – 1-15 VI 2009 - 2 exx., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et T. PONIKOWSKI;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 185b – 16-30 VI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI.

Euthiconus conicicollis (FAIRMAIRE et LAB., 1855) (Staphylinidae)

Gatunek europejski, znany z kilkunastu krajów, rozmieszczony głównie w Europie Środkowej. W Polsce bardzo rzadki, znany z Pogórza Przemyskiego, z Gołuchowa w Wielkopolsce oraz z Roztocza. Ostatnio wykazany z Puszczy Białowieskiej (JAŁOSZYŃSKI et al. 2005a; PLEWA et al. 2019) oraz rezerwatu „Niedźwiedzie Wielkie” koło Małdyt na Pojezierzu Mazurskim (JAŁOSZYŃSKI et al. 2005a). Jest bardzo rzadkim gatunkiem saproksylicznym, związanym jak można przypuszczać, ze starymi lasami o naturalnej strukturze. Znajdowany jest najczęściej metodą przesiewania substratu z próchnowiskowych dziupli i ze ściółki zebranej u podstawy pni drzew. Na polskiej czerwonej liście zwierząt (PAWŁOWSKI et al. 2002) nadano mu status gatunku krytycznie zagrożonego (CR).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 171f – 1-15 VII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (15) o.o. Chełmowa Góra – Las Serwis-Dąbrowa (EB03): oddz. 2c – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Phyllodrepoidea crenata (GANGLBAUER, 1895¹⁰) (Staphylinidae)

Gatunek europejski, znany z kilkunastu krajów. W Polsce podany jedynie z obszarów górskich i podgórskich. Wykazany z Tatr, Babiej Góry, Gorców i z rezerwatu „Śrubita” w Beskidzie Zachodnim. Przebywa pod korą drzew iglastych i liściastych. Z reguły jest rzadko spotykany i nieliczny, ale w Tatrach podczas badań nad fauną korników odłowiono 800 osobników (TYKARSKI 2006). Dane dotyczące ekologii i częściowo biologii gatunku zebrali MAZUR i MICHALSKI (2011), jednak nowe światło na trofizm gatunku przedstawia ALEXANDER (2019), która zalicza *Ph. crenata* do mycetofagów w środowisku saproksylicznym, który w postaci larwalnej rozwija pod bardzo wilgotną korą, gdzie żywi się grzybnią i drożdżami; pokarmem imago są zarodniki grzybów poliporooidalnych.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 8c – 16 X-15 XI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. BOREK.

Plectophloeus fleischeri MACHULKA, 1929 (Staphylinidae)

Europejski gatunek, znany z zaledwie kilku krajów: Austrii, Czech, Francji, Niemiec, Rumunii, Serbii, Słowacji, Szwajcarii i Ukrainy. Z Polski w sposób pewny wykazany został z Karpacza w Sudetach Zachodnich (SZOŁTYS 2008) oraz ostatnio z Pogórza Przemyskiego (BUCHHOLZ, MELKE 2018). Zasiedla głównie lasy iglaste w górach i na pogórzach, gdzie znajdują się w gniazdach mrówek, w wilgotnym próchnie pni i pniaków, pod korą, mchem i opadłymi liśćmi. Odróżnienie tego gatunku od innych środkowoeuropejskich gatunków z rodzaju *Plectophloeus* REITT. umożliwia publikacja ROSE'go i współautorów (2015).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 76b – 1-15 VI 2015 & 16-30 VI 2016 - 2 exx., oddz. 202c – 1-15 VI 2015 & 1-15 VII 2015 - 7 exx., oddz. 209b – 1-15 VI 2015 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. MIERNIK et S. NOWAK.

Quedius infuscatus (ERICHSON, 1840) (Staphylinidae)

Gatunek europejski znany z kilkunastu krajów. W całym zasięgu jest bardzo rzadko notowany. Również w Polsce to jeden z rzadszych gatunków z rodzaju *Quedius* STEPH. Z Polski wykazany z Sudetów (dane historyczne),

¹⁰ Autorem opisu tego gatunku nie był GRAVENHORST, 1802 – jak wcześniej powszechnie uważano, lecz GANGLBAUER, 1895. Te nieścisłości nomenklatoryczne wyjaśnia HERMAN (2001).

a nowsze informacje pochodzą z Beskidów, Śląska, Puszczy Białowieskiej oraz z Gór Świętokrzyskich. Żyje w dziuplach drzew liściastych, głównie zasiedlonych przez ptaki. Czasami w próchnie drzew zasiedlonych przez mrówki *Lasius* spp. oraz prawdopodobnie w gniazdach jaskółki brzegówki – *Riparia riparia* (L.). Nowy i przydatny klucz do oznaczania prawie wszystkich krajowych gatunków z podrodzaju *Microsaurus* DEJ. do którego należy ten gatunek, zawiera ostatnio wydane opracowanie o charakterze monograficzno-katalogowym (SALNITSKA, SOLODOVNIKOV 2019). *Q. infuscatus* uznawany jest za gatunek parasolowy reliktowych puszczy Europy Środkowej (ECKELT et al. 2017). Na polskiej czerwonej liście zwierząt (PAWŁOWSKI et al. 2002) posiada status gatunku zagrożonego (EN). Z obszaru Parku wykazany został przez BYKA (2007) z o.o. Dębno (oddz. 123c/124c).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 7 stanowiskach:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 19i (osada „Gajówka Katy”) – 11 VIII-11 X 2015 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na drzewach z próchnowiskami „dziuplowymi” (*Tilia cordata* i starej *Malus domestica*), leg. L. BUCHHOLZ; 60a – 13 V-1 VI 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, oddz. 17f – 16-31 VII 2015 - 1 ex., oddz. 24f – 16-30 IV 2015 - 2 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, oddz. leg. L. BUCHHOLZ, M. WIŚNIEWSKI et P. BOREK;
- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147g – 29 VI-13 VII 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 126d (o.o.ś. „Łysica”) – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. 88a – 1-15 VIII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, T. PONIKOWSKI et G. CZECHOWSKI;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 179a – 17 III-15 IV 2016 - 1 ex., oddz. 183b – 1-15 IX 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, H. BAŃ et L. KUCHARCZYŃSKI;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 209b – 16-30 IV 2015 & 1-15 VII 2015 - 2 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. MIERNIK;
- (14) o.o. Chełmowa Góra - kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1g – 31 III-15 IV 2012 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. A-1f – 16-30 IV 2016 - 1 ex., oddz. A-1j – 16 X-15 XI 2017 - 2 ex., oddz. A-3h – 16 III-15 IV 2015 & 16-30 IV 2015 & 11 III-15 IV 2016 & 14 III-15 IV 2017 & 16 X-15 XI 2017 - 6 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ, S. KUROŚ et W. GAWLIK.

Quedius truncicola FAIRMAIRE et LAB., 1856¹¹ (Staphylinidae)

Gatunek zamieszkujący prawie całą Europę, ale stosunkowo rzadko notowany. W Polsce znany z historycznych wzmianek z Dolnego Śląska i nieco późniejszych z Beskidu Wschodniego, a także współczesnych z Bieszczadów oraz z Gór Świętokrzyskich (SZUJECKI 1996; BYK 2007; RUTKIEWICZ

¹¹ Gatunek spotykany w literaturze pod synonimiczną nazwą *Quedius ventralis* ARAGONA, 1830

2007). Ostatnio wykazany z Puszczy Białowieskiej (PLEWA et al. 2019). Żyje w dziuplach starych drzew liściastych, również zasiedlonych przez ptaki. Spotykany przy soku wyciekającym z drzew, na pniakach porośniętych mchami, a także w sąsiedztwie mrówek z rodzaju *Lasius* LATR. Tak jak poprzedni gatunek, przez ECKELTA i współautorów (2017) uważany jest za gatunek parasolowy dla reliktowych, starych lasów Europy Środkowej.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 188f – 31 VIII-15 IX 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, oddz. 150b (o.o.ś. „Łysica”) – 15-30 IV 2012 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, oddz. 188a – 16-31 VII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et H. BĄK.

Stenichnus styriacus FRANZ, 1960 (Staphylinidae)

Gatunek mało znany, opisany z Austrii (Styria) na podstawie 2 osobników znalezionych pod korą sosny, w miejscu zamieszkałym przez mrówki *Lasius fuliginosus* (L.) (FRANZ 1960). Po kilkudziesięciu latach odnaleziony w Karyntii w lesie bukowym oraz w mokrej ściółce z liści bukowych w wyrobisku nieczynnego kamieniołomu bazaltu (NEUHÄUSER-HAPPE 1999). Stwierdzony także w Słowenii.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 76b – 16-31 VIII 2015 - 1 ex., oddz. 112a – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. MIERNIK.

Gatunek nowy dla fauny Polski.

Stichoglossa semirufa (ERICHSON, 1839) (Staphylinidae)

Gatunek znany z większej części Europy, Afryki północnej oraz z Turcji i Izraela. Wszędzie rzadko spotykany. W Polsce znany z informacji historycznych z Sudetów oraz z Bieszczadów. Później podany z Beskidu Zachodniego, w tym z Babiej Góry, ale dane te należy odnieść do *Ischnoglossa elegantula* MANNERH. (SZAFRANIEC et al. 2019). Jest to gatunek leśny występujący w mikrosiedliskach saproksylicznych zlokalizowanych w dolnych partiach martwych drzew stojących oraz w pniakach, w związku z czym niekiedy łowi się go w pułapki glebowe (Barbera) wystawione w pobliżu takich mikrosiedlisk. Biorąc pod uwagę rozmieszczenie jego znanych stanowisk w Polsce i Europie, przyjąć można, że jest gatunkiem starych lasów o reliktowym charakterze.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 5 stanowiskach:

- (4) o.o. Podgórze – część południowa (DB93): oddz. 72k – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, leg. L. BUCHHOLZ et R. KUROŚ;
 (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 189c – 16-31 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et A. DANIELSKI;

- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 126d (o.o.s. „Łysica”) – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, leg. L. BUCHHOLZ et T. PONIKOWSKI;
- (10) o.o. Dębno – część wschodnia (EB03): oddz. 85k – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., 2 pułapki Moerickego (żółte miski), leg. L. BUCHHOLZ et T. PONIKOWSKI;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz.A-3c – 1-15 VI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et W. GAWLIK.

Tachysida gracilis (ERICHSON, 1837) (Staphylinidae)

Gatunek rozsielony głównie w środkowym pasie Europy od południowej Anglii po Ukrainę, w Polsce znany z nielicznych, rozproszonych stanowisk. Tylko w Puszczy Białowieskiej częściej obserwowany (DERUNKOV, MELKE 2001; MELKE - dane nie publikowane). Występuje w leżących pniach starych drzew liściastych, rzadziej iglastych, pod zmuszałą korą i w głębszych warstwach spróchniałego drewna, często w sąsiedztwie gniazd mrówek *Lasius brunneus* (L.). Czasami występuje wspólnie z zagłębkiem bruzdkowanym *Rhysodes sulcatus* (FABR.) (BUCHHOLZ, MELKE 2018). Biorąc pod uwagę współczesne stanowiska omawianego gatunku oraz przywiązanie do specyficznych mikrosiedlisk, uznać go można za gatunek reliktowy, starych, naturalnych lasów. Ten pogląd podziela także SZUJECKI (2017). Z Parku podany przez BYKA (2007) z o.o. Podgórze (oddz. 25a lub 30b).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147g – 4-18 V 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 209b – 16-31 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. MIERNIK.

Xylostiba monilicornis (GYLLENHAL, 1810) (Staphylinidae)

Gatunek o borealno-górskim rozmieszczeniu, znany z północnej i środkowej części Europy (w Skandynawii docierający do skrajnych regionów północnych, na południe do górskich regionów Francji, Włoch i północnych Bałkanów), notowany również z Syberii. W Polsce dość rzadko notowany, znany z gór i pogórzy południowej części kraju oraz z Puszczy Białowieskiej (GUTOWSKI et al. 2006; SZAFRANIEC et al. 2003). Występuje pod murszejącą korą drzew iglastych i liściastych; uważany za drapieżcę żerującego w chodnikach korników. Według SZUJECKIEGO (2017) jest składnikiem zoocenozy lasów naturalnych. Z obszaru Parku wykazany przez SZUJECKIEGO (1960b) z Łysicy, na podstawie 1 osobnika zebranego pod korą kłody bukowej oraz RUTKIEWICZA (1996) z o.o. Dąbrowa i/lub o.o. Święty Krzyż na podstawie 26 osobników zebranych pod korą martwych i zamierających jodeł usuwanych w ramach cięć sanitarnych, wykonywanych intensywnie jeszcze w latach 90. XX wieku.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 4 stanowiskach:

- (2) o.o. Klonów – część wschodnia (DB94): oddz. 211c – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ et S. PAJDO;
- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 24f – 16 III-15 IV 2015 - 1 ex., oddz. 8c – 4-15 IV 2017 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. BOREK;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 94ax – 14 III-15 IV 2016 - 2 exx., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 202c – 16 III-15 IV 2015 & 16 III-15 IV 2016 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. MIERNIK.

Zeteotomus brevicornis (ERICHSON, 1839) (Staphylinidae)

Gatunek znany z prawie całej Europy oraz z Turcji. Wszędzie należy do rzadkości i spotykany jest w niewielkiej liczbie osobników. Także w Polsce jest niezwykle rzadki, znany z nielicznych, rozrzuconych stanowisk zlokalizowanych w starych lasach o naturalnej strukturze ekologicznej. Literatura podaje, że rozwija się pod korą jodeł w chodnikach larw korników – jodłowców *Pityokteines curvidens* (GERM.) i *P. spinidens* (REITT.). Obserwacje owada dorosłego należą do rzadkości. W Nadleśnictwie Krasiczyn (Pogórze Przemyskie) obserwowano okaz biegający w ciągu dnia na świeżo ściętym, żywicznym pniu jodły (MELKE – dane nie publikowane). Z analizowanego obszaru po raz pierwszy wykazał go E.V. JACENTOVSKIJ (1912) podając stanowisko „Bodzentyń” (z pewnością chodziło o lasy koło Bodzentyń, a więc aktualnie teren ŚPN). Występowanie w Parku potwierdzili: SZUJECKI (1958), MICHAŁSKI i RARAJCZAK (1989) oraz RUTKIEWICZ (1996).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 4 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 257b – 1-15 VI 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et D. ZBROSZCZYK;
- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 24f – 1-15 VII 2015 & 16-31 VII 2015 - 3 exx., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et M. WIŚNIEWSKI;
- (12) o.o. Jastrzębi Dół – część wschodnia (EB03): oddz. 176b – 16-31 V 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et H. BAK;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1f – 1-15 VII 2015 & 16-31 VIII 2016 - 3 exx., oddz. A-1j – 16-31 VII 2015 - 3 exx., oddz. A-3c – 16-30 IV 2015 & 1-15 VI 2015 & 1-15 VII 2015 & 16-31 VII 2015 & 16-31 VIII 2015 & 16-31 V 2017 - 14 exx., oddz. A-3h – 16-30 IV 2015 & 1-15 V 2015 & 16-31 V 2015 & 1-15 VIII 2015 - 7 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ, S. KUROŚ et W. GAWLIK.

Interesujące jest, że największą liczbę osobników (27 z 32) odłowiono na Chełmowej Górze, w lesie, w którym jodła występuje sporadycznie jako niewielka domieszka, a w pułapkach stosowano feromon dedykowany do wabienia *Ips cembrae* (HEER) – gatunku związanego głównie z modrzewiem (*Larix* spp.). Mogłoby to świadczyć, że *Z. brevicornis* nie jest związany wyłącznie z jodłą i kornikami z rodzaju *Pityokteines* FUCHS. Godne uwagi jest

także to, że na Chełmowej Górze 23 osobniki (czyli prawie wszystkie, za wyjątkiem 2 z lat 2016 i 2017) odłowiono w jednym, 2015 roku, choć pułapki z feromonem „Cembrodor” wywieszane były na tym stanowisku corocznie od roku 2010.

Zoosetha rufescens (KRAATZ, 1856) (Staphylinidae)

Gatunek europejski, poza Polską znany jeszcze z 10 krajów. W kraju znany w oparciu o dane historyczne z Dolnego Śląska i Sudetów Wschodnich oraz ogólnikowo z Beskidów, Śląska i Prus. Współcześnie wykazany tylko z Puszczy Białowieskiej (SMOLEŃSKI, SZUJECKI 2001). Jest gatunkiem zamieszkującym stare lasy o naturalnym charakterze, ale bardzo mało wiadomo o jego biologii i mikrosiedliskach z którymi jest związany. Prawdopodobnie jest saproksylobiontem, częściej spotykanym w warstwie runa leśnego.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 188a – 16-31 V 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI;
- (12) o.o. Jastrzębi Dół – część wschodnia (EB03): oddz. 176b – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et H. BAK.

Zyras haworthi (STEPHENS, 1832) (Staphylinidae)

Szeroko rozpowszechniony gatunek palearktyczny, występujący od Portugalii po Japonię, a także w Afryce Północnej. W Polsce, mimo że stwierdzony w 10 krainach „KFP” (głównie w środkowej i południowej części kraju), notowany jest rzadko i sporadycznie. W literaturze są informacje, że występuje na stanowiskach o charakterze kserotermicznym, często na podłożu wapiennym; czasami spotykany jest w lasach, ale przeważnie na ich skrajach lub na skarpach o wystawie południowej. Jest myrmekofilem zamieszkującym gniazda kilku gatunków mrówek (*Formica* sp., *Lasius* sp., *Liometopum* sp., *Myrmica* sp.) (HLAVÁČ, JÁSZAY 2009).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147h – 16-31 VII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 185b – 16-30 VI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1f – 15-30 VI 2015 & 1-15 VI 2017 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Powyższe stanowiska nie mają charakteru kserotermicznego, a dwa z nich (w oddz. 147h oraz 185b) położone są w cienistych lasach (zbiorowisko buczyny karpackiej - *Dentario glanulosae-Fagetum*) zdala od ich skrajów. Wskazuje to na szersze niż podaje literatura, spektrum uwarunkowań ekologicznych w jakich pozostaje ten gatunek.

Ceruchus chrysomelinus (HOCHENWARTH, 1785) (Lucanidae)

wynurt lśniący

Gatunek znany przede wszystkim ze wschodniej Europy i Syberii Zachodniej. W Polsce notowany głównie we wschodniej części kraju (Bieszczady, Pogórze Przemyskie, Roztocze, Puszcza Białowieska, Pojezierze Mazurskie). Zasiedla wyłącznie większe kompleksy leśne o naturalnym charakterze, zwłaszcza stare, wilgotne i cieniste lasy i z całą pewnością można go uznać za reliktowy gatunek puszczański. Larwy rozwijają się w czerwono-brunatnym próchnie leżących pni drzew różnych gatunków. Materiałem żywicielskim na północy jest głównie świerk i brzoza, na południu jodła, dąb, buk, grab i wiąz. Z ŚPN po raz pierwszy podany przez SZUJECKIEGO (1958) z o.o. Święta Katarzyna („poniżej Łysicy”), a później przez różnych autorów z o.o. Święty Krzyż. W Parku, w starych (objętych ochroną od blisko 100 lat) obszarach ochrony ścisłej, wynurt lśniący jest gatunkiem dość często obserwowanym, gdyż znajduje tam obfitość specyficznych, niezbędnych dla jego rozwoju, mikrosiedlisk saproksylicznych.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań (metodami pułapkowymi) stwierdzony na 5 stanowiskach:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 42p (o.o.ś. „Czarny Las”) – 3 VI-4 VII 2008 & 4 VII-5 VIII 2008 - 2 exx., zestaw pułapek na ksylobionty (wg metodyki SGGW), leg. B. KOZAK;
- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147g – 15-29 VI 2009 - 2 exx., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 94y – 30 VI-15 VII 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et T. PONIKOWSKI;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 179a & 185b - 16-30 VI 2016 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, H. BAŁ et L. KUCHCIŃSKI;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 76b – 16-30 VI 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. MIERNIK.

Ponadto w kolekcji ŚPN znajduje się 1 okaz zaetykietowany: „Łysica, 18 VII 1953, leg. TUMIŁOWICZ”.

Prócz przedstawionych wyżej danych, w latach 2008-2016 obserwowano omawiany gatunek kilkakrotnie, w obszarach ochrony ścisłej: „Czarny Las”, „Łysica” i „Święty Krzyż”.

Lucanus cervus (LINNAEUS, 1758) (Lucanidae)

jelonek rogacz

Gatunek występujący w Europie, Azji Mniejszej i na Kaukazie. W Polsce spotykany dość rzadko, znany z rozproszonych stanowisk, przy czym szereg danych o występowaniu dotyczy obserwacji sprzed wielu lat. Zasiedla ciepłe i świetliste lasy dębowe lub z dużym udziałem dębu w drzewostanie, które-

go przegrzybiałe drewno lub próchno w częściach przydziomkowych i położonych poniżej poziomu gruntu jest zasadniczym mikrosiedliskiem rozwoju jego larw (notowano, choć bardzo rzadko, rozwój larw *L. cervus* także w innych gatunkach drzew liściastych, takich jak buk, grab, wiąz a nawet drzewa owocowe, a także w leżących na ziemi pniach i grubych konarach na styku z gruntem). W naszych warunkach klimatycznych optymalne siedliska tego gatunku kształtowane są (a ściślej były) różnymi formami gospodarczej działalności człowieka – głównie dawnej, takiej jak wypas w lesie zwierząt gospodarskich, przerębowe pozyskiwanie drzew, a prawdopodobnie także wiosenne wypalanie runi takich lasów. Czynniki te hamowały intensywniejszy rozwój młodego pokolenia drzew i krzewów utrzymując świetlisty charakter lasu, obfitującego w pniaki, w tym w szczególności z odroślowymi drzewami, a także drzewa z przydziomkowymi próchnowiskami, których powstawanie często inicjowały rany oparzeniowe na korze wywoływane przez ogień. Zanik omawianego gatunku na dawnych stanowiskach wiązać można z zanikiem wspomnianych wyżej oddziaływań antropogenicznych i kształtowanych przez nie makro- i mikrosiedlisk. Z pewnością dotyczy to również historycznych stanowisk w ŚPN. Z terenu Parku *L. cervus* po raz pierwszy odnotowany został w roku 1939 na Chełmowej Górze (POMARNACKI 1958). W latach 50. XX wieku był gatunkiem dość licznie obserwowanym w o.o. Podgórze (Miejska Góra i uroczysko „Przyłaski”) (SZUJECKI 1958), a ciekawostką jest, że autor ten wskazuje jako główne zagrożenie dla jelonka rogowca „wylapywanie przez dzieci pasące bydło na obrzeżach drzewostanów”. Dziś wiadomo, że m.in. właśnie wypas warunkował utrzymywanie się siedlisk omawianego gatunku, a jego ustępowanie z wcześniej zajmowanych stanowisk jest w znaczącym stopniu efektem wprowadzenia w połowie XX wieku bezwzględного zakazu wypasu w lasach, a później (szczególnie w ostatnich latach) postępującym zanikiem chowu bydła przez drobne gospodarstwa rolne. POMARNACKI (1959) podaje, że kolejne „stanowisko tego chrząszcza znajduje się na Bukowej Górze w Świętokrzyskim Parku Narodowym” gdzie był kilkakrotnie obserwowany¹².

W zbiorze ŚPN znajduje się 1 okaz (♀) zaetykietowany:

„Przyłaski, ŚPN, 1.IX.1952, leg. A. SZUJECKI”

Od kilku dziesięcioleci brak jednak obserwacji, które potwierdzałyby współczesne występowanie *L. cervus* na terenie Parku. Godnym odnotowa-

¹² Doniesienie to budzić może wątpliwości co do miejsca obserwacji, gdyż Bukowa Góra (Pasma Klonowskie) w okresie, z którego pochodzi informacja, nie leżała w granicach ŚPN (oddalona była od nich o ok. 2,5 km), a ponadto siedliska tam występujące (głównie cieniste buczyny) nie były odpowiednim dla tego gatunku biotopem. Być może doszło do pomyłki w nazwie miejsca obserwacji, a informacja ta mogła dotyczyć innego miejsca położonego już wówczas na terenie ŚPN.

nia jest więc fakt odnalezienia w ŚPN, stosunkowo niedawno, szczątków tego gatunku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1 – 15 XI 2006 - żuwaczka ♂ w rozgrzebanym przez zwierzęta (najprawdopodobniej ptaki) kopcu mrowiska *Formica* sp., leg. B. SĘPIOŁ.

Niestety, nie jest możliwe określenie jak długo tak silnie zesklerytyzowane szczątki mogły zachować swój „dobry” stan – nie można więc wykluczyć, że pochodzą one z osobnika który żył kilkadziesiąt lat wcześniej, w związku z czym nie mogą posłużyć za dowód na współczesne występowanie jelonka rogacza na obszarze ŚPN.

Osmoderma barnabita MOTSCHULSKY, 1845¹³ (Scarabaeidae)
pachnica dębowa

Gatunek zamieszkujący wschodnią i środkowowschodnią część środkowego pasa Europy. Związany rozwojem z obszernymi, wypełnionymi dużą masą wilgotnego, najczęściej pokruszonego (bezpociowego) próchna dziuplami próchnowiskowymi w grubych, najczęściej żywych drzewach różnych gatunków (najczęściej liściastych, takich jak dąb, lipa czy buk, ale spotykany również w szeregu innych, w tym także, choć bardzo rzadko iglastych). Ze względu na specyficzne i występujące w znacznym niedoborze mikrosiedliska w których odbywa się jego rozwój larwalny, uznawany przez niektórych autorów za relikwyt lasów pierwotnych (ECKELT et al. 2017), choć takie jego sklasyfikowanie nie wydaje się w pełni trafne – regularnie spotykany jest bowiem w różnego rodzaju zadrzewieniach tworzonych ręką człowieka, pod warunkiem występowania w nich starych, grubych, próchnowiskowych drzew. W Polsce znany z dość licznych, ale rozrzuconych po kraju stanowisk (jako gatunek figurujący w załączniku II dyrektywy siedliskowej UE poddany został badaniom inwentaryzacyjno-monitoringowym, co istotnie przyczyniło się i przyczynia nadal, do rozpoznania jego występowania w kraju i odkrywania kolejnych stanowisk). Z obszaru ŚPN wykazany po raz pierwszy, ogólnikowo przez SZUJECKIEGO (1958) oraz w oparciu o obserwacje z pierwszej dekady XXI wieku przez BIDASA i BUCHHOLZA (2007) z uroczyska „Przyłaski” oraz o.o.ś. „Mokry Bór” (o.o. Podgórze).

¹³ Do pierwszej dekady XXI wieku gatunek ten znany był pod nazwą *Osmoderma eremita* (SCOPOLI, 1763). Przeprowadzone badania, w tym analizy genetyczne (AUDISIO et al. 2007) pozwoliły uznać, że jest to gatunek zbiorczy obejmujący kilka bardzo podobnych gatunków, których refugia przetrwały epokę glacialną w różnych odizolowanych od siebie regionach i u schyłku plejstocenu oraz holocenu zasiedlały odrębnymi drogami migracji różne części Europy. Badania te pozwoliły także określić przybliżoną granicę zasięgu populacji, uznanych za odrębne gatunków: *O. eremita* i *O. barnabita*. Granica ta, wg autorów cytowanej pracy, przebiega w środkowym i południowym pasie Europy w pobliżu południka wyznaczającego długość geograficzną 10°, tak więc uznać można, że gatunkiem występującym w Europie Środkowej i Wschodniej, w tym w Polsce jest wyłącznie *O. barnabita*.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach w ŚPN i 1 w pasie bezpośrednio przyległym do jego granic:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 19i (osada „Gajówka Kąty”) – 20-25 VII 2013 - 2 exx., w locie, 14 VII 2014 - 1 ex. (martwy ale świeży i kompletny) na zewnętrznym parapecie okiennym budynku mieszkalnego, leg./obs. L. BUCHHOLZ et M. OSSOWSKA; oddz. 26a/b – 29 VII 2013 - 6 exx., przywabione do żywotnej pułapki z feromonem (γ -dekalakton), zawieszanej na pograniczu lasu i łąki, przy powalonym grubym *Quercus robur* L. z obszernym próchnowiskiem osiowym, obs. (fot.) L. BUCHHOLZ;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 154a (o.o.s „Łysica”, okolice „Księżej Skały”) – 12 VII 2008 - 7 exx. (3 imag., 4 larv.), przy i w obszernych osiowych próchnowiskach (pnia i obłamanych grubych konarów) martwego bardzo grubego *Fagus sylvatica* L., obs. (fot.) L. BUCHHOLZ et M. OSSOWSKA;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-3 – III/IV 2014 - 1 ex. (martwy), w spróchniałym *Quercus robur*, leg. L. BUCHHOLZ et M. OSSOWSKA;
- (6a) wieś Święta Katarzyna – teren klasztoru (DB93): XI 2009 - ca 15 exx. (larv.) w murszu z próchnowiska osiowego górnej części pnia bardzo starej, grubej *Tilia cordata* rosnącej kilka metrów od ściany budynku klasztorowego (ok. 150 m od granicy Parku), ścinanej ze względu na bezpieczeństwo tego budynku (większość zebranych larw przeniesiono w granice ŚPN w pobliżu miejsca znalezienia i wypuszczono w próchnowiskach na grubych drzewach, a niewielką ich część poddano hodowli uzyskując 2 exx. imagines), leg./obs. L. BUCHHOLZ.

Phaenops knoteki REITTER, 1898 (Buprestidae)

Gatunek znany w Europie z Bałkanów, Rumunii, Austrii, Słowacji, Ukrainy, Francji i Włoch, a ponadto wykazany z Turcji i Algierii. W Europie związany ze starymi, naturalnymi lasami z dużym udziałem jodły w drzewostanie (głównie borami jodłowymi), występującymi najczęściej w dolnym reglu gór, a także na ich pogórzach i przedgórzach. Wszędzie spotykany bardzo rzadko i sporadycznie. W Polsce, prócz Gór Świętokrzyskich, znany tylko z Beskidu Wschodniego, Beskidu Zachodniego i Puszczy Kozienickiej. Larwy rozwijają się pod korą lub w korze obumierających lub martwych gałęzi, konarów i pni starych jodeł. Z ŚPN podany ogólnikowo przez GADKA (1995) z o.o. Podgórze i Święta Katarzyna.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 29g – 7 VI-21 VII 2013 & 1-29 VI 2014 - 2 exx., wiatrował, pułapka przegrodowa z butelek PET z przynętą (tampon nasączony dziegciem) na powalonej *Abies alba*, 30 VI-2 VIII 2014 - 1 ex., wiatrował, pułapka przegrodowa z butelek PET (bez przynęty) na powalonej *Abies alba*, leg. L. BUCHHOLZ.

Microrhagus lepidus (ROSENHAUER, 1847) (Eucnemidae)

Gatunek europejski, rozsiadlony od Pirenejów po europejską część Rosji i południową Finlandię. W całym areale swego występowania jest gatun-

kiem dość rzadko notowanym. W Polsce znany z kilkunastu stanowisk rozmieszczonych w 11 krainach „KFP”, przy czym część danych o występowaniu opiera się o informacje historyczne. W ostatnich latach stwierdzony na Pojezierzu Mazurskim, w Puszczy Białowieskiej, Górach Świętokrzyskich, Puszczy Niepołomickiej i Kampinoskim P. N. (i.a. BUCHHOLZ, OSSOWSKA 1998a; BOROWSKI 2001; BYK et al. 2004; MOKRZYCKI 2007; ROSSA et al. 2018; MARCZAK 2020). *M. lepidus* jest gatunkiem saproksylobiontycznym, odbywającym rozwój larwalny w lekko przegrzybiałym drewnie drzew liściastych, a rozmieszczenie jego stanowisk i środowiska w jakich jest znajdowany pozwalają zaliczyć go do reliktowych gatunków starych lasów.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 7 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 221a – 3-15 VII 2009 - 1 ex. (♀), pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. PAJDO.
- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 19h (zachodni skraj dawnej, zarastającej w wyniku spontanicznej sukcesji, szkółki leśnej przy osadzie „Gajówka Kąty”) – 1-30 VI 2020 - 2 exx. (♀♀), pułapka wielolejkowa fioletowa, przy leżącej od kilku lat, ściętej, grubej *Tilia cordata*, leg. L. BUCHHOLZ;
- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 107b – 16-31 VII 2013 - 1 ex. (♀), oddz. 169h – 16-31 VII 2014 - 1 ex. (♀), pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ, R. KUROŚ et A. DANIELSKI; oddz. 147h – 30 VI-15 VII 2010 - 1 ex. (♀), oddz. 194b – 16-30 VI 2016 - 1 ex. (♀), pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 94ax & 96b – 1-15 VII 2016 - 2 exx. (♀♀), pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 188a – 16-30 VI 2017 - 1 ex. (♀), pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, H. BAŃ;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 80b – 1-15 VII 2013 - 1 ex. (♀), 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ et S. NOWAK; oddz. 112a – 16-30 VI 2016 - 1 ex. (♀), oddz. 81d – 1-15 VI 2017 - 1 ex. (♀), oddz. 76b – 16-30 VI 2017 - 1 ex. (♂), pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. MIERNIK et S. NOWAK;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-3c – 1-15 VI 2017 - 1 ex. (♀), pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Xylophilus testaceus (HERBST, 1806) (Eucnemidae)

Rzadko notowany, europejski gatunek saproksylobiontyczny, w Polsce znany z 9 krain „KFP”, przy czym część informacji o występowaniu opiera się na dawnych obserwacjach i wymaga potwierdzenia. Mimo, że jest gatunkiem szeroko rozmieszczonym w kraju, znany jest z nielicznych, rozproszonych stanowisk. Prawdopodobnie, podobnie jak drugi środkowoeuropejski przedstawiciel rodzaju – *X. corticalis* (PAYK.), jest gatunkiem starych lasów o naturalnym charakterze, choć ze względu na skąpą wiedzę o jego autekologii, trudno jest to jednoznacznie ocenić. Jest gatunkiem w wielu regionach

Polski zdecydowanie rzadziej notowanym niż wspomniany, podobny do niego (szczególnie w przypadku małych osobników) *X. corticalis*. Interesującym jest natomiast to, że z niektórych regionów (np. z Niziny Mazowieckiej) znany jest wyłącznie *X. testaceus*, ostatnio wykazany także w oparciu o większą liczbę osobników z Kampinoskiego P. N. (MARCZAK 2020).

W ŚPN omawiany gatunek jest gatunkiem bardzo nielicznym, stwierdzonym na 2 stanowiskach, na których metodami pułapkowymi odłowiono 2 osobniki:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147c – 29 VI-13 VII 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 183b – 1-15 VII 2012 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI

W zestawieniu ze stwierdzonym w ŚPN na 10 stanowiskach w liczbie 139 osobników (odłowionych głównie tą samą metodą) *X. corticalis*, wyraźnie widać, że *X. testaceus* jest tu gatunkiem zdecydowanie od niego rzadszym.

Trixagus leseigneuri MUONA, 2002 (Throscidae)

Niedawno opisany gatunek, znany dotychczas z kilku krajów europejskich. Wydzielony z gatunku *T. carinifrons* (BONV.), co wskazuje, że był on wcześniej gatunkiem zbiorczym, zatem można zakładać, że *T. leseigneuri* jest szeroko rozmieszczony – przynajmniej w Europie, jednak ze względu na znaczne podobieństwo do wspomnianego *T. carinifrons* i znacznie mniej liczne od niego występowanie, utrudnione może być szybsze i pełniejsze rozpoznanie jego zasięgu. W Polsce stwierdzony jak dotąd tylko w 4 krainach „KFP”: na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej (RENNER, MESSUTAT 2007; PRZEWOŻNY 2011), na Górnym Śląsku (SZOŁTYŚ, GRZYWOCZ 2014), na Nizinie Sandomierskiej w Puszczy Niepołomickiej (ROSSA et al. 2018) oraz w Puszczy Białowieskiej (PLEWA et al. 2019), w oparciu o pojedyncze obserwacje. Można sądzić, że również w Polsce jest gatunkiem szeroko rozmieszczonym, występującym praktycznie na obszarze całego kraju, jednak potwierdzenie tej tezy wymagałoby przeprowadzenia odpowiednich badań, w tym rewizji zbiorów w zakresie okazów oznaczonych jako *T. carinifrons*.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 4 stanowiskach:

- (2) o.o. Klonów – część wschodnia (DB94): oddz. 238c – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, oddz. 239d – 16-31 V 2018 - 1 ex., pułapka Borregarda z feromonem „Ipsodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. PAJDO;
- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 30h (o.o.ś. „Mokry Bór”) – 16-30 VI 2014 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. 26b – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, Z. BROŻYNA et P. BOREK;
- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 54a – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et R. LACH;

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1f – 16-31 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROSŃ.

Trixagus meybohmi LESEIGNEUR, 2005 (Throscidae)

Podobnie jak wcześniej omówiony *T. leseigneuri*, omawiany gatunek został wydzielony ze zbiorczego gatunku „*T. carinifrons*” i niedawno opisany. Znany jest z części krajów europejskich (podawany był także z Ameryki Północnej, gdzie uznany został za gatunek zawleczony). Wszystkie uwagi odnośnie ogólnego rozszedlenia, w tym rozszedlenia w kraju, zamieszczone przy wcześniej omówionym *T. leseigneuri* dotyczą również tego gatunku. W Polsce znany dotychczas tylko z jednego stanowiska na Górnym Śląsku na podstawie 2 osobników zebranych w 2018 r. (ZAJĄC et al. 2020).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 7 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 255a – 17 VI-3 VII 2009 - 1 ex., pułapka Borregarda z feromonem „Ipsodor”, oddz. 241a – 1-16 VII 2010 & 1-15 VI 2017 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, M. PAJDO et S. PAJDO;
- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 30h (o.o.s. „Mokry Bór”) – 1-15 VII 2014 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ et M. WIŚNIEWSKI; oddz. 26b – 16-31 VIII 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. BOREK;
- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 101a/d – 16-31 VIII 2013 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, oddz. 35b & 39i – 1-15 VI 2017 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, R. LACH et Z. JANKOWICZ;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 96b – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 183b & 185b – 1-15 VI 2017 - 2 exx., oddz. 188a – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, L. KUCHCIŃSKI et H. BĄK;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 202c – 1-15 VIII 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. NOWAK;
- (15) o.o. Chełmowa Góra – Las Serwis-Dąbrowa (EB03): oddz. 2c – 16-30 IX 2013 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, leg. L. BUCHHOLZ et W. GAWLIK.

Ampedus brunnicornis GERMAR, 1844 (Elateridae)

Gatunek o nie w pełni wyjaśnionej pozycji systematycznej, pod względem cech morfologicznych zbliżony *A. hjorti* RYE, jak również do niektórych form innych, blisko spokrewnionych gatunków, takich jak np. *A. cardinalis* (SCHIØDTE), *A. praeustus* (FABR.) czy *A. aethiops* (LAC.). Tworzy szereg form barwnych, od posiadających całkowicie czarne pokrywy (forma nominatywna) po formę z pokrywami ceglastobrunatnymi, czy nawet jaśniejszymi – ceglastoczerwonymi (podobne formy barwne występują także u *A. hjorti*) (MERTLIK 2018). Bliskiego pokrewieństwa z wymienionymi wy-

żej trzema gatunkami dowiodły badania genetyczne (VUATAZ et al. 2019) – niestety badaniom takim nie poddano *A. hjorti*. Duża zmienność morfologiczna gatunku powodowała, że bądź to opisywano jego formy barwne jako odrębne gatunki, bądź synonimizowano ten gatunek, przez co bywał „zapominany”. Tak czy inaczej nie jest wykluczone, że w przypadku omawianego i pokrewnych mu gatunków mamy do czynienia z jakimś gatunkiem zbiorczym, którego status taksonomiczny wymaga wyjaśnienia dalszymi badaniami, w tym przede wszystkim genetycznymi. *A. brunnicornis* jest tak jak wszystkie pozostałe gatunki z rodzaju *Ampedus* DEJ. saproksylobiontem. Znany jest z kilku krajów europejskich. Z Polski podany był w XIX wieku z kilku stanowisk na Śląsku i w Sudetach, jednak w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1985) uznano (bez wykonania rewizji materiału dowodowego), że doniesienia te dotyczą *A. aethiops* (nastąpiła swego rodzaju synonimizacja gatunku, skutkująca jego „wykreśleniem” z listy krajowych Elateridae). Występowanie tego gatunku w Polsce (na Górnym Śląsku) zostało jednak współcześnie potwierdzone (KRÓLIK 2010). Mimo słabego rozpoznania cech autekologicznych gatunku, wynikających w znacznym stopniu z zaprezentowanych wyżej problemów taksonomicznych, *A. brunnicornis* uznany został za reliktowy gatunek puszczański i umieszczony na europejskiej czerwonej liście saproksylobiontów (ECKELT et al. 2018; CÁLIX et al. 2018).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 4 stanowiskach:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 42p (o.o.ś. „Czarny Las”) – 3 VI-4 VII 2008 - 2 exx., zestaw pułapek na ksylobionty (wg metodyki SGGW), leg. B. KOZAK; oddz. 24f – 30 IV-15 V 2010 - 1 ex., oddz. 17f – 1-15 VI 2011 & 1-15 VI 2013 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. BOREK et Z. BROŻYNA; oddz. 45a – 20 IV 2019 - 3 exx., pniak po świeżo ściętym, starym, grubym *Q. robur*, od co najmniej kilku-kilkunastu lat martwym, stojącym przy szosie (w miejscu budowanej ścieżki rowerowej), w kostkowanym, brunatnym próchnie wypróchnień wewnętrznych (w komorach poczwarkowych), leg. L. BUCHHOLZ;
- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 171f – 1-15 VII 2013 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. KRZOS;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 188a – 1-15 VI 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHARCZYŃSKI;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 203a – 2-15 VI 2009 - 1 ex., oddz. 112a – 16-31 V 2011 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN.

Wszystkie wyszczególnione wyżej okazy reprezentują formy barwne o ceglastoczerwonych i ceglastobrunatnych pokrywach.

W zebranych w ŚPN metodami pułapkowymi materiale znajduje się jeszcze ponad 20 okazów, w odniesieniu do których nie można wykluczyć, że reprezentują omawiany gatunek, jednak występujące problemy z ich oznaczeniem (istnieje prawdopodobieństwo, że mogą to być nietypowe formy innych gatunków, w szczególności *A. hjorti*) nie pozwoliły na ich wyszczególnienie w powyższym wykazie.

Ampedus cardinalis (SCHIÖDTE, 1865) (Elateridae)

Szeroko rozmieszczony, jednak rzadko notowany gatunek europejski, w Polsce znany z niewielkiej liczby rozproszonych stanowisk. Wydaje się być gatunkiem ściśle związanym swym rozwojem ze starymi, grubymi, najczęściej żywymi dębami, w których wytworzyły się obszerne próchnowiskowe dziuple. Spotykany jest zarówno w lasach, jak i różnego rodzaju zadrzewieniach (w tym typu parkowego), a także na terenach otwartych, pod warunkiem występowania tam dębów o wspomnianych wyżej cechach. Jak można przypuszczać, unikatowość tego gatunku wynika przede wszystkim z unikatowości niezbędnych mu mikrosiedlisk.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1j – 16-31 V 2012 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Ampedus melanurus MULSANT et GUILLEBEAU, 1855 (Elateridae)

Gatunek znany z kilku krajów w zachodniej, środkowej i południowej części Europy (w Europie Zachodniej głównie na podstawie danych historycznych sprzed ponad 100 lat). W Polsce stwierdzony w 8 krainach „KFP”, wyłącznie na stanowiskach zlokalizowanych w naturalnych lasach o puszczańskim charakterze, zarówno w górach oraz na ich pogórzach, jak i na nizinach (BUCHHOLZ, OSSOWSKA 1998). W obszarach, gdzie utrzymują się jego populacje bywa gatunkiem dość często obserwowanym. *A. melanurus* jest niewątpliwie relictowym gatunkiem starych, dzikich lasów, a jego występowanie wskazuje na zachowanie przez dany ekosystem leśny jego puszczańskiego charakteru. W ŚPN stwierdzony w wielu miejscach, we wszystkich 8 obwodach ochronnych, na podstawie dość licznych osobników (odłowionych głównie metodą pułapkową). Większość obserwacji omawianego gatunku dotyczy „starych” obszarów ochrony ścisłej oraz lasów do nich przylegających. W związku ze wzrostem zasobności lasów Parku w mikrosiedliska saproksyliczne (co jest wynikiem wdrożonej strategii ochronnej), w ostatnich latach obserwuje się jego rozprzestrzenianie na tereny, gdzie wcześniej nie był obserwowany.

Brachygonus megerlei (LACORDAIRE, 1835) (Elateridae)

Gatunek rozmieszczony w środkowym i południowym pasie Europy, podany także z Turcji. W Polsce znany z nielicznych rozproszonych stanowisk, przy czym część starszych informacji dotyczyć może stosunkowo niedawno opisanego, a stwierdzonego na kilku stanowiskach w kraju – *B. dubius* (PLATIA et CATE), w związku z czym określenie jego występowania wymagałoby rewizji. *B. megerlei* jest gatunkiem saproksylobiontycznym, związanym z próchnowiskowymi dziuplami w starych, grubych drzewach liściastych,

głównie dębach, bukach, lipach i topolach, rosnących zarówno w lasach, jak i różnego rodzaju starych zadrzewieniach. Ze względu na charakter mikrosiedlisk jego rozwoju, uznać go można za gatunek starych lasów, gdyż właśnie w takich jest najczęściej obserwowany.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 156c (o.o.ś. „Łysica”) – 16-31 V 2013 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 112a – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. MIERNIK.

Calambus bipustulatus (LINNAEUS, 1767) (Elateridae)

Szeroko rozmieszczony gatunek europejski o rozległym areale występowania – od Wysp Brytyjskich po Europę Wschodnią i zachodni kraniec Syberii, wszędzie jednak spotykany sporadycznie, na rozproszonych stanowiskach. Także w Polsce należy do gatunków szeroko rozmieszczonych, ale rzadko notowanych. Jest gatunkiem saproksylobiontycznym, którego larwy zasiedlają martwe i zamierające drzewa liściaste, szczególnie w miejscach odsoniętych, silniej nasłonecznionych, a przez to cieplejszych, prowadząc drapieżny tryb życia (polują na młodsze postacie rozwojowe ksylofagów, aktywnie penetrując ich chodniki).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 29j – 23 IX 2012 - 1 ex., z odłamanego, leżącego na ziemi, grubego konaru *Quercus robur*, którego fragment wzięto do hodowli (imago pojawiło się w marcu 2013 r.), leg. M. MIŁKOWSKI; oddz. 29a – 17 IV 2017 - 1 ex. (larv.), pod korą w spróchniałym bielu stojącego martwego *Quercus* sp. o pierśnicy ok. 30 cm, leg. L. BUCHHOLZ.

Crepidophorus mutilatus (ROSENHAUER, 1847) (Elateridae)

Gatunek środkowoeuropejski, bardzo rzadko notowany, w całym areale swego występowania, w tym w Polsce znany z nielicznych rozproszonych stanowisk. Jest saproksylobiontem, którego drapieżne larwy odbywają rozwój w wilgotnym, miękkim próchnie, najczęściej wewnętrznych ścian próchnowiskowych dziupli wypełnionych wilgotnym murszem, w stojących, z reguły żywych drzewach o większej grubości. Ze względu na specyficzne, w pewnym sensie unikatowe mikrosiedlisko rozwoju larw, jest gatunkiem bardzo rzadko notowanym (ma na to wpływ także skryty tryb życia imagines i ich mała aktywność, przez co są rzadko odławiane metodami powszechnie stosowanymi). Spotykany jest zarówno w lasach, jak i różnego rodzaju zadrzewieniach, pod warunkiem występowania tam odpowiednich mikrosiedlisk. Mimo to uznać go można z pewnością za gatunek starych lasów, bo właśnie w starych, dzikich lasach niezbędne mu mikrosiedliska występują najczęściej, a ponadto w odpowiedniej obfitości. Z obszaru ŚPN *C. mutila-*

tus wykazany został przez RUTKIEWICZA (2007) z Chełmowej Góry (oddz. A-3b), gdzie w pułapkę kołnierzową (typu „Geolas”) założoną na pniu drzewa, odłowiono 1 osobnika omawianego gatunku.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku w pasie bezpośrednio przyległym do granicy ŚPN:

- (6a) wieś Święta Katarzyna – teren klasztoru (DB93): XI 2009 - 1 ex. (larv.), w miękkim, wilgotnym „włóknistym” próchnie wewnętrznej ściany próchnowiska osiowego górnej części pnia bardzo starej, grubej *Tilia cordata* rosnącej kilka metrów od ściany budynku klasztorowego (ok. 150 m od granicy Parku), ścinanej ze względu na bezpieczeństwo tego budynku, obs. L. BUCHHOLZ.

Drapetes mordelloides (HOST, 1789) (Elateridae)

Szeroko rozsiadany europyberyjski gatunek saproksylobiontyczny, w Polsce występujący prawdopodobnie na obszarze całego kraju, ale notowany sporadycznie. Gatunek najczęściej obserwowano na martwych (stojących lub powalonych), grubych drzewach liściastych, w miejscach odsłoniętych (często silnie insolowanych). Larwy tego gatunku rozwijają się w wilgotnym środowisku podkorowym martwych drzew, a imagines obserwuje się aktywnie biegające po ich powierzchni (najczęściej w miejscach pozbawionych kory).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (5) o.o. Podgórze – teren ŚPN w mieście Bodzentyn (DB94): oddz. 8Ao (zadrzewienie przy budynku Dyrekcji ŚPN) – 20 VII 2020 - 1 ex., na leżącym, częściowo pozbawionym kory pniu starego, grubego *Fraxinus excelsior* L. (złamał się w lipcu 2017 r. – wcześniej był drzewem żywym, bez widocznych martwic i próchnowisk), leg. M. OSSOWSKA et L. BUCHHOLZ.

Elater ferrugineus LINNAEUS, 1758 (Elateridae)

tęgosz rdzawy

Szeroko rozmieszczony, europejski gatunek saproksylobiontyczny, związany z obszernymi, próchnowiskowymi dziuplami tworzącymi się w starych, najczęściej grubych drzewach. Często towarzyszy zasiedlającym analogiczne mikrosiedliska larwom próchnożernych Scarabaeoidea, w tym larwom *Osmoderma* spp., w stosunku do których larwy *E. ferrugineus* wykazują silne drapieżnictwo. Ponieważ przedstawiciele rodzaju *Osmoderma* LE PEL. et SERV., jako gatunki tzw. „naturowe” podlegają w wielu krajach Unii Europejskiej, w tym w Polsce, monitoringowi stanu ich ochrony, w ostatnich latach ukazało się wiele opracowań wnoszących nowe dane o występowaniu *E. ferrugineus*. W odniesieniu do naszego kraju podsumowaniem wiedzy o rozmieszczeniu stanowisk omawianego gatunku jest opracowanie, w którym na podstawie danych z piśmiennictwa i oryginalnych obserwacji autorzy wymieniają liczne stanowiska gatunku odnotowane w 15 krainach „KFP” (KADEJ et al. 2014). Mimo, że omawiany gatunek zasiedla mikrosiedliska próchnowiskowe zarów-

no w lasach jak i poza nimi (w zadrzewieniach, starych parkach, alejach, itp.), może być uznany za gatunek starych, dzikich lasów, w których optymalne dla niego miejsca rozwoju larwalnego występują z reguły w dużej obfitości (wspomniane antropogeniczne środowiska z próchnowiskowymi drzewami są siedliskami zastępczymi dla tego gatunku). Z Gór Świętokrzyskich *E. ferrugineus* nie był jak dotąd podawany, choć w ostatnio wydanym opracowaniu monograficznym ŚPN, w rozdziale dotyczącym chrząszczy (BUCHHOLZ 2020), zamieszczono ogólnikową informację o jego występowaniu w ŚPN (w oparciu o zaprezentowane niżej dane faunistyczne).

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach w ŚPN i 1 w pasie bezpośrednio przyległym do granicy ŚPN:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 26a/b – 21 VII 2013 - 3 exx. (larv.), pogranicze lasu i łąki, w próchnowisku osiowym powalonego, grubego *Quercus robur*, obs. (fot.) L. BUCHHOLZ et M. MIŁKOWSKI; oddz. 19i (osada „Gajówka Kąty”) – 15 VII 2017 - 1 ex., podwórko osady, w locie (dzień ciepły i słoneczny), leg. M. ZIÓŁKOWSKI et L. BUCHHOLZ;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 154a (o.o.s. „Łysica”, okolice „Księżej Skały”) – 12 VII 2008 - ca 10 exx. (larv.), w obszernych osiowych próchnowiskach (pnia i obłamanych grubych konarów) martwego, bardzo grubego *Fagus sylvatica*, w towarzystwie larw *Osmoderma barnabita* (jedną, większą larwę zabrano do hodowli i uzyskano z niej w 2009 r. imago), leg./obs. L. BUCHHOLZ et M. OSSOWSKA;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. B-2g (o.o.s. „Święty Krzyż”) – 16-30 IV 2012 - 1 ex. (larv.), zestaw 5 pułapek Barbera w pobliżu wypróchniałego osiowo tyłca (odziomka) po złamanym, grubym *Fagus sylvatica*, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN;
- (6a) wieś Święta Katarzyna – teren klasztoru (DB93): XI 2009 - ca 30 exx. (larv.) w towarzystwie larw *Osmoderma barnabita*, w murszu z próchnowiska osiowego górnej części pnia bardzo starej, grubej *Tilia cordata* rosnącej kilka metrów od ściany budynku klasztorowego (ok. 150 m od granicy Parku), ścinanej ze względu na bezpieczeństwo tego budynku (większą część zebranych larw przeniesiono w granice ŚPN w pobliżu miejsca znalezienia i wypuszczono w próchnowiskach na grubych drzewach, a 10 większych poddano hodowli uzyskując w na przełomie maja i czerwca 2010 r. 9 exx. imagines), leg./obs. L. BUCHHOLZ.

Wszystkie odnotowane na obszarze ŚPN osobniki (imagines) *E. ferrugineus* należą do formy barwnej „*occitanicus*”, posiadającej rdzawobrunatne pokrywy i czarne przedplecze.

Hypoganus inunctus (LACORDAIRE, 1835) (Elateridae)

Gatunek rozsiedlony w środkowym i południowym pasie Europy (za wyjątkiem Półwyspu Iberyjskiego), znany także z Kaukazu i Azji Mniejszej. W Polsce rzadko notowany, znany z rozproszonych stanowisk w 9 krainach „KFP”. *H. inunctus* jest saproksylobiontem, którego drapieżne larwy zamieszkują martwe i zamierające drzewa (głównie liściaste), o drewnie opalanym przez drobne ksylofagi, których chodniki aktywnie penetrują

w poszukiwaniu swych ofiar. Jest jednym z nielicznych przedstawicieli krajowych Elateridae, których larwy (w przypadku omawianego gatunku bardzo charakterystycznie, „pstrokato” ubarwione) można zaobserwować w trakcie „wędrówek” po powierzchni pni i konarów w poszukiwaniu nowych miejsc żerowania. Spotykany jest najczęściej w starych, słabo zagospodarowanych lasach liściastych (szczególnie z dużym udziałem dębów i/lub buków w drzewostanie oraz w miejscach silniej prześwietlonych) i z pewnością może być uznany za gatunek starych lasów. Z ŚPN podany przez BURAKOWSKIEGO i współautorów (1985) z Chełmowej Góry oraz przez MOKRZYCKIEGO (2007) z o.o. Święty Krzyż (oddz. 209b/B-2d,f).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 7 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 221a – 19 V-8 VI 2009 - 1 ex., oddz. 229a – 8-17 VI 2009 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Trypodor”, oddz. 217a & 229a – 16-31 V 2014 - 2 ex., pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ et S. PAJDO;
- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): Łysica – 4 VII 2008 - 1 ex., zdepięty, na szlaku turystycznym, leg. M. MIŁKOWSKI; oddz. C-2a (o.o.s. „Łysica”) – 16-31 V 2014 & 1-15 VI 2014 - 2 ex., pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, oddz. C-2l (o.o.s. „Łysica”) – 16-30 IV 2014 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. 147h – 1-15 VI 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, Sz. RAK et P. KRZOS;
- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 105b – 16-30 IV 2014 - 1 ex., 2 pułapki Moerickego (żółte miski), oddz. 67a – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Z. JANKOWICZ;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 134c (o.o.s. „Łysica”) – 1-15 VI 2014 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. 96b – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, T. PONIKOWSKI et P. IWAN;
- (10) o.o. Dębno – część wschodnia (EB03): oddz. 123c (o.o.s. „Łysica”) – 1-15 V 2014 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, 16-31 V 2014 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. 88a – 1-15 VI 2014 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et T. PONIKOWSKI;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 157b (o.o.s. „Łysica”) – 2 VII-4 VIII 2008 - 1 ex., zestaw pułapek na ksylobionty (wg metodyki SGGW), leg. B. KOZAK; oddz. 151a (o.o.s. „Łysica”) – 12 VII 2008 - 1 ex., na pniu stojącej, martwej, pozbawionej kory *Abies alba*, leg. L. BUCHHOLZ et M. OSSOWSKA; oddz. 156c (o.o.s. „Łysica”) – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., oddz. 153a (o.o.s. „Łysica”) – 1-15 V 2014 & 1-15 VI 2015 - 2 ex., oddz. 182a – 1-15 VI 2014 - 1 ex., pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, oddz. 188a – 1-15 VI 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, H. BAK et L. KUCHCIŃSKI;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. B-1 (o.o.s. „Święty Krzyż”) – 10 V 2002 - 1 ex. (larv.), w próchnie martwych drzew, oddz. 115j/t (skraj widnego lasu między zachodnim krańcem polany „Bielnik” a gołoborzem) – 24 IV 2010 - 1 ex. (larv.), martwy, stary, gruby *Fagus sylvatica* (stojący), pod odchodzącą korą w dość suchym, jasnym próchnie, leg. L. BUCHHOLZ; oddz. 204c – 2-15 VI 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, oddz. 112a – 16-31 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. IWAN et S. NOWAK.

Melanotus crassicollis (ERICHSON, 1841) (Elateridae)

Gatunek szeroko rozmieszczony w Europie Południowej (od Półwyspu Iberyjskiego po Grecję) oraz lokalnie w środkowym pasie Europy; znany ponadto z azjatyckiej części Turcji. W Polsce rzadko notowany, podany z nielicznych rozproszonych stanowisk, przy czym znaczna część danych o występowaniu dotyczy XIX i początków XX wieku. Ze względu na znaczne podobieństwo do niektórych form pospolitego, eurytopowego saproksylobionta – *M. villosus* (GEOFFR.), szereg doniesień dotyczących występowania w kraju *M. crassicollis* budzić może poważne wątpliwości co do poprawności oznaczeń. Omawiany gatunek zamieszkuje ciepłe stanowiska, głównie o charakterze zarośli kserotermicznych lub ciepłych, widnych lasów, na podłożu skał o odczynie alkalicznym (margle, wapienie, dolomity, łupki ilaste, itp.) i wykształconych na nich glebach (np. rędzinach) – szczególnie preferuje miejsca z odsłonięciami skalnymi (a niekiedy także murami i ścianami, najczęściej dawnych budowli, przy konstrukcji których używano zaprawy wapiennej, a często także kamienia wapiennego). Jego larwy rozwijają się wyłącznie w glebie i są, podobnie jak larwy innych „glebowych” przedstawicieli rodzaju *Melanotus* ESCHSCH., głównie fitofagiczne¹⁴. Z Gór Świętokrzyskich *M. crassicollis* nie był jak dotąd podawany, choć w ostatnio wydanym opracowaniu monograficznym ŚPN, w rozdziale dotyczącym chrząszczy (BUCHHOLZ 2020), zamieszczono (w oparciu o zaprezentowane niżej stwierdzenie) informację o jego występowaniu w ŚPN.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (16) o.o. Chelmowa Góra – Skarpa Zapusty: oddz. 2j – 27/28 VI 2020 - 4 exx., stroma kserotermiczna skarpa z wychodniami skał węglanowych, samolówka świetlna (UV) ustawiona tuż nad powierzchnią gruntu, leg. J. NOWACKI et L. BUCHHOLZ.

Paraphotistus nigricornis (PANZER, 1799) (Elateridae)

Eurosyberyjski gatunek, którego zasięg występowania rozciąga się od Półwyspu Iberyjskiego i Wysp Brytyjskich, po środkowy i południowy pas Syberii. W Polsce jest gatunkiem mało znanym, rzadko podawanym, przy czym większość danych o występowaniu to dane historyczne. *P. nigricornis* zamieszkuje podmokłe i zalewowe lasy liściaste i mieszane, a w szczególności miejsca bardziej prześwietlone w takich lasach (m.in. luki, śródleśne polany, itp.), gdzie powierzchnia gruntu porośnięta jest zwartą darnią traw i innych roślin zielnych. Larwy odbywają rozwój w próchnicznej, wilgotnej glebie, wśród korzeni roślin.

¹⁴ Doniesienia, w których gatunek ten podawany jest z mikrosiedlisk saproksylicznych lub z siedlisk borowych (sosnowych) na piaszczystych, a więc kwaśnych glebach, wynikają z pewnością z błędnego oznaczenia, często bardzo do niego podobnych okazów *M. villosus* lub przypadkowego znalezienia się tam osobników omawianego gatunku wskutek naliczenia z pobliskich miejsc, gdzie gatunek ten znajduje odpowiednie warunki do rozwoju.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 62g – 30 IV-1 VI 2008 - 1 ex., oddz. 30l (o.o.ś. „Mokry Bór”) – 31 VII-6 IX 2009 - 1 ex., zestawy pułapek na ksylobionty (wg metodyki SGGW), leg. B. KOZAK;
- (4) o.o. Podgórze – część południowa (DB93): oddz. 58d-59d – 19 IV 2014 - 1 ex., las na południe od o.o.ś. „Czarny Las”, na owocniku grzyba nadrzewnego, leg. L. BUCHHOLZ et M. OSSOWSKA;
- (15) o.o. Chełmowa Góra – Las Serwis-Dąbrowa (EB03): oddz. 6a – 15-30 IV 2010 - 2 exx., pułapka IBL-2 z feromonem „Tomodor”, leg. L. BUCHHOLZ et W. GAWLIK.

Benibotarus taygetanus (PIC, 1905) (Lycidae)

Gatunek znany z południowo-wschodniej Europy i wschodniej części Europy Środkowej. W Polsce podawany z Beskidu Zachodniego i Wschodniego oraz Bieszczadów, a także z Puszczy Rominckiej na północnej granicy zasięgu. Historyczne dane o występowaniu w kraju dotyczą także Pojezierza Mazurskiego i Śląska. Biologia tego gatunku jest praktycznie nieznana – znajdowany był przeważnie na zarośniętych brzegach górskich potoków oraz na spróchniałych drzewach. MÜLLER i współautorzy (2005) zaliczają go do reliktowych gatunków puszczańskich, co zdaje się być w pełni uzasadnione.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147h – 16-31 VII 2015 & 16-31 VII 2016 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Sz. RAK;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 96a – 15-31 VII 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et R. MATYSEK;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 154a-155a (o.o.ś. „Łysica”, okolice „Księżej Skąły”) – 12 VII 2008 - 1 ex., na martwych, stojących i powalonych drzewach (głównie *Fagus sylvatica*), leg. L. BUCHHOLZ et M. OSSOWSKA; oddz. 183d – 15 VII-3 VIII 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et H. BĄK.

Malthinus facialis THOMSON, 1864 (Cantharidae)

Chrząszcz zasiedlający głównie środkową Europę, docierający na zachód do Francji, a na południe do Bułgarii i krajów byłej Jugosławii, notowany także z południowej Skandynawii, Azji Mniejszej i Kaukazu. W Polsce nadzwyczaj rzadko notowany, znany tylko z Beskidu Wschodniego i Pienin. Spotykany najczęściej w buczynach. Obserwowany głównie na obrzeżach drzewostanu i w bardziej prześwietlonych jego fragmentach, na runie leśnym i krzewach.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 251f – 16-30 VI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et M. PAJDO;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 94ax – 16-30 VI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN.

Derodontus macularis (FUSS, 1850) (Derodontidae)

Gatunek znany z Europy południowo-wschodniej, podawany z południowej Bawarii, Lasu Czeskiego, południowej Polski, Austrii, Węgier, Rumunii i krajów byłej Jugosławii. W Polsce jest uważany za wielką rzadkość – w ostatnich kilkudziesięciu latach wykazany z pojedynczych stanowisk zlokalizowanych w Tatrach, Pieninach, Puszczy Karpackiej (naturalne lasy Pogórza Przemyskiego, Gór Sanocko-Turczańskich i Bieszczadów) oraz w Górach Świętokrzyskich (i.a. KLEJDYSZ, SKOCZYŁAS 2008; TWARDY 2013). Rozwój tego chrząszcza odbywa się w starych, często już obumarłych owocnikach huby – smoluchy świerkowej *Ischnoderma benzoinum* (WAHLENB.) P. KARST., na martwych, starych drzewach iglastych, głównie jodle. Dorosłe osobniki spotykane są od późnej jesieni do wczesnej wiosny. Jest niewątpliwie gatunkiem reliktowym lasów o pierwotnym charakterze – tak też charakteryzują go m.in. MÜLLER i współautorzy (2005). Z ŚPN wykazany z o.o. Święty Krzyż („Łysa Góra, zbocze południowe”) w oparciu o okaz lub okazy zebrane w 1968 roku (BURAKOWSKI et al. 1986a; BURAKOWSKI 1995) oraz współcześnie (BOROWSKI 2007b), także na południowym zboczu tej góry (oddz. 209b/B-2d,f).

Dorcatoma janssoni BÜCHE et LUNDBERG, 2002 (Ptinidae)

Gatunek niedawno opisany, bardzo podobny do pospolitego gatunku *Dorcatoma chrysomelina* STURM. Do tej pory stwierdzony na Łotwie, w Szwecji i Estonii, choć autorzy opisu gatunku wykazują, że gatunek *D. setosella* MULS. et REY scharakteryzowany przez BOROWSKIEGO (1999) w pracy o środkowoeuropejskich przedstawicielach rodzaju *Dorcatoma* HERBST to właśnie *D. janssoni* i w związku z tym jest on w Polsce szeroko rozpowszechniony (podany z 5 stanowisk na południu i wschodzie kraju). Ostatnio omawiany gatunek podany został jednak jako nowy dla fauny Polski z Puszczy Białowieskiej (GUTOWSKI et al. 2020). W Szwecji znajdowany był na owocnikach pniarka obrzeżonego – *Fomitopsis pinicola* (SOW.: FR.) KARST. rosnących na stojących, martwych pniach świerków i brzoź.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 4 stanowiskach:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 26b – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. BOREK;
- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 39d – 25 VI-18 VII 2018 - 1 ex., pułapka IBL-5 „Netocia” z zestawem feromonów na saproksylo- i ksylobionty, leg. L. BUCHHOLZ;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 112a & 202c – 16-31 VII 2016 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, S. NOWAK et P. MIERNIK;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1d – 19 VII-15 IX 2018 - 1 ex., pułapka IBL-5 „Netocia” z zestawem feromonów na saproksylo- i ksylobionty, leg. L. BUCHHOLZ.

Episernus angulicollis THOMSON, 1863 (Ptinidae)

Gatunek euroszyberyjski, znany z Włoch, Francji, Szwajcarii, Austrii i ze Skandynawii oraz europejskiej części Rosji, a ponadto wykazany ze wschodniej Syberii. W Polsce jedyne znane dotąd stanowisko położone jest w Puszczy Białowieskiej (PLEWA et al. 2020). Lokalizacja stanowisk omawianego gatunku wykazuje na borealno-górski typ jego rozmieszczenia, oraz że można go uznać za gatunek starych lasów. Larwy rozwijają się w cienkich gałęziach świerka, poza tym jako rośliny żywicielskie wymienia się inne drzewa iglaste: sosnę zwyczajną, limbę i kosodrzewinę.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1f – 16-31 V 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Jedyny, odłowiony w ŚPN okaz wykazuje cechy *Episernus ganglbaueri* SCHILSKY, jednak gatunek ten został ostatnio zsynonimizowany z omawianym gatunkiem (DODELIN 2016).

Ptinus schlerethi (REITTER, 1884) (Ptinidae)

Gatunek europejski, znany z Bałkanów i południowej części Europy Środkowej. W Polsce uznawany za wielką rzadkość, wykazany dotychczas tylko z Górnego Śląska, Rogalina pod Poznaniem i okolic Przemysła. Gatunek ten związany jest przede wszystkim z ciepłymi, nasłonecznionymi dąbrowami, gdzie zasiedla obszerne dziuple starych drzew, zwłaszcza dębów. Jest z pewnością gatunkiem związanym ze starymi lasami (choć w naszych warunkach klimatycznych, najczęściej ukształtowanymi w przeszłości różnymi formami gospodarki – np. pasterskiej), obfitującymi w niezbędne mu mikrosiedliska. Stwierdzony w ŚPN tylko na Chełmowej Górze (oddz. A-3b) przez BYKA (2007) i MOKRZYCKIEGO (2007).

Nemozoma caucasicum MÉNÉTRIES, 1832 (Trogossitidae)

Gatunek znany z Austrii, Słowacji, Ukrainy i południowej Rosji, ponadto wykazany z Kaukazu. W Polsce nadzwyczaj rzadko notowany, podany jak dotąd z zaledwie 4 stanowisk; po raz pierwszy stwierdzony w 2005 roku na Nizinie Mazowieckiej (HILSZCZAŃSKI 2006), następnie wykazany z Krakowa i Radomia (MIŁKOWSKI, WOJAS 2008) oraz z Puszczy Niepołomickiej (ROSSA et al. 2018). Jest to gatunek drapieżny, odżywiający się kornikami rozwijającymi się na drzewach liściastych, zwłaszcza na wiązcie i jesionie.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1f – 16-30 VI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Peltis grossa (LINNAEUS, 1758) (Trogossitidae)

Szeroko rozmieszczony, eurosyberyjski gatunek saproksyliczny, którego rozmieszczenie w Europie określane jest często jako borealno-górskie. Wydaje się jednak, że o takim rozmieszczeniu decydują w mniejszym stopniu względy klimatyczne, a w większym powiązanie tego gatunku z lasami o puszczańskim charakterze (lasy o takim charakterze zachowały się w Europie głównie w górach i na północy kontynentu, czego zasługą jest jak się wydaje historycznie dużo późniejsze i mniej intensywne użytkowanie tak rozmieszczonych lasów przez człowieka). W związku z tym w pełni uzasadnione jest uznanie omawianego gatunku za reliktowy gatunek starych lasów (relikt puszczański). W Polsce gatunek ten znany jest z niezbyt licznych stanowisk rozmieszczonych głównie w większych kompleksach leśnych południowej (górskiej) i wschodniej części kraju. Rozwój *P. grossa* odbywa się w grubych, próchniejących pniach stojących, martwych drzew (często także stojących, wysokich złomów) – głównie świerka i jodły, ale niekiedy, choć bardzo rzadko, także innych gatunków, w tym również liściastych. Z ŚPN po raz pierwszy podany został przez SZUJECKIEGO (1958); później podawany był wielokrotnie, przez wielu autorów. Jest tu gatunkiem dość często obserwowanym, szczególnie w „starych” obszarach ochrony ścisłej („Czarny Las”, „Łysica”, „Święty Krzyż”), gdzie od dłuższego czasu utrzymuje się (i w sposób ciągle odtwarza) odpowiednia obfitość mikrosiedlisk niezbędnych temu gatunkowi.

Dermestoides sanguinicornis (FABRICIUS, 1787) (Cleridae)

Gatunek zamieszkujący południową i środkową Europę, wykazany również z Kaukazu. W Polsce jest gatunkiem bardzo rzadko notowanym, znanym z 6 krain „KFP”, przy czym nowsze dane pochodzą z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, Puszczy Białowieskiej (JAŁOSZYŃSKI et al. 2005b), Niziny Mazowieckiej (MIŁKOWSKI 2013a) i Puszczy Niepołomickiej (ROSSA et al. 2018). Chrząszcz związany ze starymi, grubymi dębami opowanymi przez ksylofagiczne kózkowate (Cerambycidae). *D. sanguinicornis* jest gatunkiem związanym ze środowiskiem starych lasów, przez co niektórzy autorzy uznają go za relikwyt puszczański.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 26b – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. BOREK.

Corticaria polypori SAHLBERG, 1900 (Latridiidae)

Gatunek zasiedlający głównie północną i środkową część Europy, na południe jego zasięg dochodzi do Pirenejów, Banatu i Siedmiogrodu. W Polsce bardzo rzadki, wykazany na podstawie starych danych z Dolnego Śląska i Sudetów Wschodnich; nowsze informacje o występowaniu pochodzą

z Roztocza i Puszczy Białowieskiej (MAJEWSKI 1997, 2004). Uważany za relikwit lasów pierwotnych, związany z drzewostanami iglastymi. Znajdowany w próchniejącym drewnie pni i pniaków, zasiedlonych wcześniej przez owady ksylofagiczne, zwłaszcza larwy kózek, a następnie opanowane przez mrówki. Napotykanymi także pod odstającą korą, w gniazdach ptaków i w opuszczonych mrowiskach. W ŚPN stwierdzony w 2006 r. w o.o. Święty Krzyż (oddz. 209b/B-2d,f) i na Chełmowej Górze (oddz. A-3b) (BOROWSKI 2007b).

Rhizophagus aeneus RICHTER, 1820 (Monotomidae)

Gatunek zamieszkujący praktycznie całą Europę, oprócz jej skrajnie południowych obszarów, podawany również z Kaukazu. W Polsce rzadko spotykany, znany z ok. 10 stanowisk, głównie w oparciu o dane historyczne; nowsze dane pochodzą z Puszczy Białowieskiej (KUBISZ, SZWAŁKO 1991) i Puszczy Niepołomickiej (Rossa et al. 2018). Chrząszcz drapieżny, atakujący korniki z rodzaju *Xyleborus* EICHH. i prawdopodobnie także z rodzaju *Trypodendron* STEPH. Znajdowany pod korą drzew liściastych i na martwym drewnie w sąsiedztwie żerowisk korników.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 241a – 16-31 V 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. PAJDO.

Rhizophagus brancki REITTER, 1905 (Monotomidae)

Gatunek rozmieszczony w południowo-wschodniej części Europy, znany także z południowej Szwecji i Kaukazu. Jest niewątpliwym reliktem lasów pierwotnych. W Polsce spotykany nadzwyczaj rzadko, przez kilkadziesiąt lat był znany tylko z jednego stanowiska – góry Czantorii koło Cieszyna. Nowsze dane o występowaniu w kraju dotyczą Sudetów Wschodnich (BOROWIEC 1993), Beskidu Śląskiego (GRZYWOCZ 1996b), Babiej Góry (SZAFRANIEC 1998), Puszczy Białowieskiej (BOROWSKI 2001) i Beskidu Wschodniego (BUCHHOLZ, MELKE 2018). Znajdowany w spróchniałych, leżących i stojących pniach drzew oraz pniakach w zaawansowanym stadium rozkładu.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 5 stanowiskach:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 171c – 25 IV-15 V 2013 - 3 exx., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, oddz. 171f – 1-15 VII 2014 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, Sz. RAK et P. KRZOS;
- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 67a – 16-31 V 2016 & 16-31 V 2017 - 3 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et Z. JANKOWICZ;
- (10) o.o. Dębno – część wschodnia (EB03): oddz. 88a – 16-31 V 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 183b – 1-15 VI 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1j – 1-15 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et W. GAWLIK.

Rhizophagus grandis (GYLLENHAL, 1827) (Monotomidae)

Gatunek rozmieszczony głównie w środkowej i północnej części Europy. Wszędzie, także w Polsce spotykany bardzo rzadko. W Polsce znany na podstawie historycznych danych z 7 krain „KFP”. Nowsze dane o występowaniu pochodzą jedynie z Puszczy Białowieskiej (BYK et al. 2006). *Rh. grandis* jest gatunkiem drapieżnym – żyje pod korą drzew iglastych w żerowiskach *Dendroctonus micans* (KUG.). Z Parku podany przez MICHAŁSKIEGO i RATAJCZAKA (1989) na podstawie 1 osobnika zebranego na sośnie, w o.o. Dębno (oddz. 86, 120, 121 lub 122).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 191b – 16-30 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et A. DANIELSKI.

Rhizophagus puncticollis (SAHLBERG, 1837) (Monotomidae)

Gatunek o borealno-górskim typie rozszedlenia, znany z południowej Finlandii, Rosji, Białorusi, Ukrainy i Słowacji, podawany także z Dalekiego Wschodu i Japonii. W Polsce należy do wielkich rzadkości, znany tylko z Babiej Góry i Puszczy Białowieskiej, a w ostatnich latach stwierdzony także w Puszczy Piskiej (GUTOWSKI et al. 2010b). Spotykany pod odstającą korą i przy wyciekającym z drzew soku (zwłaszcza na bukach).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1j – 1-15 VI 2014 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Phloeostichus denticollis REDTENBACHER, 1842 (Phloeostichidae)

Gatunek zamieszkujący głównie góryste obszary Europy Środkowej, na zachód docierający do Francji, a na południe do północnych Włoch i Siedmiogrodu. W Polsce bardzo rzadki, znany z 6 górskich krain „KFP” i Pojezierza Mazurskiego, głównie na podstawie historycznych danych. Poławiany pod zmuszałą korą drzew liściastych, zwłaszcza buków, klonów i jaworów, a także wśród mchów porastających pnie starych drzew. Jest gatunkiem związanym ze starymi, dzikimi lasami.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 3 stanowiskach:

- (6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 191b – 16 III-15 IV 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et A. DANIELSKI;
(8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 101a/d – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ et Z. JANKOWICZ;
(11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 150b – 31 III-15 IV 2012 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, leg. L. BUCHHOLZ et H. BĄK.

Cucujus cinnaberinus (SCOPOLI, 1763) (Cucujidae)

zgniotek cynobrowy

Gatunek rozmieszczony głównie w środkowym i północnym pasie Europy oraz w północnych regionach jej pasa południowego. W zachodniej części arealu występowania dużo rzadziej notowany niż we wschodnim, co może mieć związek z historycznym oddziaływaniem gospodarki człowieka na lasy (potwierdzałoby także tą tezę częstsze notowanie gatunku w regionach górskich). W Polsce jeszcze do końca XX wieku znany był z nielicznych stanowisk (często historycznych) zlokalizowanych w południowej i wschodniej części kraju. W ostatnich latach odkryto szereg nowych stanowisk omawianego gatunku i potwierdzono jego występowanie na stanowiskach historycznych. Aktualnie *C. cinnaberinus* znany jest w Polsce z dość licznych stanowisk rozmieszczonych w różnych częściach kraju (od zachodnich po wschodnie) przy czym największe powierzchniowo, zwarte obszary jego występowania obejmują wschodnią część polskich Karpat i Podkarpacia oraz Puszcę Białowieską; inne, mniejsze powierzchniowo, ale utrzymujące silne populacje omawianego gatunku tereny, położone są głównie w Polsce wschodniej i środkowowschodniej (RUTA et al. [w przyg.]). Choć *C. cinnaberinus* uznać można w oparciu o rozmieszczenie i charakter jego „silnych” stanowisk za gatunek reliktowy starych, dzikich lasów, aktualnie obserwuje się intensywne odbudowywanie się jego populacji, a nawet pewne cechy ekspansywności, czyli zajmowania nowych, wcześniej nie zasiedlonych miejsc (np. lasów i zadrzewień o antropogenicznym pochodzeniu)¹⁵. Larwy omawianego gatunku związane są z mikrosiedliskami podkorowymi martwych, stojących i powalonych lub złamanych drzew różnych gatunków (zarówno iglastych jak i liściastych). Bardziej szczegółowe informacje o biologii gatunku i uwarunkowania ekologiczne w jakich pozostaje, znaleźć można w bogatym piśmiennictwie na jego temat (i.a. BUCHHOLZ 2012; SMOLIS et al. 2012).

¹⁵ Być może wynika to z oficjalnego wprowadzania zmian w sposobach gospodarowania w lasach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe, w związku z tzw. „ekologizacją gospodarki leśnej”, wdrażanych od lat 90. XX wieku, a polegających m.in. na odstąpieniu od „bezwzględного” usuwania wszystkich wydzielających się drzew w ramach działań na rzecz utrzymania „dobrego stanu sanitarnego drzewostanów” i surowego egzekwowania tego od pracowników leśnych służb terenowych. Aktualnie, od ponad 20 lat, w wielu miejscach w lasach gospodarczych (szczególnie trudniej dostępnych, czy takich, w których usuwanie martwych drzew byłoby ekonomicznie istotnie nieopłacalne), dopuszczalne jest pozostawianie martwych drzew (stojących i powalonych, uznanych za tzw. „posusz jałowy”), które stanowią mogą miejsca rozwoju lub schronienia licznych organizmów saproksylicznych, w tym zgniotka cynobrowego.

W ŚPN omawiany gatunek został po raz pierwszy odkryty dopiero w roku 2006, na podstawie 5 osobników odłowionych w pułapki typu „Geolas” zainstalowane na stojących martwych drzewach, w o.o. Dębno (o.o.ś. „Łysica”, oddz. 123b,c/124b,c) (RUTKIEWICZ 2007). Jeszcze w latach 2006–2007, mimo poszukiwań prowadzonych w mikrosiedliskach podkorowych, nie został ponownie odnotowany. Od roku 2008 z postępująco wzrastającą częstotliwością odnajdywany był w różnych miejscach, początkowo głównie w „starych” obszarach ochrony ścisłej, później (mniej więcej od roku 2010) równie często na innych obszarach ŚPN. Aktualnie jest jednym z najczęściej spotykanych gatunków chrząszczy podkorowych (w odpowiednio ukształtowanych mikrosiedliskach) na całym leśnym obszarze Parku – obserwowany wielokrotnie w licznych lokalizacjach, we wszystkich obwodach ochronnych. Również liczebność tego gatunku wydaje się bardzo duża – często w jednej lokalizacji niemal wszystkie odpowiednie mikrosiedliska podkorowe są zasiedlone, a w jednym takim mikrosiedlisku można obserwować od kilku do kilkanastu larw tego gatunku, niekiedy w różnych stadiach rozwojowych. Na analizowanym obszarze zgniotek cynobrowy najczęściej był spotykany w jodłach i sosnach (więcej obserwacji dotyczy jodły, jednak może to być spowodowane zdecydowanie większą „podażą” martwych drzew tego gatunku, niż sosny, w której z kolei większy procent martwych drzew był zasiedlony przez omawiany gatunek). W pozostałych gatunkach drzew (modrzew, świerk, osika, dąb, buk, lipa, jawor i inne) spotykany był wyraźnie rzadziej.

Prawdopodobnie wspomniane wcześniej odbudowywanie się populacji *C. cinnaberinus* w ŚPN jest efektem wprowadzanego bardzo konsekwentnie od początków drugiej dekady XXI wieku, swego rodzaju „programu” ochrony siedlisk saproksylicznych, polegającego na sukcesywnym odstępowaniu (a w ostatnich latach prawie całkowitemu odstąpieniu) od usuwania z lasów, niezależnie od stosowanego w nich sposobu ochrony, martwych i zamierających drzew (zarówno stojących, jak i powalonych czy złamanych), co wcześniej wykonywano w ramach zabiegów służących utrzymaniu tzw. dobrego stanu sanitarnego drzewostanów (działania takie wykonywane były wówczas w ŚPN dość intensywnie i nie obejmowały jedynie obszarów ochrony ścisłej – przynajmniej w założeniu) (SZCZYGIELSKI et al. 2020).

Cucujus haematodes (ERICHSON, 1845) (Cucujidae)

zgniotek szkarłatny

Gatunek północnopalearktyczny, zasięgiem występowania obejmujący strefę lasów (w tym borealnych) od Europy Środkowej, aż po daleko-wschodnią tajgę syberyjską. Jest z całą pewnością gatunkiem typowo puszczańskim, w Europie występującym na reliktowych stanowiskach (w obsza-

rach, gdzie zachowały się większe kompleksy reliktowych lasów o naturalnym, czy wręcz pierwotnym charakterze). Dlatego też w niektórych krajach Europy większość danych o występowaniu to dane historyczne. Aktualne dane o występowaniu omawianego gatunku w Europie dotyczą w zasadzie wyłącznie krajów środkowowschodniej i wschodniej części subkontynentu, gdzie lasy takie w niektórych regionach się jeszcze zachowały. W Polsce podawany z 7 krain „KFP”, w większości w oparciu o obserwacje z pierwszej połowy XX wieku i wcześniejsze; współczesne stwierdzenia omawianego gatunku dotyczą Puszczy Białowieskiej (i.a. BOROWSKI 2001), Puszczy Knyżyńskiej (BioMap 2020; KWIATKOWSKI, MARCZAK 2020), Puszczy Świętokrzyskiej (BUCHHOLZ, BIDAS 2012), Roztoczańskiego P. N. (BUCHHOLZ – dane niepublikowane z lat 2015–2017; BioMap 2020), Puszczy Sandomierskiej (CIEŚLAK 2017) oraz Puszczy Karpackiej (BUCHHOLZ et al. 2013). Biologia *C. haematodes*, charakter mikrosiedlisk, w których odbywa rozwój oraz spektrum gatunkowe zasiedlanych, martwych drzew, jest prawdopodobnie analogiczne jak u *C. cinaberinus*.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 234a – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ et S. PAJDO.

Wydaje się bardzo interesującym, stwierdzenie zgniotka szkarłatnego na obszarze ŚPN, tylko na podstawie jednego osobnika odłowionego w najbardziej na zachód wysuniętej części Parku (w całym, ponad 10-letnim okresie badań), podczas gdy gatunek ten jest dość często obserwowany w oddalonym zaledwie o ok. 10 km na północny-zachód, kompleksie Lasów Suchedniowskich (BUCHHOLZ, BIDAS 2012; BUCHHOLZ – dane niepublikowane z lat 2013–2020). Biorąc pod uwagę wcześniej wspomniane, obserwowane na całym obszarze ŚPN „odbudowywanie” się populacji zgniotka cynobrowego, przy praktycznie analogicznej biologii i autekologii obu gatunków zgniotków, jedynym czym można by to tłumaczyć jest odmienna historia antropopresji na lasy poszczególnych (przynajmniej od późnego średniowiecza mniej lub bardziej od siebie odizolowanych terenami rolniczymi i zurbanizowanymi) części Puszczy Świętokrzyskiej¹⁶ – również to, potwierdza tezę, że *C. haematodes* jest w najwyższym stopniu reliktowym gatunkiem puszczańskim.

¹⁶Lasy Suchedniowskie stanowią zwarty kompleks leśny, bez enklaw rolniczych i zurbanizowanych, o kształcie w przybliżeniu kołowym i średnicy ok. 15 km (dystans od dowolnego miejsca na obrzeżach kompleksu leśnego do jego centrum to minimum 7 km). Z kolei kształt obszarów pokrytych starymi lasami w ŚPN jest wydłużony (układa się wzdłuż grzbietów pasm górskich) i w większości miejsc dystans ten to niespełna 2 km. Wskazuje to na istotną różnicę w możliwej „sile” oddziaływania dawnej presji ze strony ludności

Laemophloeus kraussi GANGLBAUER, 1897 (Laemophloeidae)

Gatunek europejski, rozmieszczony w wąskim pasie od Francji przez środkową Europę aż do południowych obszarów Rosji. W Polsce skrajnie rzadki, znany z Tatr, Pojezierza Pomorskiego (rez. „Bielinek”) i w oparciu o nowe dane, z Wyżyny Małopolskiej (Wzniesienia Łódzkie: Rogów) (BOROWSKI, KIESZEK 1999) oraz z Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (SZCZEPAŃSKI, KARPIŃSKI 2012). Znajdowany pod obluźnioną korą buków, brzoź i wiązów, na obumierających gałęziach oraz w leżących na ziemi kępach chrustu. W ciepłe wieczory przylatuje do światła.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1f – 16-31 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROSŃ.

Leiestes seminiger (GYLLENHAL, 1808) (Endomychidae)

Gatunek o rozsiedleniu obejmującym Europę od Półwyspu Apenińskiego i Bałkanów przez jej środkową część aż do Karelii i Skandynawii; wykazany też z Kaukazu. W Polsce bardzo rzadko notowany, znany z 6 krain „KFP”, w większości w oparciu o dane z pierwszej połowy XX wieku i wcześniejsze. Współczesne dane o występowaniu dotyczą Puszczy Białowieskiej (i.a. BOROWSKI 2001; BYK et al. 2006). Uznawany jest za relikw lasów pierwotnych (BURAKOWSKI et al. 1986b; MÜLLER et al. 2005). Spotykany jest w spróchniałych, przerośniętych grzybnią pniach drzew różnych gatunków (w piśmiennictwie wymieniane są: buk, jodła, osika i brzoza).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 7 stanowiskach:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 26b – 1-15 VI 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. BOREK;
(6) o.o. Święta Katarzyna (DB93): oddz. 147h – 16-30 IV 2015 & 16-31 VII 2015 & 1-15 X 2015 - 3 exx., oddz. 171f – 1-15 VI 2015 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. KRZOS et Sz. RAK;

¹⁶ c.d.

rolniczej zamieszkującej otoczenie lasów, a korzystającej przez wieki z drewna (jego pozyskiwanie zawsze odbywało się w miejscach najbardziej dostępnych, tzn. położonych najbliżej osad, a bardziej odległe miejsca penetrowane były, jak można przypuszczać, nadzwyczaj rzadko. Takich, „bardziej odległych miejsc” na obszarze ŚPN było więc nieporównywalnie mniej niż w Lasach Suchedniowskich, co pozwala na sformułowanie tezy, że tzw. „puszczaństwo” Lasów Suchedniowskich, mimo że w ostatnim stuleciu (lub dłużej) postępująco wzrasta tam antropopresja związana z gospodarką leśną, jest nadal lepiej zachowana niż lasów ŚPN, a wynika to przede wszystkim z uwarunkowań historycznych, a nie działalności gospodarczej czy ochronnej ostatnich 100–200 lat (bo to okres zbyt krótki w stosunku do naturalnych cykli życiowych ekosystemu leśnego i ustępowanie gatunków relikw pod wpływem odkształceń związanych z gospodarką zachodzi prawdopodobnie znacznie dłużej – oczywiście pod warunkiem, że nie wystąpiło wielkoobszarowe przerwanie ciągłości lasu na danym obszarze).

- (8) o.o. Dąbrowa – część południowa (DB93): oddz. 50a – 15-31 V 2012 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. 49b – 21 III-15 IV 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, Z. JANKOWICZ et R. LACH;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 94ax – 21 III-15 IV 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. IWAN;
- (11) o.o. Jastrzębi Dół – część zachodnia (DB93): oddz. 188a – 16-30 IV 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et L. KUCHCIŃSKI;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 204c – 4-19 V 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, oddz. 113g – 15-31 VII 2012 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, oddz. 117c/d (o.o.ś. „Święty Krzyż”) – 25 IV-15 V 2013 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, oddz. 81d & 209b – 16-31 V 2017 - 2 exx., pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ, P. IWAN, S. NOWAK et P. MIERNIK;
- (15) o.o. Chełmowa Góra – Las Serwis-Dąbrowa (EB03): oddz. 2c – 16-31 V 2017 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Mycetophagus ater (REITTER, 1879) (Mycetophagidae)

Gatunek eurosyberyjski, sięgając na zachód i południe po Francję i Bałkany. W Polsce do niedawna uważany za wielką rzadkość – znany tylko z okolic Przemyśla. W ostatnim czasie wykazany z szeregu stanowisk rozmieszczonych w różnych częściach kraju. Prawdopodobnie gatunek jest w ekspansji i rozszerza swój zasięg. Przez niektórych autorów (e.g. MÜLLER et al. 2005; PAWŁOWSKI 2008) uważany za relikwyt lasów naturalnych, co w świetle obserwowanego rozszerzania jego zasięgu może już być nieaktualne. Związany jest z grzybami porastającymi rozkładające się drewno martwych drzew.

Na obszarze ŚPN omawiany gatunek stwierdzony został na 11 stanowiskach we wszystkich obwodach ochronnych, w oparciu o liczne osobniki, w ramach przeprowadzonych badań w zdecydowanej większości odłowione w pułapki IBL-2 z feromonem „Curodor” (jedynie w o.o. Klonów stwierdzony w oparciu o tylko 1 osobnika odłowionego w taką pułapkę).

Mycetophagus decempunctatus FABRICIUS, 1801 (Mycetophagidae)

Gatunek europejski, rozsiedlony od Francji po europejską część Rosji, na północ docierający do Skandynawii i Karelii. Wszędzie, również w Polsce rzadko i sporadycznie spotykany. W Polsce występuje prawdopodobnie w całym kraju, choć brak jeszcze danych z niektórych regionów. Uważany za relikwyt lasów pierwotnych (MÜLLER et al. 2005). Znajdowany na grzybach nadrzewnych. Z ŚPN podany przez BOROWSKIEGO (2007b) z o.o. Święty Krzyż (oddz. 209b/B-2d,f) i Chełmowej Góry (oddz. A-3b).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1j – 16-31 V 2017 - 1 ex., oddz. A-3c – 16-30 VI 2016 - 1 ex., oddz. A-3h – 1-15 VI 2016 - 1 ex., pułapki IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ, S. KUROŚ et W. GAWLIK.

Hadraule elongatula (GYLLENHAL, 1827) (Ciidae)

Gatunek europejski, rozprzestrzeniony od Wysp Brytyjskich i południowej Skandynawii przez całą Europę Środkową po północne Włochy i Albanie. W Polsce bardzo rzadko notowany, znany z historycznych stanowisk na Pojezierzu Pomorskim, Dolnym Śląsku, w Sudetach Zachodnich, Sudetach Wschodnich i Beskidzie Wschodnim; współczesne dane pochodzą z Puszczy Białowieskiej (i.a. BOROWSKI 2001; KUBISZ 2004) i Pasma Orłowińskiego (Nadleśnictwo Łagów) w południowej części Gór Świętokrzyskich (BYK 2007). Gatunek uznany przez MÜLLERA i współautorów (2005) za relikwyt lasów pierwotnych. Znajdowany w spróchniałym drewnie brzoź i pod przegrzybiałą korą buków, świerków i jodeł.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 29a/b – 16 VI-18 VII 2018 - 1 ex., pułapka IBL-5 „Netocia” z zestawem feromonów na saproksylo- i ksylobionty przy powalonej *Abies alba*, leg. L. BUCHHOLZ.

Mycetoma suturale (PANZER, 1797) (Tetratomidae)

Gatunek rozmieszczony w środkowej, południowej i zachodniej części Europy, notowany też z Kaukazu. W Polsce stosunkowo niedawno stwierdzono jego występowanie w kilku zaledwie krainach „KFP” (w Puszczy Białowieskiej, Górach Świętokrzyskich, na Roztoczu, w Beskidzie Zachodnim, Beskidzie Wschodnim, Bieszczadach i Pieninach), przy czym wszystkie odkryte stanowiska położone są w lasach o naturalnym, czy wręcz pierwotnym charakterze i znajdują się w parkach narodowych oraz rezerwach przyrody. Omawiany gatunek odbywa rozwój w starych owocnikach smoluchy świerkowej *Ischnoderma benzoinum* (WAHLEMB.) P. KARST. występującej na martwych, najczęściej powalonych drzewach iglastych (głównie jodle, świerku i sośnie), a także – choć rzadziej – w starych owocnikach smoluchy bukowej *I. resinsum* (SCHRAD.) P. KARST. występującej na martwych, grubych, zarówno stojących jak i powalonych, próchniejących drzewach liściastych (głównie buku i klonie jaworze). Dorosłe osobniki pojawiają się na owocnikach smoluchy późną jesienią i przeżywają do grudnia lub stycznia. Pierwsza, ogólnikowa informacja o występowaniu omawianego gatunku w ŚPN podana została w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1987). Dokładniejsze dane zawiera praca BURAKOWSKIEGO (1995), w której autor wykazuje *M. suturale*, w oparciu o larwy i szczątki imago znalezione w latach 1956 i 1968, w o.o.ś. „Święty Krzyż” („Łysa Góra, zbocze południowe”). BOROWSKI (2007b) podaje ten gatunek w oparciu o materiał zebrany w roku 2006, z o.o. Święty Krzyż (oddz. 209b/B-2d,f) oraz z Chełmowej Góry (oddz. A-3b).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 1 stanowisku:

- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. B-2c (o.o.ś. „Święty Krzyż”) – 19 X 2014 - 6 exx., na owocnikach *Ischnoderma benzoinum* porastających pień powalonej, grubej (ϕ ca 70 cm) *Abies alba*, leg. L. BUCHHOLZ et M. MIŁKOWSKI.

Uwagę zwraca fakt, że omawiany gatunek, zarówno przez BURAKOWSKIEGO (1995) jak i BOROWSKIEGO (2007b), a także w wyniku przeprowadzonych badań, stwierdzony został w Paśmie Łysogórskim praktycznie na tym samym terenie, czyli na południowym zboczu Łyśca (Łysej Góry), od blisko 100 lat objętego ochroną bierną (ścisłą) – świadczy to o utrzymywaniu się tam jego silnej populacji, na co z pewnością największy wpływ ma obfitość i ciągły „napływ” siedlisk saproksylicznych warunkujących utrzymanie się grzybów nadrzewnych z rodzaju smolucha (*Ischnoderma* spp.), z których owocnikami jest związany.

Phryganophilus auritus MOTSCHULSKY, 1845 (Melandryidae)

Gatunek eurosyberyjski zamieszkujący wschodnią część Europy Środkowej, Europę Wschodnią i Syberię. W Polsce znany z 9 krain „KFP” (KUBISZ et al. 2014). Chrząszcz bardzo rzadko notowany, zaliczany do relików lasów pierwotnych. Rozwój odbywa w martwym, przegrzybiałym, wilgotnym drewnie gałęzi i konarów (także odłamanych, leżących na ziemi), w miejscach zacienionych. W literaturze jako gatunki drzew, w których drewnie odbywa rozwój, wymieniane są: buk, grab i dąb. Z ŚPN podany jak dotąd tylko przez KUBISZA i współautorów (2010) na podstawie 1 osobnika odłowionego w 2008 roku w zestaw pułapek na ksyllobionty (wg metodyki SGGW, leg. B. KOZAK) w o.o. Podgórze (oddz. 42p, o.o.ś. „Czarny Las”).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 4 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 258d – 4-17 VI 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et D. SKIBA;
- (3) o.o. Podgórze – część północna (DB94): oddz. 19h (zachodni skraj dawnej, zarastającej w wyniku spontanicznej sukcesji, szkółki leśnej przy osadzie „Gajówka Kąty”) – 1-31 V 2020 - 2 exx., pułapka wielolejkowa fioletowa, przy leżącej od kilku lat, ściętej, grubej *Tilia cordata*, leg. L. BUCHHOLZ;
- (9) o.o. Dębno – część zachodnia (DB93): oddz. 91c – 18 V-1 VI 2009 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Trypodor”, leg. L. BUCHHOLZ et T. PONIKOWSKI;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-1j – 1-15 V 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et W. GAWLIK.

Allecula rhenana BACH, 1856 (Tenebrionidae)

Gatunek występujący głównie w Europie Środkowej, na zachód docierający do Francji, na południe do krajów bałkańskich, znany także z Danii i południowej Szwecji. W Polsce wykazany z 9 krain „KFP” (IWAN et al. 2012). Uważany za relik lasów pierwotnych (MÜLLER et al. 2005). Zasiędlą dziuple drzew liściastych, zwłaszcza buków, dębów, klonów, topoli i wiązów. Larwy żerują w przegrzybiałym, spróchniałym drewnie oraz

w opuszczonych chodnikach ksylofagów. Z ŚPN podany jak dotąd tylko z o.o. Święty Krzyż (BURAKOWSKI et al. 1987; BYK 2007; IWAN et al. 2010).

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 209b – 1-15 VIII 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Curodor”, leg. L. BUCHHOLZ et P. MIERNIK;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-3c – 1-15 VIII 2016 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROŚ.

Boros schneideri (PANZER, 1796) (Boridae)

ponurek Schneidera

Gatunek eurosyberyjski (znany także z Japonii), w Europie zamieszkujący głównie jej północno-wschodnią i środkowo-wschodnią część, co może wynikać z zachowania się większych powierzchniowo lasów naturalnych o puszczańskim charakterze w tych częściach subkontynentu (np. w Europie Zachodniej takich lasów jest znacznie mniej, a w niektórych regionach brak ich całkowicie). W Polsce historyczne dane o występowaniu *B. schneideri* dotyczą Pojezierza Mazurskiego (Ostróda to "locus typicus" tego gatunku), Puszczy Białowieskiej, Tatr, Gór Świętokrzyskich, Beskidu Wschodniego, a ponadto ogólnikowo „Prus” i „Prus Wschodnich”. Współczesne występowanie tego gatunku stwierdzono lub potwierdzono w Puszczy Białowieskiej, Puszczy Świętokrzyskiej (w Lasach Suchedniowskich – w lokalizacji oddalonej od zachodniego krańca ŚPN o niespełna 10 km) i w Puszczy Karpackiej (lasach o puszczańskim charakterze wschodniej części polskich Karpat i ich pogórzy) (IWAN et al. 2012 – dane cytowane za innymi autorami; OLBRYCHT et al. 2019), a ponadto w Lasach Strzeleckich koło Hrubieszowa (BUCHHOLZ – dane niepublikowane z lat 2013 i 2017; PLEWA et al. 2014), Puszczy Augustowskiej (PLEWA et al. 2014) oraz Puszczy Knyszyńskiej (KWIATKOWSKI, MARCZAK 2020). Ponurek Schneidera jest typowym reliktem lasów naturalnych, czy wręcz pierwotnych, ustępującym na skutek zmian jakie w takich lasach powoduje gospodarcze ich użytkowanie. Larwy odbywają rozwój pod korą obumarłych, najczęściej stojących pni, a także konarów drzew, zarówno iglastych, jak i liściastych – optymalne dla nich mikrosiedliska kształtują się w pierwszych kilku latach po obumarciu drzewa lub jego fragmentu. Dane o występowaniu omawianego gatunku na obszarze ŚPN mają charakter historyczny, bowiem odnoszą się one do lat 50. XX wieku, kiedy to S. KINELSKI znalazł na Chełmowej Górze „12 VIII 1954, 1 okaz na modrzewiu polskim” (KINELSKI, SZUJECKI 1959), a A. SZUJECKI wspólnie z B. BURAKOWSKIM (BURAKOWSKI et al. 1987) opisał go jako nowy gatunek.

KOWSKIM znaleźli „pod korą uschniętego dębu na Uroczysku Przulaski w pobliżu przystanku kolejki wąskotorowej Bodzentyn w dniu 26.X.1955” kilkanaście okazów tego gatunku (SZUJECKI 1958).

Realizowane od roku 2007 próby potwierdzenia występowania *B. schneideri* na obszarze ŚPN nie przyniosły jednak rezultatu, mimo prowadzenia poszukiwań imagines i larw w miejscach historycznych stwierdzeń i w mikrosiedliskach optymalnych do zasiedlenia przez omawiany gatunek (pokrytych odchodzącą korą pni stojących, niedawno obumarłych, drzew, głównie sosny, jodły i dębu, które aktualnie w ŚPN występują dość licznie, co jest efektem stosowanych od kilkunastu lat, sposobów ochrony, polegających m.in. na pozostawianiu takich drzew w środowisku)¹⁷.

Rosalia alpina (LINNAEUS, 1758) (Cerambycidae)
nadobnica alpejska

Gatunek rozmieszczony w środkowej i południowej części Europy oraz krajach śródziemnomorskich (w tym w Afryce Północnej), znany też z Kaukazu i Azji Mniejszej. W środkowej części Europy aktualnie występuje prawie wyłącznie w starych, dzikich lasach górskich z dużym udziałem buka w drzewostanie, w związku z czym uznawany jest za gatunek reliktowy starych lasów. Jeszcze w drugiej połowie XIX i pierwszej połowie XX wieku odnotowany został na dość licznych stanowiskach, których rozmieszczenie pokrywało się z naturalnym zasięgiem buka. W Polsce wykazany został z 14 krain „KFP” rozmieszczonych w zachodniej i południowej części kraju, od Pomorza Zachodniego poprzez zachodnią część Wielkopolski, Dolny i Górny Śląsk, Sudety i Karpaty, po Nizinę Sandomierską i Roztocze, ale zdecydowana większość tych danych ma charakter wyłącznie historyczny – z większości zajmowanych w przeszłości stanowisk, omawiany gatunek najprawdopodobniej ustąpił i nie jest na nich współcześnie notowany (STARZYK 2004; CIACH 2015). Aktualnie dość silne populacje nadobnicy alpejskiej występują w Polsce jeszcze tylko we wschodniej części polskich Karpat, ale poza obszarami objętymi ochroną w formie parków narodowych lub dużych powierzchniowo rezerwatów przyrody (i pod warunkiem stosowania tam właściwych sposobów ochrony), ich utrzymanie wydaje się zagrożone. Co naj-

¹⁷ Brak tego potwierdzenia świadczyć mógłby nawet o całkowitym ustąpieniu ponurka Schneidera z obszaru ŚPN, na co wpływ mogłyby mieć czynniki omówione przy zgniotku szkarłatnym, gdyż oba gatunki zajmują podobną niszę ekologiczną, mają podobne rozmieszczenie, a ponadto wykazują wyjątkowe przywiązanie do reliktowych lasów o puszczańskim charakterze i najprawdopodobniej sukcesywnie ustępują na skutek oddziaływania trudnych do jednoznacznego zidentyfikowania i scharakteryzowania czynników związanych z antropopresją.

mniej trzyletni rozwój larwalny *R. alpina* odbywa w martwym, głównie przegrzybiałym drewnie starych, żyjących, obumierających lub martwych buków, a także złomów i wywrotów bukowych. Sporadycznie rozwój nadobnicy odbywać się może także w drewnie innych gatunków liściastych. W okresie rozrodczym samice nalatują celem złożenia jaj także na drewno pozyskiwane w ramach gospodarczego użytkowania lasu i czasowo składowane na śródleśnych składnicach lub wzdłuż leśnych dróg wywozowych. Drewno takie jest nadzwyczaj skuteczną pułapką, znacząco redukującą liczebność nowego pokolenia tego chrząszcza. Ten właśnie czynnik (związany bezpośrednio z wpływem gospodarki leśnej w ostatnich dwóch stuleciach) wydaje się być głównym czynnikiem odpowiedzialnym za relatywnie szybkie tempo wymierania nadobnicy alpejskiej w Europie, w tym w Polsce.

Omawiany gatunek z obszaru obecnego ŚPN wykazany został po raz pierwszy przez PONGRÁCZA (1923), w oparciu o obserwacje prowadzone przez tego autora w latach 1916–1918, z południowych zboczy Pasma Łysogórskiego (podane w cytowanej pracy stanowisko „Łysa Góra” odnieść należy do całego pasma, a nie tylko Łyśca, czyli Łysej Góry, bowiem wynika to z zamieszczonej w pracy mapki). ŚLIWIŃSKI (1956) potwierdził występowanie *R. alpina* w Parku, w oparciu o dokonaną w 1951 roku obserwację 2 osobników tego gatunku w pobliżu wsi Wola Szczygiełkowa, „na skraju śródleśnej polanki na pniu starego buka” – nie jest możliwe wskazanie, czy miejsce to położone jest w o.o. Dąbrowa (stanowisko 8), czy w o.o. Dębno (stanowisko 9), ale z całą pewnością w jednym z nich. Autor ten informuje również, że jest w posiadaniu okazu nadobnicy, zebranego przez inną osobę w roku 1955 w Łysogórach. W kolejnej pracy (ŚLIWIŃSKI 1959) powtarza informacje z poprzedniej notatki, precyzując jedynie, że otrzymany przez niego okaz z Łysogór zebrany został na Łysicy. KOWALCZYK i ŚLIWIŃSKI (1988) cytują dane zamieszczone w pracach ŚLIWIŃSKIEGO (1956, 1959) i informują, że „wiadomość o występowaniu nadobnicy w Parku potwierdził w 1966 POMARNACKI ofiarując współautorowi artykułu okaz zebrany na Łysicy”, a także, że „poszukiwania prowadzone przez autorów w latach 1978–1980 nie przyniosły rezultatów”. Kolejną i jednocześnie ostatnią informacją literaturową o występowaniu w ŚPN *R. alpina* jest uwaga w publikacji ŚLIWIŃSKIEGO i NOWAKOWSKIEGO (1990), że „Z. ŚLIWIŃSKI posiada w swoim zbiorze również okaz złowiony w latach siedemdziesiątych w rejonie Łysicy przez L. POMARNACKIEGO” – trudno jednak stwierdzić, czy jest to informacja oryginalna o kolejnym okazie, czy też powtórzenie (z błędem w datowaniu, bądź jego weryfikacją) wcześniej opublikowanej informacji o okazie zebranym przez POMARNACKIEGO w 1966 roku. Próba odszukania w nieco rozproszonych i być może niekompletnych zbiorach po Zygmuncie ŚLIWIŃSKIM okazu lub okazów nadobnicy alpejskiej z Gór Świętokrzyskich (z prac tego autora wynika, że powinny być co najmniej 2 takie okazy) zakończyła się jednak niepowodzeniem.

W okresie kilku lat (po roku 2012) prowadzone były w Paśmie Łysogórskim przez dr. Jakuba MICHALCEWICZA dość wnikliwe obserwacje, których celem było potwierdzenie aktualnego występowania na tym terenie nadobnicy alpejskiej. Niestety, nie przyniosły one oczekiwanego rezultatu. Biorąc to pod uwagę można sądzić, że wspomniany wcześniej proces relatywnie szybkiego ustępowania omawianego gatunku z wcześniej zamieszkiwanych obszarów w Europie, w tym w Polsce, dotknął także „świętokrzyskiej” populacji nadobnicy alpejskiej i nie można wykluczyć, że gatunek ten ustąpił całkowicie z obszaru ŚPN, choć aktualnie warunki dla jego ewentualnej egzystencji uległy znaczącej poprawie – wdrożone i aktualnie stosowane w ŚPN zasady ochrony przyrody w lasach, wyeliminowały jak się wydaje, wcześniej wspomniane i sygnalizowane w piśmiennictwie zagrożenia (cf. BUCHHOLZ 2020; CIACH 2015; SZCZYGIELSKI et al. 2020).

Lymanitor aceris (LINDEMANN, 1875) (Curculionidae: Scolytinae)

Gatunek kornika zamieszkujący wschodnią część Europy Środkowej, notowany również z Kaukazu i Krymu. W Polsce należy do rzadkości faunistycznych – znany jest na podstawie starych danych z Gdańska i Pienin, a ostatnio znaleziony został na Górnym Śląsku (GRZYWOCZ 1996a) i w Rogowie (Wyżyna Małopolska: Wzniesienia Łódzkie) (MOKRZYCKI et al. 2011). Kornik ten żeruje w obłamanych i leżących na ziemi, przegrzybiałych gałęziach kruszyny pospolitej, rzadziej leszczyny, czeremchy i klonu.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 249a – 16-31 VII 2015 - 1 ex., pułapka Borregarda z feromonem „Ipsodor”, leg. L. BUCHHOLZ et M. PAJDO;
- (14) o.o. Chełmowa Góra – kompleks leśny Chełmowej Góry (EB03): oddz. A-3c – 1-15 VIII 2015 - 1 ex., pułapka IBL-2 z feromonem „Cembrodor”, leg. L. BUCHHOLZ et S. KUROSŃ.

Xyleborus pfeilii (RATZEBURG, 1837) (Curculionidae: Scolytinae)

Gatunek palearktyczny o zasięgu rozciągniętym od południowej i środkowej części Europy, poprzez Syberię, po Koreę i Japonię. W Polsce bardzo rzadko spotykany, znany tylko z 5 krajów „KFP”, głównie na podstawie danych sprzed ponad półwiecza lub starszych. MÜLLER i współautorzy (2005) zaliczają tego kornika do reliktywów lasów pierwotnych. Omawiany gatunek odbywa rozwój w drewnie olchy i osiki, najczęściej w wywrotach i w miejscach silnie podmokłych.

W ŚPN, w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzony na 2 stanowiskach:

- (1) o.o. Klonów – część zachodnia (DB84): oddz. 261a – 15-30 IV 2012 - 1 ex., pułapka IBL-2bis bez feromonu, leg. L. BUCHHOLZ et M. PAJDO;
- (13) o.o. Święty Krzyż (EB03): oddz. 113g – 31 III-15 IV 2012 - 1 ex., 2 pułapki IBL-5 „Netocia” na próchniejących drzewach, leg. L. BUCHHOLZ et S. NOWAK.

Ocena aktualnego stanu wiedzy o koleopterofaunie Parku

Przeprowadzone, blisko 15-letnie badania, których wyniki zawiera niniejsze opracowanie, w połączeniu z bogatym zasobem danych faunistycznych zawartym w licznych publikacjach (zaznaczonych gwiazdką [*] w wykazie piśmiennictwa), pozwalają uznać stan wiedzy o koleopterofaunie ŚPN za dobry. Świadczy o tym liczba 2176 gatunków (reprezentujących 92 rodziny chrząszczy, na 113 odnotowanych w Polsce), których występowanie stwierdzono jak dotąd w Parku, co stanowi 35% krajowej koleopterofauny.

Przeprowadzone badania pozwoliły na uzupełnienie, jeszcze do niedawna posiadającej znaczne luki w odniesieniu do niektórych, bogatszych w gatunki rodzin chrząszczy, wiedzy o koleopterofaunie ŚPN, choć zaznaczyć należy, że nadal niektóre grupy systematyczne lub ekologiczne chrząszczy pozostają w Parku słabo rozpoznane.

Dla zobrazowania aktualnego stanu wiedzy o chrząszczach ŚPN posłużono się miarą, którą stanowi porównanie liczby gatunków w poszczególnych, pogrupowanych w bogatsze w gatunki taksonach wyższego rzędu, których przedstawiciele stwierdzono na obszarze Parku, do liczby gatunków reprezentujących te taksony, znanych z Polski (Tab. II).

Świętokrzyski Park Narodowy obejmuje relatywnie niewielki obszar, w którym ponad 95% powierzchni zajmują lasy. Brak jest, lub występują na skrajnie niewielkich powierzchniach takie, istotnie wpływające na bogactwo koleopterofauny siedliska jak np. większe zbiorniki wodne i rzeki, bagna i torfowiska, zbocza kserotermiczne, wydmy piaszczyste, itp. Biorąc powyższe pod uwagę można przyjąć, że dobry stan rozpoznania danej grupy, np. nadrodziny, to stwierdzenie tu więcej niż 1/3 gatunków znanych z kraju (od 34%), za średni od 21 do 33%, a za słaby (niezadowalający) mniej niż 1/5 (do 20%) krajowej fauny danej grupy.

Stosując tą miarę (także w odniesieniu do wybranych rodzin chrząszczy), stosunkowo najlepiej poznaną pod względem występowania w ŚPN gatunków ją reprezentujących jest rodzina Cerambycidae (jednak informacje o występowaniu jej przedstawicieli w Parku są dość stare, mają w odniesieniu do większości wykazanych gatunków charakter bardzo fragmentaryczny, dotyczą pojedynczych stwierdzeń, z nieprecyzyjnymi danymi lokalizacyjnymi). Dość dobrze poznane grupy to także nadrodziny Cucujoidea, Elate-roidea, Tenebrionoidea i Staphylinoidea (jednak w tej ostatniej niektóre rodziny, np. Hydraenidae, rozpoznane są w zakresie dalekim od zadowalającego). Na aktualny, dobry stan wiedzy o występowaniu w ŚPN przedstawicieli wspomnianych wyżej czterech nadrodziny bardzo istotny wpływ miały, jak wcześniej wspomniano, badania realizowane w ostatnich kilkunastu latach, czyli badania których efektem jest niniejsze opracowanie oraz

Tab. II. Stan zbadania koleopterofauny Świętokrzyskiego Parku Narodowego (ŚPN) wyrażony procentowym udziałem gatunków wykazanych z Parku w liczbie gatunków znanych z Polski [ca (<) – blisko, ca (>) – ponad]

State of knowledge of the Świętokrzyski National Park's (ŚNP) coleopterofauna, expressed as the percentage of the number of species recorded in the Park in the number of species known from Poland [ca (<) – nearly, ca (>) – over]

<p>Takson wyższego rzędu (podrząd, nadrodzina, rodzina)</p> <p>Higher level taxon (suborder, superfamily, family)</p>	<p>Liczba gatunków znanych z Polski</p> <p>Number of species reported from Poland</p>	<p>Przybliżony udział gatunków wykazanych z ŚPN w liczbie gatunków krajowej koleopterofauny</p> <p>Approximate share of species recorded from the ŚNP in the beetle fauna of Poland</p>
1	2	3
ADEPHAGA		
<p>Wodne Adephaga ("Hydradephaga") w Polsce 5 rodzin, w tym przedstawiciele 2 (Gyrinidae i Dytiscidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (<) 180	4%
<p>Lądowe Adephaga ("Geadephaga") w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 2 rodziny (Rhysodidae i Carabidae)</p>	ca (>) 530	28%
POLYPHAGA		
<p>Hydrophiloidea w Polsce 5 rodzin, w tym przedstawiciele 2 (Hydrophilidae i Helophoridae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (<) 120	12%
<p>Histeroidea w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 2 rodziny (Sphaeritidae i Histeridae)</p>	ca (>) 80	33%
<p>Staphylinoidea w Polsce 7 rodzin, w tym przedstawiciele 5 (Ptiliidae, Silphidae, Leiodidae, Staphylinidae i Hydraenidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (>) 1660	37%

1	2	3
<p>Scarabaeoidea w Polsce 7 rodzin, w tym przedstawiciele 5 (Lucanidae, Trogidae, Geotrupidae, Bolboceratidae i Scarabaeidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (>) 150	26%
<p>Scirtoidea w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 3 rodziny (Eucinetidae, Clambidae i Sciritidae)</p>	ca (<) 40	28%
<p>Buprestoidea w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 1 rodzinę (Buprestidae)</p>	ca (<) 90	20%
<p>Byrrhoidea w Polsce 6 rodzin, w tym przedstawiciele 5 (Byrrhidae, Elmidae, Dryopidae, Linnichidae i Psephenidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (>) 70	18%
<p>Elateroidea w Polsce 9 rodzin, w tym przedstawiciele 7 (Eucnemidae, Throscidae, Elateridae, Omalidae, Lycidae, Lampyridae i Cantharidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (>) 270	45%
<p>Derodontoidea w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 1 rodzinę (Derodontidae)</p>	2	100%
<p>Bostrichoidea w Polsce 5 rodzin, w tym przedstawiciele 4 (Nosodendridae, Dermestidae, Bostrichidae i Ptinidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (>) 150	36%
<p>Lymexyloidea w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 1 rodzinę (Lymexylidae)</p>	3	67%
<p>Cleroidea w Polsce 5 rodzin, w tym przedstawiciele 4 (Trogossitidae, Cleridae, Dasytidae i Malachiidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (<) 90	30%
<p>Cucujoidea w Polsce 21 rodzin, w tym przedstawiciele 18 (Sphindidae, Latridiidae, Nitidulidae, Monotomidae, Phloeostichidae, Silvanidae, Cucujidae, Laemphloeidae, Phalacridae, Cryptophagidae, Erotylidae, Kateretidae, Byturidae, Biphylidae, Cerylonidae, Endomychidae, Coccinellidae i Corylophidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (<) 560	42%

1	2	3
<p>Tenebrionoidea w Polsce 18 rodzin, w tym przedstawiciele 17 (Mycetophagidae, Ciidae, Tetratomidae, Melandryidae, Mordellidae, Rhipiphoridae, Zopheridae, Tenebrionidae, Oedemeridae, Meloidae, Boridae, Phythidae, Pyrochroidae, Salpingidae, Anthicidae, Aderidae i Scaptiidae) odnotowano w faunie ŚPN</p>	ca (<) 350	40%
<p>Chrysomeloidea w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 4 rodziny (Cerambycidae, Chrysomelidae, Orsodacnidae i Megalopodidae)</p>	ca 700	41%
<p>Curculionoidea w Polsce i w ŚPN reprezentowane przez 9 rodzin (Nemonychidae, Anthribidae, Attelabidae, Rhynchitidae, Apionidae, Dryophthoridae, Nanophyidae, Eirrhinidae i Curculionidae [w tym Scolytinae])</p>	ca (<) 1070	39%
<p>Pozostałe grupy Coleoptera (w Polsce podrząd Myxophaga i nadrodzina Dasciloidea) nie odnotowane w faunie ŚPN</p>	2	0%
Łącznie - Total	ca 6200	35%

wcześniejsze, istotnie uzupełniające wiedzę o chrząszczach ŚPN, opracowanie dotyczące waloryzacji ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich (BOROWSKI 2007b; BYK 2007; MOKRZYCKI 2007; RUTKIEWICZ 2007). Z kolei za sprawą przeprowadzonych w latach 80. XX wieku badań nad fauną Gór Świętokrzyskich, koordynowanych przez Instytut Zoologii PAN, dość dobrze rozpoznane zostało występowanie w ŚPN przedstawiciele nadrodziny Curculionoidea, obejmującej m.in. Curculionidae i Apionidae (KUŚKA 1989b; MICHALSKI, RATAJCZAK 1989), a także rodzin: Cantharidae (KUŚKA 1989a) i Chrysomelidae (BARTKOWSKA 1989).

Słabo (a w niektórych przypadkach bardzo słabo) rozpoznane jest występowanie na obszarze ŚPN chrząszczy wodnych i związanych z siedliskami nadwodnymi (m.in. grupy "Hydradephaga", nadrodziny Hydrophiloidea, czy rodziny Heteroceridae). Słabo rozpoznane jest także występowanie w Parku przedstawiciele rodziny Buprestidae oraz części rodzin z nadrodziny Byrrhoidea (m.in. Byrrhidae, czy Elmidae). W przypadku nadrodziny Scarabaeoidea o ogólnym stanie zbadania określonym jako średni, słabo rozpoznana jest grupa ekologiczna nekro- i koprofagów z rodzin Trogidae i Scarabaeidae. Słabszy stan poznania wyżej wyszczególnionych grup wynika z konieczności użycia w odniesieniu do nich odmiennych, specyficznych metod badaw-

czych, które jak dotąd na terenie Parku stosowane były tylko w bardzo ograniczonym zakresie. Istnieje jednak szansa na uzupełnienie tej luki (przynajmniej częściowe), gdyż niektórzy krajowi specjaliści od części spośród wspomnianych wyżej grup (np. chrząszczy wodnych), zadeklarowali gotowość podjęcia badań lub opublikowania zgromadzonych wcześniej wyników obserwacji.

Konieczne wydaje się dalsze prowadzenie badań inwentaryzacyjnych nad koleopterofauną Parku, w szczególności w zakresie grup rozpoznanych na poziomie słabym i średnim. Wskazane byłoby także ponowne przeprowadzenie badań faunistycznych nad grupami badanymi w latach 80. XX wieku i wówczas zadowolająco rozpoznanymi, bowiem uzyskane przed ponad 30 laty wyniki mogą być obecnie nieaktualne (choćby ze względu na zmiany, często korzystne z przyrodniczego punktu widzenia, jakie od tamtego czasu zaszły w ekosystemach Parku). Zaowocować to powinno poszerzeniem listy gatunków wykazanych z Parku o znaczącą liczbę kolejnych, co jest tym bardziej prawdopodobne, że wśród jak dotąd nie wykazanych z analizowanego obszaru gatunków chrząszczy są gatunki szeroko i dość pospolicie występujące w Polsce, których brak w faunie ŚPN byłby trudny do wytłumaczenia – zastosowanie bardziej zróżnicowanych metod badawczych w przyszłości, pozwoli z pewnością zlikwidować tę lukę. Przekroczenie liczby 2,5 tysiąca gatunków chrząszczy występujących w ŚPN wydaje się jednak mało prawdopodobne, ze względu na relatywnie niewielką powierzchnię Parku i występowanie w nim ograniczonej ilości siedlisk, o czym wcześniej wspomniano. Tak czy inaczej ŚPN plasuje się w krajowej czołówce cennych przyrodniczo obiektów, pod względem bogactwa gatunkowego zamieszkującej go koleopterofauny, obok takich jak np. Puszcza Białowieska, gdzie na całym, dużo większym i bardziej zróżnicowanym obszarze jej polskiej części stwierdzono występowanie nieco ponad 3100 gatunków chrząszczy (GUTOWSKI, JAROSZEWICZ [red.] 2001).

Ogólna charakterystyka koleopterofauny Parku

Zdecydowana większość stwierdzonych na analizowanym terenie gatunków chrząszczy związana jest z ekosystemami leśnymi różnego rodzaju, co wydaje się oczywiste, bowiem wynika z dominującego udziału powierzchni zajmowanej przez lasy, w ogólnej powierzchni ŚPN. Choć skład gatunkowy leśnej koleopterofauny Parku uznać można za typowy dla niżowych i wyżynnych lasów środkowoeuropejskich, w grupie tej zwraca uwagę znaczna liczba gatunków ściśle związanych z lasami o naturalnym charakterze – gatunki takie określane są często mianem „gatunków starych lasów” lub „gatunków puszczańskich” i szereg z nich uznać należy za gatunki reliktowe pierwotnych, dzikich lasów, jakie przed okresem postępujących wylesień zapoczątkowanych w neolicie i wczesnym średniowieczu, porastały przeważającą

część Europy, w tym obszary obecnej Polski (cf. CÁLIX et al. 2018; ECKELT et al. 2017). Z tego też względu mogą być one wykorzystywane jako doskonałe wskaźniki stopnia naturalności, a co za tym idzie, najczęściej także wartości przyrodniczej tych ekosystemów. Gatunki należące do tej grupy omówione są oddzielnie, w rozdziale poświęconym temu zagadnieniu.

Łądowe ekosystemy nieleśne, takie jak łąki, torfowiska czy kserotermy zajmują w Parku niewielką powierzchnię (łącznie niespełna 5%). Nie były też przedmiotem przeprowadzonych w ostatnich latach, dokładniejszych badań inwentaryzacyjnych, a zdecydowana większość danych dotyczących występowania w ŚPN przedstawicielei tej grupy ekologicznej oparta jest na wynikach badań sprzed ponad 30 lat, dotyczących przede wszystkim takich rodzin jak Chrysomelidae, Apionidae czy Curculionidae (BARTKOWSKA 1989; CMOLUCH 1979; GOTWALD 1968; KUŚKA 1989b). Mimo, że ekosystemy nieleśne są w ŚPN reprezentowane dość ubogo, związana z nimi koleopterofauna jest tu dość licznie reprezentowana. Dotyczy to przede wszystkim takich grup jak wspomniane wyżej stonki i ryjkowce, w których bogactwo gatunkowe zgrupowań ma bezpośredni związek z bogactwem gatunkowym roślin jako pożywieniem poszczególnych gatunków (czy to w stadium larwy, czy postaci dorosłej), często będących mono- lub oligofagami, a więc ściśle związanych z konkretnymi gatunkami roślin stanowiących ich pokarm¹⁸. Dowodem tego są bogate listy stwierdzonych w Parku gatunków chrząszczy z niektórych rodzin (np. wspomnianych wyżej stonki i ryjkowców) związanych ze środowiskiem półnaturalnych łąk (w tym łąk trzęślicowych, wilgotnych łąk ziołoroślowych, czy muraw bliźniczkowych). Specyficzną i unikatową koleopterofauną charakteryzują się murawy i zarośla ciepłolubne. W granicach ŚPN znajduje się tylko jedno niewielkie (o powierzchni niespełna 1 ha) zbocze kserotermiczne zwane Skarpą Zapusty, jednak mimo tak małej powierzchni, także ono stanowi miejsce występowania cennych przyrodniczo gatunków chrząszczy. Wymienić tu można np. związane z kserotermami, szczególnie „skałkowymi” i lekko porośniętymi drzewami i krzewami *Melanotus crasicollis* (Elateridae), a także związane z kserotermami Chrysomelidae: *Aphthona czwalinai*, *Aphthona herbigrada*, *Cryptcephalus violaceus*, *Longitarsus obliteratus* oraz Curculionidae: *Brachysomus setiger*, *Datonychus derennei*, *Eusomus ovulum*, *Polydrusus inustus*, czy *Sitona languidus*. Kserotermiczne ryjkowce Gór Świętokrzyskich scharakteryzował KUŚKA (1989b).

¹⁸ Ekosystemy nieleśne Parku, przede wszystkim różnego rodzaju śródleśne łąki oraz kserotermiczna Skarpa Zapusty, utrzymywane poprzez odpowiednio realizowane zabiegi ochrony czynnej, wykazują się wysokim bogactwem florystycznym (głównie w odniesieniu do roślin zielnych).

Wspomnieć też należy, że miejscem występowania bogatej w gatunki i interesującej koleopterofauny muraw i zarośli kserotermicznych oraz nad-rzecznych łąk na podłożu alkalicznym (dolomitowym) jest także, leżący co prawda poza ŚPN, ale w Obszarze Natura 2000 „Łysogóry” (w eksklawie „grzegorzowickiej”), rezerwat „Wąwóz w Skałach” oraz jego otoczenie.

Wśród chrząszczy związanych zarówno z ekosystemami leśnymi jak i nieleśnymi, wykazanych z obszaru Parku, uwagę zwraca znaczny udział gatunków bardzo rzadko notowanych, związanych ze specyficznymi, unikatowymi ekosystemami czy mikrosiedliskami, wśród których duży udział mają gatunki uznawane za zagrożone wyginięciem w Polsce a nawet Europie, umieszczane na krajowych i zagranicznych „czerwonych listach” (i/lub „czerwonych księgach”), których część objęta jest w Polsce i w innych krajach europejskich ochroną gatunkową. Podkreśla to wartość przyrodniczą Parku i wskazuje, że ŚPN stanowi ostoję wyjątkowo cennych z przyrodniczego punktu widzenia, gatunków chrząszczy.

Charakteryzując koleopterofaunę ŚPN należy zwrócić uwagę na gatunki, które klasyfikowane są jako elementy zoogeograficzne górskie i borealno-górskie, spośród których przynajmniej część uznać można za relikty klimatyczne. Do grupy tej należą gatunki z obu wyżej wspomnianych grup siedliskowych (ekosystemowych), zarówno leśne jak i środowisk nieleśnych. Z gatunków takich wymienić można np. uznawane za górskie: *Pidonia lurida* i *Anastrangalia dubia* (Cerambycidae), *Apteropeda globosa*, *Chrysolina marcassitica*, *Neocrepidodera femorata* i *Sclerophaedon carniolicus* (Chrysomelidae), czy *Plinthus tischeri* (Curculionidae). Dla gatunków tych ŚPN stanowi miejsce występowania dość znacznie oddalone od obszaru ich zwartego zasięgu, którym w Polsce są Sudety i Karpaty oraz ich pogórza i przedgórze. Genezę takiej fauny w Górach Świętokrzyskich omawia m.in. BARTKOWSKA (1989) na przykładzie wybranych gatunków Chrysomelidae.

Wśród wykazanych z Parku gatunków, część (szczególnie tych, klasyfikowanych często jako górskie lub borealno-górskie) z całą pewnością uznać można za wspomniane wyżej relikty klimatyczne minionych epok. Grupa ta jest w ŚPN reprezentowana dość ubogo, jednak można wymienić tu gatunki, które najprawdopodobniej są relikdami końca plejstocenu i początkowych okresów holocenu, gdy w środkowej części Europy panował klimat odmienny od współczesnego – peryglacjalny (chłodny, subarktyczny) w chronozonie preborealnej (od 11700 do 10150 lat temu) oraz klimat o cechach wyraźnie kontynentalnych (dość ciepły latem i chłodny zimą, a jednocześnie stosunkowo suchy) w chronozonie borealnej (od 10150 do 8900 lat temu) (MARKS 2016). Populacje tych gatunków najprawdopodobniej utrzymały się w Łysogórach nieprzerwanie od tamtych czasów dzięki panującym na goło-

borzach i w ich pobliżu, specyficznych warunków mikroklimatycznych, gatunkom tym umożliwiającym przetrwanie do czasów współczesnych. Są to: *Amara erratica* (Carabidae) gatunek odkryty na Łysicy w roku 1932 (GŁAZEK 1939), *Orithales serraticornis* (Elateridae) stwierdzony najprawdopodobniej w latach 60. XX wieku na gołoborzu na Łyścu (BURAKOWSKI i in. 1985), *Gonioctena intermedia* (Chrysomelidae) odkryty w roku 1984 na polanie „Bielnik” (BOROWIEC 1986) i *Otiorhynchus lepidopterus* (Curculionidae) podany ogólnikowo z ŚPN przez GOTWALDA (1968) na podstawie materiału z roku 1936 i stwierdzony przez KUŚKĘ (1989b) na podstawie 1 osobnika odłowionego w roku 1985 na Świętym Krzyżu. Do reliktyw klimatycznych zaklasyfikować należy także *Ctenicera cuprea* (Elateridae) – gatunek o borealno-górskim typie rozmieszczenia w Europie i na Syberii, wykazany z eksklawy „grzegorzowickiej” SOO „Łysogóry” (BUCHHOLZ, BIDAS 2007) na podstawie jednego osobnika zebranego w roku 1985 (leg. A. KUŚKA)¹⁹.

Analizując listę gatunków chrząszczy stwierdzonych na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego należy brać pod uwagę fakt, że dane w niej zawarte w wielu przypadkach odnoszą się do stwierdzeń, które uznać należy za historyczne, gdyż nie zostały potwierdzone współcześnie przeprowadzonymi badaniami. Dotyczy to nie tylko wcześniej omówionych gatunków, stanowiących szczególnie cenne walory ŚPN, jak *Lucanus cervus*, *Rosalia alpina*, czy *Boros schneideri*, ale również części gatunków górskich i wyżej wspomnianych gatunków będących reliktyw klimatycznymi minionych epok. Trudno jednoznacznie ocenić, czy gatunki te wymarły na obszarze Parku, czy też nadal utrzymują się ich niewielkie, trudno wykrywalne populacje i zastosowanie odpowiednich metod pozwoli stwierdzić, że nadal są one składnikami koleopterofauny ŚPN, co w przypadku wyżej wymienionych gatunków z grupy górskich i określonych jako relikty klimatyczne jest wysoce prawdopodobne. Podobnie, mimo braku potwierdzenia w wyniku przeprowadzonych badań aktualnego występowania na obszarze ŚPN szeregu in-

¹⁹ Wspomniany osobnik to samiec formy typowej (o żółtawej przedniej części pokryw i metalicznie granatowej tylnej), jednak dość wyraźnie różniący się od osobników tej formy znanych z Sudetów i Karpat oraz ich pogórzy – jest wyraźnie mniejszy, ma krótsze grzebykowate wyrostki na czułkach, a granica między żółtawo a metalicznie granatowo ubarwioną częścią pokryw jest znacznie „ostrzejsza”. Takie różnice morfologiczne mogły by świadczyć o utrzymywaniu się w Górach Świętokrzyskich odizolowanej, reliktywnej populacji tego gatunku. Niestety, podejmowane wielokrotnie w ciągu blisko 10 ostatnich lat próby odszukania osobników tego gatunku w miejscu jego znalezienia oraz w innych miejscach na analizowanym obszarze, nie przyniosły rezultatu, więc wyciąganie tak daleko idącego wniosku w oparciu o jednego osobnika byłoby przedwczesne.

nych, wcześniej wykazanych gatunków (głównie foliofagów, stanowiących bogatą reprezentację w biocenozie ekosystemów nieleśnych ŚPN, w szczególności przedstawiciele rodziny Chrysomelidae i części przedstawiciele nadrodziny Curculionoidea), z całą pewnością przyczyną tego nie jest ich ustąpienie z terenu Parku, lecz pominięcie (lub stosowanie tylko w bardzo ograniczonym zakresie) w badaniach prowadzonych w ostatnim okresie, metod właściwych badaniom nad grupami do których należą.

Omawiając gatunki zamieszkujące obszar ŚPN wspomnieć należy także o gatunkach chrząszczy obcych geograficznie, a stwierdzonych na poddanym analizie obszarze²⁰. Gatunki takie, zawleczone do Europy w dalszej lub bliższej przeszłości z odległych regionów geograficznych, mogą stwarzać zagrożenie dla rodzimej bioróżnorodności (GŁOWACIŃSKI i in. [red.] 2011). Wśród gatunków wykazanych z Parku, za inwazyjne uznano (Gat_obce 2020): *Glischrochilus quadrisignatus* (Nitidulidae) – gatunek pochodzący z Ameryki Północnej (zawleczony w połowie XX w. z transportami owoców), *Harmonia axyridis* (Coccinellidae) – pochodzący z Azji Południowo-Wschodniej (w latach 60. i 80. XX w. kilkakrotnie celowo sprowadzony do Europy w celu biologicznej walki z mszycami w uprawach rolniczych i sadowniczych – w latach 90. pojawił się w wolnej przyrodzie i wykazując wyjątkowo silną ekspansywność opanował niemal cały subkontynent), *Leptinotarsa decemlineata* (Chrysomelidae) – pochodzący z Ameryki Północnej (masowo występujący w uprawach ziemniaka, natomiast w wolnej przyrodzie choć spotykany, inwazyjności nie wykazujący), *Sitophilus granarius* (Dryophthoridae) – pochodzący z bliżej nie określonych regionów tropikalnych (zamieszkujący prawie wyłącznie pomieszczenia gdzie przechowywane jest ziarno zbóż, w wolnej przyrodzie inwazyjności nie wykazujący) oraz *Lignyodes bischoffi* (Curculionidae) – pochodzący z Ameryki Północnej (oligofag odbywający rozwój w nasionach kilku gatunków północnoamerykańskich jesionów, które sadzone bywają w Europie w zadrzewieniach typu parkowego, alejach, itp., a niekiedy także w lasach). Pozostałe, wykazane z ŚPN, obce geograficznie gatunki, nie wykazują jak na razie cech inwazyjnych lub ich inwazyjność jest nieokreślona – są to: *Oxytelus migrator* i *Philonthus rectangulus* (Staphylinidae) – gatunki pochodzące z południowej i wschodniej części Azji, *Trogoderma angustum* (Dermestidae) – gatunek

²⁰ Nie uwzględniono tu gatunków, uznawanych za obce w faunie Polski, których naturalne rejon występowania położone są w Europie, ale w znacznym oddaleniu od granic kraju (np. w północnych czy południowych częściach subkontynentu), ponieważ w sytuacji zachodzących zmian klimatycznych trudno jednoznacznie ocenić, czy ich występowanie w Polsce to wyłącznie wynik typowego zawleczenia (czyli takiego, które w żadnych okolicznościach nie byłoby możliwe bez bezpośredniego udziału człowieka).

pochodzący z Ameryki Południowej (w Polsce stwierdzany wyłącznie w ogrzewanych zimą pomieszczeniach), *Carpophilus hemipterus* (Nitidulidae) – pochodzący z regionów tropikalnych, prawdopodobnie południowej Azji lub Afryki oraz *Xyleborinus attenuatus* (Curculionidae: Scolytinae) – pochodzący z dalekowschodniej Azji.

Biorąc pod uwagę sporadyczne występowanie większości z wymienionych wyżej gatunków obcego pochodzenia w naturalnych i półnaturalnych ekosystemach ŚPN, gatunkami, które mogą odgrywać znaczenie w ich funkcjonowaniu wydają się być jedynie: *Glischrochilus quadrisignatus*, *Harmonia axiridis* i *Lignyodes bischoffi*. Jeśli chodzi o pierwszy z wymienionych (*G. quadrisignatus*) trudno ocenić zagrożenie wynikające z jego dość powszechnego występowania w wolnej przyrodzie – żywi się fermentującym sokiem wyciekającym z pni drzew liściastych, soczystymi owocami i jagodami oraz rozkładającymi się grzybami i w przypadku bardzo licznego występowania może stanowić konkurencję dla rodzimych gatunków zajmujących podobne nisze ekologiczne. Zagrożenie dla naturalnej bioróżnorodności ekosystemów ŚPN stanowi z pewnością *Harmonia axiridis* – gatunek ten w pewnych miejscach występuje bardzo licznie (wręcz masowo) i jest wówczas bez wątpienia poważnym konkurentem rodzimych biedronkowatych; w takich przypadkach nie można też wykluczyć jego istotnego wpływu na funkcjonowanie populacji drobnych owadów z różnych grup, odbywających rozwój lub przebywających na liściach i pędach roślin zielnych, drzew i krzewów, ze względu na silne drapieżnictwo jakie w odniesieniu do nich wykazuje. Występowanie na analizowanym obszarze związanego swym rozwojem wyłącznie z północnoamerykańskimi jesionami *Lignyodes bischoffi* oceniać by można w chwili obecnej raczej pozytywnie, gdyż stwierdzony został tylko w lokalizacjach gdzie występuje (sztucznie wprowadzony w przeszłości, a w niektórych miejscach samoistnie rozprzestrzeniający się), jesion pensylwański – *Fraxinus pennsylvanica* MARSHALL, który jako gatunek obcy geograficznie i posiadający skłonności inwazyjne, powinien być i jest w ŚPN usuwany celem utrzymania właściwego stanu ochrony ekosystemów – uszkodzenie nasion tego gatunku przez *L. bischoffi* dodatkowo może hamować rozprzestrzenianie się *F. pennsylvanica* i zmniejszać zagrożenie wynikające z jego inwazyjności.

Stan ochrony i zagrożenia koleopterofauny Parku

Aktualnie stan ochrony zgrupowań chrząszczy zamieszkujących obszar Świętokrzyskiego Parku Narodowego uznać należy za właściwy, choć w przeszłości wiele czynników oddziaływaniem swym mogło pogarszać ten stan i z pewnością w odniesieniu do niektórych gatunków lub ich grup eko-

logicznych, miało na nie silny, destruktywny wpływ. Głównym czynnikiem wpływającym bardzo negatywnie na populacje chrząszczy (w szczególności leśnych gatunków saproksylicznych), były stosowane przed utworzeniem Parku, a niestety także przez pierwszych kilka dziesięcioleci jego funkcjonowania, zasady zagospodarowania/ochrony ekosystemów leśnych (w założeniu z wyłączeniem obszarów objętych ochroną ścisłą, w których zasady te nie miały być stosowane) oparte o wytyczne stosowane w lasach gospodarczych. Wykonywano wówczas na znacznym obszarze Parku usuwanie wydzielających się drzew, zarówno iglastych, jak i liściastych (osłabionych, zamierających, posiadających uszkodzenia i próchnowiska, złamanych i wywróconych, itp.) w ramach tzw. cięć sanitarnych. Prowadzono również zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanach, „wyprzedzając” niejako naturalny proces wydzielania się drzew. Działania takie nie tylko skutkowały utrzymaniem głębokiego niedoboru siedlisk saproksylicznych, ale również poprzez działanie pułapkowe drzew składowanych po ścięciu w lesie i oczekujących na wywiezienie (w okresie wiosennym i letnim), znacząco redukowały liczebność populacji saproksylicznych chrząszczy w okresach ich największej aktywności rozrodczej. Dopatrywać się w tym można przyczyny wspomnianego już wcześniej, prawdopodobnego wymarcia na terenie ŚPN takich gatunków jak nadobnica alpejska – *Rosalia alpina*, czy ponurek Schneidera – *Boros schneideri*. Czynnikiem ten szczególnie silnie oddziaływał w okresach intensywnego zamierania jodły w latach 70. i 80. XX wieku, kiedy to usuwano rocznie z lasów ŚPN średnio ponad 6 tys. m³ drewna (SZCZYGIELSKI et al. 2020). Wspomniane i scharakteryzowane przy omówieniu prawdopodobnych przyczyn odradzania się populacji zgniotka cynobrowego – *Cucujus cinnaberinus*, wprowadzenie w Parku swego rodzaju „programu” ochrony siedlisk saproksylicznych (vide p. 218 niniejszego opracowania), poskutkowało z pewnością odbudowaniem się populacji szeregu gatunków chrząszczy związanych swym rozwojem ze środowiskiem tzw. martwego drewna, a więc dużej części gatunków starych lasów, w tym uznawanych za przedstawicieli reliktovej fauny lasów pierwotnych, które w najwyższym stopniu waloryzują ekosystemy leśne ŚPN.

Przygotowany w latach 2012-2014 i aktualnie procedowany projekt Planu ochrony ŚPN i Obszaru Natura 2000 „Łysogóry” w jego granicach, nie tylko rozszerzył zakres terytorialny ochrony ścisłej (z wcześniejszych 1715 ha, co stanowiło ok. 20% powierzchni leśnej Parku, do aktualnych 2911 ha, co stanowi ponad 35% tej powierzchni), ale wprowadził również taki rodzaj ochrony czynnej, w którym nie wykonuje się praktycznie żadnych działań skutkujących redukcją lub ograniczaniem ciągłego „dopływu” mikrosiedlisk saproksylicznych, przez co większość objętych ochroną czynną ekosyste-

mów leśnych Parku upodobniła się w tym zakresie w znacznym stopniu do obszarów ochrony ścisłej²¹. Różnorodność tych mikrosiedlisk, którą buduje szereg czynników (gatunek drzewa, jego rozmiary, forma i faza rozkładu, czas jaki upłynął od śmierci drzewa, itp.), przekłada się bezpośrednio na różnorodność gatunkową chrząszczy saproksylicznych (w tym saproksylofilnych, mniej ściśle związanych z tym środowiskiem, ale wykorzystującym je jako fakultatywne miejsce schronienia, zimowania, zdobywania pożywienia, itp.). Ochrona bierna (ścista) stosowana w ekosystemach leśnych wpływa bardzo pozytywnie na utrzymanie oraz odtwarzanie się bogatej biocenozy chrząszczy związanych z tymi ekosystemami i jak można na tej podstawie wnioskować, prowadzi do odtwarzania się i utrzymywania swoistej tym ekosystemom bioróżnorodności na wszystkich jej poziomach. W związku z powyższym, taki rodzaj ochrony powinien być uznany za podstawowy w ochronie ekosystemów leśnych i jest aktualnie realizowany na zdecydowanej większości powierzchni leśnej ŚPN. Sprzyja to utrzymaniu właściwego stanu ochrony chrząszczy leśnych zamieszkujących Park.

Trzy gatunki chrząszczy: zagłębek bruzdkowany – *Rhysodes sulcatus*, zgniotek cynobrowy – *Cucujus cinnaberinus* i pachnica dębowa – *Osmoderma barnabita*, są przedmiotami ochrony w Obszarze Natura 2000 „Łysogóry”. W związku z tym opracowane są i realizowane działania, których celem jest utrzymanie (w przypadku zagłębka i zgniotka) lub poprawienie (w przypadku pachnicy) stanu ich ochrony. Stanowi to dodatkowy czynnik ochrony nie tylko tych trzech gatunków „naturowych”, ale także szeregu innych chrząszczy zamieszkujących takie same mikrosiedliska (np. *Ceruchus chrysomelinus*, *Cucjus haematodes* czy *Elater ferrugineus*).

Dla prawidłowej ochrony chrząszczy związanych z ekosystemami łąkowymi, kserotermicznymi oraz niektórymi leśnymi (np. widnymi, świetlistymi lasami) niezbędne jest stosowanie ochrony czynnej – stabilizującej, a niekiedy odtwarzającej takie środowiska. W odniesieniu do tej grupy ekologicznej chrząszczy najpoważniejszym zagrożeniem są bowiem spontaniczne procesy sukcesyjne prowadzące do zaniku takich siedlisk, kształtowanych w przeszłości dawnymi formami gospodarki – ekstensywnym użytkowaniem kośnym łąk, prowadzeniem wypasu zwierząt gospodarskich na pastwiskach i w przylegających do nich lasach, itp. Ustąpienie jelonka rogacza (*Lucanus cervus*) z tych miejsc w Parku, w których przed laty był obserwowany (niekiedy nawet dość licznie), spowodowane zostało ponad wszelką

²¹ Wspomniane wytyczne zawarte w tym Planie, realizowane są w ŚPN od 2015 roku w oparciu o okresowe, sporządzane na dwuletnie okresy, zarządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zadań ochronnych dla ŚPN.

wątpliwość właśnie zanikiem takich form antropopresji jak wypas, czy inne elementy dawnej „chłopskiej gospodarki” (vide p. 198 niniejszego opracowania). Prawidłowa realizacja ochrony czynnej w takim zakresie jest współcześnie bardzo trudna i kosztowna, ale w ramach działań ochronnych próby jej wprowadzenia są aktualnie w ŚPN podejmowane – wykaszane i/lub odkrzaczone są śródleśne łąki, oczyszczana z wyrastających drzew i krzewów jest kserotermiczna Skarpa Zapusty, podjęta też została próba odtworzenia i utrzymania widnego lasu na Chełmowej Górze²². Działania te służą m.in. utrzymaniu się, a być może nawet w niektórych miejscach odtworzeniu właściwej liczebności populacji poszczególnych gatunków chrząszczy (głównie fitofagicznych Chrysomelidae, Apionidae i Curculionidae, ale również chrząszczy z innych grup, związanych z roślinami zielnymi) zamieszkujących omówione tu, seminaturalne, ale bardzo cenne przyrodniczo ekosystemy Parku.

Jeśli przedstawione wyżej zasady ochrony w ŚPN zostaną utrzymane, jedynymi istotniejszymi zagrożeniami dla koleopterofauny ŚPN będą zagrożenia zewnętrzne, które niestety oddziałują ze stale zwiększającą się intensywnością. Do zagrożeń tych należy przede wszystkim presja osadnicza i urbanizacyjna na terenach bezpośrednio przyległych do ŚPN, która wiąże się z wieloma czynnikami, w tym z zanieczyszczeniem światłem ze strony oświetleń przydomowych i ulicznych (coraz powszechniej zakładanych). Światło przywabia w nocy szereg gatunków o wieczornej i nocnej aktywności, często w dużych ilościach, z ekosystemów leśnych i nieleśnych Parku, co istotnie zakłóca ich naturalny behavior, a ponadto tak przywabione osobniki często giną rozdeptywane bądź rozjeżdżane przez pojazdy lub atakowane przez udomowione drapieżniki, np. koty. Negatywny wpływ na populacje chrząszczy zamieszkujących ŚPN ma bez wątpienia również wiele innych czynników antropogenicznych oddziałujących z zewnątrz, jak choćby chemizacja rolnictwa (stosowanie insektycydów) na terenach bezpośrednio przyległych do Parku, czy zaśmiecanie ekosystemów przez osoby nielegalnie (na obszarach niedostępnych) lub legalnie (wzdłuż dróg i szlaków turystycznych) penetrujące teren Parku – leżące na ziemi butelki i puszki po napojach, szczególnie po piwie, są niewyobrażalnie skuteczną pułapką zabijającą znaczne ilości osobników chrząszczy epigeicznych (m.in. przed-

²² W przypadku gdyby udało się odtworzyć i utrzymywać zabiegami ochrony czynnej niezbędny jelonkowi rogowi charakter ekosystemu na Chełmowej Górze (widny las z dużym udziałem dębu, w tym odroślowego, w drzewostanie), a gatunek ten samoistnie nie odbudował tam swojej populacji, celowym byłoby podjęcie działań reintrodukcyjnych, bowiem w przypadku gatunków, których występowanie warunkuje czynnik antropogeniczny, jest to w pełni uzasadnione i nie powinno budzić kontrowersji.

stawicieli Carabidae, Staphylinidae czy Geotrupidae), a po upływie pewnego czasu także nekrofagicznych (m.in. Histeridae czy Silphidae). Niestety, w chwili obecnej brak możliwości technicznych, a w przypadku wspomnianej presji osadniczej i urbanizacyjnej – skutecznych mechanizmów prawnych, by możliwa była pełna likwidacja wzmiankowanych wyżej zagrożeń.

Za bardzo istotne, choć aktualnie jeszcze w znacznym stopniu potencjalne zagrożenie zewnątrz dla koleopterofauny ŚPN uznać można także dużą ekspansywność niektórych inwazyjnych gatunków roślin obcych geograficznie, zawleczonych bądź celowo wprowadzonych do środowisk otaczających Park w dalszej lub bliższej przeszłości, a aktualnie wkraczających w objęte ochroną ekosystemy, przede wszystkim nieleśne, ale także w niektórych miejscach leśne. W chwili obecnej największym zagrożeniem dla bogactwa gatunkowego chrząszczy wydają się być pochodzące z Ameryki Północnej gatunki nawłoci: późna – *Solidago gigantea* AITON i kanadyjska – *S. canadensis* L. Wykazują się one wyjątkowo silną inwazyjnością (w szczególności nawłoc późna) i wkraczają intensywnie w różnego rodzaju ekosystemy nieleśne (łąki, kserotermy) oraz śródleśne (luki w drzewostanach, przydroża, itp.), a także w siedliska okrajkowe o ekotonowym charakterze, wypierając lub w znacznym stopniu redukując liczebność rodzimych gatunków roślin zielnych, swoistych takim ekosystemom. Skutkuje to z pewnością pogorszeniem się warunków troficznych szeregu gatunków chrząszczy fitofagicznych, głównie z takich rodzin jak m.in. Chrysomelidae, Apionidae, czy Curculionidae, których przedstawiciele związani są, często bardzo ściśle, z określonymi gatunkami roślin zielnych na których żerują. Prowadzić to będzie z pewnością do znacznego ograniczenia liczebności wielu gatunków chrząszczy ze wspomnianych wyżej grup, a w skrajnych przypadkach (w odniesieniu do rzadkich gatunków mono- i oligofagicznych, tworzących populacje o niskiej liczebności) do ich ustąpienia z obszaru ŚPN, ze względu na redukcję liczebności lub zanik niezbędnych im gatunków roślin żywicielskich. W ramach działań ochronnych stosowanych w ŚPN wykonuje się rozpoznanie występowania i następnie likwidację obcych geograficznie, inwazyjnych gatunków roślin, jednak pełne opanowanie tego problemu wydaje się na chwilę obecną bardzo trudne do zrealizowania.

Ocena naturalności i wartości przyrodniczej ekosystemów leśnych Parku w oparciu o koleopterofaunę

Związane z ekosystemami leśnymi chrząszcze mogą stanowić doskonałe narzędzie do oceny stopnia naturalności, a co za tym idzie także wartości przyrodniczej tych ekosystemów. Dla przykładu można podać, że w oparciu o sprężyki (Elateridae, Eucnemidae, Throscidae) możliwość tą omawiają

BUCHHOLZ i OSSOWSKA (1995b), wskazując jednocześnie, że również inne grupy organizmów żywych, w tym chrząszczy, mogą być wykorzystywane w takim celu. Wspomniani wyżej autorzy wskazują, że o stopniu naturalności lasu decyduje całokształt dynamicznych procesów ekologicznych kształtujących w sposób ciągły ogromną różnorodność makro- i mikrosiedlisk (makro- i mikrorobiotopów) wpływającą w zasadniczym, najistotniejszym stopniu na utrzymanie na właściwym poziomie, ogólnie pojętej, naturalnej bioróżnorodności danego ekosystemu leśnego. Wymieniają także cechy ekosystemów leśnych świadczące o ich naturalności, takie jak występowanie w pełnym zakresie właściwych danemu typowi lasu faz rozwojowych/fluktuacyjnych drzewostanu z fazą starzenia się i rozpadu (jako jedną z najbardziej odpowiedzialnych za utrzymanie wysokiej bioróżnorodności), czy występowanie w pełnym zakresie naturalnych faz sukcesyjnych i fluktuacyjnych lasu z fazą bezdrzewostanową (z bujnie rozwiniętą roślinnością zielną) mozaikowo występującą w różnej wielkości lukach i utrzymującą się niekiedy przez dłuższy okres. Ma to zasadnicze znaczenie dla utrzymania bogactwa gatunkowego organizmów wykorzystujących takie środowiska np. jako miejsce żerowania, czy odbywania godów (przykładem mogą tu być przedstawiciele licznych rodzin chrząszczy, których larwy odbywają rozwój w leśie, w mikrosiedliskach saproksylicznych, a imagines żerują na kwitnących roślinach zielnych z rodziny baldaszkowatych, bujnie porastających luki w drzewostanach, ich obrzeża, czy śródleśne łąki). Istnieje także korelacja między występowaniem w danym ekosystemie gatunków będących elementami reliktovej koleopterofauny leśnej (tzw. gatunków puszczańskich) a naturalnością danego lasu. Gatunki tak sklasyfikowane (tzw. gatunki starych lasów) obejmują zasadniczo dwie grupy – gatunki będące rzeczywistymi relikdami pierwotnych ekosystemów leśnych oraz gatunki będące relikdami mikrosiedlisk swoistych lasom naturalnym, ale występujące także poza nimi (w różnego rodzaju zadrzewieniach, starych parkach, zabytkowych alejach przydrożnych, itp., a niekiedy także w lasach zagospodarowanych, ale tylko wówczas, gdy występują w nich niezbędne takim gatunkom mikrosiedliska) (i.a. BUCHHOLZ, OSSOWSKA 1995b).

Stosunkowo najlepiej rozpoznaną pod względem możliwości wykorzystania w charakterze wskaźnika naturalności i wartości przyrodniczej lasów i jak się wydaje najlepiej nadającą się do tego celu grupą są chrząszcze saproksyliczne. Wynika to z dużego bogactwa gatunkowego tej grupy i różnorodności zajmowanych przez reprezentującą ją gatunki nisz ekologicznych i mikrosiedlisk, kształtujących się w wyniku naturalnego procesu zamierania drzew lub powstawania w nich różnego rodzaju uszkodzeń, czy to w związku z osiągnięciem przez nie wieku terminalnego, czy też na skutek od-

działywania na drzewa, które nie osiągnęły jeszcze tego wieku, różnorodnych czynników biotycznych i abiotycznych. Szacuje się, że w Europie Środkowej występuje ok. 1500 gatunków chrząszczy saproksylicznych (OKLAND et al. 1996), a w Polsce około 1300 gatunków z 70 rodzin (GUTOWSKI, BUCHHOLZ 2000; GUTOWSKI 2006). Chrząszcze z tej grupy są związane przynajmniej przez część swego rozwoju z rozkładającym się drewnem lub korą (łykiem, korowiną), w różnych stadiach ich rozkładu (od drewna jeszcze nierozłożonego, poprzez drewno opanowywane przez grzyby saprofityczne ale jeszcze twarde, po różne formy próchna i murszu drzewnego). Związek ten może mieć charakter bezpośredni (np. troficzny z martwymi tkankami drzew, czy organizmami uczestniczącymi w procesie ich rozkładu) lub pośredni (dany gatunek związany jest z mikrosiedliskami lub substratami, których powstanie uwarunkowane jest pogarszającym się stanem zdrowotnym, zamieraniem lub śmiercią drzewa – przykładem mogą tu być np. gleba oblepiająca korzenie wykrotów, owocniki grzybów nadrzewnych, czy sok wyciekający z chorujących lub uszkodzonych drzew). Mikrosiedliska saproksyliczne charakteryzują się ogromną różnorodnością form, takich jak: stojące lub leżące pnie, pniaki i tylce po złamanych (a także ściętych) drzewach różnych gatunków, wykroty z oblepionymi ziemią korzeniami, świeże lub rozkładające się owocniki grzybów nadrzewnych, plechy nadrzewnych porostów i śluzowców, dziuple próchnowiskowe i martwice w częstokroć starych i grubych, żyjących jeszcze drzewach, itp. Bogactwo mikrosiedlisk saproksylicznych pomnażają poszczególne etapy sukcesyjnie postępującego procesu rozkładu, którego tempo i charakter determinowany jest warunkami mikroklimatycznymi miejsca, w którym martwe lub zamierające/uszkodzone drzewo się znajduje (cf. GUTOWSKI et al. 2004).

Wśród saproksylicznych chrząszczy (podobnie jak u innych organizmów zwierzęcych reprezentujących tą grupę ekologiczną) wyróżnić można gatunki obligatoryjnie (saproksylobionty) lub fakultatywnie (saproksylofile) związane z tym typem mikrosiedliska, a także gatunki o bardzo zróżnicowanych wymaganiach troficznych, np. kariofagi (próchnożercy), kambiofagi, ksylofagi, mycetofagi, nekrofagi, koprofagi, pasożytnicy oraz gatunki żyjące w soku wyciekającym z drzew (i.a. BUCHHOLZ, OSSOWSKA 1995a; GUTOWSKI, BUCHHOLZ 2000; GUTOWSKI et al. 2004; BYK, MOKRZYCKI 2007).

Jest rzeczą oczywistą, że występowanie pełnej różnorodności siedlisk saproksylicznych w ekosystemie leśnym warunkowane jest niezakłóconym przebiegiem spontanicznych, naturalnych procesów jakie w nim zachodzą, zatem tylko w dzikich lasach naturalnych nie poddawanych presji gospodarczej, różnorodność ta ma możliwość kształtowania się i utrzymania

w pełnym zakresie. Wszelkie zabiegi hodowlane skutkujące ubytkiem drzew, tak w postaci użytków rębnych, jak i przedrębnych, redukują istniejącą, bądź ograniczają potencjalną różnorodność siedlisk saproksylicznych, warunkujących bogactwo i jakościową wartość zgrupowań saproksylobiontów i saproksylofili. Pozyskiwanie drzew w określonym wieku rębności uniemożliwia bowiem osiągnięcie przez nie wieku/stanu terminalnego i pozostawanie w środowisku po obumarciu; podobny skutek wywołuje wykonywanie cięć przedrębnych – pielęgnacyjno-hodowlanych, selekcyjnych, sanitarnych, itp., a także pozyskiwanie drzew obumarłych, w tym złomów i wywrotów. To, z jaką „siłą” wspomniane pozyskiwanie drzew oddziałuje, zależy rzecz jasna od jego intensywności i „dokładności wykonywania”.

Podkreślić należy, że poszczególne gatunki organizmów związanych z siedliskami saproksylicznymi różnią się między sobą wrażliwością na przedstawione wyżej czynniki antropogeniczne. Również wśród chrząszczy wskazać można gatunki, które, jak wcześniej wspomniano, występują dość powszechnie w lasach poddawanych nawet silnej presji gospodarczej (rzecz jasna pod warunkiem występowania w nich niezbędnych im mikrosiedlisk saproksylicznych). Są także takie, które występują wyłącznie w dużych kompleksach leśnych o zachowanej w ciągłości historycznej i naturalnej strukturze ekologicznej (przynajmniej w taki sposób, że w każdym interwale czasowym występowały większe powierzchnie leśne pozbawione bezpośredniego wpływu czynników antropogenicznych naruszających naturalną strukturę ekosystemu).

Wszystko to determinuje wspomnianą możliwość wykorzystywania struktury gatunkowej i/lub liczebnościowej zgrupowań saproksylicznych Coleoptera, jako swego rodzaju bioindykatora naturalności/pierwotności/puszczańskości ekosystemów leśnych. Ze względu na postępujący zanik lasów o cechach puszczy (nie tylko w Europie, w tym w Polsce), w tej grupie ekologicznej chrząszczy mamy szereg gatunków bardzo rzadko i lokalnie notowanych, zagrożonych wyginięciem, a także w znacznej części uznawanych za gatunki reliktowe lasów pierwotnych (nazywanych także relikdami puszczańskimi). Pojęcie reliktu lasu naturalnego/pierwotnego jest dosyć trudne do precyzyjnego zdefiniowania, co nadal pozostaje kwestią otwartą i zadaniem dla specjalistów biegłych w wiedzy na temat biologii, rozsiedlenia i powiązania z makro- i mikrosiedliskami, poszczególnych gatunków chrząszczy lub ich grup. Aktualnie różni autorzy przyjmują różne kryteria uznania danego gatunku za taki relik. W niniejszym opracowaniu oparto się więc na własnej, niepublikowanej wiedzy w tym zakresie oraz informacjach o gatunkach starych lasów, tzw. puszczańskich lub uznawanych za wskaźniki lasów o reliktowym charakterze, zamieszczonych w pracach różnych autorów (i.a. BOGDANOWICZ et al. [red.] 2004; BOROWSKI 2007a; BUCHHOLZ, OSSOW-

SKA 1995b, 1998a; BURAKOWSKI 1991, 2003; ECKELT et al. 2017; GŁOWA-CIŃSKI, NOWACKI [red.] 2004; MÜLLER et al. 2005; PAWŁOWSKI 2008; SZUJECKI 1996, 2017; TARNAWSKI, BUCHHOLZ 2008) oraz na informacjach zawartych w „KFP” (BURAKOWSKI et al. 1973–2000), a także pracy KOMOSIŃSKIEGO (2013) zawierającej krytyczną analizę wymienianych w różnych opracowaniach gatunków reliktowych. W wielu przypadkach spotykane w literaturze przypisanie danego gatunku do takiej czy innej kategorii/stopnia reliktowości może budzić wątpliwości, tak w przypadku gdy odnosi się do gatunków bardzo rzadko notowanych, z różnych powodów trudno wykrywalnych, czy też tworzących skrajnie nisko liczebne populacje, jak i w przypadku gdy dany gatunek spotykany bywa w silnie antropogenicznie przekształconych ekosystemach zastępczych – występowanie takich gatunków często istotnie waloryzuje dany ekosystem leśny, jednak nie ma pewności, czy zawsze wskazuje na jego reliktowy, puszczański charakter. Wydaje się, że gatunki, które występują wyłącznie w większych kompleksach lasów o wcześniej wspomnianej ciągłości historycznej oraz naturalnej strukturze ekologicznej i tworzą tam łatwo wykrywalne populacje (często relatywnie liczebne) to najlepsze wskaźniki reliktowych lasów zasługujących na miano puszczy (cf. p. 219 niniejszego praca: omówienie *Cucujus haematodes* i przypis¹⁶).

Wśród wykazanych ze Świętokrzyskiego Parku Narodowego gatunków chrząszczy, blisko 100 uznano za gatunki starych lasów, które związane są z mikrosiedliskami (głównie saproksylicznymi), występującymi w odpowiedniej obfitości w dzikich lasach o dobrze zachowanej naturalności, a których brak lub występują w głębokim niedoborze w lasach zagospodarowanych, a także odtworzonych wtórnie w czasach współczesnych, na obszarach wcześniej wylesionych. Spośród nich ok. 40 uznać można za rzeczywiste relikty lasów pierwotnych, czyli takie, które znane są prawie wyłącznie z większych, nierozfragmentowanych kompleksów leśnych o historycznie zachowanej ciągłości i utrzymujących się w nich do czasów współczesnych na znacznych powierzchniach, charakterystycznych cech lasu naturalnego, w zakresie struktury ekologicznej (głównie wiekowej) drzewostanów, ich dynamicznej mozaikowości, spontanicznie zachodzących procesów i ich efektów (np. znacznej zasobności w tzw. martwe drewno w różnych fazach i formach rozkładu, czy dłużej lub krócej utrzymujących się luk w drzewostanie)²³.

Gatunkami takimi są z pewnością: *Rhysodes sulcatus* (Rhysodidae), *Aeletes atomarius* (Histeridae), *Micridium halidaii* (Ptiliidae), *Phyllodrepoidea crenata*, *Quedius truncicola*, *Stichoglossa semirufa* i *Tachyusida gracilis* (Sta-

²³ „Sztandarowym” przykładem takich lasów w Polsce mogą być np. Puszcza Białowieska czy Puszcza Karpacka (lasy Pogórza Przemyskiego, Gór Sanocko-Turczańskich i Bieszczadów), gdzie duże, mozaikowo rozmieszczone powierzchnie tych kompleksów leśnych, zachowują jeszcze swój naturalny, reliktowy charakter.

phylinae), *Ceruchus chrysomelinus* (Lucanidae), *Phaenops knoteki* (Buprestidae), *Microrhagus lepidus* (Eucnemidae), *Ampedus melanurus*, *Denticollis rubens* i *Diacanthous undulatus* (Elateridae), *Benibotarus taygetanus* (Lycidae), *Derodontus macularis* (Derodontidae), *Dorcatoma ambjoerni*, *Ptinus schlerethi* i *Ptinus subpillosus* (Ptinidae), *Peltis grossa* (Trogossitidae), *Corticaria polypori* (Latridiidae), *Rhizophagus brancsiki* (Monotomidae), *Cucujus haematodes* (Cucujidae), *Cryptophagus confusus*, *Cryptophagus quercinus* i *Pteryngium crenatum* (Cryptophagidae), *Dacne notata* i *Triplax lepida* (Erotylidae), *Leiestes seminiger* (Endomychidae), *Mycetophagus decempunctatus* (Mycetophagidae), *Ennearthron palmi* i *Hadraule elongatula* (Cicidae), *Mycetoma suturale* (Tetratomidae), *Phryganophilus auritus* (Melandryidae), *Allecula rhenana* i *Mycetochara flavipes* (Tenebrionidae), *Boros schneideri* (Boridae), *Rosalia alpina* (Cerambycidae) oraz *Rhyncolus sculpturatus* i *Xyleborus pfeilii* (Curculionidae).

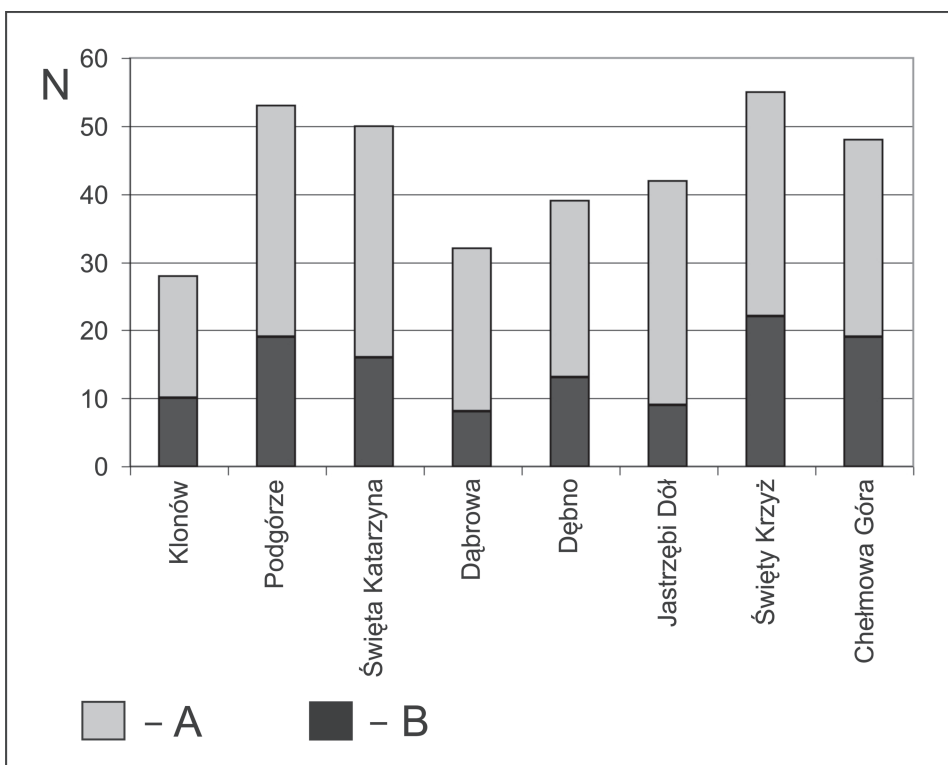
Prezentując powyższą listę zaznaczyć jednak należy, że stopień przywiązania wymienionych w niej gatunków do reliktowych lasów jest dość silnie zróżnicowany – od gatunków znanych wyłącznie z dużymi kompleksami leśnymi o najwyższym poziomie naturalności czy wręcz pierwotności, po gatunki zamieszkujące lasy, które w ostatnich dziesięcioleciach (ale raczej nie wcześniej niż 100–150 lat temu) utraciły już na znacznej części swej powierzchni taki charakter. Wynika to najprawdopodobniej stąd, że ustępowanie gatunków będących relikdami lasów pierwotnych nie następuje gwałtownie, a jest procesem rozciągniętym w czasie. U niektórych, bardziej wrażliwych gatunków okres ten jest krótszy i one jako pierwsze ustępują z lasów podlegających odkształceniom (np. *Rhysodes sulcatus*, *Ampedus melanurus*, *Cucujus haematodes*, czy *Boros schneideri*), a u innych dłuższy, dzięki czemu znajdowane bywają we wspomnianych wyżej lasach, które uległy odkształceniom będącym efektem prowadzonej gospodarki leśnej już dość dawno (np. *Denticollis rubens*, *Diacanthous undulatus* czy *Peltis grossa*). Tak czy inaczej występowanie w ŚPN, w tak dużej liczbie, gatunków chrząszczy stanowiących rzeczywiste relikty lasów pierwotnych, wskazuje w sposób dobitny na zachowany do dnia dzisiejszego, wysoki stopień naturalności, a także reliktowości lasów Parku, mimo niekorzystnego kształtu kompleksu leśnego ŚPN otoczonego od wielu stuleci zamieszkałymi przez ludność wiejską obszarami rolniczymi (cf. p. 219 niniejszego opracowania: przypis¹⁶).

Pozostałe ponad 50 gatunków zaliczonych do gatunków starych lasów to gatunki związane z mikrosiedliskami swoistymi lasom naturalnym, ale współcześnie, w krajobrazie przyrodniczo-kulturowym występujące także poza nimi, nie tylko w lasach przekształconych w pewnym stopniu presją gospodarczą (pod warunkiem występowania w nich mikrosiedlisk niezbed-

nych tym gatunkom), lecz również w różnego rodzaju starych zadrzewieniach, starych parkach, czy zabytkowych alejach przydrożnych. Gatunki takie należą bez wątpienia do organizmów typowo leśnych, ustępujących jednak z lasów, w których niezbędne im mikrosiedliska występują w niedobrze lub brak ich zupełnie. Aktualnie zamieszkują one prawie wyłącznie stare lasy, najczęściej trudniej dostępne dla współczesnej, intensywnej gospodarki leśnej (w tym w szczególności górskie, a także objęte ochroną w parkach narodowych czy rezerwach przyrody) i – paradoksalnie – wyżej wspomniane biotopy zastępcze poza lasami.

Wskazując na bogatą reprezentację gatunków z tej grupy w ŚPN, szczególną uwagę zwrócić należy na gatunki rzadziej notowane, w większości znane w Europie z niewielkiej liczby stanowisk i uznane za zagrożone lub narażone na ustąpienie z zajmowanych dotychczas obszarów, zamieszczone na polskiej czerwonej liście lub w czerwonej księdze (PAWŁOWSKI et al. 2002; GŁOWACIŃSKI, NOWACKI [red.] 2004), wymienione w opracowaniu dotyczącym reliktywów puszczańskich (ECKELT et al. 2018), czy też objęte w Polsce prawną ochroną gatunkową. Są to m.in.: *Carabus intricatus* (Carabidae), *Dropephylla linearis*, *Acrulia inflata*, *Atrecus longiceps*, *Euthiconus conicicollis*, *Quedius dilatatus* i *Q. infuscatus* (Staphylinidae), *Osmoderma barnabita* (Scarabaeidae), *Hylis olexai* i *Xylophilus testaceus* (Eucnemidae), *Ampedus elegantulus*, *Ampedus hjorti*, *Brachygonus megerlei*, *Crepidophorus mutilatus*, *Elater ferrugineus* i *Hypoganus inunctus* (Elateridae), *Ptinus calcaratus* (Ptinidae), *Grynocharis oblonga* (Trogossitidae), *Dermestoides sanguinicollis* (Cleridae), *Corticaria lapponica* i *Latridius brevicollis* (Latridiidae), *Cucujus cinnaberinus* (Cucujidae), *Colydium filiforme* (Zopheridae), *Corticus fasciatus* i *Neomida haemorrhoidalis* (Tenebrionidae), *Saperda punctata* (Cerambycidae), czy *Gasterocercus depressirostris* (Curculionidae).

Liczbę gatunków starych lasów, zarówno z pierwszej, jak i drugiej grupy, stwierdzonych w poszczególnych obwodach ochronnych ŚPN obrazuje wykres (Ryc. 5). Najwyższą liczbą takich gatunków (w szczególności zaliczanych do pierwszej grupy, czyli takich, które zamieszkują wyłącznie lasy o reliktywnym charakterze) wyróżnia się o.o. Święty Krzyż, a najniższą o.o. Kłonów. Potwierdza to hipotezę, że o bogactwie gatunków związanych z reliktywnymi lasami decyduje przede wszystkim to, jak dawno temu dany obszar leśny (oczywiście taki, którego cechuje nieprzerwana ciągłość historyczna) wyłączony został z presji zrębowo-odnowieniowej gospodarki leśnej – im wcześniej to nastąpiło (a więc np. w czasach gdy poziom możliwości technologicznych gospodarki leśnej był znacznie niższy niż współcześnie) tym stopień naturalności takiego lasu jest wyższy, o czym właśnie świadczy występowanie w nim znacznej liczby gatunków starych lasów. Obwód ochronny



Ryc. 5. Liczba gatunków starych lasów, wykazanych z poszczególnych obwodów ochronnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego: N – liczba stwierdzonych gatunków; A – gatunki starych lasów nie związane ściśle z lasami reliktowymi o pierwotnym charakterze, zasiedlające także odpowiednie mikrosiedliska w biotopach zastępczych (w lasach wtórnie odtworzonych o przerwanej ciągłości, starych parkach, zarzewieniach, alejach przydrożnych, itp.); B – gatunki występujące wyłącznie w lasach reliktowych o pierwotnym charakterze, nie zamieszkujące biotopów zastępczych

Fig. 5. Number of species of old forests, recorded in individual protection areas of the Świętokrzyski National Park: N – number of recorded species; A – species of old forests, not closely related to relict forests of a primeval character, inhabiting also appropriate microhabitats in replacement biotopes (reconstructed forests with interrupted continuity, old parks, wooded areas, roadside alleys, etc.); B – species occurring only in relict forests of a primeval character, not inhabiting substitute biotopes

Święty Krzyż to obszar leśny, którego centralną część objęto ochroną już w 1924 roku, co w znacznym stopniu pohamowało ekstynkcję wrażliwszych gatunków starych lasów. Z kolei o.o. Klonów obejmuje lasy gospodarczo użytkowane do końca XX wieku (włączone w granice ŚPN w roku 1996,

w których jeszcze przez kolejnych ok. 10 lat prowadzono dość intensywne cięcia sanitarne) (SZCZYGIELSKI et al. 2020). Wydaje się, że o bogactwie gatunkowym koleopterofauny starych lasów w znaczącym stopniu decyduje także udział w drzewostanie starych, ponad 200-letnich drzew, często charakteryzujących się pokaźną grubością (przez co spełniających kryteria drzew o wymiarach pomnikowych). Przeprowadzona w ŚPN inwentaryzacja takich drzew (Kronika Świętokrzyskiego Parku Narodowego, tom LIII, 2013 [mscr.] – J. SOBIERAJ: Wykaz drzew pomnikowych według inwentaryzacji w latach 2012–2013) wykazała, że największą ich liczbą charakteryzuje się kompleks leśny Chełmowej Góry – jedno drzewo o wymiarach pomnikowych przypada tu średnio na mniej niż 0,5 ha powierzchni leśnej (dla porównania, w o.o. Święty Krzyż jedno drzewo o takich wymiarach przypada na ok. 1,5 ha, w o.o. Dębno na ok. 15 ha, a w o.o. Klonów na ok. 100 ha powierzchni leśnej). Tłumaczyć to może znaczną liczbę stwierdzonych na Chełmowej Górze gatunków chrząszczy starych lasów, w tym (choć z mniejszym udziałem) uznanych za relikty lasów pierwotnych, mimo że historia tego kompleksu leśnego (liczącego zaledwie ok. 180 ha powierzchni, otoczonego terenami rolniczymi od co najmniej późnego średniowiecza i oddalonego o ponad 2 km od lasów Pasma Łysogórskiego), nie potwierdza jego pierwotności, czy nawet naturalności, bowiem obszar ten najprawdopodobniej od wieków kształtowany był dawnymi formami gospodarki człowieka²⁴. Ochroną, jako rezerwat modrzewia polskiego *Larix decidua* MILL subsp. *polonica* (RACIB.) DOMIN, Chełmowa Góra objęta została w roku 1920, co z pewnością uchroniło licznie tam występujące, stare i grube drzewa przed ich wycinką w ramach coraz powszechniej realizowanych w lasach gospodarczych działań, związanych z wdrażanymi już od pierwszej połowy XIX wieku zasadami gospodarczymi, zalecającymi usuwanie na bieżąco z lasów drzew „przestarzałych”, co służyło racjonalizacji produkcji drewna (cf. HENKE 1846).

W oparciu o przeprowadzoną analizę występowania chrząszczy starych lasów w poszczególnych obwodach ochronnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego stwierdzić należy, że ekosystemy leśne Parku zachowały do dnia dzisiejszego na przeważającej części swojej powierzchni charakter naturalny (w niektórych fragmentach także seminaturalny, ale cechujący się bardzo wysokim udziałem starych drzew, co upodabnia je do lasów o naturalnej strukturze ekologicznej). W pewnych miejscach charakter ten jest wręcz

²⁴ W czasach historycznych (do pierwszych lat XX wieku), lasy Chełmowej Góry poddawane były przypuszczalnie dość silnej, bezpośredniej antropopresji, obejmującej przede wszystkim wypas zwierząt gospodarskich i zabiegi z tym związane (np. wiosenne wypalanie suchej runi), a ekstensywne pozyskiwanie drewna nie obejmowało drzew z takich czy innych względów mało wartościowych i trudnych do transportu czy obróbki (bardzo grubych, krzywych, niskogałęzistych, o wybujale rozwiniętej koronie, itp.).

pierwotny, czego dowodem jest znaczny udział w ich koleopterofaunie, reliktowych gatunków lasów pierwotnych. Stanowi to o wyjątkowo wysokiej wartości przyrodniczej Parku, jako ostoi reliktovej biocenozy leśnej, zarówno w skali regionalnej jak i ponadregionalnej (w tym, jak się wydaje, także europejskiej).

SUMMARY

Świętokrzyskie Mountains are among the oldest mountain massifs in Europe. Rocky soils and steep slopes (despite relatively low heights above MSL, with peaks slightly over 600 m) created adverse conditions for agriculture and were conducive to the preservation of large forest complexes. Moreover, the area is isolated from other mountains and located farther north, which could significantly affect the survival of relict elements of biocenosis, both the climatic and habitat relicts, typical for the forests of primeval character.

The first mentions of some beetle species in the area of the present Świętokrzyski National Park (ŚNP) come from the first half of the 19th century and until the end of the 20th century there were only few published papers on the issue, usually in the form of short communications. The research on beetles was intensified in the 1950s and 1980s, due to the establishment of the ŚNP (in 1950) and complex faunistic research conducted in the Świętokrzyskie Mountains (in the first half of the 1980s). The result of the research and observations in this 150-years-long period was a list of nearly 750 species of Coleoptera recorded from the Park.

The 21st century brought a significant revival in the research on the analysed order of insects in the ŚNP. Besides numerous articles and communications, the results of complex research on saproxylic beetles in the forest ecosystems of the Świętokrzyskie Mountains, including ŚNP, were published. The works carried out in first years of the 21st century increased the number of beetle species known from the Park to over 1,400 taxa.

Research involving inventory and monitoring techniques began in the Park in 2009, preceded with initial observations carried out since 2006. Sampling methods were based mainly on catching with different trap types, including pheromone traps. Other methods of collecting samples and analysing published data, commonly used for Coleoptera, were applied. As a result, until 2020 nearly 1,450 species of beetles were recorded, of which almost 800 had not been mentioned from the Park before (the next ca. 650 species had been formerly recorded in the ŚNP, and the research confirmed their presence).

Results of the research, along with abundant faunistic data from numerous publications, indicate that the present state of knowledge of the Park's Coleoptera can be regarded as good. The total number of 2,176 species (representing 92 families) recorded from the ŚNP constitutes about 35% of Polish beetle fauna.

The substantial majority of species found in the Park are connected with various types of forest ecosystems, which results from the domination of woods in the ŚNP's area (95%). However, although non-forest ecosystems (meadows, sandstone blockfields, dry grasslands) cover less than 5% of the Park's area, Coleoptera characteristic of open habitats are also represented by numerous species. It applies mainly to such families as

Chrysomelidae, Apionidae or Curculionidae, in which the abundance of species is directly connected with the species richness of plants – food for beetles which are often mono- or oligophagous.

Among the beetles of the ŚNP there are several species classified as mountain and boreo-mountain zoogeographic elements, as well as species which are probably climatic relicts of the late Pleistocene and early Holocene (*Amara erratica*, *Orithales serraticornis*, *Gonioctena intermedia*, *Otiorhynchus lepidopterus*), when Central Europe was in the periglacial climate and their populations survived in the Łysogóry Range due to specific microclimate of sandstone blockfields ("gołoborza") and their surroundings.

Data on the occurrence of several species (e.g. *Amara erratica*, *Lucanus cervus*, *Rosalia alpina* and *Boros schneideri*) should be considered historical, as they were not confirmed by contemporary research. It is difficult to categorically declare them extinct in the Park – there is a chance that sparse populations, which are hard to detect, still exist here and their presence will be confirmed if specific sampling methods are used.

Several alien species of beetles were found in the Park, introduced to Europe in distant or recent past from remote geographic regions and potentially dangerous to local biodiversity. However, majority of alien species occur in the natural and semi-natural habitats of the ŚNP sporadically, and only *Harmonia axiridis*, locally abundant, can have more significant impact on the functioning of the Park's ecosystems.

The present conservation status of beetle communities in the ŚNP can be assessed as favourable. In the case of woodland species, it can be attributed to the passive protection of natural processes and their effects, implemented in the first decade of the 21st century and applied to the greater part of forest ecosystems. To protect beetles inhabiting meadows, dry grasslands and specific forest habitats (e.g. open, insolated woods), active conservation measures are employed, stabilising and sometimes restoring such habitats. The activities are similar to historical forms management, and include mowing and removal of shrub. Active protection measures help to preserve, and in some places maybe even to restore favourable conservation status of numerous beetle species (mainly phytophagous Chrysomelidae, Apionidae and Curculionidae). Therefore, the only present threats to the beetle fauna of the ŚNP are the external pressures, which, unfortunately, still increase in intensity. The major threat is settlement and urbanisation of areas immediately adjacent to the Park, as it involves such pressures as light pollution from property and street lights, as well as littering by people penetrating Park's area along paths and trails, either legally or not – bottles and cans are remarkably efficient traps, killing significant amounts of ground beetles. Another important pressure, dangerous for the ŚNP's entomofauna, including beetles, is the excessive use of chemicals in agriculture and application of insecticides in the areas surrounding the Park. Exclusion of native, diverse flora by geographically alien, invasive plant species (e.g. *Solidago gigantea* and *S. canadensis*) is a serious threat to beetle species richness. It results in deterioration of trophic conditions for numerous phytophagous beetles, which often depend entirely on specific herbaceous plant species.

Although the species composition of the Świętokrzyski National Park's beetle fauna can be regarded as typical for the lowland and upland woods of Central Europe, a significant number of species (nearly 100), connected with forests of natural character, called 'old forest species', attracts special attention. Some of them (about 40) can be regarded as relicts of primeval forests, which covered the majority of Europe, and the present area of Poland, in the prehistoric times. The group includes, e.g. *Rhysodes sulcatus*, *Tachyusida gracilis*, *Ampedus melanurus* and *Cucujus haematodes*. Other species

are connected with microhabitats characteristic of natural forests; however, in the contemporary cultural landscape, they occur also outside the natural habitats – not only in managed forests (on condition that specific microhabitats are present), but also in various types of old tree stands, in old parks or roadside alleys. Among them there are e.g. *Osmoderma barnabita*, *Elater ferrugineus*, and *Neomida haemorrhoidalis*. The analysis of the old forest species' presence in individual protection areas of the ŚNP indicates that the majority of Park's forest ecosystems remained its natural character (or in some places semi-natural character, yet with abundance of old trees, resembling forests with natural ecological structure), or locally even primeval character, which is proven by the high share of primeval forest relict species in the beetle fauna. It underlines the remarkable natural value of the Park, as a refuge of the relict forest biocenosis, important on the regional, national and, probably, also European scale.

PIŚMIENICTWO

Gwiazdką [*] zaznaczono pozycje piśmiennictwa, wnoszące informacje faunistyczne o chrząszczach analizowanego obszaru (cytowane w Tab. I)

ABRASZEWSKA-KOWALCZYK A. 1985: Chrząszcze wodne (Coleoptera, Dytiscidae) Gór Świętokrzyskich (s. 34). [W:] Materiały na sympozjum Fauna Gór Świętokrzyskich, jej odrębność, zróżnicowanie i wartości godne szczególnej ochrony. Instytut Zoologii PAN, Warszawa. 53 pp.

ALEXANDER K.N.A. 2019: Saproxylic Invertebrate Survey of Wye Valley Woodlands Special Area of Conservation (SAC) in 2018. NRW Evidence Report No: 320. Natural Resources Wales, Bangor. 50 pp.

ASSING V., SCHÜLKE M., BRACHAT V., MEYBOHM H. 2018: On the Staphylinidae of the Greek island Corfu (Insecta: Coleoptera). Contributions to Entomology, **68** (1): 31-67.

ASSING V., WUNDERLE P. 2008: On the *Alevonota* species of the Western Palaearctic region (Coleoptera: Staphylinidae: Aleocharinae: Athetini). Beiträge zur Entomologie, Keltern, **58** (1): 145-189.

AUDISIO P., BRUSTEL H., CARPANETO G.M., COLETTI G., MANCINI E., PIATTELLA E., TRIZZINO M., DUTTO M., ANTONINI G., DE BIASE A. 2007: Updating the taxonomy and distribution of the European *Osmoderma*, and strategies for their conservation (Coleoptera, Scarabaeidae, Cetoniinae). Fragmenta Entomologica, Roma, **39** (2): 273-290.

* BARTKOWSKA J. 1989: Stonkowate (Coleoptera:Chrysomelidae) Gór Świętokrzyskich. Fragmenta Faunistica, **32** (13): 259-277.

* BAŁ J. 1994a: *Nicobium castaneum* (OLIVIER) (Coleoptera, Anobiidae) – nowy gatunek dla fauny Polski. Przegląd Zoologiczny, **38** (3-4): 289-290.

* BAŁ J. 1994b: Cone entomofauna of fir *Abies alba* MILL. in the St. Cross Mts. National Park in Poland during 1987–1992. Journal of Applied Entomology, **118**: 158-164.

BDL 2020: Bank danych o lasach. <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> [dostęp: 31-12-2020]

- * BIDAS M. 2002: Kózkowate (Cerambycidae, Coleoptera) Gór Świętokrzyskich. Rocznik Świętokrzyski, Ser. B – Nauki Przyrodnicze, **28**: 19-38.
- * BIDAS M. 2003: Chrząszcze z nadrodziny Scarabaeoidea Gór Świętokrzyskich. Rocznik Świętokrzyski, Ser. B – Nauki Przyrodnicze, **29**: 119-138.
- * BIDAS M. 2007: Nowe stanowiska czarnuchowatych (Coleoptera: Tenebrionidae) w Górach Świętokrzyskich. Wiadomości Entomologiczne, **26** (4): 291-292.
- * BIDAS M., BUCHHOLZ L. 2007: Interesujące chrząszcze (Coleoptera) stwierdzone w Górach Świętokrzyskich. Wiadomości Entomologiczne, **26** (4): 289-291.
- * BIDAS M., PRZEWOŹNY M. 2003: Materiały do poznania kałużnic (Coleoptera: Hydrophiloidea) Gór Świętokrzyskich. Wiadomości Entomologiczne, **22** (1): 5-12.
- * BioMap 2020: Mapa Bioróżnorodności. Coleoptera. https://baza.biomap.pl/pl/taxon/ad-filter/root/default/name_fragment [dostęp: 2020-11-01].
- BOGDANOWICZ W., CHUDZICKA E., PILIPIUK I., SKIBIŃSKA E. [red.] 2004. Fauna Polski. Charakterystyka i wykaz gatunków. Tom I. Annelida, Arthropoda pro parte. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa. 509 pp.
- * BORKOWSKI A., PODLASKI R. 2011: Statistical evaluation of *Ips typographus* population density: a useful tool in protected areas and conservation-oriented forestry. Biodiversity and Conservation, **20**: 2933-2951.
- * BOROWIEC L. 1983: Uwagi o polskich strąkowcach (Coleoptera, Bruchidae). Polskie Pismo Entomologiczne, **53**: 291-300.
- * BOROWIEC L. 1986: Nowe stanowiska polskich Chrysomelidae (Coleoptera). Polskie Pismo Entomologiczne, **55** (4) (1985): 817-818.
- BOROWIEC L. 1993: Nowe stanowiska trzech rzadkich gatunków chrząszczy (Coleoptera) z Sudetów Wschodnich. Wiadomości Entomologiczne, **12** (3): 227.
- * BOROWIEC L., KUBISZ D. 1999: A faunistic review of Polish Mordellidae (Coleoptera: Tenebrionoidea). Polskie Pismo Entomologiczne, **68**: 283-317.
- BOROWSKI J. 1999: A contribution to the Central European species of the genus *Dorcatoma* HERBST, 1792 (Coleoptera, Anobiidae, Dorcatomidae). Annals of Warsaw Agricultural University – SGGW, Forestry and Wood Technology, **49**: 127-136.
- BOROWSKI J. 2001: Próba waloryzacji lasów Puszczy Białowieskiej na podstawie chrząszczy (Coleoptera) związanych z nadrzewnymi grzybami (s. 287-317). [W:] A. SZUJECKI (red.) Próba szacunkowej waloryzacji lasów Puszczy Białowieskiej metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 411 pp.
- * BOROWSKI J. 2007a: Chrząszcze Insecta, Coleoptera – jako wskaźniki naturalności drzewostanów. Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, **9**, Zeszyt 2/3 (16): 510-518.
- * BOROWSKI J. 2007b: Waloryzacja drzewostanów Gór Świętokrzyskich przy wykorzystaniu mycetobiontycznych chrząszczy grzybów nadrzewnych (s. 119-147). [W:] J. BOROWSKI, S. MAZUR (red.) Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 236 pp.

- BOROWSKI J. 2007c: Ogólna metodyka prac badawczych (s. 11-19). [W:] J. BOROWSKI, S. MAZUR (red.) Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zoonindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 236 pp.
- * BOROWSKI J., BYK A., KRÓLIK R. 2000: Nowe dane o rozmieszczeniu *Agrilus auricollis* KIESENWETTER, 1857 (Coleoptera: Buprestidae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **19** (2): 121.
- BOROWSKI J., KIESZEK C. 1999: Ciekawsze chrząszcze (Coleoptera) odłowione w rezerwacie dębowym „Zimna Woda” w Rogowie. Wiadomości Entomologiczne, **18** (2): 125-126.
- * BORUSIEWICZ A., KAPUŚCIŃSKI S. 1950: Materiały do znajomości rozszedlenia w lasach polskich rodzaju biegacz – *Carabus* LIN. (Carabidae, Coleoptera). Polska Akademia Umiejętności, Prace Rolniczo-Leśne, Kraków, Nr 54: 1-33.
- BUCHHOLZ L. 2012: 1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* (SCOPOLI, 1763) (s. 419-446). [W:] M. MAKOMSKA-JUCHIEWICZ, P. BARAN (red.) Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa. 519 pp.
- BUCHHOLZ L. 2020: Owady: Chrząszcze – Coleoptera (s. 370-384). [W:] L. BUCHHOLZ, M. JÓZWIAK, J. REKLEWSKI, P. SZCZEPANIAK (red.) Świętokrzyski Park Narodowy – Przyroda i Człowiek. Świętokrzyski Park Narodowy – Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Bodzentyn – Kielce. 772 pp.
- * BUCHHOLZ L., BIDAS M. 2007: Dotychczasowy stan poznania fauny i nowe informacje o sprężykach (Coleoptera: Elateridae, Eucnemidae, Throscidae) Gór Świętokrzyskich. Wiadomości Entomologiczne, **26** (4): 257-278.
- * BUCHHOLZ L., BIDAS M. 2012: Występowanie niektórych interesujących chrząszczy saproksylobiontycznych (Coleoptera) w Górach Świętokrzyskich i na Płaskowyżu Suchedniowskim. Wiadomości Entomologiczne, **31** (4): 291-295.
- BUCHHOLZ L., JÓZWIAK M., REKLEWSKI J., SZCZEPANIAK P. [red.] 2020: Świętokrzyski Park Narodowy – Przyroda i Człowiek. Opracowanie zbiorowe. Świętokrzyski Park Narodowy – Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Bodzentyn – Kielce. 772 pp. [<https://www.swietokrzyskipn.org.pl/wp/wp-content/uploads/2021/01/SPN-PRZYRODA-i-CZLOWIEK.pdf>]
- BUCHHOLZ L., KUBERSKI Ł., MICHALSKI R., MELKE A., OLBRYCHT T. 2013: Chrząszcze (Coleoptera) z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej na obszarze projektowanego Turnickiego Parku Narodowego i w jego okolicach. Roczniki Bieszczadzkie, **21**: 297-317.
- BUCHHOLZ L., MELKE A. 2018: Owady chrząszcze Coleoptera (s. 314-377). [W:] M.D. BOĆKOWSKI, I. BARA, R. MICHALSKI (red.) Projektowany Turnicki Park Narodowy. Stan walorów przyrodniczych – 35 lat od pierwszego projektu parku narodowego na Pogórzu Karpackim. Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze, Nowosiółki Dedyńskie. 400 pp.
- BUCHHOLZ L., OSSOWSKA M. 1995a: Entomofauna martwego drewna – jej biocenotyczne znaczenie w środowisku leśnym oraz możliwości i problemy ochrony. Przegląd Przyrodniczy, **6** (3/4): 93-105.
- BUCHHOLZ L., OSSOWSKA M. 1995b: Możliwości wykorzystania przedstawicieli chrząszczy z nadrodziny sprężyków (Coleoptera: Elateroidea) jako bioindykatorów odkształceń antropogenicznych w środowisku leśnym. Sylwan, **139** (6): 37-42.

- * BUCHHOLZ L., OSSOWSKA M. 1998a: Nowe dane o występowaniu czterech mało znanych gatunków z rodziny sprężykowatych (Coleoptera: Elateridae), w niektórych rejonach Europy Środkowej. *Wiadomości Entomologiczne*, **17** (1): 21-36.
- BUCHHOLZ L., OSSOWSKA M. 1998b: Charakterystyka zgrupowań Elateroidea (Insecta: Coleoptera) w naturalnych i przekształconych gospodarką leśną grądach Puszczy Białowieskiej. *Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody*, **17** (4): 13-29.
- * BUNALSKI M. 1994: Rewizja danych o występowaniu w Polsce gatunków z rodzaju *Homaloptia* STEPHENS, 1830 (Coleoptera: Melolonthidae: Sericinae). *Wiadomości Entomologiczne*, **13** (3): 153-156.
- * BURAKOWSKI B. 1971: Sprężyki (Coleoptera, Elateridae) Bieszczadów. *Fragmenta Faunistica*, **17** (10): 221-272.
- * BURAKOWSKI B. 1975: Development, distribution and habits of *Trixagus dermestoides* (L.), with notes on the Throscidae and Lissomidae (Coleoptera, Elateroidea). *Annales Zoologici*, **32** (17): 375-405.
- * BURAKOWSKI B. 1985: Spężyki (Elateridae) Gór Świętokrzyskich (s. 34-35). [W:] *Materiały na sympozjum Fauna Gór Świętokrzyskich jej odrębność, zróżnicowanie i wartości godne szczególnej ochrony*. Instytut Zoologii PAN, Warszawa. 53 pp.
- BURAKOWSKI B. 1991: Chrząszcze – Coleoptera, Cerophytidae, Eucnemidae, Throscidae, Lissomidae. *Klucze do Oznaczania Owadów Polski*, **19**, Zeszyt **35–37**: 1-92.
- * BURAKOWSKI B. 1995: Biology and life-history of *Mycetoma suturale* (PANZER) (Coleoptera: Melandryidae), with a redescription of the adult (s. 491-502). [W:] J. PAKALUK, S.A. ŚLIPIŃSKI (red.) *Biology, phylogeny, and classification of Coleoptera: Papers Celebrating the 80th Birthday of Roy A. CROWSON*. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa. 558 pp.
- BURAKOWSKI B. 2003: Chrząszcze – Coleoptera, Karmazynkowate – Lycidae, Świetlikowate – Lampyridae. *Klucze do Oznaczania Owadów Polski*, **19**, Zeszyt **29–30**: 1-40.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., (MAKÓLSKI J., PAWŁOWSKI J.) 1973: Chrząszcze Coleoptera. Biegaczowate – Carabidae, część 1. *Katalog Fauny Polski*, **23**, **2**: 1-233.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., (MAKÓLSKI J., PAWŁOWSKI J.) 1974: Chrząszcze Coleoptera. Biegaczowate – Carabidae, część 2. *Katalog Fauny Polski*, **23**, **3**: 1-430.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1976: Chrząszcze Coleoptera. Adepħaga prócz Carabidae, Myxophaga, Polyphaga: Hydrophiloidea. *Katalog Fauny Polski*, **23**, **4**: 1-307.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1978: Chrząszcze Coleoptera. Histeroidea i Staphylinoidea prócz Staphylinidae. *Katalog Fauny Polski*, **23**, **5**: 1-356.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., (SZUJECKI A.) 1979: Chrząszcze Coleoptera. Kusakowate – Staphylinidae, część 1. *Katalog Fauny Polski*, **23**, **6**: 1-310.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., (SZUJECKI A.) 1980: Chrząszcze Coleoptera. Kusakowate – Staphylinidae, część 2. *Katalog Fauny Polski*, **23**, **7**: 1-272.

- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., (SZUJECKI A.) 1981: Chrząższe Coleoptera. Kusakowate – Staphylinidae, część 3: Aleocharinae. Katalog Fauny Polski, 23, 8: 1-330.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1983: Chrząższe Coleoptera. Scarabaeoidea, Dascilloidea, Byrrhoidea i Parnoidea. Katalog Fauny Polski, 23, 9: 1-294.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1985: Chrząższe Coleoptera. Buprestoidea, Elateroidea i Cantharoidea. Katalog Fauny Polski, 23, 10: 1-401.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1986a: Chrząższe Coleoptera. Dermestoidea, Bostrichoidea, Cleroidea i Lymexyloidea. Katalog Fauny Polski, 23, 11: 1-243.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1986b: Chrząższe Coleoptera. Cucujoidea, część 2. Katalog Fauny Polski, 23, 13: 1-280.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1987: Chrząższe Coleoptera. Cucujoidea, część 3. Katalog Fauny Polski, 23, 14: 1-309.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1989: Chrząższe Coleoptera. Cerambycidae i Bruchidae. Katalog Fauny Polski, 23, 15: 1-312.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1990: Chrząższe Coleoptera, Stonkowate – Chrysomelidae, część 1. Katalog Fauny Polski, 23, 16: 1-279.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1991: Chrząższe Coleoptera. Stonkowate – Chrysomelidae, część 2. Katalog Fauny Polski, 23, 17: 1-227.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1992: Chrząższe Coleoptera. Ryjkowcowate prócz ryjkowców – Curculionoidea prócz Cuculionidae. Katalog Fauny Polski, 23, 18: 1-324.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1997: Chrząższe Coleoptera. Ryjkowce – Curculionidae, część 3. Katalog Fauny Polski, 23, 21: 1-307.
- * BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 2000: Chrząższe Coleoptera. Uzupełnienia tomów 2–21. Katalog Fauny Polski, 23, 22: 1-252.
- * BYK A. 2000: Nowe stanowiska niektórych gatunków chrząszczy z rodziny Scarabaeidae (Coleoptera: Scarabaeidae laparosticti). Wiadomości Entomologiczne, 19 (2): 119-120.
- * BYK A. 2007: Waloryzacja lasów Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych (s. 57-118). [W:] J. BOROWSKI, S. MAZUR (red.) Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 236 pp.
- * BYK A. 2012: Nowe stanowiska niektórych gatunków chrząszczy z rodziny Scarabaeidae (Coleoptera). Wiadomości Entomologiczne, 31 (2): 121-132.
- BYK A., BOROWSKI J., BUCHHOLZ L. 2004: Nowe stanowiska niektórych, krajowych gatunków chrząszczy z rodziny goleńczykowatych (Coleoptera: Eucnemidae). Wiadomości Entomologiczne, 23 (1): 57-58.
- BYK A., MOKRZYCKI T., PERLIŃSKI S., RUTKIEWICZ A. 2006: Saproxylic beetles – in the monitoring of anthropogenic transformation of Białowieża Primeval Forest (s. 325-397). [W:] A SZUJECKI (red.) Zooindication-based monitoring of anthropogenic transformation in Białowieża Primeval Forest. Warsaw Agricultural University Press, Warsaw. 444 pp. + 7 tabl.

- * CAPECKI Z. 1969: Owady uszkadzające drewno buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) na obszarze jego naturalnego zasięgu w Polsce. Prace Instytutu Badawczego Leśnictwa, Nr 367: 1-166.
- CÁLIX M., ALEXANDER K.N.A., NIETO A., DODELIN B., SOLDATI F., TELNOV D., VAZQUEZ-ALBALATE X., ALEKSANDROWICZ O., AUDISIO P., ISTRATE P., JANSSON N., LEGAKIS A., LIBERTO A., MAKRIS C., MERKL O., MUGERWA-PETTERSSON R., SCHLAGHAMERSKY J., BOLOGNA M.A., BRUSTEL H., BUSE J., NOVÁK V., PURCHART L. 2018: European Red List of Saproxyllic Beetles. Brussels, Belgium. IUCN. <https://portals.iucn.org/library/node/47296>
- CIACH M. 2015: 1087 Nadobnica alpejska *Rosalia alpina* (LINNAEUS, 1758) (s. 125-145). [W:] M. MAKOMSKA-JUCHIEWICZ, M. BONK (red.): Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa. 424 pp.
- CIEŚLAK R. 2017: Nowe stanowisko *Cucujus haematodes* (ERICHSON, 1845) (Coleoptera: Cucujidae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **36** (2): 125.
- * CMOLUCH Z. 1979: Ryjkowce (Curculionidae, Coleoptera) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin – Polonia, sectio C, **34** (17): 209-218.
- * CMOLUCH Z. 1988: Über die Rüsselkäferarten der Gattung *Stenocarus* THOMS. und *Rhynchaenus* CLAIRV. (Coleoptera, Curculionidae. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin – Polonia, sectio C, **43** (4): 53-58.
- * CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., SMARDZEWSKA Z. 1978: Zur Kenntnis der Rüsselkäfer (Coleoptera, Curculionidae) Pollens II. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin – Polonia, sectio C, **33** (29): 405-409.
- * ČMAK J. 1960. Świat zwierząt Parku Narodowego. [W:] W. SZAFER (red.) Świętokrzyski Park Narodowy. Polska Akademia Nauk, Zakład Ochrony Przyrody, Kraków, Wydawnictwa popularnonaukowe, **16** (1959): 91- 122.
- DERUNKOV A.V., MELKE A. 2001: Familia (rodzina): Staphylinidae – kusakowate. Staphylinidae bez [without] Micropeplinae i [and] Pselaphinae (s. 133-147). [W:] J.M. GUTOWSKI, B. JAROSZEWICZ (red.) Katalog fauny Puszczy Białowieskiej. Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa. 403 pp.
- DÍAZ-MARTÍN B., SALOÑA-BORDAS M.I. 2015: Arthropods of forensic interest associated to pig carcasses in Aiako Harria Natural Park (Basque Country, Northern Spain). Ciencía Forense, **12**: 207-228.
- DODELIN B. 2016: On the Palearctic *Episernus* (Col., Ptinidae, Ernobiinae). Bulletin Mensuel Dela Société Linnéenne de Lyon, **85** (9-10): 278-302.
- * DOMINIK J. 1962: Badania nad rozprzestrzenieniem spuszczela (*Hylotrupes bajulus* L., Cerambycidae Col.) na terenie Polski wschodniej i nad niektórymi czynnikami sprzyjającymi jego występowaniu. Folia Forestalia Polonica, seria B, Warszawa, **4**: 179-226.
- ECKELT A., MÜLLER J., BENSE U., BRUSTE H., BUßLER H., CHITTARO Y., CIZEK L., FREI A., HOLZER E., KADEJ M., KAHLER M., KÖHLER F., MÖLLER G., MÜHLE H., SANCHEZ A., SCHAFFRATH U., SCHMIDL J., SMOLIS A., SZALLIES A., NÉMETH T., WURST C., THORN S., CHRISTENSEN R.H.B., SEIBOLD S. 2018. "Primeval forest relict beetles" of Central Europe: a set of 168 umbrella species for the protection of primeval forest remnants. Journal of Insect Conservation, **22**: 15-28. [<https://doi.org/10.1007/s10841-017-0028-6>]

- FRANZ H. 1960: Revision der *Stenichnus*-Arten des westlichen Mediterrangebietes sowie Mittel-und Nordwesteuropas (Col. Scydmaenidae). Eos, Revista Española de Entomología, **36**: 277-371.
- FUCHS L., MILLARAKIS Ph. 2017-2018: Premier échantillonnage des coléoptères saproxyliques de la réserve biologique intégrale transfrontalière de Lutzelhardt-Adelsberg. Annales Scientifiques de la Réserve de Biosphère Transfrontalière Vosges du Nord-Pfälzerwald, **19**: 54-88.
- *GALEWSKI K. 1971: Chrzęszcze – Coleoptera, Pływakowate – Dytiscidae. Klucze do Oznaczania Owadów Polski, 19, Zeszyt 7: 1-112.
- Gat. obce 2020: Gatunki obce w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków, <https://www.iop.krakow.pl/ias/gatunki/rodzaj-organizmu/1/strona?RodzajOrganizmu=14> [dostęp: 31.12.2020]
- *GADEK K. 1976: Funkcia entomofauny v procese odumierania jedlovych porostov v Polsku. Lesnícky Časopis, Bratislava, **22** (4): 379-388.
- *GADEK 1980: Die Entomofauna der Weisstanne (*Abies alba* MILL.) in den polnischen Mittelgebirge (Góry Świętokrzyskie). Acta Musei Reginaehradecensis, s. A, Supplementum, Hradec Kralove: 35-41.
- *GADEK K. 1993: Aktualny stan zagrożenia drzewostanów jodłowych Świętokrzyskiego Parku Narodowego przez różne czynniki szkodotwórcze na tle rodzaju i rozmiaru regionalnych i wielkoobszarowych emisji przemysłowych. Prądnik, Prace i Materiały Muzeum im. Prof. Władysława Szafera, Ojców, **7–8**: 53-60.
- *GADEK K. 1995: Kambiofagi i ksylofagi jodły (*Abies alba* MILL.) oraz ich rola w procesie regresu tego gatunku na terenie Gór Świętokrzyskich (s. 15-22). [W:] A. ŁABĘDZKI (red.) Szkodniki wtórne, ich rola oraz znaczenie w lesie. Referaty z konferencji naukowej w Puszczykowie 22 IV 1995. Wydawnictwo „ACARUS”, Poznań. 112 pp.
- *GADEK K. 2009: Diversity and role of insects in fir forest ecosystems in the Świętokrzyski National Park and the Roztoczański National Park. Acta Scientiarum Polonorum Silvarum Colendarum Ratio et Industria Lignaria, **8** (4): 37-50.
- *GŁAZEK S. 1939: Notatki koleopterologiczne z Gór Świętokrzyskich. Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici, **4**: 221-224.
- GŁOWACIŃSKI Z. NOWACKI J. [red.] 2004: Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN – Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań. 446 pp.
- GŁOWACIŃSKI Z., OKARMA H., PAWŁOWSKI J., SOLARZ W. [red.] 2011: Gatunki obce w faunie Polski. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków. 698 pp.
- GOOS M. 1973: Wpływ zabiegów mszycobójczych stosowanych w uprawie buraków cukrowych na stawonogi. I. Badania nad chrząszczami z rodzin Carabidae i Staphylinidae. Polskie Pismo Entomologiczne, **43**: 535-559.
- *GOTWALD A. 1968: Fauna ryjkowcowatych (Curculionidae, Col.) niektórych parków narodowych i rezerwatów. Prace Instytutu Badawczego Leśnictwa, 363: 1-72.
- *GREŃ Cz. 2008: Nowe dane o występowaniu przedstawicieli Byrrhidae (Coleoptera) w Polsce. Acta Entomologica Silesiana, **16**: 21-27.

- * GREŃ Cz., PRZEWOŹNY M., MIŁKOWSKI M. 2017: Nowe stanowiska gatunków z rodzaju *Laccobius* ERICHSON, 1837 (Coleoptera: Hydrophilidae) w Polsce. *Acta Entomologica Silesiana*, **25** (online 035): 1-11.
- GRZYWOCZ J. 1996a: *Lymantor aceris* (LINDEMANN, 1875) nowy dla fauny Śląska gatunek kornika (Coleoptera: Scolytidae). *Acta Entomologica Silesiana*, **4** (1-2): 24.
- GRZYWOCZ J. 1996b: Nowe stanowisko *Rhizophagus brancsiki* REITT. (Coleoptera: Rhizophagidae) w Beskidzie Zachodnim. *Acta Entomologica Silesiana*, **4** (1-2): 25.
- * GUTOWSKI J.M. 1988: Ocena stanu poznania kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) parków narodowych i rezerwatów przyrody w Polsce. *Ochrona Przyrody*, **46**: 281-307.
- GUTOWSKI J.M. 2006: Saproksyliczne chrząszcze. *Kosmos*, **55** (1): 53-73.
- GUTOWSKI J.M., BOBIEC A., PAWLACZYK P., ZUB K. 2004: *Drugie życie drzewa*. WWF Polska, Warszawa – Hajnówka. 245 pp.
- GUTOWSKI J.M., BUCHHOLZ L. 2000: Owady leśne – zagrożenia i propozycje ochrony (s. 43-72). [W:] *Ochrona owadów w Polsce u progu integracji z Unią Europejską*. *Wiadomości Entomologiczne*, **18** (Suplement 2) (1999). 302 pp.
- GUTOWSKI J.M., BUCHHOLZ L., KUBISZ D., OSSOWSKA M., SUĆKO K. 2006: Chrząszcze saproksyliczne jako wskaźnik odkształceń ekosystemów leśnych borów sosnowych. *Leśne Prace Badawcze*, 2006 (4): 101-144.
- * GUTOWSKI J.M., HILSZCZAŃSKI J., KUBISZ D., KURZAWA J., MIŁKOWSKI M., MOKRZYCKI T., PLEWA R., PRZEWOŹNY M., WELNICKI M. 2010a: Distribution and host plants of *Leipos nebulosus* (L.) and *L. linnei* WALLIN, NYLANDER et KVAMME (Coleoptera: Cerambycidae) in Poland and neighbouring countries. *Polish Journal of Entomology*, **79** (3): 271-282.
- GUTOWSKI J.M., JAROSZEWICZ B. [red.] 2001: *Katalog fauny Puszczy Białowieskiej*. Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa. 403 pp.
- GUTOWSKI J.M., KUBISZ D., SUĆKO K., ZUB K. 2010b: Sukcesja saproksylicznych chrząszczy (Coleoptera) na powierzchniach pohuraganowych w drzewostanach sosnowych Puszczy Piskiej. *Leśne Prace Badawcze*, **71** (3): 279-298.
- GUTOWSKI J.M., SUĆKO K., BOROWSKI J., KUBISZ D., MAZUR M.A., MELKE A., MOKRZYCKI T., PLEWA R., ŻMIHORSKI M. 2020: Post-fire beetle succession in a biodiversity hotspot: Białowieża Primeval Forest. *Forest Ecology and Management*, **461**: 1-9.
- HENKE K.F.G. 1846: *Nauka urządzania, szacowania i oceniania lasów*. Drukarnia S. Orgelbranda, Warszawa. 465 pp.
- HERMAN L.H. 2001: Nomenclatural Changes in the Staphylinidae (Insecta: Coleoptera). *Bulletin of the American Museum of Natural History*, **264**: 1-83.
- HILDT F.L. 1896: Żuki czyli gnojowce krajowe. *Pamiętnik Fizyograficzny*, **14** (Dział III): 153-228 + 3 tabl.
- HILDT F.L. 1907: Spis owadów znalezionych pod Warszawą, oraz w okolicach w promieniu 40 kilometrów odległych. *Pamiętnik Fizyograficzny*, **19** (Dział III): 59-80.
- HILSZCZAŃSKI J. 2006: *Nemosoma caucasicum* MENETRIES, 1832 (Coleoptera: Trogossitidae) – nowy dla fauny Polski gatunek chrząszcza. *Wiadomości Entomologiczne*, **25** (1): 29-32.

- HLAVÁČ P., JÁSZAY T. 2009: A revision of the genus *Zyras* (*Zyras*) STEPHENS, 1835 (Coleoptera, Staphylinidae, Aleocharinae). I. Current classification status and the redefinition of the genus. *Zookeys*, **29**: 49-71.
- * HURUK S. 1993: Studia nad zgrupowaniami biegaczowatych (Carabidae, Coleoptera) uroczysk Chełmowa Góra i Serwis w Świętokrzyskim Parku Narodowym. *Fragmenta Faunistica*, **36** (18): 339-372.
- * HURUK S. 1999: Current knowledge about the carabid beetles (Carabidae, Col.) of the Świętokrzyski National Park. *Fragmenta Faunistica*, **42** (9): 95-102.
- * HURUK S. 2000: Biegaczowate (Carabidae, Coleoptera) Świętokrzyskiego Parku Narodowego i otuliny. *Rocznik Świętokrzyski, Seria B – Nauki Przyrodnicze*, **27**: 39-52.
- * HURUK S. 2002: *Elaphrus cupreus* (DUFT.) (Coleoptera, Carabidae) – gatunek nowy dla Gór Świętokrzyskich. *Rocznik Świętokrzyski, seria B – Nauki Przyrodnicze*, **28**: 67-68.
- * HURUK S., BARŠEVSKIS A. 2014: Charakterystyka biegaczowatych (Coleoptera, Carabidae) Gór Świętokrzyskich. Wydawnictwo Emporium, Kielce. 217 pp.
- * HURUK S., HURUK A. 2002a: Struktura zgrupowań biegaczowatych w Uroczysku Serwis Świętokrzyskiego Parku Narodowego w dwóch odległych okresach badawczych (s. 75-81). [W:] M. JÓŹWIAK, A. KOWALKOWSKI (red.) Regionalny Monitoring Środowiska Przyrodniczego, Nr 3, Kieleckie Towarzystwo Naukowe – Kielce. 130 pp.
- * HURUK S., HURUK A. 2002b: Structure of ground beetle communities in Serwis forest range of Świętokrzyski National Park at two distant time-points (s. 24-25). [W:] Changes in the abundance and diversity of beetle communities in the habitats investigated. Kielce.
- * HURUK S., HURUK A. 2004: Dynamika i kierunek zmian w zgrupowaniach biegaczowatych (Coleoptera: Carabidae) w rezerwacie „Chełmowa Góra” Świętokrzyskiego Parku Narodowego (s. 145-148). [W:] Ochrona owadów – „Parki narodowe i rezerwy przyrody w Polsce jako ostoje europejskiej fauny owadów”. *Wiadomości Entomologiczne*, **23** (Suplement 2). 229 pp.
- * HURUK S., HURUK A. 2005a: Population abundance of *Carabus linnaei* (Carabidae) in selected forest plant associations of Góry Świętokrzyskie Mountains (s. 215-224). [W:] J. SKŁODOWSKI, S. HURUK, A. BARŠEVSKIS, S. TARASIUK (red.) Protection of Coleoptera in the Baltic Sea Region. Warsaw Agricultural University Press, Warsaw. 239 pp.
- * HURUK S., HURUK A. 2005b: Population abundance of *Pterostichus burmeisteri* (Carabidae) in selected forest plant associations of Góry Świętokrzyskie Mountains (s. 225-232). [W:] J. SKŁODOWSKI, S. HURUK, A. BARŠEVSKIS, S. TARASIUK (red.) Protection of Coleoptera in the Baltic Sea Region. Warsaw Agricultural University Press, Warsaw. 239 pp.
- * HURUK S., HURUK A. 2010: Zgrupowania biegaczowatych (Coleoptera: Carabidae) borów sosnowych oraz jodłowych w Górach Świętokrzyskich. *Wiadomości Entomologiczne*, **29** (4): 247-258.
- * HURUK S., HURUK A., SIKORSKI M., PANKOWSKI A., WOJTYNA E. 2013: Stawonogi Arthropoda, rzeczywiste oraz potencjalne ofiary ruchu turystycznego. *Studia i Materiały CEPL w Rogowie*, **15**, Zeszyt 37/4: 125-130.
- * HURUK S., HURUK A., WRÓBEL G. 2012: Struktura zgrupowań biegaczowatych (Coleoptera: Carabidae) buczyn w Górach Świętokrzyskich. *Wiadomości Entomologiczne*, **31** (2): 78-89.

- * HURUK S., KUŚKA A. 1983: Masowe występowanie smolika jodłowca *Pissodes piceae* w Świętokrzyskim Parku Narodowym. Chrońmy Przyrodę Ojczystą, **39** (6): 75-81.
- * IWAN D., KUBISZ D., MAZUR M.A. 2010: The occurrence of Tenebrionidae (Coleoptera) in Poland based on the largest national museum collections. *Fragmenta Faunistica*, **53** (1): 1-95.
- IWAN D., KUBISZ D., TYKARSKI P. 2012: Coleoptera Poloniae: Tenebrionoidea (Tenebrionidae, Boridae). Critical checklist, distribution in Poland and meta-analysis. University of Warsaw – Faculty of Biology, Natura optima dux Foundation, Warszawa. 480 pp.
- * JACENTKOVSKIJ A.V. 1912: K faunje korojedov russoj Polši (Coleoptera, Ipidae). *Russkoje Entomologičeskoje Obozrenie*, S.-Peterburg, **12** (2): 284-293.
- * JACENTKOVSKIJ E.V. 1910: Zamjetki o žukach-stafilinach russoj fauny (Coleoptera Staphylinidae) I. *Russkoje Entomologičeskoje Obozrenie*, S.-Peterburg, **10** (1-2): 80-85.
- * JACENTKOVSKIJ E.[V.] 1912: Zamětki o žukach-stafilinach russoj fauny (Coleoptera, Staphylinidae) II. *Russkoje Entomologičeskoje Obozrenie*, S.-Peterburg, **12**: 452-467.
- * JACOBSON [JAKOBSON] G.G. 1895: Tria Coleoptera nova e Rossia europaea. *Trudy Russkago Entomologičeskago Obščestva v S.-Peterburge*, **24**: 520-524 + 1 tabl.
- * JAKOBSON G.[G.]. 1901: Interesnija mjestonachozdenija njekotorych žukov I. *Ežegodnik Zoologičeskago Muzeja Imperatorskoj Akademii Nauk, Sanktpeterburg*, **5**: I-VI pp.
- * JAKOBSON G.G. 1904: Interesnija mjestonachozdenija njekotorych žukov II. *Ežegodnik Zoologičeskago Muzeja Imperatorskoj Akademii Nauk, Sanktpeterburg*, **8**: XXII-XXIV pp.
- * JAKOBSON G.G. 1905: Žuki Rossii i Zapadnoj Evropy. Vyp. I-III. S.-Peterburg, str. 1-240.
- JAŁOSZYŃSKI P., GAWROŃSKI R., GUTOWSKI J.M. 2005a: Nowe stanowiska chrząszczy z plemienia Eutheini (Coleoptera: Scydmaenidae) w Polsce północno-wschodniej. *Wiadomości Entomologiczne*, **24** (2): 121-122.
- * JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz., MAJEWSKI T., MIŁKOWSKI M., RUTA R., ŻUK K. 2005b: Nowe stanowiska interesujących przekrasków (Coleoptera: Cleridae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **24** (4): 219-225.
- JAŁOSZYŃSKI P., MARCZAK D., KONWERSKI Sz. 2015a: Potwierdzenie występowania *Micridium halidaii* (MATTHEWS, 1868) (Coleoptera: Ptiliidae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **34** (1): 45-46.
- * JAŁOSZYŃSKI P., MELKE A., BUCHHOLZ L. 2011a: Dwa gatunki Clambidae (Coleoptera) nowe dla Polski. *Wiadomości Entomologiczne*, **30** (1): 31-36.
- * JAŁOSZYŃSKI P., RUTA R., WANAT M., KONWERSKI Sz. 2013a: Nowe stanowiska Oedermeridae (Coleoptera: Tenebrionoidea) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **32** (2): 89-96.
- * JAŁOSZYŃSKI P., WANAT M., KUBISZ D., RUTA R., KONWERSKI Sz. 2013b: A synopsis of the family Aderidae in Poland (Coleoptera: Tenebrionoidea). *Genus*, **24** (2): 199-216.
- * JAŁOSZYŃSKI P., WANAT M., MELKE A. 2011b: Faunistic review of Polish Micropeplinae (Coleoptera: Staphylinidae). *Polish Journal of Entomology*, **80** (2): 397-409.
- * JAŁOSZYŃSKI P., WANAT M., RUTA R., KOMOSIŃSKI K. 2015b: Nowe stanowiska Cryptophagidae (Coleoptera) w Polsce: Cryptophaginae partim (bez rodzajów *Micrambe* i *Cryptophagus*). *Wiadomości Entomologiczne*, **34** (2): 39-52.

- * JAŁOSZYŃSKI P., WANAT M., RUTA R., KONWERSKI Sz. 2013c: Nowe stanowiska *Cyrtanaspis phalerata* (GERMAR) w Polsce (Coleoptera: Scaptiidae). *Wiadomości Entomologiczne*, **32** (3): 233-234.
- * JAŁOSZYŃSKI P., WANAT M., RUTA R., MIŁKOWSKI M. 2012: Nowe stanowiska Salpingidae (Insecta: Coleoptera) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **31** (3): 162-170.
- * JAŁOSZYŃSKI P., WANAT M., TWARDY D. 2015c: Nowe stanowiska Scydmaeninae (Coleoptera: Staphylinidae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **34** (4): 20-33.
- JANSSON A. 1940: Die Arthropodenfauna von Madeira nach den Ergebnissen der Reise von Prof. Dr. O. LUNDBLAD Juli – August 1935. XXIX. Coleoptera: Sämtliche Familien unter Ausschluss der Familie der Carabidae, Dytiscidae, Hydrophilidae und der Gattung *Cryptophagus* HERBST aus der Familie Cryptophagidae. *Arkiv för Zoologi*, **32A** (24): 1-64.
- * JOHNSON C., BOROWIEC L., KANIA J., WANAT M. 1993: Nowe stanowiska polskich Cryptophagidae (Coleoptera). *Wiadomości Entomologiczne*, **12** (3): 175-186.
- * KADEJ M. 2005: Dane o występowaniu przedstawicieli Dermestidae (Coleoptera) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **24** (1): 21-31.
- KADEJ M., ZAJĄC K., RUTA R., GUTOWSKI J.M., TARNAWSKI D., SMOLIS A., OLBRYCHT T., MALKIEWICZ A., MYŚKÓW E., LARSSON M.C., ANDERSSON F., HEDENSTRÖM E. 2014: Sex pheromones as a tool to overcome the Wallacean shortfall in conservation biology: a case of *Elatер ferrugineus* LINNAEUS, 1758 (Coleoptera: Elateridae). *Journal of Insect Conservation*, online **28**, November 2014. [DOI 10.1007/s10841-014-9735-4]
- KANIA J. 1993: Uwagi o występowaniu *Strophosoma albolineatum* SEIDL. i *S. retusum* (MARSH.) (Coleoptera, Curculionidae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **12** (3): 228.
- * KARPIŃSKI J.J. 1963: Owady żerujące na modrzewiu polskim (*Larix polonica* RAC.). *Prace Instytutu Badawczego Leśnictwa*, **265–268**: 3-50.
- * KARPIŃSKI J.J. 1964: Modrzew w Górach Świętokrzyskich. *Wierchy*, **32**, Kraków: 175-185.
- * KARPIŃSKI J.J. 1967: Owady i pajęczaki przechodzące rozwój bądź zimujące w szyszkach modrzewi: polskiego (*Larix polonica* RAC.) i europejskiego (*L. europeae* MILL.). *Prace Instytutu Badawczego Leśnictwa*, **314–319**: 81- 96.
- * KIELCZEWSKI B., WIŚNIEWSKI J. 1983: Bark beetle acarofauna in different types of forest habitat. *Folia Forestalia Polonica, Seria A*, **25**: 129-162.
- * KINELSKI S., SZUJECKI A. 1959: Materiały do poznania chrząszczy (Coleoptera) fauny krajowej. *Polskie Pismo Entomologiczne*, **29** (15): 215-250.
- KLEJDYSZ T., SKOCZYLAŚ J. 2008: Nowe stanowiska Derodontidae (Coleoptera) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **27** (3): 171.
- * KNUTELSKI S., GRZEĐA E., MAZUR M. 1986: Nowe stanowiska kilkunastu rzadko spotykanych w Polsce ryjkowców (Coleoptera, Curculionidae). *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Zoologiczne*, **31**: 157-168.
- KNUTELSKI S., TYKARSKI P. 2010: Chrząszcze obszarów górskich Polski (Insecta: Coleoptera) (s. 39-51). [W:] J. NOWACKI, M. BUNALSKI, L. BUCHHOLZ (red.) *Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Entomofauna górská – stan aktualny oraz perspektywy jej ochrony w Polsce”*, Huta Szklana, 16–19 września 2010. *Wiadomości Entomologiczne*, **29** (Supplement). 150 pp.

- KOMOSIŃSKI K. 2013: Metody określania wartości przyrodniczej i naturalności ekosystemów leśnych na podstawie zgrupowań chrząszczy saproksylicznych (s. 205-234). [W:] M. DYNOWSKA, H. CIECIERSKA (red.) Biologiczne metody oceny stanu środowiska. Tom I. Ekosystemy lądowe. Wydawnictwo Mantis, Olsztyn. 264 ss.
- KOMOSIŃSKI K., MARCZAK D. 2016: *Ptiliolium caledonicum* (SHARP, 1872) and *Baeocrara japonica* (MATTHEWS, 1885) (Coleoptera: Staphylinidae: Ptiliidae) new to Poland, with additional polish records of *Acrotrichis nana* STRAND, 1946. The Coleopterists Bulletin, **70** (1): 1-4.
- * KOWALCZYK J.K., ŚLIWIŃSKI Z. 1988: Uwagi o entomofaunie lądowej Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody, **8** (2): 33-39.
- * KOWALCZYK K.J., WATAŁA C. 1988: Materiały do znajomości biegaczowatych (Carabidae, Coleoptera) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Acta Universitatis Lodziensis, Folia Zoologica et Anthropologica, **6**: 25-37.
- * KOZAK B. 2010: Zgrupowania kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) leśnych zbiorowisk roślinnych Gór Świętokrzyskich (s. 129-133). [W:] J. NOWACKI, M. BUNALSKI, L. BUCHHOLZ (red.) Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Entomofauna górską – stan aktualny oraz perspektywy jej ochrony w Polsce”, Huta Szklana, 16–19 września 2010. Wiadomości Entomologiczne, **29** (Suplement). 150 pp.
- KRÓLIK R. 2010: *Ampedus brunnicornis* GERMAR, 1844 (Coleoptera: Elateridae) – nowy dla fauny Polski gatunek chrząszcza. Acta Entomologica Silesiana, **18**: 35-36.
- * KRÓLIK R., RUTA R. 2016: *Ropalodontus novorossicus* REITTER, 1901 – nowy w faunie Polski gatunek chrząszcza oraz uwagi o rozsiedleniu w Polsce gatunków z rodzaju *Ropalodontus* MELLIÉ, 1847 (Coleoptera: Ciidae). Acta Entomologica Silesiana, **24** (online 007): 1-8.
- * KRYSZTOFIK E., ZARĘBA R. 1954: Pierwotne drzewostany Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną, **10** (5): 59-62.
- * KUBISZ D. 1989: *Ischnomera cinerascens* (PANDELLE, 1867) (Coleoptera, Oedemeridae) – nowy dla fauny Polski gatunek chrząszcza. Przegląd Zoologiczny, **33** (1): 97- 99.
- * KUBISZ D. 1998: Materiały i uwagi do rozsiedlenia w Polsce gatunków z rodziny Scaptiidae (Coleoptera). Wiadomości Entomologiczne, **17** (1): 37-48.
- KUBISZ 2004: Chrząszcze z wybranych rodzin jako element monitoringu ekologicznego w Puszczy Białowieskiej. Wyniki badań z lat 1993–1999. Leśne Prace Badawcze, 2004 (4): 37-49.
- * KUBISZ D., MELKE A. 1993: Rzadkie i nowe dla fauny Polski kusakowate (Coleoptera, Staphylinidae). Część I: Piestinae, Phloeobiinae, Proteininae, Omaliinae, Oxytelinae, Paederinae, Xantholininae. Wiadomości Entomologiczne, **12** (4): 235-242.
- * KUBISZ D., RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz., KRÓLIK R. 2010: A faunistic review of beetle families Tetratomidae and Melandryidae (Coleoptera: Tenebrionoidea) of Poland. Polish Journal of Entomology, **79** (2): 107-138.
- KUBISZ D., SZWAŁKO P. 1991: Nowe dla Podlasia i Puszczy Białowieskiej gatunki chrząszczy (Coleoptera). Wiadomości Entomologiczne, **10** (1): 5-14.
- * KUBISZ D., SZWAŁKO P. 1994: Chrząszcze (Coleoptera) nowe dla fauny Polski. Wiadomości Entomologiczne, **13** (1): 13-19.

- * KURZAWA J., MIŁKOWSKI M., GUTOWSKI J.M. 2020: Nowe dane o taksonomii i rozmieszczeniu *Tetrops gilvipes* ssp. *adlbaueri* LAZAREV, 2012 oraz *Tetrops praeustus* (LINNAEUS, 1758) (Coleoptera: Cerambycidae). Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu - Przyroda, **26** (online 013): 1-20.
- * KUŚKA A. 1985a: Omomiłki (Coleoptera, Cantharidae) Gór Świętokrzyskich (s. 35). [W:] Materiały na sympozjum Fauna Gór Świętokrzyskich, jej odrębność, zróżnicowanie i wartości godne szczególnej ochrony. Instytut Zoologii PAN, Warszawa. 53 pp.
- * KUŚKA A. 1985b: Ryjkowce (Coleoptera, Curculionidae) Gór Świętokrzyskich (s. 36). [W:] Materiały na sympozjum Fauna Gór Świętokrzyskich, jej odrębność, zróżnicowanie i wartości godne szczególnej ochrony. Instytut Zoologii PAN, Warszawa. 53 pp.
- * KUŚKA A. 1989a: Omomiłki (Coleoptera: Cantharidae) Gór Świętokrzyskich. Fragmenta Faunistica, **32** (16): 357-368.
- * KUŚKA A. 1989b: Ryjkowce (Coleoptera: Attelabidae, Apionidae, Curculionidae) Gór Świętokrzyskich. Fragmenta Faunistica, **32** (15): 319-355.
- KWIATKOWSKI A., MARCZAK D. 2020: *Cucujus cinnaberinus* (SCOP.), *Cucujus haematodes* (ERICH.) (Coleoptera: Cucujidae) oraz *Boros schneideri* (PANZ.) (Coleoptera: Boridae) w Puszczy Knyszyńskiej. Wiadomości Entomologiczne, **39** (2): 23-26. [online 10A, DOI: 10.5281/zenodo.3839214]
- * LASOŃ A. 1999: Nowe stanowiska polskich Kateretidae i Nitidulidae (Coleoptera). Wiadomości Entomologiczne, **17** (3-4) (1998): 157-163.
- * LASOŃ A., BIDAS M. 2010: Stan poznania fauny lyszczynek (Coleoptera: Kateretidae, Nitidulidae) Gór Świętokrzyskich. Wiadomości Entomologiczne, **29** (4): 263-272.
- * LEŚNIAK A. 1990: Biegaczowate (Coleoptera, Carabidae) głównych typów siedliskowych lasu w Świętokrzyskim Parku Narodowym. Fragmenta Faunistica, **33** (15): 247-259.
- * LEŚNIAK A. 1994: Monitoring zgrupowań Carabidae (Coleoptera) na powierzchniach Święty Krzyż i Góra Malik w latach 1992 i 1993 (s. 83-86). [W:] A. KOWALKOWSKI (red.) Monitoring Środowiska Regionu Świętokrzyskiego, **2**, Kieleckie Towarzystwo Naukowe – Kielce. 86 pp.
- * LEŚNIAK A., OLSZEWSKI R.T. 2000: Zgrupowania biegaczowatych (Carabidae, Coleoptera) wybranych typów siedliskowych lasu Pasma Klonowskiego w Świętokrzyskim Parku Narodowym. Rocznik Świętokrzyski, Seria B – Nauki Przyrodnicze, **27**: 53-73.
- LÖBL [LÖBL] I., SMETANA A. [red.] 2003: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 1, Archostemata – Myxophaga – Adephaga. Apollo Books, Stenstrup. 819 pp.
- LÖBL I., SMETANA A. [red.] 2004: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 2, Hydrophiloidea – Histeroidea – Staphylophaga. Apollo Books, Stenstrup. 942 pp.
- LÖBL I., SMETANA A. [red.] 2006: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 3, Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea. Apollo Books, Stenstrup. 690 pp.
- LÖBL I., SMETANA A. [red.] 2007: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 4, Elateroidea – Derodontoida – Bostrichoidea – Lymexyloidea – Cleroidea – Cucujoidea. Apollo Books, Stenstrup. 935 pp.
- LÖBL I., SMETANA A. [red.] 2008: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 5, Tenebrionoidea. Apollo Books, Stenstrup. 670 pp.

- LÖBL I., SMETANA A. [red.] 2010: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 6, Chrysomeloidea. Apollo Books, Stenstrup. 924 pp.
- LÖBL I., SMETANA A. [red.] 2011: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 7, Curculionoidea I. Apollo Books, Stenstrup. 373 pp.
- LÖBL I., SMETANA A. [red.] 2013: Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Volume 8, Curculionoidea II. Koninklijke Brill NV, Leiden – Boston. 700 pp.
- * LUBECKI K. 2017: *Pomatinus substriatus* (Ph. MÜLLER, 1806) (Coleoptera: Dryopidae) nowy dla Gór Świętokrzyskich. Wiadomości Entomologiczne, **36** (3): 177-179.
- MAJEWSKI T. 1995: *Pteryx splendens* STRAND, 1960 i *Ptiliolum wuesthoffi* ROSSKOTHEN, 1934 (Coleoptera, Ptiliidae) – nowe gatunki dla fauny Polski. Wiadomości Entomologiczne, **14** (4): 197-200.
- * MAJEWSKI T. 1996: Cryptophagidae (Coleoptera) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **15** (3): 147-159.
- * MAJEWSKI T. 1997: Nowe dane o rozmieszczeniu Latridiidae (Coleoptera) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **15** (4) (1996): 227-236.
- MARCZAK D. 2020: Chrząszcze saproksyliczne głównych typów siedliskowych Puszczy Kampinoskiej – studium faunistyczno-ekologiczne. Prace Instytutu Badawczego Leśnictwa, Rozprawy i Monografie, Sękocin Stary. 285 pp.
- MARKS L. 2016: Zmiany klimatu w holocenie. Przegląd Geologiczny, **64** (1): 59-65.
- MARTIKAINEN P., KAILA L., HAILA Y. 1998: Threatened Beetles in White-Backed Woodpecker Habitats. Conservation Biology, **12** (2): 293-301.
- MAUS C., MITTMANN B., PESCHKE K. 1998: Host records of parasitoid *Aleochara* GRAVENHORST species (Coleoptera, Staphylinidae) attacking puparia of cyclorrhapheous Diptera. Mitteilungen des Museums für Naturkunde Berlin, Deutsche Entomologische Zeitschrift, **45**: 231-254.
- MAZUR A., MICHALSKI J. 2011: Nowe stanowisko *Phyllodrepoidea crenata* (GRAVENHORST, 1802) (Coleoptera: Staphylinidae: Omaliinae) w Gorcach. Wiadomości Entomologiczne, **30** (2): 119-121.
- * MAZUR M. 1993: Subspezifische Gliederung des *Otiorhynchus raucus* (FABRICIUS, 1777) (Coleoptera, Curculionidae). Acta Zoologica Cracoviensia, **35** (3): 497-507.
- * MAZUR M. 2001: Ryjkowce kserotermiczne Polski (Coleoptera: Nemonychidae, Attelabidae, Apionidae, Curculionidae), Studium zoogeograficzne. Monografie Fauny Polski, Kraków, Tom **22**. 378 pp.
- * MAZUR M.A., OLBRYCHT T., MELKE A. 2015: Rozmieszczenie *Acallocrates colonnellii* (Coleoptera: Curculionidae) w Polsce. Chronimy Przyrodę Ojczyzną, **71** (2): 149-152.
- * MAZUR S. 1972: Materiały do poznania Sphaeritidae i Histeridae (Coleoptera) Polski. Fragmenta Faunistica, **18** (20): 393-404.
- * MAZUR S., BOROWSKI J. 2010: Nowe stanowisko *Aeletes atomarius* (AUBE, 1842) (Coleoptera: Histeridae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **29** (3): 209-210.
- * MĄDRA A., KONWERSKI Sz., SIENKIEWICZ P. 2014: Silphidae LATREILLE, 1807 (Coleoptera: Staphyloidea) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Wiadomości Entomologiczne, **33** (1): 69-71.

- * MADRA A., KONWERSKI Sz., SIENKIEWICZ P., DĄBROWICZ K., 2010: Cholevinae (Coleoptera: Leiodidae) wyżynnego jodłowego boru mieszanego – *Abietetum polonicum* obwodu ochronnego „Święty Krzyż” w Świętokrzyskim Parku Narodowym. *Wiadomości Entomologiczne*, **29** (3): 167-179.
- MELKE A., SZAFRANIEC S. 2003: Materiały do poznania Aleocharinae (Coleoptera: Staphylinidae) Beskidu Zachodniego. *Wiadomości Entomologiczne*, **21** (4): 197-203.
- MERTLIK J. 2018: Faunistické mapování *Ampedus brunnicornis* a *Ampedus hjorti* (Coleoptera: Elateridae) na území České republiky a Slovenska. *Elateridarium*, **12**: 87-114. [<http://www.elateridae.com/elateridarium>]
- * MEŻYK Z. 1997: Comparison of Carabid (Carabidae, Coleoptera) Communities Trapped at Different Forest Habitats in the Świętokrzyskie Mountains. *Folia Forestalia Polonica, Series A – Forestry*, **39**: 39-59.
- * MICHALSKA Z. 1988: Badania nad owadami minującymi Gór Świętokrzyskich. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Seria Zoologia, Tom **13**, Poznań. 231 pp.
- * MICHALSKI J., RATAJCZAK E. 1985: Korniki (Coleoptera, Scolytidae) Gór Świętokrzyskich oraz fauna im towarzysząca (s. 37-39). [W:] Materiały na sympozjum Fauna Gór Świętokrzyskich, jej odrębność, zróżnicowanie i wartości godne szczególnej ochrony. Instytut Zoologii PAN, Warszawa. 53 pp.
- * MICHALSKI J., RATAJCZAK E. 1989: Korniki (Coleoptera: Scolytidae) wraz z towarzyszącą im fauną w Górach Świętokrzyskich. *Fragments Faunistica*, **32** (14): 279-318.
- MILKOWSKI M. 2013a: Nowe stanowisko *Dermestoides sanguinicollis* (REDTENBACHER, 1849) (Coleoptera: Cleridae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **32** (2): 157.
- * MILKOWSKI M. 2013b: Nowe stanowisko *Leioderes kollari* (REDTENBACHER, 1849) (Coleoptera: Cerambycidae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **32** (3): 234- 235.
- * MILKOWSKI M., MOKRZYCKI T., RUTA R. 2015: Nowe stanowiska wachlarzykowatych (Coleoptera: Ripiphoridae) w Polsce. *Przegląd Przyrodniczy*, **26** (2): 22-29.
- * MILKOWSKI M., RUTA R., GRZYWOCZ J., TATUR-DYTKOWSKI J., GREŃ Cz., KOMOSIŃSKI K., KRÓLIK R., LASOŃ A., SZOŁTYS H. 2019a: Nowe dane o występowaniu spichrzelowatych (Coleoptera: Silvanidae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **38** (2): 91-115.
- * MILKOWSKI M., TATUR-DYTKOWSKI J., GUTOWSKI J. M., RUTA R., GRZYWOCZ J., KONWERSKI Sz., KRÓLIK R., KUBISZ D., LASOŃ A., MELKE A., OLBRYCHT T., SZOŁTYS H., WANAT M. 2019b: Trogossitidae, Lophocateridae, Peltidae and Thymalidae (Coleoptera: Cleroidea) of Poland: distribution, biology and conservation. *Polish Journal of Entomology*, **88** (3): 215-274.
- MILKOWSKI M., WOJAS T. 2008: Dwa nowe stanowiska *Nemosoma causicum* MÉNÉTR. (Coleoptera: Trogossitidae) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **27** (3): 172.
- * MEYNAWSKI J.K. 1984: Materiały do rewizji rodzaju *Acrotichis* MOTSCHULSKY (Coleoptera, Ptiliidae). *Acta Zoologica Cracoviensia*, **27** (18): 305-376.
- * MOKRZECKI Z. 1928: Sprawozdanie z działalności Zakładu Ochrony Lasu i Entomologii w Skierniewicach. 1924–1927. *Polskie Pismo Entomologiczne*, **6** (1–4) (1927): 265- 314.

- * MOKRZYCKI T. 1995: Nowe stanowiska chrząszczy z rodziny Scolytidae (Coleoptera) w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **14** (2): 126.
- * MOKRZYCKI T. 1996: Występowanie kambiofagów i ksylofagów jodły (*Abies alba* MILL.) (s. 14-20). [W:] Porównanie potencjału regulacyjnego szkodników jodły w różnych rejonach Polski. Katedra Ochrony Lasu i Ekologii SGGW, Fundacja Rozwój SGGW, Warszawa. 83 pp.
- * MOKRZYCKI T. 2007: Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy związanych z pniakami (s. 148-193). [W:] J. BOROWSKI, S. MAZUR (red.) Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 236 pp.
- * MOKRZYCKI T., HILSZCZAŃSKI J., BOROWSKI J., CIEŚLAK R., MAZUR A., MIŁKOWSKI M., SZOŁTYS H. 2011: Faunistic review of Polish Platypodinae and Scolytinae (Coleoptera: Curculionidae). *Polish Journal of Entomology*, **80** (2): 343-364.
- * MROCZKOWSKI M. 1959: O pierwszej w Polsce próbie monograficznego opracowania krajowych chrząszczy (Coleoptera). *Memorabilia Zoologica*, **2**: 1-31.
- MÜLLER J., BUSSLER H., BENSE U., BRUSTEL H., FLECHTNER G., FOWLES A., KAHLER M., MÖLLER G., MÜHLE H., SCHMIDL J., ZABRANSKY P. 2005. Urwald relict species – Saproxylic beetles indicating structural qualities and habitat tradition. *Waldökologie online*, **2**: 106-113.
- NEUHÄUSER-HAPPE L. 1999: Verbreitung und Ökologie der Ameisenkäfer in Kärnten und den angrenzenden Gebieten (Scydmaenidae, Coleoptera). *Carinthia*, **II**, **189/109**: 491-514.
- * NUNBERG M. 1930: Przyczynek do biologii korników (Ipsidae) i ogłódków (Scolytidae). *Polskie Pismo Entomologiczne*, **8** (1-4) (1929): 91-122.
- * NUNBERG M. 1947: Pierwszy przyczynek do znajomości krajowej fauny owadów minujących liście. *Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici*, **5** (6): 95-121.
- OLBRYCHT T., KUCHARSKA-ŚWIERSZCZ M., TOMASIK Ł., FURGOŁ M., MELKE A. 2019: Pierwsze obserwacje zagłębka bruzdkowanego *Rhysodes sulcatus* (FABRICIUS, 1787) i ponurka Schneidera *Boros schneideri* (PANZER, 1796) w Bieszczadzkim Parku Narodowym. *Roczniki Bieszczadzkie*, **27**: 325-331.
- * OSTERLOFF F. 1882: O chrząszczach krajowych. *Pamiętnik Fizyograficzny*, **2**: 435-476.
- OKLAND B., BAKKE A., HAGVAR S., KVAMME T. 1996: What factors influence the diversity of saproxylic beetles? A multiscaled study from a spruce forest in southern Norway. *Biodiversity and Conservation*, **5**: 75-100.
- * PAWŁOWSKI J. 1961: Próchnojady blaszkorożne w biocenozie leśnej Polski. *Ekologia Polska*, seria A, **9** (21): 355-437.
- PAWŁOWSKI J. 2008: Reliktowe chrząszcze Coleoptera „Puszczy Karpackiej”. *Roczniki Bieszczadzkie*, **16**: 317-324.
- PAWŁOWSKI J., KUBISZ D., MAZUR M. 2002: Coleoptera Chrząszcze (s. 88-110). [W:] Z. GŁOWACIŃSKI (red.) Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków. 155 pp.
- * PIĘTKA J., BOROWSKI J. 2011: Chrząszcze odłowione na substrat trocinowy z grzybnią wrośniaka garbatego *Trametes gibbosa* (PERS.: FR.) FR. w Świętokrzyskim Parku Narodowym. *Sylwan*, **155** (9): 633-641.

- * PISARSKI B. 1956: Błonkówki – Hymenoptera, Oryssidae. Klucze do Oznaczania Owadów Polski, 24, Zeszyt 3: 21-27.
- PLEWA R., HILSZCZAŃSKI J., JAWORSKI T., SIERPIŃSKI A. 2014: Nowe i rzadko spotykane chrząszcze (Coleoptera) saproksyliczne wschodniej Polski. Wiadomości Entomologiczne, **33** (2): 85-96.
- PLEWA R., JAWORSKI T., TARWACKI G., SUĆKO K., KONWERSKI S., KRÓLIK R., LASOŃ A., MELKE A., PRZEWOŻNY M., RUTA R., HILSZCZAŃSKI J. 2019: Beetles (Coleoptera) new for the fauna of the Białowieża Forest including a species new for Poland. Entomologica Fennica, **30** (3): 114-125.
- PLEWA R., JAWORSKI T., TARWACKI G., SUĆKO K., KONWERSKI Sz., KRÓLIK R., LASOŃ A., MELKE A., PRZEWOŻNY M., RUTA R., SZOLTYS H., DODELIN B., HILSZCZAŃSKI J. 2020: New records of the beetle species (Coleoptera) from the Polish part of Białowieża Forest with special emphasis on the genus *Episernus* C.G. THOMSON, 1863 (Ptinidae) in Central Europe. Polish Journal of Entomology, **89** (1): 26-42.
- PLEWKA T. 1970: Środkowoeuropejskie gatunki z rodzaju *Dyschirius* BON. (Col., Carabidae) i ich rozmieszczenie w Polsce. Fragmenta Faunistica, **15** (18): 279-342.
- * PODLASKI R. 1994: Liczebność owadów kambio- i ksylofagicznych w pniakach jodłowych w zależności od niektórych cech wymiarowych pniaka. Sylwan, **138** (6): 61-66.
- * PODLASKI R. 1998: Liczebność owadów kambio- i ksylofagicznych w pniakach jodłowych w zależności od stopnia okorowania pniaka. Sylwan, **142** (11): 63-68.
- * PODLASKI R. 2002: Relationship between the microhabitat and trophic conditions and the numbers of *Pissodes piceae* (ILL.) (Col., Curculionidae) in stumps of *Abies alba* MILL. in the Świętokrzyski National Park (Poland). Journal of Applied Entomology, **126**: 207-211.
- * PODLASKI R. 2016: Modelowanie rozkładów żerowisk jodłowca kolcozębnego *Pityokteines spinidens* REITT. na wiatrowałach jodły *Abies alba* MILL. Studia i Materiały CEPL w Rogowie, **18**, Zeszyt 46/1: 112-118.
- * PODLASKI R., BORKOWSKI A. 2009a: Estimating stem infestation density of *Pityokteines curvidens* (GERM.) on windfalls: a statistical approach. Journal of Pest Science, **82**: 357-365.
- * PODLASKI R., BORKOWSKI A. 2009b: Method for estimating density of *Cryphalus piceae* (RATZ.) brood galleries using a regression model. Journal of Applied Entomology, **133**: 402-409.
- * POMARNACKI L. 1958: Stanowiska jelonka w Kielecczyźnie. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną, **14** (4): 35-37.
- * POMARNACKI L. 1959: Jelonek *Lucanus cervus*. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną, **15** (2): 34-35.
- * PONGRÁČZ A. 1923: Beiträge zur Tiergeographie Polens. Archiv für Naturgeschichte, Berlin, **89** (11): 244-259.
- PRZEWOŻNY M. 2011: Rare and interesting beetles (Coleoptera) caught in the Sierakowski Landscape Park. Badania Fizjograficzne, **2**, Seria C – Zoologia (C52): 33-45.

- PRZEWOŹNY M., LUBECKI K., BIDAS M. 2010: Wstępne dane o chrząszczach wodnych (Coleoptera aquatica) z podrzędu Adephaga Gór Świętokrzyskich (s. 141-145). [W:] J. NOWACKI, M. BUNALSKI, L. BUCHHOLZ (red.) Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Entomofauna górską – stan aktualny oraz perspektywy jej ochrony w Polsce”, Huta Szklana, 16–19 września 2010. Wiadomości Entomologiczne, **29** (Suplement). 150 pp.
- RENNER K., MESSUTAT J. 2007: Untersuchungen zur Käferfauna der Umgebung von Skwierzyna im westlichen Polen (Wielkopolska). Coleo, **8**: 16-20 + tab.
<https://d-nb.info/1127531360/34>
- ROSE O., PEREZ Ch., OROUSSET J. 2015: *Plectophloeus fleischeri* (MACHULKA, 1929) dans les Vosges, nouveau pour la faune de France (Coleoptera Staphylinidae Pselaphinae). L'Entomologiste, **71** (6): 385-388.
- ROSSA R., WOJAS T., MICHALCEWICZ J., PRZEWOŹNY M., BARANIAK E., BRZESKI M., GRZEGORCZYK T. 2018: Nowe dane o występowaniu rzadkich i zagrożonych gatunków chrząszczy (Coleoptera) w Puszczy Niepołomickiej koło Krakowa. Wiadomości Entomologiczne, **37** (4): 210-229.
- * RUTA R. 2003: Contribution to the knowledge of Agathidiini (Coleoptera: Leiodidae: Leiodidae) of Poland. Annals of the Upper Silesian Museum (Entomology), **12**: 73-80.
- RUTA R., BUCHHOLZ L., BIWO T., ADAMSKI M. 2021: Występowanie zgniotka cynobrowego *Cucujus cinnaberinus* (Coleoptera: Cucujidae) w zachodniej Polsce: czy historia lasu ma znaczenie? Wiadomości Entomologiczne, **40** (2): 14-30. [online 7A, DOI: 10.5281/zenodo.5153237]
- * RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz., MAJEWSKI T., BARŁOŻEK T. 2009: Biedronkowate (Coleoptera: Coccinellidae) Polski. Część 1. Nowe dane faunistyczne. Wiadomości Entomologiczne, **28** (2): 91-112.
- * RUTA R., KONWERSKI Sz., JAŁOSZYŃSKI P., MIŁKOWSKI M. 2011: Nowe stanowiska Malachiinae (Coleoptera: Melyridae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **30** (3): 137-148.
- * RUTA R., KONWERSKI Sz., MIŁKOWSKI M., GAWROŃSKI R., KOMOSIŃSKI K., MELKE A., MARCZAK D. 2012: Nowe stanowiska Mycetophagidae (Coleoptera: Tenebrionoidea) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **31** (4): 274-287.
- * RUTA R., MIŁKOWSKI M., KONWERSKI Sz., KRÓLIK R., LASOŃ A. 2020. Nowe stanowiska Cerylonidae (Coleoptera) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **39** (4); online 20A: 5-17.
- * RUTKIEWICZ A. 1996: Owady drapieżne i niektóre towarzyszące w chodnikach kambiofagów jodły (*Abies alba* MILL.) (s. 21-47). [W:] Porównanie potencjału regulacyjnego szkodników jodły w różnych rejonach Polski. Katedra Ochrony Lasu i Ekologii SGGW, Fundacja Rozwój SGGW, Warszawa. 83 pp.
- * RUTKIEWICZ A. 2007: Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych powierzchni pni drzew (s. 20-56). [W:] J. BOROWSKI, S. MAZUR (red.) Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. 236 pp.
- * RÜCKER W.H., BOROWIEC L. 1990: Nowe i rzadkie dla Polski Lathridiidae (Coleoptera). Wiadomości Entomologiczne, **9** (3-4): 67-69.
- SALNITSKA M., SOLODOVNIKOV A. 2019: Rove beetles of the genus *Quedius* (Coleoptera, Staphylinidae) of Russia: a key to species and annotated catalogue. ZooKeys, **847**: 1-100.
- * SANDNER H., BEDNAREK A. 1987: Nicienie entomofilne Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Fragmenta Faunistica, **31** (1): 3-9.

- SAWONIEWICZ M. 2015: Ptiliidae ERICHSON, 1845 (Coleoptera) Wigierskiego Parku Narodowego. *Wiadomości Entomologiczne*, **34** (4): 68-70.
- * SIENKIEWICZ P. 2004: *Rhysodes sulcatus* (FABRICIUS, 1787), Zagłębek bruzdkowany, Wrinkled Bark Beetle, Ordo: Coleoptera / Chrząszcze, Familia: Rhysodidae (s. 91-92). [W:] Z. GŁOWACIŃSKI, J. NOWACKI (red.) Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN – Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań. 446 pp.
- SKURATOWICZ W., URBAŃSKI J. 1953: Rezerwat leśny na Bukowej Górze koło Zwierzyńca w województwie lubelskim i jego fauna. *Ochrona Przyrody*, **21**: 193-216.
- SMOLEŃSKI M., SZUJECKI A. 2001: Waloryzacja lasów Puszczy Białowieskiej na podstawie struktury zgrupowań Staphylinidae (Coleoptera) (s. 105-176). [W:] A. SZUJECKI (red.) Próba szacunkowej waloryzacji lasów Puszczy Białowieskiej metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa: 411 pp.
- SMOLIS A., KADEJ M., GUTOWSKI J.M., RUTA R., MATRAJ M. 2012: Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* (Insecta: Coleoptera: Cucujidae) – rozmieszczenie, ekologia i problemy ochrony oraz nowe stanowiska w Polsce południowo-zachodniej. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*, **68** (5): 332-346.
- * SMRECYŃSKI S. 1956: Uwagi o krajowych ryjkowcach (Coleoptera, Curculionidae). III. *Polskie Pismo Entomologiczne*, **25** (2) (1955): 9-31.
- * SMRECYŃSKI S. 1960: Bemerkungen über die heimischen Rüsselkäfer (Coleoptera, Curculionidae). IV. *Acta Zoologica Cracoviensia*, **5** (2): 45-86.
- STARZYK J. 2004: *Rosalia alpina* (LINNAEUS, 1758), Nadobnica alpejska, Ordo: Coleoptera / Chrząszcze, Familia: Cerambycidae / Kózkowate (s. 148-149). [W:] Z. GŁOWACIŃSKI, J. NOWACKI (red.) Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN – Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań. 446 pp.
- STEBNICKA Z. 1973: Beitrag zur Systematik und Verbreitung einiger Arten aus der Familie Scarabaeidae (Coleoptera) Polens. *Acta Zoologica Cracoviensia*, **18** (1): 1-22.
- * STEBNICKA Z. 1976a: Chrząszcze – Coleoptera, Żukowate – Scarabaeidae, Grupa podrodzin: Scarabaeidae Iaparosticti. Klucze do Oznaczania Owadów Polski, 19, Zeszyt **28a**: 1-139.
- * STEBNICKA Z. 1976b: Żukowate (Coleoptera, Scarabaeidae) Pienin. *Fragmenta Faunistica*, **21** (12): 331-351.
- * STRONCZYŃSKI K. 1835: Rozrywki entomologiczne dla młodzieży. Pisemko zawierające w sobie opisy pospolitszych owadów krajowych, I–IV, Warszawa. [vide: MROCZKOWSKI 1959]
- SZAFRANIEC S. 1998: Nowe dla Babiej Góry gatunki chrząszczy (Coleoptera). II. *Wiadomości Entomologiczne*, **16** (3–4) (1997): 135-141.
- SZAFRANIEC S., MELKE A., CHROMIK Z. 2003: Materiały do poznania chrząszczy saproksylicznych wybranych rezerwatów przyrody Żywieckiego Parku Krajobrazowego (s. 24-33). [W:] Wybrane gatunki zagrożonych zwierząt na terenie Parków Krajobrazowych w Beskidach i sposoby ich ochrony. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Będzin.

- SZCZEPAŃSKI W.T., KARPIŃSKI L. 2012: Nowe stanowiska *Laemophloeus kraussi* GANGLA-BAUER, 1897 i *Bostrichus capucinus* (LINNAEUS, 1758) (Coleoptera: Laemophloeidae, Bostrichidae) na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. *Acta Entomologica Silesiana*, **20**: 91-92.
- SZCZYGIELSKI M., FIGARSKI T., BUCHHOLZ L. 2020: Lasy – wprowadzenie i historia (s. 487-504). [W:] L. BUCHHOLZ, M. JÓŹWIAK, J. REKLEWSKI, P. SZCZEPANIAK (red.) Świętokrzyski Park Narodowy – Przyroda i Człowiek. Świętokrzyski Park Narodowy – Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Bodzentyn – Kielce. 772 pp.
- SZOŁTYŚ H. 2008: Rzadkie i nowe gatunki chrząszczy (Coleoptera). *Acta Entomologica Silesiana*, **16**: 17-20.
- SZOŁTYŚ H., GRZYWOCZ J. 2014: Materiały do poznania entomofauny Polski – Coleoptera. *Acta Entomologica Silesiana*, **22** (online 009): 1-18.
- * SZUJECKI A. 1955: Bruzdkowiec zachodni – *Pityophthorus pityographus* RATZ. (Coleoptera, Scolytidae) na jemiole (*Viscum abietis* BECK.). *Polskie Pismo Entomologiczne*, **25** (19): 241-242.
- * SZUJECKI A. 1957: Notatki o ryjkowcach (Coleoptera, Curculionidae). *Polskie Pismo Entomologiczne*, **26** (12) (1956): 171-174.
- * SZUJECKI A. 1958: Spostrzeżenia o faunie chrząszczy Świętokrzyskiego Parku Narodowego. *Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie, Leśnictwo*, **1**: 83-93.
- * SZUJECKI A. 1960a: O występowaniu w Polsce niektórych gatunków z rodzaju *Stenus* LATR. (Coleoptera, Staphylinidae). *Fragmenta Faunistica*, **8** (19): 293-304.
- * SZUJECKI A. 1960b: Materiały do poznania Staphylinidae (Coleoptera) Polski. *Fragmenta Faunistica*, **8** (22): 321-335.
- * SZUJECKI A. 1960c: Obserwacje nad rozwojem i biologią *Othius punctulatus* (GOEZE) (Coleoptera, Staphylinidae). *Polskie Pismo Entomologiczne*, **30** (2): 431-441.
- * SZUJECKI A. 1963: Materiały do poznania Staphylinidae (Coleoptera) Polski. II. *Fragmenta Faunistica*, **11** (3): 31-39.
- * SZUJECKI A. 1965a: O występowaniu w Polsce i wschodniej Europie niektórych gatunków z podrodziny Paederinae (Coleoptera, Staphylinidae). *Fragmenta Faunistica*, **11** (20): 375-386.
- * SZUJECKI A. 1965b: Chrząszcze – Coleoptera, Kusakowate – Staphylinidae, Kiepurki – Euasthetinae i żarlinki – Paederinae. *Klucze do Oznaczania Owadów Polski*, **19**, *Zeszyt 24c*: 1-74.
- * SZUJECKI A. 1966: O biologii stonkowatych (Coleoptera, Chrysomelidae) występujących na drzewach i krzewach leśnych w Polsce oraz ich drapieżcach i pasożytach. *Zeszyty Naukowe SGGW, Leśnictwo*, **9**: 113-132.
- * SZUJECKI A. 1969: Materiały do poznania Staphylinidae (Coleoptera) Polski. III. *Fragmenta Faunistica*, **15** (15): 247-265.
- * SZUJECKI A. 1980: Ekologia owadów leśnych. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa. 603 pp.

- SZUJECKI A. 1995: Zgrupowania kusakowatych (Col. Staphylinidae s.l.) borów sosnowych świeżych i ich antropogeniczne przeobrażenia (s. 175-251). [W:] A. SZUJECKI, J.J.W. SKŁODOWSKI, A. WOCIECHOWSKA (red.) Antropogeniczne przeobrażenia epigeicznej i glebowej entomofauny borów sosnowych. Fundacja „Rozwój SGGW”, Warszawa. 460 pp.
- SZUJECKI A. 1996: Kusakowate (Coleoptera, Staphylinidae) Bieszczadów Zachodnich. Fundacja „Rozwój SGGW”, Warszawa. 224 pp.
- SZUJECKI A. 2017: Kusakowate (Staphylinidae) lasów Polski. Aspekt różnorodności i monitoringu zooindykacyjnego. Wydawnictwo Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, Warszawa. 147 pp.
- * SZYMCAKOWSKI W. 1973: Dalsze materiały do znajomości chrząszczy (Coleoptera) biotopów kserotermicznych Polski. Acta Zoologica Cracoviensia, **18** (9): 183-216.
- * ŚLIWIŃSKI Z. 1956: Nadobnica alpejska w Górach Świętokrzyskich. Chrońmy Przyrodę Ojczystą, **12** (6): 54.
- * ŚLIWIŃSKI Z. 1959: Nadobnica alpejska w Polsce. Chrońmy Przyrodę Ojczystą, **15** (6): 19-22.
- * ŚLIWIŃSKI Z. 1961: Materiały do poznania kózek Polski (Coleoptera, Cerambycidae) ze szczególnym uwzględnieniem okolic Łodzi. Fragmenta Faunistica, **8** (36): 597-617.
- * ŚLIWIŃSKI Z., NOWAKOWSKI E. 1990: Kózkowate (Cerambycidae, Coleoptera) Gór Świętokrzyskich. Fragmenta Faunistica, **33** (16): 261-284.
- * TARNAWSKI D. 1991: Nowe stanowiska niektórych Elateridae (Coleoptera) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **10** (3): 184.
- TARNAWSKI D., BUCHHOLZ L. 2008: Chrząszcze – Coleoptera, Sprężykowate – Elateridae, Podrodzina: Athoinae. Klucze do Oznaczania Owadów Polski, 19, Zeszyt **34b**: 1-164.
- * TENENBAUM Sz. 1923: Przybytki do fauny chrząszczy Polski od roku 1913. Rozprawy i Wiadomości Muzeum im. Dzieduszyckich, Lwów, **7/8**: 136-186.
- TENENBAUM Sz. 1931: Nowe dla Polski gatunki i odmiany chrząszczy, oraz nowe stanowiska gatunków dawniej podawanych. V. Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici, **1** (12): 329-359.
- TWARDY D. 2013: Nowe stanowiska *Derodontus macularis* (FUSS, 1850) (Coleoptera: Derodontidae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **32** (1): 72.
- * TWARDY D., JAŁOSZYŃSKI P., WANAT M. 2017: Nowe stanowiska Bythinini (Coleoptera: Staphylinidae: Pselaphinae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **36** (1): 5-24.
- TYKARSKI P. 2006: Beetles associated with scolytids (Coleoptera, Scolytidae) and the elevational gradient: Diversity and dynamics of the community in the Tatra National Park, Poland. Forest Ecology and Management, **225**: 146-159.
- VUATAZ L., SANCHEZ A., WYLER S., BLANC M., CHITTARO Y. 2019: Diversity and relationships of Ampedini GISTEL, 1848 (Coleoptera: Elateridae) in Switzerland and Europe. Invertebrate Systematics, **33**: 544-555. [<https://doi.org/10.1071/IS18055>]

- * WANAT M. 2011: Biology and distribution of *Lixus punctiventris* BOHEMAN, 1835 (Coleoptera, Curculionidae) in Poland. Weevil News, Curculio-Institute, Mönchengladbach, **64**: 1-5. <http://www.curci.de>
- * WANAT M., BUCHHOLZ L., SZYPUŁA J. 2016: Nowe gatunki ryjkowców (Coleoptera: Anthribidae, Apionidae, Curculionidae) w faunie Gór Świętokrzyskich. Wiadomości Entomologiczne, **35** (3): 172-184.
- * WANAT M., SZYPUŁA J. 2008: *Nanophyes brevis* BOHEMAN, 1845 (Coleoptera: Curculionoidea: Nanophyidae) in Poland. Polish Journal of Entomology, **77** (3): 183-189.
- * WARCHAŁOWSKI A. 1973: Chrząszcze – Coleoptera, Stonkowate – Chrysomelidae, Podrodziny: Chrysomelinae i Galerucinae. Klucze do Oznaczania Owadów Polski, 19, Zeszyt **94b**: 1-79.
- WARCHAŁOWSKI A. 1978: Chrząszcze – Coleoptera, Stonkowate – Chrysomelidae, Podrodziny: Halticinae, Hispinae i Cassidinae. Klucze do Oznaczania Owadów Polski, 19, Zeszyt **94c**: 1-157.
- * WARCHAŁOWSKI A. 1986: Revision der Gattung *Labidostomis* GERMAR, 1824 (Coleoptera, Chrysomelidae, Clytrinae). Polskie Pismo Entomologiczne, **55**: 621-765.
- * WATAŁA C., BUDZIEJEWSKA A., KOWALCZYK J.K. 1988: Cation concentrations in the hemolymph of some ground beetles (*Carabus* L.). Comparative Biochemistry and Physiology, **91A** (2): 269-270.
- * WEISSBERG S. 1922: Materiały do systematyki rodzaju *Carabus* LINNÉ. Prace Zoologiczne Polskiego Państwowego Muzeum Przyrodniczego, **1** (2-3): 142-146.
- * WIĄCKOWSKI S. 1958: O nowym stanowisku w Polsce *Tetropium gabrieli* WEISE (Col., Cerambycidae) i *Evetria margarotana* H.-S. (Lep., Tortricidae). Polskie Pismo Entomologiczne, **27** (19): 159-160.
- * WITKOWSKI R., ZAŁUSKA M.T., BUCHHOLZ L., MAZUR A. 2015: Nowe dane o występowaniu *Trypodendron laeve* EGGERS, 1939 (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae) w Polsce. Acta Scientiarum Polonorum Silvarum Colendarum Ratio et Industria Lignaria, **14** (1): 81-86.
- * WOJAS T. 1998: *Eusphalerum anale* (ERICHSON, 1840) i *E. primulae* (STEPHENS, 1834) – nowe dla Gór Świętokrzyskich gatunki kusakowatych (Coleoptera: Staphylinidae). Wiadomości Entomologiczne, **16** (3-4) (1997): 229-230.
- * WOJAS T. 2008: Nowe stanowiska kilku rzadkich gatunków kusakowatych (Coleoptera: Staphylinidae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **27** (3): 167.
- * WOJDAN D. 2007: Występowanie korników (Coleoptera: Curculionidae: Scolytinae) żerujących na jodle (*Abies alba* MILL.) w Świętokrzyskim Parku Narodowym. Wiadomości Entomologiczne, **26** (2): 79-86.
- ZAJĄC K., SMOLIS A., KADEJ M. 2020: *Trixagus meybohmi* LESEIGNEUR, 2005 (Coleoptera: Throscidae) – nowy gatunek chrząszcza dla fauny Polski. Acta Entomologica Silesiana, **28** (online 007): 1-5.